AMERİKAN RÜYASI

NORMAN MAILER

roman

Norman Mailer

AMERİKAN RÜYASI

e yayınları
ankara cad.
13/2
istanbul

AMERİKAN RÜYASI
Norman Mailer

roman

AMERİKAN RÜYASI

norman mailer'den çeviren hasan aslan / çağımızın romanları: 14 / birinci baskı: nisan 1970 / kapak kemal kaldı / dizgi: öz-gör / baskı: hür basımevi / cilt: şen cilt

E YAYINLARI / ANKARA CADDESİ NO: 13, KAT: 2 telefon: 26 81 42 / posta kutusu: 12 — istanbul

norman mailer
AMERİKAN RÜYASI

roman

türkçesi
hasan aslan

e yayınları
ankara caddesi 13/2 istanbul

BİRİNCİ BÖLÜM

Ayın Limanları

Jack Kennedy'ye 1946 Kasımında rasladım. İkimiz de savaş kahramanıydık, yeni milletvekili seçilmiştik. Birer kız bulup bir akşam birlikte çıktık. Benim için gece, nefis sonuçlandı. Ritz kadar koca bir elmas karşısında bile istifini bozmayacak bir kadını tavladım.

Deborah Caughlin Mangaravidi Kelly. Caughlin'ler, İrlandalı - İngiliz karışımı bankacılar, iş adamları ve papazlardı; Mangaravidi'ler ise Bourbon ve Habsburg ailelerinin Sicilya'ya uzanan bir koluydular, Kelly'ler ise sadece Kelly'diler ama, Deborah'ın babası iki yüz milyon dolar ediyordu. Bütün bunlar bir hazineyi, uzaklarda kalmış cinayetleri ve korkuyu hatırlatıyordu. Virginia eyaletinin Alexandrie şehri dışındaki ıssız bir sokakta, koca bir kamyonun ardına çektiğim arabamın arka koltuğunda deliler gibi bir buçuk saat geçirdik. Orta batı ve batının üçüncü büyük ulaşım şirketinde Kelly'nin hissesi vardı, kızını tam burada elde etmek dahice bir şey oldu belki. Bağışlayın beni. Başkanlık yolunun, onun İrlandalı kalbinden geçebileceğini sanmıştım. Ve Deborah, yüreğimde kımıldanan yılanı hissetti: Ertesi sabah kötülüğün ta kendisi, iğrenç olduğumu söylemek için telefon etti, sonra Londra'ya, daha önce de yaşadığı bir manastıra döndü. Büyük servete konacak bir kadının kapısının, devler tarafından korunduğunu bilmiyordum henüz. Olup bitenleri düşündükçe, gülümsiyerek Başkanlığa hiç bu kadar yaklaşmadığımı söylüyorum kendi ken-

dime. (Deborah'a, yedi yıl sonra Paris'te rasladım. Babasının en sevdiği oyuncağı değildi artık, bir haftada ev lendik. On cilt tutacak her öykü gibi, bundan da bir parantezle kurtulmak en iyisi —gerçeği yansıtmak için on cilt gereklidir.—)

O günden bu yana, Jack epey yol aldı tabii. Benimse iniş ve çıkışlarım, iyi ve kötü dönemlerim oldu. Ama çıktığımız geceki dolunayı hatırlıyorum ,olayları tüm doğruluğuyla açıklamak gerekirse, İtalya'da devriyemi bir tepeye çıkardığım gece de dolunay vardı; başka bir kıza rasladığım gece yine dolunay çıkmıştı; yine dolundu ay... Ara sıra, Aydınlar Rehberi kartımın yavaş yavaş kaçıklar ve sıradan kişilerin, halkın bilgeliği ve raslantılara güvenenlerin yığınına doğru kaymamı engellemediğini düşünürüm. Başkanla aramızdaki tek ayrıcalık, belki eninde sonunda benim aya fazla önem vermemden geliyor. Adam öldürdüğüm ilk gece, uçurumun dibine baktım: Dört adam, dört değişik kişi, dolunayın altında can vermiş dört Alman. Ve Jack, bildiğim kadarıyla, bu uçurumu hiç göremedi.

Söylemek bile gereksiz, kahramanlığımı onunkiyle kıyaslamayı hiç ama hiç düşünmedim. Benimkisi bir gece sürdü. Sinirli, kaskatı ve yorgun, Harvard'dan yeni çıkmış, üniformayı utangaç bir yeniyetme gibi sırtıma geçiren, Prens Jack'dan bir yıl sonra diploma almış (orada hiç raslaşmamıştık) genç bir teğmendim. Gümüş tepside sunulmuştu Harvard (Bana Raw-Jock adını takmışlardı, futbol takımında Rojack) gösterişsiz bir atlet ama çok parlak bir öğrenci: Sınıfının en iyilerinden ve burslu...

Takımımın büyük bölümünü meydana getiren güneyli ayılar ve Bronx'un genç MAFİACILARI arasında düzeni sağlamakta büyük güçlüklerle karşılaşmam hiç şaşırtıcı değildi. O gece ölüm, bana, emrimdeki askerlerin disiplinsizliğinden çok daha sevimli geliyordu. Hayatta kalmaya bile aldırdığım yoktu. Onları tepeye yönelttiğim, doruğa otuz metre kala tek sıra halinde kapana kısıldığımız sıra —pek engebeli olmayan, iki yanından Alman makinelileriyle çevrili çift tepe— hatamı düzeltmek için ölmeye öylesine hazırdım ki korkuyu bile duymuyordum.

Paslı bir takırtının tuzağına düşmüştük —makineliler ne benim, ne de diğerlerinin yerini kesinlikle anlıyabil-

mişti— korkumuz, ödlekliğimiz, ölüm kokusu dolunayın ışığında daha da iyi ortaya çıkıyordu— yine de tehlikenin bir melek, kumlar arasında kaybolacak sakin bir dalga gibi içimden çekilip gittiğini hissettim. Yerimden kalktım, tekinin kurşunları beni pelte haline getirmeye yetecek makinelilerin çapraz ateşi altında koşmaya. Önümde açılan bu güvenliğin yolundan tepeye tırmanmaya koyuldum (sonradan aldığım nişanda bu güvenliğin de payı vardır.) Ama makinelilerin ateşi düzensizdi, boş bulunmuşlardı, koşarken tüfeğimi on metre ileri fırlattım, el bombalarını göğüs ceplerinden çıkarmak için kollarımı kavuşturdum. Dişlerimle halkaları çektiğim gibi çıkardım (dişlerim çok ağrıdığından, bu işi talimde yapamıyordum), emniyet mandalını açtım, fitil yanmaya başladı, bir Y harfinin uzantıları gibi ileri fırlattım kollarımı. Bombalar apayrı yönlere uçtular, duracak, geri dönecek ve yanından geçtiğim tüfeğin üstüne kapanacak zamanı buldum.

Yıllar sonra OKÇULUKTA ZEN'i okuduğumda, kitabı anladım. Çünkü ay ışığının aydınlattığı tepede o gece el bombalarını BEN atmadım, mükemmele yakın bir şaşmazlıkla O ŞEY fırlattı. El bombaları, her makinelinin beş-on metre üzerinde, bir boksörün sağlı sollu yumrukları gibi patladı: GÜM, GÜM. Attığım bombanın bir parçası da geldi kıçıma saplandı, «YUMMY» diye bağırıp dişlerini etinize geçiren sevgilinizin ısırığı kadar acılı ve zevkli bir darbe. Tüfeğimin namlusu uzun, narin bir anten gibi sağa, kanlı ve sevimli koca bir Alman başının, şımartılmış, çok çok şımartılmış, yeniyetmeliklerinden beri kalın barsaklarıyla uğraşan, ana sevgisiyle yetişmiş bütün o cici şişkocuklarınkini andıran yusyuvarlak ağzıyla sağlıklı bir genç yüzün göründüğü makineli yuvasına döndü, Alman ağlıyarak çıktı, gizlendiği deliğin kenarından gülümseyerek ağır ağır çıktı, «SELÂM SANA ÖLÜM», göğsünü kaplayan kan ve çamur sapıklığın belirtisiydi sanki. Şimdiye kadar uçmuş güvercinlerin en yumuşağının yumuşacık boğazına basarcasına asıldım tetiğe —arasıra bir kadın göğsü de aynı güvercini hatırlatır— atış avucumda kırılan bir dal gibi yankılandı: PAT! Burunun başladığı yerde yuvarlak bir delik belirdi, genişledi, geniş yaranın yok ettiği yüzünü gördüm, birden dişsiz, kurnaz, şehvet düş-

künü ihtiyarlara dönmüştü. Sonra inledi, MUTTER! (*) anasının karnı dışındaki ilk haykırışının anısıydı bu, bir atış poligonundaymış gibi zamanı hesaplıyarak, tam sırasında kendi kanının içinde devrildi, çünkü sonraki, in arkadaşı, bir kolu kopuk, tabancalı, amansız bir intikam meleği gibi, düz bir dudağı kesen salyadan çizgi kadar doğru, hayatımda gördüğüm en doğru, bir Alman protestanı doğruluğuyla dikildi. PAT! etti tüfeğim ve delik kalbindeydi, yeni yarasını örtmek istercesine tabancalı uzun kolunu göğsüne götürdü, ince bir boru boyunca kayıyormuş gibi, bir palyaçonun tüm hüznüyle hemen devrildi. Döndüm, yaramın içindeki parçanın oynadığını hissederek, —sevinçle karşılanan acı, boşanan kan— diğer delikten çıkan iki kişiye döndüm, biri zavallının tekiydi, maymunu andırıyordu, kürek kemiği yakınındaki çıkıntısı atılan mermilerle kopmuş sahte bir kambur vardı sanki sırtında. Ateş ettim, düştü. Neresinden vurduğumu anlayamadım, yüzünü de doğru dürüst göremedim hiç. Sonuncusu, elde süngü doğruldu ve ilerlememi işaret etti. Karnından yaralıydı. Gömleği temiz, düzgün, miğferi dikkatle yerleştirilmişti kafasına, ama kemerinin altı et ve kan yığınıydı. Doğrulmaya çalıştım. Aramızda anlaşmış gibi onu süngülemek istiyordum ama yerimde kalakaldım... Gözlerine bakamıyordum. Bütün görüntü içlerindeydi, elbombaları, uyluğumdaki kan, şişko delikanlı, tabancalı hayalet, kambur, kan, bir türlü duyulmayan o uğursuz çığlıklar. Her şey gözlerindeydi, epey sonra Missouri eyaletinin küçük bir şehrindeki otopsi masasında tekrar gördüğüm, Ozarkların yitik bir köşesinden gelen beyaz çiftçininkileri andıran gözlerinde. Bu gözler o kadar mavi, öylesine masmavi ve deliceydi ki gökyüzünün en derin mağaralarına dalıyor. Günün birinde Güneyde duyduğumu sandığım gibi, bu gözler Tanrı'ya kadar gidiyordu. Ay ışığında parıldayan buzu andıran bu aydınlık bakış karşısında tökezlendim, yaramın fırsat verip vermiyeceğini düşünmeden yere dizimi dayadım. O dupduru varlık, o lütuf yok olmuş, durakladığım an beni terketmişti. Devam edecek cesaretim kalmamıştı, artık süngüsüne karşı çıkamazdım. Ateş ettim. Vuramadım onu. Bir daha ateş ettim.

(*) MUTTER: Almanca Anne.

Yine vuramadım. Derken o süngüsünü fırlattı, süngü yanıma bile varamadı. Çok güçsüzdü. Süngü, yerinden fırlamaya hazır kedinin miyavlamasını andıran bir çınlamayla tasın üzerine düştü, sonra ikimizin arasında hareketsiz kaldı. Gözlerindeki ışık çekiliyordu. Işık donuklaşmaya, ölü bir köpeğin gözünü kaplayan yoğun pelte gibi pıhtılaşmaya başladı, tam o sıra öldü karşımdaki, sonra devrildi. Kökleri çürümüş görkemli bir ağacı andırıyordu. Durmadan deliklere ateş eden takımım çevremdeydi, askerler beni kutluyor, aralıksız konuşuyor, ağzımdan öpüyor (öpen, hiç kuşkusuz İtalyanlardan biriydi), sırtıma vuruyorlardı. «Bırakın onu, yaralı», diye bağırdı biri, çavuştu bağıran. Elli metre geriden pas alıp okul tarihinin en uzun sayısını yazmak için kırk sekiz metre daha koşan bir rugbi oyuncusuydum sanki. Ne yazık ki görüntünün sonu elimden alınıverdi, son metrelere vardığımda top elimden kaydı. Sayıyı kaydetmiştim ama eninde sonunda rugbi mugbi değil altı dikiş kalmıştı karnımda. Ve o mavi gözler, yerden gelen bir dalga beni arkaya çekip kafamı apayrı bir güçle toprağa itene, tüm ağırlığımla yere devrilene dek belleğimin cılk yarasını süzmeye devam ettiler. «Cankurtaran», diye bağırdı askerlerden biri.

Bir sedye üzerinde cephe gerisine götürüldüm, röntgen önemsiz bir çatlak ve havuz kemiğinde ufak bir delik ortaya koydu. Gerideki hastanelerden birine yatırıldım, sonra New York'a nakledildim ve orada DİSTİNGUİSHED SERVİCE nişanını aldım, aşağısını değil. Bir yıl süreyle beni New York'ta, ordu propaganda bölümünde çalıştırdılar. Belli belirsiz farkedilen, kibarca bir topallamayla bu görevi de yerine getirdim. 1944 yazında kahraman olmuş, tüm 1945 yılını kahraman olarak geçirmiş, zafer kazanıldıktan sonra bile pek çok fırsatla karşılaşıp savaş kahramanlığından faydalanmıştım. Birbirinden saygıdeğer yerlere girip çıkan Mrs. Roosevelt'e bir süre refakat ettim. Benden hoşlandı ve politikaya itti. O yıllar işler yolundaydı, raslantılar, önseziler, kendi kendini yaratma üslübu ve biçimi, her şey tıkırında gidiyordu. Bütün bunlar bir yere vardı sonunda, öyle ya merak uyandıran biri, çok özel bir şeydim: Amerikan tari-

hinin D.S.C. almış tek aydınıydım ve kalabalık karşısında savaşçının belli belirsiz sevimliliğiyle konuşuyordum. Parti örgütünün kötü tohumu iyisinden ayırdığı ve bana bir kardinal ya da piskoposla birlikte yemek yemek üzere garip, yarı resmî çağrılar yolladığı (Muhteremlerden birincisi: «Size bir soru soracağım evlâdım, dedi. Tanrı'ya inanır mısınız? — İnanırım efendimiz.») o yıllar, New York'ta Mrs. Roosevelt beni protestan cemaatine, yahudi cemaatine tanıştırıyordu. Öyle bir eğrisi doğrusuna geldi ki, kendimi önce aday, sonra milletvekili oluvermiş buldum. New York demokrat temsilcisi Stephen Richards Rojack.

Tabii beni 1946 yılında, yirmi altı yaşındayken milletvekili yapan olaylar dizisi üzerinde uzun uzun durabilirim, öyle ya bütün bunlar kendiliğinden olup bitmedi. Ama, hepsini anlatırsam görünüşüne büründüğüm kişinin serüvenlerinden söz etmiş olurum. Pek çok sinema oyuncusu, hayatlarında hiç görmedikleri kadınları kendilerine âşık ederler, bu kadınların kocaları erişemiyecekleri kadar uzakta bulunan bir adamla mücadele etmek talihsizliğine uğramışlardır. Düşündüklerim, ideal sevgili yüzüne sahip, ama cinsel sapık olup çok özel bir kişisel hayat süren erkek sinema oyuncuları. Durmadan, deliliğin sınırında gidip gelmeleri gerekir. Ben de biraz, onlarınkine benzer bir durumdaydım. Pek çok genç sporcu ya da savaş kahramanı cinsel zevklere gömülüp gitmişken, ben ölümle köşe kapmaca oynayarak yitip gitmekteydim. Dördüncü askeri bir türlü unutamıyordum. Gözleri, öte yanda kendisini bekleyeni görmüş ve o sıra bana, ölümün hayattan çok daha tehlikeli bir buluş olduğunu söylemişti. Ölümün bir hiç bir sıfır, hepimizin ortak hiçliği olduğunu düşünebilseydim siyaset hayatında başarı kazanabilirdim. Ama böyle olmadığını biliyordum. Rol yapıyordum ben. Tüm kişiliğim boşluk üzerine kuruluydu. Siyasî yerimi, elde ettiğim kadar büyük bir çabuklukla yitirdim, çünkü 1948 yılında Demokrat Partiden ayrılıp ilericilik bayrağı altında seçim kampanyasına girmeye karar vermiştim. Henry Wallace, Glen Taylor ve ben. Haklı nedenlerim de vardı, haklı olmayanları da. Ama bugün açıkça anladığım, biçimlenen ve üstelik televizyon ekranlarında belirli bir

güç halini alan kişilikler ve ayın çeşitli dönemleriyle gizli, dehşet verici ilişkilerim arasında bölünmeye uğramadan siyaseti bırakmak istediğimdir. Dolunay çıktığı hafta söylev vermekten kaçındınız mı, deli değilseniz, siyasetin size göre olmadığını, siyaset için yaratılmadığınızı anlarsınız.

Ama bütün bunlar artık çok gerilerde. O günden bu yana çıkışlarım ve kuşkusuz, inişlerim oldu. Kendimi New York Üniversitesinde, varoluş psikolojisi profesörü olarak buldum. Büyü, korku ve ölüm duygusunun bizi harekete geçiren etkenler olduğu yolunda, küçümsenmeyecek bir görüşü savunuyordum. Televizyonun tanınan kişilerinden, epey ilgi gören CELLAT PSİKOLOJİSİ adlı kitabın yazarıydım. Kitap, çeşitli ülkelerdeki infaz yöntemlerini inceliyordu —giyotin, kurşuna dizme, asma, elektrik sandalyesi, gaz odası gibi—, ilginçti. Daha önce de belirttiğim gibi, büyük servete konacak bir kadınla evlenmiş, hayatımın o yönü de başarılı olamamıştı. Aslında çok uzun bir yolun sonuna varmıştım ben. Bir cadde diyelim bu yola. Çünkü caddenin sonunda, başarısızlığa uğramış biri olduğuma karar vermiştim.

Pek de iyi geçmeyen yıl, eni konu kötüleşti. Rahatça kabul edebilirim, hayatta ilk kez intiharın içimde olduğunu anladım. (Cinayete gelince, onu çoktan biliyordum.) Hiç bir şey, intihardan beter olamazdı. Cinayet, eninde sonunda coşturucu bir unsur taşır. Geliştirilmesi gerekli bir durum olduğunu savunmuyorum: Fizikî gerilim insanı çabucak hasta eder, göğsüm nefret dolu, kafam çatlamak üzere dolaşmaya başlıyalı da epey oluyordu. Ama insanın öfkesini açığa vurmamasında erkeksi bir yan var, bu iş öylesine güç kî yüz kiloluk kasayı hurda yığınının tepesine çıkarmak gibi bir şey. Duyulan sevincin de, aidiyeti hissedilen bu güçten geldiğini sanıyorum. Üstelik de cinayet, büyük bir rahatlama habercisidir. Cinsellik hiç bir zaman onun dışında kalmaz.

Oysa düşün solgun ışığı altındaki kasvetli görüntü olan, rüzgârın getirdiği sesin sizi yanına çağırdığı intiharda pek az cinsellik vardır. Bazı geceler, gitgide mükemmel bir topluluk olmaya yönelen dörtlünün uyuştuğunu duydukça dehşete kapılıyordum. (Evet, cinayet kafanın içindeki senfoni, intiharsa oda müziğidir.) Kırk dört

yaşına gelirken, neden dostlarımdan bazılarının ve tanıdığımı sandığım kadınlardan bir çoğunun geceleri yalnız kalamadıklarını yeni yeni anlıyordum. Bütün yılı, karımdan uzaklaşmakla geçirmiştim. Sekiz yıldır içli dışlı, çoğu kere de mutsuzduk. Beş yıldan beri de birliğimi, ona yönelttiğim tüm umut gücü, ihtiyaç, cinsel istek ve güvenden kurtarmaya çalışıyordum. Başlamadan yitirilmiş bir savaş. Geri çekilmek, ölülerimi saymak ve aşkı başka yerde aramak istiyordum ama Deborah bir kahpe, gerçek bir dişi aslandı ve kayıtsız şartsız teslimden başka şey kabul etmiyordu. Çünkü herifi başını alıp gitti mi, kahpe, yine de bir şeyler yitirir. İlkesi, kendisini cinsel yönden tanıyacak kadar yürekli her erkeği yok etmek olduğuna göre, erkek her şeyini yitirmeden ya da direğe çivilenmeden kendini kurtarırsa (o başarısız sahneye koyucular, psikanalizcilerin deyimiyle) bir çeşit, görevini yapamaz. Deborah da pençelerini geçirmişti bana, beş yıl önce geçirmişti ve çoğalmıştı bu pençeler. Onunla yaşamak beni kaatil yapıyordu, ayrılmak isteği intiharı getirdi. Yaşama istememin ruhî bombardımanı başlamış, aşkın esrarlı atomunda yepyeni bir zerre bulunmuştu: Aşağı atlama isteği.

Onuncu katın balkonundaydım, bir kokteyl sonu ev sahibiyle gevezelik ediyordum. Deborah'ın sözünü etmeden Sutton Place'e bakıyorduk —bitmek bilmeyen yılın sonunda, başlıca uzak durulması gerekli konuydu bu—, benim kadar sarhoş, kırk altı yaşında ve iyi görünüşlü bir erkek olan bu eski dostun —New York'un «Athletic Club»ünde SOUASH (*) oynayarak hatlarını, ufak tefek dalavereler çevirerek de haydut bakışını muhafaza ediyordu (lokantaya dâvet ettiği kadınlar da cabası, bu konuda şaşmaz bir sezgisi vardı) —evet, bu eski arkadaşın dostluğunun ses tonu kadar içten olup olmadığını düşünüyordum (aynı şeyi sık sık düşündüğüm olurdu.) Bu ses tonu ara sıra içten, ara sıra da şüphe uyandırıcıydı. Yoksa sevgili Deborahımla yılda beş kereden sekiz yıldır yatıp kalkıyor muydu? Sirtımın bilinçsiz dehşeti ardında kırk yüce oynaş. (Hem bu oynaşlar öylesine akıl almaz boyutlara varıyordu ki, kendilerini güç tutup ayıp olmasın diye yıl-

(*) SOUASH: Bir çeşit top oyunu.

da beş kereyle yetiniyorlardı. Bir çeşit utanç duygusu daha ileri giderlerse felâkete uğrayacaklarını haber veriyordu onlara.)

Bu eski dostun cinsel zevklere gömülüp gömülmediğini, dostluğunun çelik gibi olup olmadığını, ya da her ikisini doğru saymak gerekip gerekmediğini kestiremeden balkonda duruyordum işte —her şey bir yana, benim de yılda beş kere numarasını üzerinde uyguladığım birkaç evli kadın vardı, üstelik hepsi de bu işi yapmaya değerdi hani—. Erkeğini yok etmeye kararlı bir kadının aylar boyu içinde biriken nefret, kendisini samanlığa deviren ilk herif karşısında nasıl ani bir isteğe dönüşür, akıl almaz. (Böyle bir kadının kocasına rasladığımda, acımayla allak bullak olurdum..) Her şey mümkündü, ya bu herif eski bir dosttu, evlilik hayatımda farkettiği güçlüklere gerçekten üzülüyordu, ya kendi güçlüklerini benimle paylaşıyordu, ya da ikisini birden yapmaktaydı. Evet, sık sık benim yaptığım gibi. Sorunun gözle görülür çapraşıklığı, bir parça ilginç gelen kadın hakkında gerçeği öğrenmek için yapılması gerekli hesapların sayısızlığı karşısında şaşırmıştım. Utanarak söylemeliyim ki, sekiz yıl içinde, topu topu Deborah tarafından da itiraf edilen, beş gerçek aldatılma olayı keşfedebilmiştim.. Her birini önceden ağzıyla bana haber vermiş, ön belirtileri, geçiş dönemiyle tepetaklak giden evliliğimizin elle tutulur aşamalarını bildirmiş, oyunun beş bölümünün de ardından birer birer perde çekilmişti. Daha da ötede, en nüfuz edilemeyen, bilinmez karanlığın içinde sayısı sıfırla iki yüz arasında değişen boynuzlanma vardı. Çünkü Deborah yalanların gerçeği silip götürdüğü, gerçeğin tüm yalanların tohumunu taşıdığı bu çok yüce bilinmezlik diyalektiğinde ustaydı. Şu ya da bu adam hakkındaki şüphelerimden söz ettiğimde, «Deli misin? diye sorardı. Eninde sonunda bir çocuk o.» Ya da: «Ondan tiksindiğimi görmüyor musun?» derdi o nefis ingilizcesiyle. Dilindeki bu soylu yan, büyük ölçüde, İngiltere'deki katolik okulunda gördüğü beş yıllık eğitimden geliyordu. Böyle bir belirsizlik karşısında kendimi, araçları gereksiz ya da denetlenemeyecek ölçüde hatalı çıkan bir fizikçi sandım, eski dostumla konuşmamı kesip eğildim ve balkondan aşağı pastaları, kokteylleri, ançuezleri, sandviçleri, soslu kari-

desleri ve en azından altı «bourbon»u püskürttüm. Midemden gelen yakıcı bir çağlayan, toynakları ağulu sevgiden, çılgına dönmüş bir sürüydü sanki bu.

Dostum, ilk kez kurnazlığa sapmadan:

— Aman Allah! dedi.

— Kapa çeneni, diye karşılık verdim homurdanarak.

— Aman Allah! dedi yine. Hepsi ikinci kata döküldü.

Kusma nöbeti birden gelmişti ama, ikimiz de her şeyin kapıcının kafasına döküldüğünü sanmıştık. Oysa kiracılardan biri, az sonra şikâyete gelecekti. İşin mekanik yanı beni kahkahalarla güldürdü: Bir tenteyi temizleyiciye nasıl götürmeli?

— En iyisi benim onları uyarmam, dedi dostum.

Sonunda nefret ettiğim, Deborah'ın neredeyse İngilizlerinkini andıran konuşması ve öğrencilerin karşısında söylev vermekle geçen sayısız boş saatin bana kazandırdığı, tıka basa alkol dolu Connecticut'lı centilmen türünde, en ufak şiirselliği olmayan şirli cümleleri arka arkaya sıralayan bir sesle:

— Ayın kutsamak istemediklerini de yağmur temizlesin, dedim. Hem dostum, gücüne gitmezse, ne olur beni biraz yalnız bırak.

Gökyüzünde iyice alçalan dolunayı seyrederek balkonda dikildim. Ve bir şey oldu. Ay bana cevap verdi. Bu sözlerimden, sesler duyduğumu, ya da ayla dereden tepeden konuştuğumuzu çıkarmayın sakın. Hayır, aslında daha da kötüsü oldu. Ayın en derin köşesinden gelen bir şey, tatlı ama suçsuzluktan yoksun bir ışın, şimşeğin düşüncesi kadar büyük bir hızla karanlık geceyi aştı, bir sıçrayışta boşluğu geçip bana ulaşmak için ay mağaralarının ölü derinliklerinden çıktı. Birden ayı anladım. İster inanın, ister inanmayın. Gerçek yolculuk, bir ruhun öbürünü tanımak için yaptığıdır, ve o sıra ben, içim cılk yara, Sutton Place'e tepeden bakan bu balkonda yapayalnızdım. Karnımdan ve midemden sökülen yiyecek ve içkinin gücü varlığımı tüm çıplaklığıyla ortada bırakıyordu. Yarık ve oyuklar, benliğimin kurşununu, çimentosunu, zırhını ve derisini jeolojik çatlaklar gibi geçiyor, ayırıcı tabaka yırtıldığında varlığımı gülünç buluyordum işte! Gövdemde gezinen ışıkları duyabiliyor, bir sis gibi benliğimin kırık taşları üzerinde dolaştığını hissedebiliyor,

minicik sinirlerden bir orman, çürük dişin leş kokusunu koyveren, pis kokan bir orman ileri atılıyordu. Yarı sarhoş yarı hasta, ayak parmaklarımı aya yönelttiğimde daha iyi soluk alıyormuşum gibi, bir bacağımı korkuluktan ayırdığım için yarı içerde yarı dışarda varlığımı, o güzel ışıkları, o çürümüş ormanı seyrediyor ve kulak kabartıyordum. Daha doğrusu dikkatimi, birden kulağımda beliren, şarkısını duyduğum altın lâmbalı plâtin kadına, geçmişe, ölüme ve yeni çılgınlığın parıltısına daldırıyordum: «Bana gel, diyordu, şimdi gel. Hemen!» ve öbür bacağımın da korkuluğu aştığını hissediyordum. Öte yandaydım, yalnız sekiz parmağım düşmeme engeldi (sekiz, çünkü boynuz gibi aya doğru dikilen başparmaklarımı kaldırmıştım.) Böylesi daha da kötü oldu. Uçacağımı anladım. Gövdem bir torba gibi aşağı düşecekti, bir kemik ve giysi torbası gibi. Ama ben uçacaktım, benliğimin düşünen, konuşan ve varlığımın görüntüsünü seçebilen bölümü ileri atılacak, aya kadar uzayan karanlıkları aşmak için yükselecekti. Bir aslan gibi, güçlerini paylaşmak için geçmişin lejyonlarına katılacaktım. «Hemen gel, diyordu ay, saatin çaldı. Böyle uçabilmek ne büyük mutluluk.» Ve bir elim korkuluğu bıraktı. Sol elim. İçgüdü beni ölüme itiyordu.

Hangi içgüdüydü, nereye itiyordu? Sağ elim korkuluğa sıkıca yapıştı, tek hareketle döndüm, şimdi sırtım aya ve sokağa dönük, az kaldı göğsümü çarpıyordum. Başımı çevirmeden göremezdim şimdi kadını.

«Atla», dedi bir kez daha, ama sırası geçmişti. Şimdi atlarsam olduğum gibi düşecektim. Yolculuk olmayacaktı.

Düşüncemin tutucu yanı: «Henüz ölemezsin, dedi, eserini bitirmedin.»

«Doğru, dedi ay, eserini bitirmedin ama hayatını yaşadın, ölüsün.»

«Bütünlük ölmesem bari», diye haykırdım kendi kendime ve gerisin geri aştım korkuluğu. Bitik, bir iskemleye yığıldım. İnanın, o güne değin olmadığım kadar hastaydım. İnsanın ateşi yükseldiğinde, zorlu bir bulantının seliyle sarsıldığında, ruhu: «Bak hastalığın bize ettiğine, ödlek!» diyebilir ve insan debelenir, ateşle boğuşabilir. Ama böyle, şezlonga yığılmak kâbustan da beter-

di, sönüp gidişti. Bende iyilik namına ne varsa, geri dönmemesiye kaçtığını hissediyordum. Cesaretim, usum, hırsım ve umudum bulutlara yükseliyordu. Bomboş göğsümde bok ve hastalıktan başka şey kalmıyor, ay bundan böyle kötülük saçan ışınlarıyla beni süzüyordu. Tam o sıra öbür hastalığın gelişini hissettiğimi söylesem beni anlar mısınız? Kargaşalık içinde gelişen hücrelerimin ayaklanması sonucu ölmem için yirmi, belki de kırk yıl gerektiğini anladım, ama her şey tam o anda, hücrelerin büyük atılıma geçtiği o dakikada başlayacaktı. Böyle bir hastalığı duymamıştım hiç. Ayın intikamı tamdı, tüm yeteneklerim yok edilmiş, boğulmuştu. Sanki bir kadını düş kırıklığına uğratmıştım da hoşnutsuzluğun yalnız ve buz gibi solucanını yemem gerekiyordu.

Sonunda şezlongdan kalktım ve salona girdim. Ağır hava ve bol ışık, üstü kapalı bir yüzme havuzunda olduğum izlenimini uyandırdı. Hastalığım epey ilerlemiş olmalıydı, çünkü her ampulün çevresinde bir hale oluşmuştu, değişik kişileri andırıyordu her biri. Tabii, sonuna doğru Van Gogh da onları böyle görüyordu, diye düşündüğümü hatırlıyorum.

— Pek iyi değilsin galiba, dedi ev sahibi.

— Dostum, sandığından da beter. Ne olursun, bana bir damla kan ver.

Bourbon'un tadı keten yağı gibiydi. Bulantılı iç organlarımdan ılık bir sis fışkırdı. Ayın parlaklığı pencereleri geçip içeri doldu ve dehşet, sokağı çınlatan bir boğa böğürtüsü gibi geri geldi.

— Tür için büyük bir gece, dedim.

— Ne türü? diye sordu dostum. Çekip gitsem çok sevineceği açıkça belliydi.

— İnsan türü. Ha ha. ha!

— Steve!

— Gidiyorum.

Kırmızı ve parlak bir elmayı andıran bardağımı ona uzattım, kapıyı öylesine büyük bir özenle çekerek çıktım ki kapanmadı. Kapamak için döndüm ve o an, bir manyetik alan gibi elle tutulur gücü hissettim. «Çık buradan» dedi bir ses bana. Asansör gelmek bilmiyordu. Zili çaldım, tekrar çaldım, ne asansör boşluğundan ne de kablolardan bir ses geliyordu. Terlemeye başladım. «Otuz

saniye içinde dışarı çıkmazsan, dedi ses, yeni hastalığın bir sayı kazanıyor. Hastalığın vücutta yer değiştirmesi bu tür olaylarla meydana gelir.» Merdivene koştum. On kat, her hatta iki atlayış, beton basamaklarda yirmi atlayış, bok yeşiline boyalı cezaevi duvarları, kan rengi, çelik tüpten trabzan. Korku ve dehşet peşimde, ileri atıldım, içimde havayı duymuyordum artık, sanki ne olduğunu anlıyamadan bu toprak üzerinde ölmüştüm. İnsan yatağında can verdiğinde de böyle olur belki, can çekişmenin ilk saati adamı sonsuz bir çembere sürükler ve siz, hayatın hep orada olduğunu sanırsınız.

Çıkış kapısı kilitliydi. Tabii. Kapıyı yumruklamaktan yoruldum —gerçekten öldüğüme emindim neredeyse— tek ayağımı kaldırıp pabucumu çıkardım, kapıya vurmak için çıkardığım pabuçtan yararlandım. Öfkeli kapıcı göründü: «Ne oluyor? Asansörle yukarı çıkıyorum, yoksunuz.» Kapıcı İtalyandı —MAFİA'nın uğursuz kalıntılarından biri— gereksiz barlarda ona iş gördürmenin gereksizliğine inanınca kendisine bu görevi vermişlerdi. «Beni ne sanıyorsunuz?» diye sordu.

«G..... azizim.» Pabucumu giydim ve önünden geçtim. Arkamdan mırıldandı: «Ben de seninkine!»

Hızlı hızlı yürüyerek iki bloku geçtikten sonra paltomu unuttuğumu farkettim.

Martın sonundaydık, hava soğuktu, balkona çıktığım andan bu yana çok daha soğumuştu. Balkona çıkışımı düşünmek beni ürpertti, rüzgâr karnımdaki sinirden ormana şöyle bir dokundu. Soğuk havanın geçişiyle kıvıl kıvıl oynaşan kurtlar gibi kıvrandı sinirler. Alışkın olduğum tehlike işaretini duyuyordum. Deborah'tan bir-iki hafta ayrılabilirdim hep, ama bir an geliyordu, her şeyin yok olduğu bir an ve o an Deborah'ı çağırmamam imkânsızlaşıyordu. Böyle anlarda hara-kiri yapmış gibidiydim sanki, göğsüm karnımdan ayrılmıştı. Dayanılmaz bir fizikî duyuydu bu, sanki ona olan sevgimin tüm kalıntıları, o sevgi, ardında yıkıntılar bırakarak bir yaradan akıp gidiyor, sanki bütün aşkım yitiyor ve önemini belli belirsiz kavrayabildiğim bir felâket geliyordu, ardından. Her zamankinden çok nefret ediyordum Deborah'tan. Onunla yaşadığım hayat, hemen arkadan gelen başarısızlıkların yok ettiği bir başarılar dizisi olmuştu. Eğer halâ emin ola-

bildiğim bir şey varsa, yitirilenler için elinden geleni yaptığı kırık kemiğin iliğini emmekte usta olduğunu, en usta orospuların ve profesyonel mirasyedilerin rahatlığıyla yolun iki yanında da gezindiğiydi, biliyordum bunu. Bir kere, örneğin, bir davet sırasında, dostlarından biri, hiç sevmediğim ve beni sevmeyen bir herif televizyondaki şöhretime saldırdı. Öyle ki epey ileri gitti ve beni döğüşe çağırdı. İkimiz de içmiştik. Ama yumruk yumruğa döğüşmek gerektiğinde, iyi bir SALON KABADAYISI'ydım. Dört bardak içki ve çevresinde dolanılabilecek eşyalar işi daha da kolaylaştırıyordu. Kadınların korku dolu bakışları ve erkeklerin akıllı uslu değerlendirmeleri karşısında döğüştük. Doğrusu kendimi oldukça gaddar hissediyorum. Onu hemen yakaladım, yumruklarımı sıkmadan ufak darbelerle dövdüm ama her vuruşumun ardından bir yenisini getiriyordum —o kadar hıyardı ki. Bu numarayı bir dakika sürüdürünce, elinden geldiğince güçlü (ve kötü) yumruklar atmaya başladı, bense gitgide sakinleşiyordum. Ring tecrübesinin insana sağladığı ilk üstünlük budur. Bakışlarını olduğu gibi yumruklarını da savuşturuyor, sakin, bir kasırganın ortasındaymış gibi, içimde öldürme isteğinin gitgide yükseldiğini hissediyordum. Her hareketini önceden çıkarabilirdim, karnında üç kurşunla kendini yerde bulacaktı, buydu ona gereken. Gözü bulanmıştı bile, işini bitirmek üzereyken karısı atıldı. «Durun! diye haykırdı. Hemen kesin kavgayı!» ve aramıza girdi.

Karşımdaki herif de gaddar türdendi.

— Neden duracakmışız? diye sordu. Yeni yeni eğlenmeye başlıyorduk.

— Eğlenmek mi? Kendini öldürtecektin.

Her neyse, bütün bunları Deborah'a göz kırpmak için geri döndüğümde —bokstan çok söz ettiğimi duymuş, ama beni döğüşürken görmemişti hiç— odadan çıkıp gittiğini farkettiğimi söylemek için sizlere anlattım.

— Tabii çıktım, dedi daha sonra. Ne kötü şeydi o zavallı adamı iteleyip kakalaman.

— Zavallı mı? Benden daha güçlü.

— On yıl da yaşlı.

Bu sözler bütün zevkimi yok etti. Yanılmıyorsam bir yıl sonra —bütün gecelerin de boks maçıyla sonuçlandı-

ğını sanmayın— geçici bir dost bana döğüşmeyi teklif etti. Reddettim. Beni kışkırttıkça kışkırttı ama reddettim. Eve döndüğümüzde Deborah, korktuğumu söyledi. Geçmişi ona hatırlatmanın gereği yoktu.

— Hiç olmazsa bu adam senden daha gençti.

— Onu dövebilirdim.

— Pek sanmıyorum. Dudakların titriyordu, terliyordun.

O günden sonra, aynı olayı düşündükçe, korkup korkmadığımdan emin olamıyordum bir türlü. Bu hikâye çok büyük bir önem kazandı. Olup biteni bilmiyordum hiç.

Bin kere çoğaltılabilecek bir iğneydi. Deborah ustasıydı işin, aynı noktaya iki kere dokunduğu olmamıştı. (Eğer o noktada bir yara oluşmuşsa başka.) Dolayısıyla ondan nefret ediyordum, gerçek bir nefret, ama bu nefret içinde aşkımın tutsak olduğu bir kafesti. İçinden çıkıp çıkamıyacağımı kestiremiyordum. Bu evlilik benliğimin zırhıydı. Zırh kaybolunca, kilden bir heykel gibi yıkılıp gidecektim belki. Kendimle ilişkilerimin en alt noktasındayken bu evlilik, öğünebileceğim tek başarı gibi geliyordu bana. Sonunda Deborah Mangaravidi Caughlin Kelly'nin oturduğu tek koca bendim. Deborah da bir zamanlar büyük ün yapmış ve aşıklarını namlı kişiler dizisinden (gözde politikacılar, otomobil yarışçıları, çelik kralları gibi) seçtiği, Batı'nın en ünlü PLAY-BOY'larından payını aldığı için yüksek sosyeteye girmemi sağlamıştı. Benliğimin bütün hırsıyla sevmiştim onu, hep öyle sevlyordum ama bando şefinin bandosunun gücünü sevdiği gibi: Yaptığı etkilerden her birine sağladığı atılımdan ötürü. Bir savaş kahramanı, bir eski milletvekili, özellikle büyük kalabalıkların tanıdığı bir profesör, burada size ayrıntılarıyla anlatmayı dayanılmaz bulduğum bir televizyon yayınının yıldızıydım bir çeşit, varoluş psikolojisinin baş eserini hazırlamaya koyulmuştum. Kuramsal yönden Freud'u kıçüstü oturtması gereken, altı ilâ yirmi ciltlik dev bir işti, (daha kafamdan dışarı çıkmamıştı ama), bu arada gizliden gizliye de politikaya dönmeyi kuruyordum. Günün birinde senatör seçilmek için kampanyaya girişmeyi düşünmekteydim, Deborah'ın çetesinin dev ilişkileri olmadan bu işin üstesinden gelebilmek mümkün değildi. Tabii, ailesi bize bir tek sent vermemişti. Deborah, Barney Oswald Kelly'nin serveti sayesinde birikmiş

alışkanlık ve zevklerini atamadığı halde benim kazancımla geçiniyorduk. Benimle evlenir evlenmez Kelly'nin parayı kestiğini söylüyordu. Mümkündü bu, ama ona inanmamıştım. Herhalde, servetin nerede gizli olduğunu söyleyecek kadar güvenmiyordu bana. Büyük servetlerin varislerinin amansız bir yasası vardır: Kalplerini, cüzdanlarından çeyrek yüzyıl önce verirler. Para vizgeliyordu bana, daha doğrusu ondan nefret ediyordum, yarım kalmışlığımın ve erkekliğimdeki büyük eksikliğin açık belirtisi olmasa parayı küçümseyebilirdim bile. Sanki ilk sevgilisinden ayrılmamış bir kadınla evlenmiştim.

Her şey bir yana, kaynaklarım bunlardı. Deborah olmasa, New York'un barlarında ve dedikodu gazetelerinde sürünen bir addan başka şey değildim. Yanımda o oldukça bir kaldıracım vardı, şehrin en gözde kişilerinden biriydim, kimse asla önemli bir şey yapamıyacağımdan emin olamazdı. Kendi gözümde ise, bilânço pek parlak sayılmazdı: Tek başıma döğüşecek gücüm yoktu herhalde.

İşin kötü yanı, sizlere Deborah'ın pohpohlanmış bir görüntüsünü sundum ve bu işten ben küçülmüş çıktım. Aslında, iyi günlerinde, Deborah'da bir galibin gücü vardı. Beni sevdiği sıralar da (iki, üç günün biri) bu güç sanki benimkine katılıyordu. Tepeden tırnağa düşünceydim, canlılıktım, üslûbuma ve yedekte bekleyen gücüme sahiptim. Ama bu yetenek ödünç verilmişti bana. Deborah beni sevmez olunca —kendisine kapıyı çok daha iyi şekilde açan subayları, züppeleri ve maskaraları hatırlatacak şekilde büyük gösterilerle kapıyı açmamak kadar önemli (!) bir suç yüzünden— ruhum sahneden silinip süpürülüyor ve bir deliğe takılıyordu. Şeytanca bir pazarlıktı bu. Deborah'tan uzak ama yine de onunla birlikte bir yıl yaşamıştım, onu hiç düşünmeden iki hafta geçirdiğim olabilirdi. Ama birden bir kuyuya düştüğüm, bir saatte içimdeki tüm özün boşaldığı da olurdu. Onu görmem zorunluydu. Gerekli dozu bekleyen bir esrarkeşin dehşeti kadar acele, fizikî bir ihtiyaçtı bu. Acı çok uzun sürerse, kimbilir ardından nasıl bir onarılmaz zarar gelirdi.

Kuyunun içindeydim. Sokakta, bu buz gibi mart gecesinde dehşet kendini gösteriyordu. Onu görmem gereken her kerede olduğu gibi, içgüdüm yarım saat, hatta on dakika gecikirsem Deborah'ı bir daha bulmamak üzere yi-

tireceğimi haber veriyordu. Bunun hiç anlamı yoktu, aşağı yukarı her kere yanılıyordum, Deborah'ın ruhî durumlarını kestiremiyecek kadar sarsılmıştım o yıl. Yine de, eninde sonunda, kendisini aramamı istediği olağanüstü gecelerden birinde çok ağırdan alarak Deborah'ı kesinlikle yitireceğimi biliyordum. Belirli bir andan sonra, kendi kendine: «Ondan bıktım, bir daha göremlyecek kadar bıktım» derse her şey bitecekti. Kararları kesindi. Karar vermesi için çok çok uzun bir zaman geçmesi gerekir, ama karar verdikten sonra da asla geriye bakmazdı.

Bir genel telefon buldum, telefon kulübesinin içinde soğuktan titriyerek daire numarasını çevirdim. Evdeydi —onu evde bulamadığım geceler nasıl da can çekişirdim— evde ve sevimliydi. Çok kötü bir belirti.

«SEVGİLİM, dedi, nerelerdeydin? Hemen gelmen gerek.» Güzel kadındı Deborah, uzun boylu bir kadındı. Topuklu pabuç giydi mi, beni en az üç santim geçerdi. Koca bir siyah saç yığını, çok güzel, bir kraliçeye gitmiyecek kadar küstah ve ara sıra alaycı bir çift yeşil gözü, büyük bir İrlandalı burnu, geniş ve hareketli bir ağzı vardı. Özellikle teni eşsizdi, yanaklarda hafifçe pembeleşen krem beyazı bir deri, birkaç yüz yıllık İrlanda sisinin meydana getirdiği bir ten. Ama her şeyden önce sesi adamın başını döndürüyordu, açık ve içtenlikli bir yüzden gelen ikiyüzlülük şaheseri sesi. Bir çanınki kadar açık, karaca gibi sıçrayıp yılan gibi sürünebilen, kaçamak imalarla dolu bir sesti. Deborah masum sözlere dolaylı anlamlar vermeden bir cümle söyleyemezdi. Kimsenin bir an bile güvenemiyeceği bir kadının sesiydi bu, unutup unutamıyacağımı bilmiyordum.

— Geliyorum.

— Koş. KOŞMAN gerek.

Ayrıldığımızda, o çekip gitmişti. Evliliğimiz bir savaş gibiydi, yığınla kuralı olan ve sağlanan üstünlük yeterli görülürse bunlardan pek çoğunun çiğnendiği bir 18. yüzyıl savaşı. Bir generalin düşman generaline duyduğu dostça saygıyı yitirmemiştik. Daireyi bana bırakmakla kendini gösteren STRATEJİ'ye hayran olmuştum. BOĞUCU bir yer, demişti Deborah, kendini bu dairede çok mutsuz hissediyordu. Ayrılmamız gerekiyorsa sevmediği bir dairede kalması mantıksızlık olurdu. Hayır, beni orada bı-

rakması çok daha iyiydi, üstelik bu daireyi SEVİYORDUM da. Daireyi sevmiyordum, hiç sevmemiş ama sever görünmüştüm. Dolayısıyla mutsuzlukları da bana kaldı. Artık evliliğimizin ıssız ve sınırlı alanı olan daire beni boğuyordu. Ama çekip gitmek için ne cesaretim, ne zamanım, ne de yeterli umutsuzluğum vardı. Kirli çamaşırımı atmak için faydalanıyordum daireden. Bu süre içinde de Deborah, bir lüks daireden öbürüne atlıyordu: Her zaman Avrupa'ya giden bir dostu olurdu, kimse de ona kirayı ödemediğini hatırlatmazdı. (Ne ödlek şeylerdi o dostları da!) Eninde sonunda faturayı ben alırdım. (Ağır bir darbeydi hep, üç ay için iki bin yedi yüz dolar) ve saklardım. Ödemek sözkonusu değildi. Para sorunları yedeklerimi tüketmeme yardımcı oluyordu. Deborah'a haftada dört yüz dolar veriyor —ona daha azını vermek saçma olurdu, sadece faturaları biriktiriverirdi sonra— dört yana kafa atıyor, televizyonda bir dakika görünmek için üç yüz dolar, Long İsland'daki bir kadınlar kulübünde «Varoluşçuluk ve Seks» konulu önemlice bir konferans için yedi yüz elli dolar alıyordum. Evet, borçlar beni kemirip duruyordu. En azından on altı bin dolar borçluydum, canım hesaplamak istemiyordu.

O sıra Deborah'ın oturduğu yer East River Drive'in kırk metre kadar tepesindeki, içten merdivenli ve iki katlı bir daireydi. Her düzlük, metre karesi yirmi beş dolara satılan türlü halılarla örtülüydü: Kadifemsi, şahane, sapların ortasında tüm uğursuzluğuyla dikilen, duvarlardan yerden, tavandan fışkıran, Douanier Rousseau'nun yarattığı bir orman yoğunluğunda çiçeklerle dolu bir camekân. Deborah burayı, bütün geçici kulübelerinden çok seviyordu. «Burada ısındığımı hissediyorum, diyordu, ısındığımı ve rahat ettiğimi.»

Kapıyı hizmetçi açtı. «Hanımefendi yukarda, odasında», dedi gülümseyerek. Beş yaşındayken Berlin yıkıntılarında başlamış çok ilginç bir hayat sürmesi gerekli bir Almandı bu. En ufak ayrıntı gözünden kaçmıyordu. Bir süreden beri bana acımayla, bir kerecik dilini çözebilecek kadar zengin olsam yığınla ağız sulandırıcı hikâye anlatacağını belirten alaycılıkla gülümsüyordu. Ara sıra bu işi yapmak, ona hemen girişte yapışmak, biberli ağzına gömülmek, dilimle dilini arayıp bulmak ve bir anda kur-

nazlık dolu havalarının tüm imalarını çırılçıplak soymak geliyordu içimden. Hanımefendinin benimle ne yaptığını çok iyi biliyordu —zaman zaman Deborah'la geceyi geçirdiğim olurdu— ama Hanımefendinin başkalarıyla ne yaptığını öğrenmek için ona para vermek gerekliydi...

Çiçekli bir duvar boyunca yükselen kokulu, kumaş kaplı, bir kiliseyi andıran merdiveni çıktım. Deborah yatıyordu. İri gövdesi çok da tembeldi, ne yapacağını kestiremedi mi hemen kendini yatağa atıverirdi.

«Tanrım, dedi, yüzün korkunç.» Ağzının köşeleri biraz yumuşadı. Ne kadar iyi görünürsem benden o kadar nefret ederdi.

«Bu akşam gerçekten sefil bir yaratık görünüşündesin.»

Balkonda olup biteni biliyor muydu? Ara sıra delirdiğime inanıyordum ki Deborah'ın ayla ilişki kurması ve olup biteni öğrenmesi öylesine doğal geliyordu. Deborah'ımın bazı yetenekleri vardı, ruhsallığın en üst aşamasına ulaşmıştı, büyülemeyi bilirdi. Bir gün, kavga ettikten sonra, bir çeyrek içinde üç kere cezaya çarptırılmıştım. Birincisinde arabamla ters yola girdiğim, ikincisinde kırmızı ışığa aldırmadan geçtiğim, üçüncüsünde de polisin birinin hoşuna gitmediğim ve sarhoş olduğuma karar verdiği için. Bütün bunlar, eminim, Deborah'ın bir uyarısıydı. Yatağında tek başına, iblislerle polislere emirlerini göndermek için uzun parmaklarını gevşek gevşek sallarken gözümün önüne getirebilirdim onu.

— Çok kötü bir geceydi, dedim.

— Philippe nasıl?

— İyiye benziyor.

— Çok çekici bir adam. Sana öyle gelmiyor mu?

Onu şaşırtmak için:

— Bütün tanıdıklarımız gibi, dedim.

— Sen hariç, sevgilim. Bu kez, karaciğerine son ve kesin darbeyi vurmuş gibisin.

— Kendimi pek mutlu hissetmiyorum.

— Gel öyleyse BURAYA, yeniden hayatın tadını al. Geri dönmemen için hiç bir neden yok.

Dolambaçsız bir çağrıydı bu. Dairemden çıkmamı, eşyalarımızı satmamı ve buraya yerleşmemi istiyordu. Bir

ay sonra yeniden çekip gidecek ve beni, duvarlardaki kadifelerle başbaşa bırakacaktı.

— «Öğleden sonra gelseydin, diye devam etti, Deirdre'i görürdün. Okuluna döndü. Gelip onu görememen bir cinayet.» Deirdre onun kızı, benim üvey kızımdı. Deborahın ilk kocası bir Fransız kontuydu. Bir yıllık evlilikten sonra uzun süren bir hastalığa tutulup ölmüştü. Bildiğim kadarıyla Deirdre bu evliliğin ürünüydü. Narin, dalgın gözlü bir genç kızdı. Uzun süre bakarsa hakkınızda her şeyi öğreneceğine söz veren ama bakmamayı yeğleyen gözlerdi bunlar. Ona tapıyordum. Yıllar önce, Deirdre'in üvey babası olmanın evliliğimin en hoş yanı olduğunu farketmiştim, bu nedenle onu mümkün olduğu kadar az görmeye bakıyordum.

— Bu kez okuluna döndüğüne memnun mu?

— Sen gelseydin daha çok sevinirdi.

Deborah'ın yanakları kızarmaya başlıyordu. Öfkelendiği zaman, boynunda, yara gibi bir kırmızı yuvarlak belirirdi.

— Uzun süre bu çocuğu sevdiğini söyledin, şimdi ona hiç dikkat etmiyorsun.

— Bir tuhaf oluyorum, dedim.

— Tanrım, ne ağlamış adam. Ara sıra, yatağıma uzan mış yatarken bu inlemelerinle nasıl kahraman olabileceğiğini düşünüyorum. Sanırım Almanlar senden de beterdiler. Ne görüntüydü kimbilir. Sen inliyordun, onlar inliyorlardı, ve sen küçük tüfeğinle pop, pop, pop yapıyordun.

Hiç bu kadar ileri gitmemişti.

— Hikâyeni bu yıl nasıl anlatıyorsun? diye ekledi.

— Anlatmıyorum.

— Hatırlamıyacak kadar çok içtiğin anlar hariç.

— Unutmama yetecek kadar içmiyorum hiç.

— Bu havanı çekemem, diye bağırdı Deborah. East Side'in göbeğinden gelme bir seyyar satıcı sanki.

— Atalarım seyyar satıcıydı.

— Sanki bilmiyor muşum gibi şeker sevgilim, dedi. O zavallı hasis ve maddeci küçük insanlar.

— Kimseye büyük kötülükleri dokunmadı. (Bu sözlerim babasını hedef alıyordu.)

— Hayır, kötülük yapmadıkları şüphesiz, yapacak ce-

saretleri yoktu ki. Sadece babana, annenle yatıp seni meydana getirecek kadar akıl verebildiler.

Öylesine öfkeliydi ki kuşkulu bir hareket yaptım. Deborah şiddete düşkündü. Kulağımda derin bir yara izi vardı. Herkes bunun bokstan ileri geldiğini sanıyordu ama gerçek, hiç de o kadar parlak değildi. Deborah, kavgaya tutuştuğumuz bir gün, kulağımı dişleriyle yarı yarıya koparmıştı.

— Ağır ol, dedim.

— Ne o, bu gece pek mi hassassın?

Neredeyse tatlı, dikkatli, uzak bir yankıya kulak vermişcesine başını salladı.

— Başına bir şey geldiğini biliyorum.

— Sözünü etmek istemiyorum.

Aslında bu bir karşı saldırıydı. Deborah, karanlıkta bırakılmaya dayanamazdı.

— Öldüğünü sanıyordum. Çok garip. Öldüğünden emindim.

— Ölmediğime üzüldün mü?

— Oh! Umutsuzluğa kapılmıştım. Gülümsedi. Öldüğünü ve vasiyetnamende yakılmak istediğini söylediğini sanıyordum. Küllerini bir toprak kapta saklardım. Şurada, kapının yakınında, pencerenin hemen yanında. Her sabah küllerinden bir avuç alır ve East River Drive'in üzerine serperdim. Kimbilir, zamanla bütün New York'un üzerine YAYILABİLİRDİN.

— Sana dadanmak için elimden geleni yapardım.

— İmkânsız tatlım. Yakıldığın zaman imkânsız. Ruh atomlaşır. Bilmiyor muydun?

Yeşil gözlerinde özellikle kötü parıltılar vardı.

— Gel buraya sevgilim. Öp beni.

— Öpmesem daha iyi.

— Nedenini söyle.

— Çünkü az önce küstüm, soluğum iğrenç kokuyor.

— Pis kokan soluk beni rahatsız etmez.

— Beni rahatsız eder. Üstelik sen de rom içmişsin. Çok kötü kokuyorsun.

Doğruydu bu söylediğim. Çok içtiği zamanlar, hafif bir çürümüşlük, bir leş kokusu yükselirdi. Deborah'dan. «Rom hiç bir zaman İrlandalılara gitmemiştir, dedim. Yağlarının kokusunu ortaya çıkarıyor.»

«Küçük kızlarınla da böyle mi konuşuyorsun?

Günler ya da haftalar boyu ne yaptığımı bilmiyor, bu da onu devamlı bir öfke içinde tutuyordu. Bir keresinde, yıllar önce, bir köşede gizlediğim ilişkimi ortaya çıkarmıştı. Sıradan görünüşlü, karşılığında yatakta gerçek bir büyücü oluveren genç bir kadındı bu. Yataktaki ustalığının dışında sıradan biri. Deborah onun varlığını şu ya da bu yoldan öğrendi —hikâyenin ayrıntıları epey tatsızdır, detektif filân.— İşin katlanılması en güç yanı da, Deborah'ın özel bir dedektifle kızın öğle yemeğini yediği lokantaya gitmesi oldu. Yemek süresini, masasında tek başına karnını doyuran zavallı kızı incelemekle geçirdi.

Sonra neler neler yaptı!

«Hayatımda kendimi hiç bu kadar yalnız ve terkedilmiş hissetmemiştim, dedi bana. Düşün şekerim, detektifle, o iğrenç adamla konuşmam gerekti. Üstelik adam beni alaya aldı. Zavallı bir küçük ıslak sıçan için bu kadar para ha. Kadın garsonlardan bile çekiniyordu, üstelik bir çay salonunda! Bu tür serçelerle uğraşacak kadar büyüdün demek!»

Aslında bütün öfkesi, bu işten en ufak bir olay çıkaramamasından geliyordu. Dostlarından biri, kendi çevresinden bir kadın olsa savaş ilân eder, geniş bir kampanya açar, bütün pençeleri dışarda, bir sürü nefis raslantı hazırlardı. Oysa ben hiçin biriydim, bağışlanmaz bir günahtı bu. O günden sonra hep, benim KÜÇÜK KIZLARIM'dan söz eder dururdu.

«Onlara ne diyorsun şekerim?» diye sordu Deborah. «Bu kadar içme, burnuma domuz yağı kokusu geliyor» ya da «Ah sevgilim, leş kokunu ne kadar seviyorum» mu?

Boynu, omuzları ve göğsünün görebildiğim kadarı şimdi iğrenç kırmızı lekelerle kaplanmıştı. Bu lekeler ve izlerden öylesine elle tutulur bir nefret yayılıyordu ki gövdeme yabancı bir madde, soluk almama engel olan bir ağu sızmış gibi kan damarlarımda koşmaya başladı. Bir bataklıktan yükselen kötülüğü hissettiniz mi hiç? GERÇEK bir kötülük, yemin ederim, tam o sıra aramıza giren durgun ve gözdağı veren mırıltı, fırtınadan önceki sakin hava gibi. Deborah'dan korkuyordum. Beni öldürebilirdi. İnsanın iyi karşılayabileceği kaatiller vardır sanırım. Bize temiz bir ölüm getirir, ruhumuzun geçip gitmesine izin

verirler. Deborah bana kötü bir ölüm hazırlıyordu, içine batacağım, balçığın son nefesimi boğacağı bir ölüm. Göv demi paralamak kadar ışığını kirletmek de istemiyordu. Ve bir dehşet yükselişiyle, sanki yüzü —geniş ağız, etli burun, yeşil ve ok gibi delici gözler— sonsuzluğa götüreceğim görüntü, koruyucu melek (Koruyucu iblis)miş gibi yanına diz çöktüm ve elini tuttum. Bu el pelte kadar yumuşak, o denli de iğrençti. Sanki karanlıkta yüzerken bir deniz anasına raslamışım gibi, bin kadar iğne avucuma battı ve kolum boyunca yükseldi.

Birden değişerek, «Güzel ellerin var», dedi Deborah.

Sık sık el ele tutuştuğumuz bir çağ olmuştu. Üç yıllık evlilikten sonra Deborah hamile kalmıştı, çocuğu dokuz ay taşıması güçtü. Çünkü rahminde bir terslik vardı. —bunun kesinlikle ne olduğunu hiç öğrenemedim— Ayrıca da Deirdre'in doğumundan beri müzmin bir yumurtalık iltihabı çekiyordu. Ama başarmıştık, çocuğu istiyorduk, onu bir dahi yapacağımızdan emindik, altı ay boyunca el ele tutuştuk. Sonra çocuk düştü. İçki ve müthiş kavgayla geçen korkunç bir gecenin sonunda çocuğunu kaybetti. Birden, dehşet içinde (hep öyle olduğunu düşünmüşümdür) kendisini taşıyan karından dışarı uğrayıverdi. Doğdu, sonra ölüme döndü ve bu düşük Deborah için başka bir doğum umudunu yok ederek geride intikam dolu bir yürek bıraktı. Artık Deborah'la yaşamak, ıssız şatoda bir uşak olup onun lânetlemeleriyle yemek yemekten farksızdı. Evet, korkudan diz çöktüm; derim, titrememek için yay gibi gerildi. Deborah elimi okşamaya koyuldu.

Şefkat, o kafesteki kuş, göğsümden kurtulup gırtlağıma kadar uçtu. «Deborah, seni seviyorum.» O an gerçekten böyle mi düşünüyordum, yoksa kendi kendinden bile gizlenmeye varan bir ikiyüzlülük canavarı mıydım, bilmiyorum. Bu sözleri söyledikten sonra yanlışımı anladım. Çünkü elinden her türlü duygu, nefret uyandıran karıncalanma bile çekildi ve geride buz gibi bir boşluk bıraktı. Avucumda kapalı bir küçük kutu da tutabilirdim.

— Beni seviyor musun şekerim? diye sordu.

— Evet.

— Korkunç bir şey olmalı. Çünkü seni hiç sevmediğimi biliyorsun.

Bunu öylesine soğukkanlılıkla, öyle bir geriye dönülmezlik anlamıyla dolu olarak söyledi ki yeniden ayı hatırladım, ayı ve üzerime abanan sönüp gitmişlik sözünü hatırladım. Bir boşluk açmıştım, merkezim yoktu artık. Anlıyor musunuz? Kendi kendimin değildim bundan böyle. O merkezi Deborah doldurmuştu.

— Evet, yine iğrenç bir görünüşün var, dedi Deborah. Bir ara düzeliyordun, yine korkunç oluverdin.

— Beni sevmiyorsun.

— Oh! Hiç mi hiç sevmiyorum.

— Sevilen birine bakıp karşılığında hiç sevgi görmemenin ne olduğunu biliyor musun?

— Korkunç olmalı.

— Dayanılmaz, dedim. (Evet, merkez kaybolmuştu. Bir dakika daha geçerse sürünmeye başlıyacaktım.)

— Dayanılmaz, dedi.

— Biliyor musun?

— Evet.

— Daha önce hissettin mi?

— Çok sevdiğim, ama beni sevmeyen bir adam vardı.

— Bana hiç söylememiştin.

— Hayır.

Evlenmemizden önce bana her şeyi anlatmış, sevgililerinin hepsini itiraf etmişti, —bu manastırdan kalma bir alışkanlık olmalıydı: Anlatmaktan da öte, ayrıntıları bile vermişti— ve sevgililerinin her birinin davranışını, canlılığını, hareketlerini, zarafetini (ya da kabalığını) anlatmak için omuzumu bilge ve ustalık dolu parmağıyla okşarken karanlıkta kıkırdıyorduk. Sevgililerinin en iyilerinde bulduğu üstün yanları bile anlatmıştı bana, ne kadar acı gelirse gelsin, bunun için sevmiştim Deborah'ı. Hiç olmazsa, neye karşı mücadele etmem gerektiğini biliyordum. Kaç koca bu kadarını söyleyebilir? Aşkımızın teminatı oldu bu. Gelecek konusunda önyargıya varmadan, bana sevgililerinin tümüne bedel olduğumu kendi yönünden böyle belirtti.

Şimdi içimdeydi, varlığımın merkezinde, rayları uçurmaya hazır.

— Ciddi konuşmuyorsun.

— Ciddiyim. Sana hiç sözünü etmediğim bir adam

var. Kimseye onun sözünü etmedim. Bir keresinde şüphelenen olduğu halde.

— Kimdi?

— Bir boğa güreşçisi. Eşsiz, gerçek bir erkek.

— Yalan söylüyorsun.

— Nasıl istersen.

— Boğa güreşçisi değildi.

— Hayır, bir boğa güreşçisinden çok daha iyiydi, çok daha ileri. (Yüzü kurnazlıkla yuvarlaklaşmış ve kırmızı lekeler kaybolmuştu.) Aslında o, tanıdığım en yakışıklı ve olağanüstü erkekti. Eşsiz ve vahşi bir eğlenti. Bir gün kıskandırmaya kalktım, yitirdim onu.

— Kim olabilir bu adam?

— Sıkışıp tuvalete gitmek isteyen küçük çocuklar gibi tek ayak üstünde sekmeye başlama. Söylemiyeceğim sana. (Bir yudum rom aldı, incelikten yoksun olmayan bir hareketle bardağını salladı, sanki sıvının tatlı dalgaları uzak bir güce haber verecek ya da —daha iyisi— ondan haber alacakmış gibi.)

— Boşanmak istiyorsun, dedim.

— Evet, sanırım.

— Böyle mi?

— Hayır. BÖYLE değil sevgilim. Bütün bunlardan SONRA. (Tatlı tatlı esnedi ve bir an, on beş yaşında genç bir İrlandalıya benzedi.) Bugün, Deirdre'e güle güle demeye gelmediğinde...

— Gideceğini bilmiyordum.

— Tabii bilmiyordun. Nereden duyabilirdin? En ufak bir hayat belirtisi göstermeyeli on beş gün oluyor. Küçük kızlarını mıncıklamakla meşgulsün.

Şu sıra yalnız olduğumu bilmiyordu.

«Onlar, söylediğin kadar da küçük değiller.» İçimi kasıp kavuran bir alev yükseliyordu, ciğerlerim sonbahar yaprakları gibi kurumuş, patlama tehlikesi gösteren güçler yüreğimde birikmişti. «İkimize de biraz rom doldur», dedim.

Bana şişeyi uzattı. «Belki artık eskisi kadar küçük değillerdir, yine de şüphedeyim şekerim. Üstelik, aldırdığım da yok. Çünkü, bu öğleden sonra bir dilekte bulundum. Kendi kendime söz verdim, bir daha asla...» Cümlesinin sonunu getiremedi ama, başka kimseyle değil be-

nimle yaptığı bir şeyden söz ediyordu. «Hayır, dedi, düşündüm: Artık buna ihtiyaç yok. Hiç yok. Bir daha Steve'le yok.»

Bu küçük oyunu ona ben öğretmiştim ama aşırı, yüce bir zevk almış, herhalde en büyük zevki haline gelmişti.

— Bir daha hiç yok mu? diye sordum.

— Asla. Düşündükçe bile —tabii seninle ilgili şeyleri, benim tatlı sevgilim— dişlerimi asitle yıkamış gibi oluyorum.

— İyi, her şeye elveda. Doğrusu, bu işi pek o kadar iyi de yapmıyorsun ya.

— Küçük kızların kadar da yapamıyor muyum?

— İçlerinden en az beşinin tırnağı bile olamazsın.

Lekeler yeniden boynunda ve omuzlarında belirdi. Kafese kapatılmış et yiyen bir hayvan gibi, Deborah'tan zorlu bir çürümüşlük, bir misk, daha da güçlü bir şeyin kokusu yükseldi. Yanık kauçuğu hatırlatan yıldırıcı bir kokuydu bu.

— Ne garip, dedi Deborah, son sevgililerimden hiç biri, tek kelimeyle yakınmadı.

Ayrıldığımızdan bu yana hiç sevgilisi olmadığını savunmuştu hep. Şu ana kadar. Hüzün ve neredeyse zevkle karışık büyük bir acı bütün gövdemi dolaştı, sonra dehşet bu acıyı yok edip yerini aldı.

— Kaç sevgilin var?

— Şu sıra şekerim, yalnız üç tane.

— Ve sen... (Soruyu soracak güçten yoksundum.)

— Evet sevgilim. En ufak ayrıntılarına kadar. Önceleri nasıl çarpıldılar, anlatamam sana. Hatta içlerinden biri bana: «Canım, bu tür sevişmeyi de nereden öğrendiniz? diye sordu. Meksika batakhaneleri dışında, bunu bilen olduğunu görmemiştim.»

— Kapa o pis çeneni.

— Son günlerde, en ünlülerinden müşterilerim oldu.

Açık avucumla suratına vurdum. İstemiyordum ,kafamın halâ sakin bir köşeciği tek tokattan başkasını istemiyordu ama gövdem, beynimden çabuk harekete geçti. Tokatım kulağına geldi ve yarı yarıya yatağın dışına fırlattı. Bir boğa gibi doğrulup saldırdı. Karnıma bir kafa attı (sinirlerin ormanında bir şimşek çaktırarak), sonra

apış arama zorlu bir diz çıkardı. (vahşi bir delikanlı gibi döğüşüyordu) ama bu diz hedefine varmadı, sonra iki eliyle yapışıp çekmek için aletimi aradı.

Her şey patlayıverdi. Elimin sivri yanıyla ensesine vurdum, ustaca bir darbe Deborah'a diz çöktürdü, sonra kolumu boynuna doladım ve başladım sıkmaya. Güçlüydü, her zaman bilirdim bunu, ama şu sıra gücü çok büyüktü. Bir an onu zaptedemiyeceğimi sandım, beni yerden kaldırarak neredeyse doğruldu. Bu durumda yaptığı, bir güreşci için bile büyük bir şeydi. On - on beş saniye süreyle dengeli durduk, sonra gücünün azalıp benim gövdeme geçtiğini hissettim, kolum boynunu daha da iyi sıktı. Gözlerim kapalıydı. Omuzumla, santim santim aralanan koca bir kapıyı itiyordum sanki.

Bir el omuzuma doğru uzandı ve hafif hafif okşadı. Yenilgisini kabul eden bir gladyatör gibi. Kolumu gevşettim ve kapı kapanmaya başladı, ama öte yanda ne olduğunu görebilmiştim. Bir cennetti orası, tropikal gecenin altında pırıl pırıl parlayan değerli taşlardan bir şehrin serabı. Kapıyı yeniden ittim, elin omuzumdan uzaklaştığını belli belirsiz duydum, bütün gücümü toparlayarak dayandım bu kapıya, gövdemde titremeler dolaştı, birden içimdeki bir ses haykırdı: «Geriye! Çok ileri gidiyorsun, dön!» Işıktan fıskıyeler gibi başımdan kollarıma koşuşan emirleri duyuyordum. Boyun eğmeğe, durmaya hazırlandım ama yüreğin her atışı bir fırtına gibi basıncı arttırıyordu. Öfkeden kapkara kesilmiş bir istek, hiç bir şeyi kalmadığını haykıran bir kadına girdiğinizde kendini gösteren bir ilerleme isteği kudurganlık gibi taştı benden, düşüncem dört yana saçılan yıldızlardan, füzelerden, korlardan bir havai fişek gibi patladı, boynuna dolanan kol gırtlağında mırıltıyı aradı ve GARÇ, daha güçlü sıktım. GARÇ, boğdum onu ve GARÇ alacağını verdim ona -altık durmak yoktu- ve GARÇ kapı ardına kadar açıldı, hayatın akışı gırtlağına gömüldü, geçmiştim kapıyı, nefret dalga dalga yükseliyordu içimde, hastalıkla, salgın ve leş kokusuyla, bulantıyla, soğuk ve tuzlu damlalar gibi. Yüzüyordum. Hiç olmadığım kadar uzaktaydım kendimden, ve evrenler bir düş içinde dönüp duruyordu. Kapalı gözlerimin önünde Deborah'ın yüzü, karanlıkta beni süzmek için sanki gövdesinden ayrıldı. «Işığı aşan boyutlar hastalığına tutuldu»

demek Için kötü kötü baktı, sonra çiftlikte çalışan bir köylü kızı gibi güldü, uzaklaştı, kayboldu. Bu doğu görüntüsünün görkemi arasında, yeni lütuf içinde belli belirsiz ama silinmez bir nefret dalgası gönderen parmağının yitik değişini omuzumda hissetim. Gözlerimi açtım. Gövdem en soylularından bir yorgunlukla ağırlaşmıştı, etim bana yepyeni gibi geliyordu. On iki yaşından beri kendimi hiç bu kadar iyi hissetmemiştim. Şu an, hayatın en ufak bir tatsızlığı olabileceğini insanın aklı almıyordu .Ama yanımdaki çiçekli halının üzerinde yatan ölü Deborah vardı, şüphe edilemezdi bundan. Ölmüştü, gerçekten ölmüştü.

İKİNCİ BÖLÜM

Kumar Salonundan Kaçış

Onaltı yıl önce, arabamın arka koltuğunda Deborah'la seviştiğim gece, işimiz bittiğinde sisli ve enikonu şaşkın gözlerle baktı bana.

— Sakın katolik olmayasın?

— Hayır.

— Ben de Polonya'lı katoliklerden olacağını umuyordum biraz, adın Rojack anladın mı.

— Yarı yarıya yahudi kanı var bende.

— Ya öbür yarın?

— Protestan. Hiç bir şey, aslında.

— Hiç bir şey, diye tekrarladı. Gel, beni evime götür. Bitkin gibiydi.

Bunun nedenini anlamak için bana sekiz yıl gerekti, yedi yıl bağımsız ve bir yıl ortak hayat . İhtirasları kadar karmakarışık, ama o denli çekici önyargıları olduğunu anlamak için Deborah'la bir yıl yaşamam gerekti. İster protestan ister katolik, yahudilerden çok nefret ediyordu.

«Tanrı'nın lûtfundan haberleri yok», diyerek açıklama yaptı sonunda bana.

Her müstesna katolik gibi, Deborah da belirli bir lûtuf düşüncesiyle doluydu. Lûtuf balayımızın canına okudu, yatağımızın hayaleti haline geldi. İşler kötü gittiğinde, Deborah üzgün ve düşünceli: «Önceleri Tanrı'nın lûtfu benimleydi. Ama bir daha görünmeyecek artık.» Hamile kaldığında Tanrı'nın lûtfu geri geldi. «Tanrı'nın bana eskisi kadar kızmadığını sanıyorum» Gerçekten de, ara sıra, ondan bir sevgi, pisliğiyle bile beni rahatlatan şehvetli bir avuntu yükseliyordu: Deborah'ın lûtfunda hep bir ölüm tadı vardı. Sevgisinden ötürü mutluydum. Düşüncelerim

bir dağın ıssız tepesine kaçmak için bu anı seçiyor, ya da fırtınanın orta yerinde üç metrelik dalganın kaygan ve kül rengi duvarı boyunca dalmağa hazırlanıyordu. İşte buydu Deborah'ın sevgisi. Onunla sevişmek bambaşka şeydi bu nedenle birini lûtuf diye adlandırıyordu, öbürünü istek. Sevişirken müthişti: Onunla seviştikten sonra, kafesteki bir hayvanla cinsel alış veriş yaptığınızdan emindiniz.

Koku yalnız onun kokusu değildi terlemiş bir yabani ayının kokusu, bir hayvanat bahçesinden gelen sıcak kokuydu. Hayır, başka bir yan vardı bu kokuda, rayihasında belli belirsiz bir dinsellik, yüksek iş çevreleri gibi hesaplılık ve hainlik... Evet, tamam: Deborah bir banka gibi kokuyordu. İsa, rasgele bir adama fazlaydı, ama Deborah'da öyle bir kurnazlık vardı ki, bir yılan türünü, hazinenin, zenginliklerin, tüm dünyanın alçakça lüksünün gizlendiği mağarayı koruyan bir yılanı gerçekten gözümün önüne getirebiliyordum. Etime sivri köpek dişleri geçmişcesine, bu ısırığın acısını duymadan ödevlerimi yaptığım enderdi. Hemen sonra, gövdesinin üstüne uzanmış, ağır ve alçacık bir ateşle, karanlık, ağulu bir ateş dalgasıyla gövdesinden çıkıp benimkini kaplayan alev alev bir zeytinyağıyla sürükleniyordum. Onunkilerin üzerinde, hıçkırık değil soluk almak için harcanmış bir çaba gibi, her keresinde, zincir şakırtısını andıran bir inilti taşıyordu dudaklarımdan. Karşılığında sunmak üzere, ruhundan bir vaat koparmış gibiydim her keresinde.

«Eşsizsin», diyordu o zaman.

Evet, Tanrı'nın lûtfuna ve yokluğuna, Tanrı'nın parmağı ve şeytanın kırbacına inanır olmuştum, Bilimsel zekâmı dişi büyücülerin gerçeğine terketmiştim. Deborah iblislere inanıyordu. Bir çağda, bunun Keltlerden gelen atalarıyla ilgili olduğunu anlatmıştı. Keltler ruhlarla aynı düzeydeydiler, onlarla sevişir, onlarla birlikte avlanırlardı. Gerçekten Deborah da doğaüstü bir avcıydı. İlk kocasıyla yırtıcı hayvan avına çıkmış, üç metre ötesindeki, sıçramaya hazır yaralı aslanı öldürmüştü. Bir Alaska ayısını, kalbine gömdüğü iki kurşunla öldürmüştü. (İki Winchester 30/06 kurşunu). Sonunda gözüpekliğini yitirdiğinden kuşkulandım. Bir gün, kaçtığını ve yerine hayvanı vurma işini rehberin yüklendiğini hissettirdi. Yine de kesinlikle bilmiyordum. Deborah, her şeyi havada bırakırdı. Onunla Himala-

ya'da, Kongo'da, nereyi isterse orada avlanmayı teklif ettim. Evliliğimizin ilk iki yılında herhangi bir uzman, rehber ya da şampiyonla karşılaşmaya hazırdım. Deborah, bu romantik düşünceleri kafamdan atmayı üstlendi. «Bak sevgilim, asla seninle birlikte avlanmam, dedi. Pamfli- ilk kocasının, neredeyse dil döndürülemiyecek adı- harika bir avcıydı. Senin yanında tepinip durarak bu anının canına okuyacağımı sanmıyorsun herhalde? Bunun, ikimize de bir faydası dokunmaz. Hayır, bir daha yırtıcı hayvan avlamayacağız. Pamfli gibi tanrısal bir avcıya aşık olmazsam tabii.» Dostlarının çoğundaki gibi, bir yeteneğin gelişmesine karşı soylularda görülen kayıtsızlık onda da vardı. Açan çiçekten yararlanılır, can çekerse çiçek yok edilir, ama geliştirme işi başkalarına bırakılırdı.

Sonunda beni ava götürdü... köstebek ve dağ sıçanı avına. Böylece, sevgili Pamfli'siyle aramızdaki uzaklık gösteriliyordu. Ama, mevsimlik kiraladığımız evin yanındaki Vermont ormanlarında yaptığımız basit gezinti sırasında bile böyle bir fırsat çıkınca ustalığının farkına varabildim. Ormanı, başkalarının gördüğü gibi görmüyordu. Serinlik ve nemden, hafif çürük kokan ağaçlardan Deborah bir ruhî durum meydana getiriyor çalılığı pür dikkat kılan ruhu biliyordu. Bir gün, bu ruhun kendisine baktığını hissettiğini söyledi. Bu ruh yok olup yerini başka bir bakış aldığında, çalılığın ardında hayvan var demekti. Gerçekten de vardı. Küçük bir hayvan, gizlendiği yerden fırlıyordu. Deborah 22 lik tüfeğiyle onu vurdu. Bir avcının, bunca av hayvanı kaldırdığını hayatımda görmedim. Kalçasından da çok iyi ateş ediyordu, gergin bir parmak gibi düzgündü hareketi. Pek çoğunun da kaçmasına fırsat veriyordu. «Sen vur» diyordu ve ara sıra, benim atışım boşa gidiyordu. Bu da, hafifçe küçümseyen, tatsızlık habercisi bir gülüşe yol açıyordu. «Kendine bir tüfek al sevgilim», diyordu lâf arasında. Sık sık yaptığımız bir iş olmadığı halde, bir daha avlanmıyacağımı anladım. Deborah'la avlanmayacağımı. Çünkü Deborah, delikten çıkardığı hayvanların en güzelleriyle en çirkinlerini yeğliyordu. Tatlı yüzlü, cançekişirken karacalarınki kadar yumuşak yüzlü sincapları vuruyor, son sırıtışı taştan bir oluğu andıran dağ sıçanlarının belden aşağısını parçalıyordu. O avlandıktan sonra, ormanın hiç bir

yeri eskisi gibi olamazdı. Bir akşam, gecenin ileri saatinde, alkolün Deborah'ı en seyrek görülen ruh hallerinden birine soktuğu, ne gaddar, ne kötü, ne aşık, sadece düşünceli (birbirinin üstüne kapanmış çemberler) kıldığı sıra: «Görüyorsun ya, dedi, tüm insanoğullarından daha iyi ve daha beter olduğumu biliyorum. Ama neyle doğdum sonradan payıma ne düştü?»

— Bir günden bir güne değişiyorsun.

— Hayır, sadece değişmiş görünüyorum. Doğruyu söylemek gerekirse, ben kötülüğün ta kendisiyim .Ama kötülükten, gerçekten nefret ediyorum. Kötülüğün büyük gücü var, o kadar.»

Bu da iyiliğin, kötülüğün tutsağı olduğunu söylemenin başka bir yoluydu. Dokuz yıllık evlilikten sonra, bu konuda ben de bir şey bilmiyorum. NEW YORK TİMES'a inanan bir dünyada konuşmaya alışmıştım:

UZMANLAR, FLÜORİZASYON KONUSUNDA DEĞİŞİK GÖRÜŞLERE BÖLÜNDÜLER, BİR DİPLOMAT, RUHANİ MECLİSİN HAZIRLADIĞI METNE SALDIRIYOR. BANTU YÖRESİNE YAKINDA ÖZERKLİK VERİLECEK. BATI ALMANYA BAŞKANI, GÖRÜŞMELERİN AMACINI AÇIKLIYOR. YAŞLILARA YARDIM KONUSUNDA YENİ BİR TASARI. Bütün bu şeylere olan tüm inancımı yitirmiştim. Deborah'ın içgüdülerinin kuyusunda yüzüyordum. Bu içgüdüler, Deborah'dan önce ve sonra rastladığım her şey den daha yakındılar benim dört alman askerime. Ama hangimizin öbürünü, nasıl hapsettiğini bilmiyordum. Deborah'la aynı yatakta yanyana yatıp birbirine karışan solukları-mızdan yükselen pis kokulu düşüncelerin sorumlusunun kim olduğuna kafa yormak, deliliğin sınırına varan bir dehşetti. Evet, ruhlara, zebanilere, şeytanlara, büyücülere, fallara, sihirbazlara, erkek ve dişi iblislere inanıyor olmuştum. Kaç kez, göğsümde pençelerin gezindiğini, ağzımda alkolünkinden güçlü ve alışılmış bir tat olduğunu, Deborah'ın yeşil gözleri karanlıkta üzerime dikili, boğazımın boğmak istercesine sıkıldığını hissetmiş, kaç kez garip bir kadının yatağında doğrulmuştum.

Kararımı verdim, kötülük onun içine işlemişti. Hemen sonra, iyiliğin kötülük görünüşü altında kötülüğü ziyaret edebileceğini düşündüm: Evet, kötülük onun varlığını gücünün yoğunluğuyla anlıyabilirdi. Belki kötülük bendeydi,

Deborah aynı tuzağa düşmüştü. Yoksa ben kör müydüm? Çünkü orada olduğumu, hiç bir yerde bulunmadığımı ve Deborah'ın öldüğünü hatırlıyordum. Garip. Bunu kafamda tutmam gerekti. Pek canlı gibi değildi ama tam ölmüşe de benzemiyordu.

Karımın ölüsü yanında bir, iki, belki en azından on dakika uyukladığımı anlıyarak kendime geldim. Yine kendimi iyi hissediyordum. Kendimi çok iyi hissediyor, ama şu sıra, özellikle şu sıra Deborah'ı düşünmemem gerektiğini belli belirsiz biliyordum. Banyoda elimi yıkamak üzere yerimden kalktım. Hiç peyotl (*) aldınız mı? Çiniler eflatun ve titrek bir ışık yansıtıyor, göz ucuyla zeminin ufkunun bir ebemkuşağıyla birleştiğini görüyordum. Gözlerimi kapamam, perde kadar kırmızı kadifeden bir yağmurun retinamı kaplamasına yetiyordu. Suyun içindeki ellerim karıncalanıyordu. Tam o sıra Deborah'ın omuzumdaki parmaklarını hatırladım, gömleğimi çıkardım ve kolumun dirseklerı yukarısını yıkadım. Sabunu bıraktığımda canlı ağırlığını avucumda hissettim, sonra sabunun seramiğe rasladığında çıkardığı hafif, yumuşacık gürültüyü duydum. Bu gürültüyü bütün bir saat boyunca izliyebilirdim ama havlu elimdeydi, parmaklarım arasında parçalanıp ufalanan sonbahar yapraklarının kuru tozunu toplaya bilecek elimde. Gömlekle de durum aynıydı. Bir şey gömleğin niteliğini hiç anlamadığımı bana ispatlamaktaydı. Bütün bu kokular (çok özel ve birbirinden ayrı zerreler) kumsaldaki bir ölü balık sürüsü gibi, dokunun içine yayılmışlardı. Çürümüşlük, çürümüşlüklerinin özel dalgası beni denizin en gizli köşesine götüren izi meydana getiriyordu. Evet, şapkasını giyen bir kardinal sofuluğuyla gövdemi bu gömlekle örttüm, sonra kravatımı bağladım. Çok basit, siyah bir düğüm. Ama bir tekneyi rıhtıma çekebilirdim, o denli büyük geliyordu düğüm bana. Parmaklarım, gemi armasında gezinen fareler gibi, Double Windsor'un aralıklarına giriyorlardı. İçinde bulunduğum zindeliğe gelince, hiç böylesine bir rahatlık duymadım. Bir odada ya da ormanın göbeğinde gecenin sessizliğini dinlediniz mi hiç? Dinlemedinizse dinleyin. Çünkü sessizliğin altında , her özel sessizliğin kendine özgü bir boyut ka

---

(*) **PEYOTL: Uyuşturucu madde yapımında kullanılan bir bitki.**

zandığı bir dünya vardır. Musluk kapalı, banyoda duruyor ve çinilerin sessizliğini dinliyordum. Katların birinde bir vantilatör işlemeğe koyuldu, bir buzdolabı çalıştı. Tepkileri, gövdemden yükselen sessizlikle bilenmiş birer hayvan gibi. Yüzümün bilmecesini bir kez daha inceliyerek baktım aynaya. Hiç bu denli güzelini görmemiştim. Gerçekten, tam yolun köşesini dönüp bir yabancıya toslandığı an keşfedilen türden bir gerçek. Saçlarım canlıydı, gözlerim gökyüzüyle okyanus arasına yerleştirilmiş bir ayna gibi mavi ,en azından, süngüsüyle karşımda doğrulan Alman'lnkilere eşit gözlerdi. Bir korku anı, durgunluğumun sığınağından kuyruklu yıldız gibi geçti, bir saray parmaklığının kilitleriymiş gibi aynanın gözlerine iyice dalarak kendi kendime sordum: «Bundan böyle iyi miyim? Hepten kötü müyüm yoksa?» Basit, kaçınılmaz bir soruydu sanki, ama ışık birden azaldı, çoğaldı yeniden. Bir beni selâmlamıştı. Ve aynadaki gözler biraz boş, ama şendiler. Onları incelemekte olduğuma inanmazdım.

Banyodan çıkıp, Deborah'a bakmak üzere odaya döndüm. Yüzükoyun, suratı halıya yapışarak uzanmıştı yere. Onu sırtüstü çevirmek istemiyordum, şimdilik sırtüstü çevirmek istemiyordum. İçimdeki durgunluk her an yitebilecek kadar zayıf geliyordu. Gövdesinin yanında durup odayı incelemek yetiyordu bana. Ortalığı pek karıştırmamıştık. Yatak örtüsüyle yorgan yere kaymıştı, yastıklardan biri ayaklarının dibindeydi. Yana itilmiş bir koltuk, halının köşesinde kat yapmıştı. Hepsi bu kadardı. Rom yine şişede ve bardaklardaydı, devrilen lâmba, çivisinden düşen resim, kırık dökük, kalıntı yoktu. Her şey sakindi sanki —ıssız arazideki içsavaş topu gibi: Bir kaç dakika önce ateş etmişti, son bir duman bulutu, rüzgârla dağılmak üzere yılan gibi, namlusundan yükseliyordu.— Böylesine sakin. Pencereye yürüdüm, East River Drive'dan yana baktım. Trafiğin en yoğunlaştığı anlardan biriydi. On kattan atlıyacak mıydım? Sorunun gücü yoktu: Bu odada verilecek bir karar bulunuyordu. Telefonu açabilir, polisi çağırabilirdim. Ya da bekleyebilirdim. (Her adımda, bir dansözün hissedebileceği üstünlüğü hatırlatan bir zevk duyuyordum.) Evet cezaevine gidebilir, orada on, yirmi yıl geçirebilir, alkol ve Deborah'ın yüzünden yıllar boyu beynimde körelen büyük yapıtı yazabilirdim. Onurlu karar

buydu ama böyle bir onura erişmek için çabucak yenebildiğim belli belirsiz bir istek duydum. Hayır, kafatasımın derinliklerinde başka bir şey vardı, bir tasarı, bir istek, hayata yeni başlamışım gibi, kendimi iyi hissediyordum. Kafamda bir ses apaçık: «Bekle», dedi.

Ama rahat değildim. Gözlerimi kapadığımda ışıltılı dolunay'ı görüyordum, hiç kurtulamıyacak mıydım ondan? Telefona el atıyordum az kaldı.

Kafamdaki ses: «Önce Deborah'ın yüzüne bak», dedi. Onu sırtüstü çevirmek için diz çöktüm. Gövdesi bir itiraz gürültüsü, boğuk bir soluk çıkardı. Ölümde de kötüydü. Vahşi bir hayvandı, ve bana bakıyordu. Şiddet gözlerinin ışıklı noktasını renklendiriyordu. Ağzı açıktı, dişlerini ortaya koyuyordu. Bir mağara denebilirdi bu ağıza. Güneşsiz bir gezegenin derinliklerine dalan bir soluğu duyabildim. İnce bir salyadan çizgi dudaklarının kıyısından çıkıyordu, küçücük bir yeşil nokta burnundan akan ve kısa sürede duran kan damlasında yüzmüştü. Bir şey duymuyordum. Bu, başıma bir şey gelmiyecek demek değildi. Heyecanlar, hayaletler gibi görünmeden gövdemin caddelerinden geçiyorlardı. Çok ilerde, bir gün Deborah'ın ardından ağlıyacağımı, ondan korkacağımı biliyordum. Şu sıra ölümle bölündüğünden emindim, boyutlarını bilmiyordum ama ondaki tüm iyilik bana dolmuş, (durgunluğun bu tatlı soluğunu başka neyle açıklamalı) benden nefret eden nesi varsa ölü yüzüne birikmişti. Ölümden sonra, benim dışımda yaşıyan bir şeyi varsa intikamdı o da. Boyuna artan korku burun deliklerimi titretiyordu. Çünkü Deborah, öldüğüm gün beklemek üzere öldüğüm yerde olacaktı.

Artık karar açıkça belliydi. Polisi çağırmıyacaktım, şimdilik, henüz çağırmıyacaktım. Başka bir çözüm yolu yavaş yavaş gün ışığına çıkıyordu, tüm esrarlara cevap veren büyücünün bir habercisi yoldaydı. Bilinçaltına gömülü, oyun salonlarından beynin kulesine giden sayısız basamakları aşıyordu. Yoldaydı, eserimi cezaevinde tamamlıyacağımı sanıyorsam hapı yutmuştum. Çünkü onun lâneti üzerimde olacaktı.

O an, Deborah'ın varlığını hissettim. Ölümden sonra bir tüy gibi, hafifçe havalanır mı insan? Bir meltemin gelip onu kaldırması umuduyla pencereyi açacak oldum,

sonra elimi aşağı indirdim. Çünkü biri omuzuma dokunmuştu sanki. Tam Deborah'ın parmaklarının boğazını bırakmam için yalvardıkları yere. Bir şey bana dokundu, sonra kapıya doğru itti. Bu kez de, bir manyetik alanın içinde olabilirdim. Alanın varlığından başka şey olmayan gücü sanki beni Deborah'tan uzaklaşmaya, odayı geçip dışarı çıkmaya kesinlikle itiyordu. Bu gücü izledim, genç ve zengin kızların bulunduğu bardaki viski kokusu gibi, içinde bir vaad vardı. Kafamın bir köşesinde rahatlatıcı bir gürültü yer etmişti, bekleyiş yeniden içimde yaşamaya başladı, iki şişkin göğüs gelip melhemleriyle gözlerimi örttüler. Sonra hafif hafif boynumu okşamaya, göğsümün çevresine sürtünmeye, iki karaca gibi aletimin köküne konmak için karnımın bir kılını gıdıklamak üzere aşağı inmeye koyuldular. Oradan çıkan etten bir öpücük, tatlı bir sıcaklık torbalarımın deposuna hayat getirdi. Bir zevk özlemi boşanmıştı, çıkmıştım dışarı, hep beni Deborah'ın odasından çıkaran güç alanının itişiyle merdiveni iniyordum. İki katlı dairenin alt katında, duvarın kadifesinde birbirine geçmiş çiçeklerin tropikal kokusunu buldum yeniden. Yırtıcı hayvanların bıraktığı kalıntıların üstünde uçuşan kelebeklerle egzotik kuşların bulunduğu bir su birikintisinin kıyısındaydım, sudan çıkıp yine suya düşen bu bitki örtüsünden yükselen havada yüzüyordum. Asansörün kapısında durdum, sanki artık beni kıskıvrak yakalamış bulunan ve terketmeye dayanamıyacağım güce boyun eğerek geri döndüm, girişi geçtim, hizmetçiye ait olması gereken odanın kapısını açtım ve girdim.

Başucu lâmbası yanıyordu, pencere kapalıydı, havada uzun süredir camı açılmamış odanın kapanık kokusu vardı, bir limonluk denebilirdi buraya. Ve tatlı bir sürpriz, Ruta, Berlin'li Frolayn Ruta yatak örtüsünün üstünde yatıyordu, pijama pantolonu inmişti, tek eliyle bir dergi tutuyordu (bir an gördüğüm renkli çıplak resimler) öbürüyle kendi kendini okşuyordu. Beş parmak alev alev yanan oyuğunda kıvıl kıvıl oynaşan kurtlar gibiydi. Tek ecesi olduğu cinsel içgüdünün bu bölgesinde, parmaklar, Rutaya özel ilgi gösteren beş efendi ve hanımdılar.

Tek kelime söylemedik. Yüzü iki kişiliğe bölünmüştü: İsteklerinin tartışılmaz ecesi ve pis bir şey yaparken yakalanan küçük bir kız. Komşu köylülerin en yakın

olanı gibi göz kırptım ona —göz kırpışımdaki mükemmel doğallığı hatırlıyorum— sonra paltomu çıkardım ve soyunmaya başladım. Elbiselerimi katlamak ve özenle yerleştirmek zahmetinden de kaçınmadım. İçeri girdiğimde bir körüğün soluğu gibi titreyen odanın havası yavaş yavaş yeniden ısınıyordu. Hizmetçi dergiyi bıraktı, avucu havada, çifte kıvrımları etten eğrinin belli belirsiz bir yanını taşıyan ince ve uzun parmaklarını bana uzattı. Parmaklarının eğrisinin, dudaklarının ve ince uzun bacaklarının çıkardığı o parlak ve kurnaz ateşin bir bölümü olduğunu farkettiğimi hatırladım. Yeni bir gözüpeklik nöbetiyle, sanki gözüpeklik mesleğiymiş ve beni ona yöneltmiş gibi, öbür elini de kaldırdı (efendiler ve hanımlar), öpmem için bana uzattı. Çiçek, toprak, belli belirsiz de ağzında bir balık parçasıyla bahçeye geçen kurnaz fare kokusunu alıp kadınlığının yakıcı kokusundan derin bir soluk çekerek isteğini yerine getirdim. Çıplak ayağımı halıdan kaldırdım, az önce elinin bıraktığı yere koydum ve karşılığında, başarıya giden yetenekierin nemli ve yakıcı toplamı geçti elime. Oyunu yarıda kesilmiş kediler gibi, burnundan gelen yüksek bir ses çıkardı. Ondan bir şey çalmıştım, geri çekilecekti ama yüzümdeki anlam (onu öldürmeye de hazırdım, herhangi birini öldürmeye hazır olduğumu düşünmekte hoş bir denge vardı sanki) gözlerinin alevini söndürdü. Başını salladı, ayak parmaklarıma yer açtı. Parmaklar, çölü aşan yılanların boşalımıyla debelendiler ıslaklıkta. Cin çarpmış gibiydim sanki, parmaklarımın bilgisi şaşmazdı. Ölü derinin canlı etini seçebiliyordum, ayağım kenarlarda geziniyor, keşfe çıkıyor, ona hayat veriyordu. Kendimi ilk kez, damda ve oluklarda gezinen bir kedi kadar canlı hissediyor ve onu gövdemin isteğiyle, incecik alev gibi kibar bir nefretle okşuyordum. Öpme isteği duyana dek en az beş dakika geçti, ama sonunda dudaklarının kenarını ısırarak yapıştım ağzına, topun üstüne kapanan eldiven gibi yüzlerimiz kavuştu. İnce, canlı, doyumsuz, eni konu ateşli, «virtüoz» bir ağzı vardı. Bende vaat uyandıran bir obuaydı bu ağız, yaptıkları ve yapabilecekleri yolculukları anlatıyordu dudaklar. Sıcacık ve alçakça bir soysuzluğa gömülme isteği yassı karnından ve yakalıyamayan parmaklarımın altında fışkıran göğüslerinden

yükseliyordu. Dudaklarının kıyısında, dişleri tahrik etmek için yaratılmış küçük bir yumru vardı. Evet, seçkin bir likör gibi, boğaza yumuşacık geliyordu. Beynimde onunkinin görüntülerini, pembe yanıklığı, PİN UP fotoğraflarının altın sarısı etini canlandırıyor, ince dudakları ağzımın üstünde uçuşuyor, sıcaklığı içime doluyor, ağzı aşağılara inmeyi öneriyordu. Aslanların kralı gibi uzanıp oynaşmasına izin verdim, yetenekliydi. Eşsiz bir düşe doğru yola çıktım, Berlin, gece kulüpleri, telefonlar ve garip gösteriler, dans salonları ve TWİSTERİA'lara doğru. Ağzı bana Almanların, Fransızların, İngilizlerin (ters bir ısırık), İtalyanların, İspanyolların zevkleri konusunda hızlı bir konferans veriyordu —bir iki de Arap tanımış olmalıydı—. Katranlar ve parfümler birbirine karışıyordu, her zaman hazzı artıran dopdolu bir kokuydu bu. Büyük iniş-çıkışlara hazırdım ama bunun sona ermesini istemiyordum, henüz sona ermesini istemiyordum bu kez. Doyumsuzluğu gövdemi dolaşıyordu, daha, çok istiyordum, ağzından kurtulup onu sırtüstü yatırdım.

O an, otomobilin freni kadar ani, delici, keskin bir peklik kokusu (Avrupa'nın sefil bir sokağının ıslak parke taşlarında bir kayalık, yağ ve lâğım kokusu) gövdemin dışına doğru yol açtı kendine. Bu zorlu, direnen, kişisel kokunun belirginliğinde keyif verici zehiri andıran şey olmasa, aç fare doyumsuzluğu iştahımı kaçırabilirdi. Ancak kürkler ve değerli taşlarla yumuşatılabilecek bir kokuydu bu, para kokuyordu bu kız, pahalıya mal oluyordu, mangır toplayacaktı, Deborah ve dostlarının KAZ CİĞERİ kokusuna yaklaştırmak için yüz dolarlıklar üstüne yerleştirilmiş koca havyar tepsisi kadar yozlaşmış bir şey gerekirdi. Birden denizi anlayıp toprağı kazma isteği duydum, kıçının tıka basa kurnazca kötülükle dolu olduğunu bile bile dayanılmaz bir arkadan sokulma isteğini. Ama Ruta direndi, ilk kez konuştu: «Olmaz!» VERBOTEN!» (*)

Zorlu ve karmaşık bir nefret, en iğrenç sefaletin ayrıntılı listesi, bir şehir faresinin ustalığı on-

---

(*) VERBOTEN: Yasak.

dan bana geçti ve isteğimin ucunu körletti. Başka bir varlık (yaratıcılığa yönelten diye hatırlatabilirim size) bana açılıyordu, zafere ve tropikal kanatların yakıcı uçuşuna hazırlanarak bir anda giriverdim. Hayır, hareketsizdi, kıpırtısızdı; dölyatağının soğuk havasını söylüyordu, düş kırıklıklarının ambarıydı. Başladığım yere dönmek için oradan ayrıldım, bir parmak ötesini, biraz daha fazlasını elde etmek için amansızca, sıkı bir mücadeye giriştim, son mesafe kesin sonucu ortaya koyacaktı. Elimi kızıla boyalı saçlarına daldırdım ve saçları bükerek yukarı çektim, beynindeki acının bir kaldıraç gibi gövdesini kastığını ve kapanı yeniden kurduğunu hissettim, ulaşmıştım, son mesafeyi elde etmiştim, gerisi kolaydı. O sıra Ruta'dan nasıl da etkin bir koku yükseldi, hırsın, daracık istemin, yeryüzünde başarıya ulaşmak gibi sapık bir kararın yerini et gibi yumuşak ama temiz yanı bulunmayan bir şey aldı. İçten pazarlıklı, ödü kopmuş, her şeye rağmen genç, üstünde pislettiği donuyla bir çocuk. Nedenini bilmeden, «Sen bir nazisin», dedim ona.

«YA», başını salladı. «Hayır, hayır, dedim yine. YA durma, YA.» Bir naziye arkadan yanaşmak bana çok özel bir zevk veriyordu, bunda temiz bir yan vardı. Lüter'in (*) yarmalarının üstündeki temiz havada kaydığımı hissediyordum. Ruta özgürdü, gevşemişti, yaptığı iş doğal bir şeymiş gibi çok özgün ve çok rahattı. Bir eşsiz armağanlar yığını, yalan, hile, tüm hırsızlığa yönelen bir gözüdönüklük, yetkilileri aldatmaktaki ustalık, cehennemden bana kadar yükseldi. Kendimi hırsız, büyük bir hırsız hissediyordum. Nasıl hırsız kiliseye dönerse, bu zevk sarnıcından Ruta'nın ıssız ambarına, o terkedilmiş mezara geçtim. Bu kez daha iyi hazırlanmış, pörsük bölmeler yakınlaşmıştı. Kapalı gözlerimin ardından, bir duvara itilen zavallı çiçeği görebildim. Sahip bulunduğu tüm sevi belki bu çiçeğin içindeydi. Bir hırsız gibi kiliseden çıktım ve yeniden korsanın altınına doğru daldım.

İşte böyle seviştim Ruta'yla, bir dakika burada, bir dakika ötede, bir gezinti Şeytan'a, biri de Tanrı'ya, tilkiyi tek başına yakalamak üzere sürüden ayrılan köpek

---

(*) **Lüter (Martin): Protestanlık mezhebinin kurucusu.**

gibi. Bu seçim başımı döndürmüştü, şimdiye değin kimsenin olmadığı kadar benimdi bu kadın, istemimin bir parçası olmaktan başka şey dilediği yoktu. Değişken, alaycı, her şeyin bedelini bilen o Berlinli yüzü şimdi özgürdü, kendi kendinden kopmuştu, yüzü ve ağzı bir güçlülük isteğiyle dolu doyumsuz yoldaşımdı. Yeryüzüne sahip bir kadının bakışıyla bu surat, bir anlamdan ötekine yüzüyordu. Bir kez daha sonu başlangıçtan ayıran birkaç santimi tırmandım, çocukların meydana getirildikleri yere vardım, biraz tasalandı, cezalandırılmaktan korkup uslu durmak isteyen dokuz yaşındaki bir kızın ürkek görünüşü belirdi yüzünde.

— Bende bir şey yok, dedi. Devam ediyor muyuz?

— Kimbilir, diye cevap verdim, rahat dur.

Ve zevk almaya başladığını hissettim. İçimdeki kuşku onu uyandırmış, rahat durma buyruğu oku fırlatmıştı. Bir dakikalık daha işi vardı ama yoldaydı, kurnaz parmaklarından biri sanki bendeki düğmeyi çevirmişti, bir kez daha deli gibi Şeytan'ın elini sıkmak üzere yola çıktım.

Gözleri, az rastlanır bir doyumsuzlukla parlıyordu, zevk ağzının içindeydi, mutluydu. Tıka basa doymuş, devam etmeye, seçtiğimin kıyısında ilk atışı yapmaya hazırdım. Ağa düşen kedi gibi birinden ötekine atlıyor, her keresinde bir darbe indiriyor, cehennemin kalıntılarıyla sırlarını Tanrı'ya taşıyor, sıkıcı karından yenilgi haberleri getiriyordum. Sonra dölyolunu seçtim —aslında bu seçimi değiştirecek zamanım vardı—. Artık bir mezarlık, bir ambar değildi orası, hayır, daha çok bir kilise, bundan böyle saygı değer, kendi halinde, bölmeleri rahat, yaş kokulu bir yerdi. Orada, bu taş duvarların arasında boğuk, saygılı bir tatlılık vardı. İçimdeki ses son bir çabayla: «İşte, senin için cezaevinin neresi olacağı», dedi. «Dur orada» dedi başka bir ses. Alevleri zemini delip geçen şeytanın mutfağını hissedebiliyordum, sıcaklığın, sıcaklık ve çevik alevden dillerin bana erişmesini, alkol getirmek için aşağılardaki mahzenlerden yükselmesini bekliyordum. Beni ya bir rüzgârın, ya bir başkasının üzerinde yola çıkaracak seçimin eşiğindeydim, kendimi vermem gerekiyordu, tutamazdım kendimi. Ve amansız, hain, buzlu bir slalomun kapıları gibi yakıcı bir patlama

oldu, topuklarımın hızı başımı aştı. Duyuların havalanıp uçtuğu saniye parçalarından birini yaşadım, tam o sıra bir İstek beni yakaladı ve çıkardı. Odanın içine fırlatılmışcasına, fışkırmak üzere arkasına daldım. Öfkeyle haykırdı. Zevki, acımasız bir dönüş yapmak zorunda kaldı. Gözlerim kapalı, gece, bir göldeki kurumuş ağaç gövdesinin çevresine dolanan alçak ve durgun suları hissedebiliyordum. Şeytana bir saniye geç ulaşmıştım, beni karşılayacak bir şey yoktu orada. Ama hemen ardından, çöldeki koca bir kenti gördüm, bir çöldeki; ayda mıydı yoksa? Çünkü pastel renkler plâstiğin gerçek dışı görünümündeydi ve ana cadde, öğleden sonra saat beşte bir milyon elektrik ampulüyle aydınlanmıştı.

Doğrusu yaman bir boğuşma olmuştu. Ruta, bir dakika kadar yarı uykulu, sersemliğin sınırında, dili tembel tembel kulağımı okşayarak, kalakaldı. Yavrusuna dinleme sanatını öğreten bir ana kedi gibi.

— Mr. Rojack, dedi sonunda karından gelen sesi ve Berlinli ağzıyla, karınızla neden geçinemediğinizi anlamıyorum. Siz gerçek bir dâhisiniz.

— Bir doktor hastasından sağlam değildir.

Kötü kötü güldü:

— Ama siz KALLEŞ'siniz. Saçlarımdan çekmemeniz gerekir. Bu iş için bile.

— DER TEUFEL, kendisini ziyaret etmemi istedi.

— DER TEUFEL —Ruta güldü—. Sizin gibi zengin bir adam DER TEUFEL hakkında ne bilebilir?

— DER TEUFEL zenginleri sevmez mi?

— Hayır, dedi Ruta, Tanrı zenginleri korur.

— Ama sonunda, Tanrı'ya saygılarımı sunamazdım.

— Oh! Çok iğrençsiniz!

Ve iyi bir Alman gibi, ahlâksızca, karnımın derisini çimdikledi. Sonra tedirgin oldu, irkildi.

— Karınız bizi duymuş mudur acaba?

— Sanmıyorum.

— Duvarlar yeterince kalın mı?

Oturmuştu, kurnaz memeleri tatlı tatlı sallanıyordu.

— Kendimi pek iyi hissetmiyorum, dedi, karınız bizi yakalıyabilir.

— Böyle bir şeyi asla yapmaz. Ona göre iş değildir.

— Kadınları çok daha iyi tanıdığınızı sanıyorum, dedi Ruta. Yeniden çimdikledi beni. Biliyorsunuz, sonunda benden bir şey çaldınız.

— Yarı yarıya.

— Yarı yarıya.

İyi anlaşıyorduk. Mükemmeldi. Ama öbür odadaki donmuş durgunluğu hissedebiliyordum. Ruta sinirliydi.

— Bana doğru ilerlediğinizde, dedi, haliniz görülmeye değerdi.

— Korkarım, siz de öyleydiniz.

— Belki değildim, ama böyle şeyleri hiç yapmam. Daha doğrusu kapıyı kilitlemeden, diye ekledi kurnaz bir gülüşle.

— Bu gece yapmamış mıydınız?

— Hayır, uyuyordum. Sizi içeri aldıktan sonra gidip yattım. Geldiğinizdeki mutsuz görünüşünüzü düşünüyordum.

Yukarıdaki yataktan, karımın yatağından gelip geçmediğimi sormak istercesine başını yana eğdi ama soruyu sormadı.

— Tabiî Mrs. Rojack'la barıştınız.

— Belirli bir ölçüde.

— Nefret edilecek bir adamsınız. Beni uyandıran bu oldu, Mrs. Rojack'la barışmanız. Uyanık ve öylesine tahrik olmuştum ki anlatamam. Kinci burnunun ucu söylediği her şeye neşe katıyordu.

— Kaç yaşındasınız?

— Yirmi üç.

Herhalde yirmi sekizinde olmalıydı.

—Çok tatlısın, dedim. Yine de KALLEŞ'in tekisin.

Parmakları benimle oynamaya başlıyordu.

— Bir dakika daha uyuyalım, dedim.

— Olur.

Bir sigara yakacak oldu, sonra durdu:

— Karınız, eve döndüğünüzü mü sanıyor?

— Herhalde.

— Umarım duvarlar kalındır.

— Uyumaya çalışalım.

Işığı söndürmek istedim. Karanlıkta bir randevum vardı. Orada beni bir şey bekliyordu. Ama düğmeyi çevirir çevirmez her şey çok kötü gitti. Karanlık, sargısı

açılan yaranın üstüne havanın çöküşü gibi, tepeme indi. Duyularım çok uyanıktı. Gövdesinden benimkine geçen her şey, kol ve kacaklarımı dolaşan meraklı, araştırıcı bir turist sürüsü gibi içimde yaşıyordu. Soluk alıp vermeyi bir denge sorunu haline getiren korkuyu duyuyordum: Azıcık hava sıkışmayı arttırıyor, fazlası —geniş bir soluk— ve düşme korkusu kendini gösteriyordu. Odada, Ruta ile benim aramda bir şey vardı, güçlenen ve yaklaşan bir şey. Ne göz, ne pençe, sadece bekleyen bir sıkışmanın hissedilişi. Kendimi çok aşağılık buluyordum.

— İçecek bir şeyin var mı? diye sordum Ruta'ya.

— Hayır. Gülümsedi, sonra mırıldandı: İçtiğimde, beni dövecek adam aramaya çıkıyorum.

— Kaçık, dedim. Yerimden kalktım.

Karanlıkta pabuçlarımı giydiğimi duyabilirdi. Yataktan ayrıldığım an göğsümdeki sıkışma kaybolmuştu, parmaklarım çevikti. Her giysinin üzerinde, gerektiği kadar uzun süre dolaşır gibiydiler.

— Ne zaman geri döneceksin?

— Gün doğmadan.

— Karına da gezintiye çıktığını, geri döndüğünü ve kapıyı açmak için beni kaldırdığını mı söyleyeceksin?

— Hayır, kapıyı kilitlemeyi unuttuğumu söyleyeceğim.

— En iyi şeylerinin tümünü ona verme. Bana da bir armağan sakla.

— Belki sana bir elmas getiririm.

— Seni biraz seviyorum.

O boş karnı, bir çiçeğine bahse giren ve kaybeden o mezarlığı düşünüyordum.

— Senden çok hoşlandım Ruta.

— Yine gel, bak beni nasıl seveceksin.

O sıra Ruta'da bıraktığımı, şeytanın mutfaklarında ölmek üzere bulunanı düşünüyordum. Onun lânetlemesi miydi yoksa?

«DER TEUFEL öyle memnun ki», dedi ve gözünde mükemmel bir kötü anlam toplandı. Düşüncelerimi okumasını hiç istemezdim.

Karanlıkta bana doğru gelen, ağır bulut muydu? Yoksa ölmesi için yanlış yere bırakılmış tohum mu?

— Bir daha gelişinde, dedi Ruta. Rutacıkla da uğraşmak gerekir.

— Gelecek sefere, dedim, büyük şenlik olacak.

Ona bir öpücük yollamak istiyordum ama bende, bu öpücüğü ona götürebilecek hiç bir şey yoktu. Kapıyı kapadım, ormandaki kiliseyi, merdiveni çıktım yeniden ve şu ya da bu şekilde çekip gitmesini dileyerek Deborah'ın odasına girdim. Gövde eski yerindeydi. Geminin üzerinde parçalanacağı mercan kayalığı gibi çarptı gözüme. Onu ne yapacaktım? Ayaklarımda kötü bir öfke duyuyor, sanki onu öldürmekle çok yumuşak davrandığımı, nefretimi gerçek haksızlığın toplandığı yere saklıyamadığımı hissediyordum. Deborah'ım geleceğe tükürmüştü, talihimi çarçur etmişti ve şimdi gövdesi orada duruyordu. Birden kaburgalarını tekmelemek, pabuçlarımın ucuyla kafatasını göçertmek ve onu yeniden öldürmek, bir kez daha, gerektiği gibi öldürmek geldi içimden. Bu isteğin etkisiyle titriyordum ve sokaktan edindiğim yeteneklerin ilkinin bu olduğunu anladım. Oh Tanrım! Ruta'nın bana yolladığı yeni istekleri bastırmak için bir iskemleye oturdum.

Yeniden soluğum alevliydi. Bu lânet olasıca Deborah'ı ne yapacaktım? Çözüm yoktu. Haberci yoldaysa bile, geleceğini gösteren bir işaret vermiyordu. Korku, bir fare gibi beni kemirmeye başladı. Deborah'ın bir yankısı gibi, küçümseyen bir ses: «Rahat dur alçak herif», dedi.

Bırakın da size daha kötüsünü anlatayım. Tam o sıra garip ve ölçüsüz bir şey yapmak geldi içimden, gövdesini banyoya taşıyıp teknenin içine koymak isteği. Sonra Ruta ile karşılıklı yemeğe oturacaktık. Deborah'ın etiyle yaşıyacak, günlerce onun etini yiyecek, hücrelerimizin en derin köşelerine gömülen ağular boşalacaktı. Karımın lânetlemesini, biçimlenmeden sindirirdim. Bu düşünce çok hoşuma gidiyordu. Olağanüstü bir ilâç bulan doktordum sanki. Ayrıntılar yerlerine oturuyordu: Yemek istemediklerimiz pis organlar ve ufak kemikler, musluğun altındaki elektrikli öğütücüde kaybolup gidecekti. Daha önemli kemikler, uyluk kemiği, incik kemiği, kaval kemiği, bilek kemiği, zend kemiği, kol kemiği için başka bir düşündüğüm vardı. Hepsini paketleyecek

ve pencereden, East River Drive'ın üstünden aşırıp ırmağa atacaktım. Hayır, dört şeritli bir yol ve bir kaldırım, paketi ırmağa ulaştırmayacak kadar uzundu. Dışarı çıkmam, bir taksiye, sonra bir başkasına, bir üçüncüsüne binmem ve sonunda Canarsie bataklıklarına ya da City İsland yakınındaki çöp fabrikasının oralara varmam gerekiyordu. Orada, paketi bir su birikintisine atabilirdim. Talihim biraz yolunda giderse, bu iri amazon kemikleri ebediyen kaybolurdu. Ama bundan emin olabilir miydim? Bir sandığa Paris sıvası doldurmak, kemiklerle dişleri içine gömmek daha iyi değil miydi? Hayır, dişlerle ayrıca uğraşmak gerekliydi, ne lâğım borusu, ne çöp tenekesi, hayır dişleri emin bir yere gömmeliydi ama nereye? Özellikle Central Park'a olmaz, bir diş bulunsa öldüm demekti: Film seyredercesine, polislerin Deborah'ın dişçisiyle konuşmalarını görüyordum. Sıvaya bulanıp denize atılan kemikler de beş para etmezdi, mart ayında dikkati çekmeden nasıl tekne kiralamalı? BÜYÜK SERVETİN VARİSİ KAYBOLDU! Ertesi günün gazeteleri bas bas bağıracak ve herkes yüzümü, ağır paketimi hatırlıyacaktı. Hayır, bu da işe yaramıyordu. En kötüsü Ruta'nın işin içinde olmasıydı, başıma çok dert açabilirdi. Gerçek dışı düşüm kaybolup gitmek üzereydi: Tek başıma, teknenin kenarında ve Deborah'ın ölüsü yanında görüyordum kendimi, bu düşüncedeki rahatlatıcı gülünçlük beni güldürdü. Hayır, bitmişti, aşınmıştı bu görüş ve hastalıklı bir çırpınma ağızdan boşanacak yerde beynime yükselmiş gibi, kendimi, güçsüz bir halde iskemleye attım. Ne armağan vermişti bu kız bana, tam almana yakışır bir şey.

Sonra büyük bir basitlikle, çözüm yollarının en sadesi geliverdi. Haberci kuleye girmişti. Duyduğum dehşete rağmen gülümsedim, çünkü bu, aynı zamanda çözüm yollarının en gözüpekiydi. Yeterince yürekli miydim? İçimde bir şey geriliyordu, bir dakika kadar başka çare bulmak için ne yapacağımı bilmez halde tartıştım. Belki Deborah'ı asansöre kadar taşırdım (zavallı karım çok içti), ya da gizlice merdivenden indirebilirdim, hayır imkânsız ve içimi çektim: Başarısızlığa uğrarsam elektrik sandalyesini kesinlikle boyladım demek-

ti. Ruta'nın karnına bir çocuğun tohumunu atmamanın pişmanlığını duydum, belki de son kadınımdı. Sonra yerimden kalktım, Deborah'a doğru yürüdüm, bir kere daha yanında dizçöktüm ve kollarımı kalçalarının altından geçirdim. Barsakları boşalmıştı. Birden kendimi çocuk gibi, hüngür hüngür ağlamaya hazır hissettim. Havada biraz Ruta'yı hatırlatan, sanki ekşi bir balık kokusu vardı. Metresle hizmetçi miski ayrı ceplere koyuyorlardı. Durakladım, devam etmekten başka çözüm yolu olmadığına göre gidip banyodan kâğıt aldım ve Deborah'ı temizledim. Sonuna kadar gitmek için kendimi zorlamam gerekti. Sonra pislikleri attım, su deposunun köpeksi ulumasını dinledim ve açık pencerenin yanına döndüm. Hayır. Henüz değil. Önce ışıkların çoğunu söndürdüm. Sonra korkudan gelen bir güçle, sanki alevler içindeki bir evden kaçmak zorundaymışım gibi, onu kaldırdım, hem ne pahasına kaldırdım. Çünkü gövdesi neredeyse çok ağırdı (korku tüm gücümü boşaltmış mıydı yoksa?), ayaklarını pencerenin pervazından aşırdım, bu iş düşündüğümden daha da güç oldu. Tam o sıra, özellikle o an beni açık pencerenin önünde görmelerinden çok korkarak derin bir soluk aldım ve Deborah'ı attım, sanki beni itmiş gibi, kendim de halının üzerine düştüm. Yere serili saydım, iki, üç, hızını bilmiyor, düşüşünün ağırlığını göğsümde bir ürperti gibi hissediyordum. Sokaktan yükselen gürültüyü duydum, on kat aşağıda, garip şekilde güçlü ve boğuk gürültüyü. Sonra fren gıcırtıları ve birden ezilen şeyin çığlığıyla madenin madene çarpması geldi kulağıma. O an yerimden kalktım, pencereden eğildim ve baktım, Deborah'ın gövdesi yarı yarıya bir arabanın önündeydi, o arabanın ardına üç, dört tane daha dizilmişti. Trafik aşağı yukarı bir kilometre gerisine kadar, büyük bir gürültüyle duruyordu. O sıra acıyı taklit ederek bağırdım, ama üzüntüm gerçekti —çünkü ilk kez, gittiğini biliyordum— ve bu bir hayvan çığlığı oldu.

Yakıcı bir yas banyosu, kendimi tertemiz hissettim. Telefona yürüdüm, sıfırı çevirip sordum: «Polisin numarası kaç?» Memur: «Bir dakika, dedi, veriyorum.» Sinirlerim, bir ip üzerindeki palyaço gibi sallanırken sekiz uzun zil sesi boyunca bekledim, beni sokaktan ayıran on

kattan bir insan sesi kargaşası yükseldi. Telefonda adımı ve Deborah'ın adresini verdiğimi duydum. Sonra bana ait olan bu ses: «Hemen buraya gelin lütfen, dedi. Korkunç bir kaza oldu, güçlükle konuşabiliyorum.» Telefonu kapadım, kapıya kadar gittim ve merdivenden seslendim: «Ruta, giyinin, çabuk giyinin. Mrs. Rojack intihar etti.»

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Deliliğin Habercisi

Polisin gelişini Deborah'ın odasında beklemek artık mümkün değildi. Korku, elektriklerin söndüğü an kesilen akım gibi gövdemi dolaştı. Gövdem metroda olabilirdi, kendisi bir metro vagonuydu, kasvetli ve gıcırtılı, hızla ilerleyen. Adrenalin beni tepeden tırnağa sarsıyordu.

Kapıyı geçtim, basamakları indim ve girişte Ruta'ya rastladım. Siyah bir elbise, beyaz bir blûz giymişti, ne çorabı vardı ne pabucu ayaklarında. Göğüsleri çıplaktı, sütyen takmamıştı, kızıla boyalı saçları karmakarışık, ellerimin izlerini taşıyan bir çalılık gibi dikiliyorlardı. Boya, yapılmış saç, cilâ, benim geçişim, bütün bunlar Ruta'ya, baskında yakalanmış bir kız havası veriyordu. İçimde bir şey gevşedi her şeye rağmen. Aramızda başka bir gecenin kısacık yankısı dolaştı (başka bir hayatın), bir italyan umumhanesinin koridorunda raslaşmıştık, kapıların kapatıldığı, kızların tek bir sıcaklık, tek bir tatlılıkla yataktan yatağa geçtiği bir gece, özel bir gece...

— Düş görüyordum, dedi, ve siz bana seslendiniz.

Birden göğsünü kapadı.

— Hayır, ve büyük şaşkınlıkla ağzımdan bir hıçkırık kaçırdım. Olağanüstü bir ses. «Deborah intihar etti. Pencereden atladı.»

Ruta bir çığlık attı, çirkin ve boğuk, küçük bir çığlık. Pis bir şey, bu çığlıkla boşaldı. Yanağına iki damla yaş aktı.

Hıçkırıklara boğulan Ruta, «şaşırtıcı bir kadındı»,

dedi. Şimdi acısını duyuyordum, öylesine gerçek bir acıydı ki bu, Deborah için, hatta kendisi için ağlamadığını, daha çok cinselliğin gücünü keşfeden kadınların asla intihardan uzak kalamıyacakları olayının tartışılmazlığı karşısında gözyaşı döktüğünü anladım. Acının bu ani itişi yeniden kazandırdı yüz güzelliğini, bu güzellik bir besin gibi organlarından dışarı vurdu. Kendimi çok uzakta hissediyordum, artık bir kişi değildim, ne kişiliğim vardı ne Insancıl alışkanlıklarım. Sevgimde öldürdüğüm her şeyin, Deborah'taki o kaba ve şiddet yanlısı tiranın ardından ağlamak için sanki benliğimin büyük bir bölümü kadınlığa dönüşmüştü, bir hayale, rüzgâra kapılıp dağılmış belli belirsiz bir heyecan bulutuna daha yakındım. Başka bir kadını arayan dişi gibi, beceriksizce, kollarımı Ruta'ya uzattım. Birbirimize sarıldık. Ama önünden bir göğüs çıktı ve avucuma kaydı. Bu göğüs bir kadının okşayışını aramıyordu, yüzsüz bir yol buldu. Sanki bir kadın göğsünün dokunuşunu hiç duymamışım gibi (etin bu lûtfunu). Ruta hep ağlıyordu, hıçkırıkları çocuksu bir şiddet kazanmaktaydı ama göğsü bağımsız gibiydi. Ucu genç bir köpek gibi burnunu uzatıyor —kaçamak bir hayatın küstah vaadi— kendisi için hayatı öylesine bir gayretle arıyordu ki umutsuz bir isteğe kapıldım. Umutsuz bir istekti bu, çünkü sokakta olmak zorundaydım, ama karşı gelemezdim, sadece otuz saniye gerekliydi bana, bu otuz saniyeye yapıştım. Sanki onu göz yaşları içinde, olduğu yerde, girişte, sırtı kadifeden çiçeklere dayalı elde ediyormuşum gibi, Ruta'dan zorlu bir dar sokak kokusu yükseldi ve bir altın çocuğun gözlerindeki iblis kadar amansız, yakıcı cinayetten alev alev ve gaddar bir şimşek yolladım.

Ruta'da bir şey, bu çocuğu yakalamak için zıpladı, bir pintiliğin sarsıntılarla boşaldığını hissettim. Tükendiğimde, Rutá, yapıştığı ensemi çimdikleyerek başladı ve on saniye ardımdan hedefe vardı.

— Oh, dedi, beni baştan çıkarmaya çalışıyorsun.

Yeniden buz parçası gibi sopsoğuk kesilmiştim, burnuna alaycı bir öpücük kondurdum.

— Şimdi dinle, dedim, git ve yıkan.

— Neden?

Numaradan, anlamamış gibi başını salladı. Ama bu kırk saniye bizi aynı düzeye getirmişti. Kendimi çok

iyi, bir ustura kadar acımasız ve kendimden memnun hissediyordum. Ondan başka şey, dar, bir personel müdürünün gözü kadar saldırgan, acı bir tuz alma gereğini duymuştum.

— Çünkü kedim benim, beş dakika sonra polis burada olacak.

— Çağırdın mı onları?

— Tabiî.

— Tanrım!

— Beş dakika sonra burada olacaklar ve benim bitkin bir havaya bürünmem gerekiyor. Tabii, öyleyim ya. (Ve gülümsedim.)

Şaşkın şaşkın yüzüme baktı. Deli miydim, diye soruyordu gözleri, yoksa saygıyı hak ediyor muydum?

— İyi ama onlara ne anlatmanız gerekiyor? diye sordu iyi bir alman olarak.

— Deborah'ı öldürmediğimi.

— Onu öldürdüğünüzü söyleyen kim?

Beni izlemeye çalışıyordu ama bu son dönemeç epey sert olmuştu.

— Deborah'ı hiç sevmiyordum. Deborah benden nefret ediyordu. Biliyorsunuz.

— Birlikte pek mutlu değildiniz.

— Pek değildik.

— Bir kadın, nefret ettiği adam için kendini öldürmez.

— Dinle, kedim benim, korkunç bir şey söylemek zorundayım. Üzerimde senin kokunu aldı. Ve atladı. Öylece. Gözlerimin önünde.

— Mr. Rojack, hiç acımanız yok.

— Acımam mı yok? (Omuzunu hafifçe çimdikledim.) Ya senin?

— Benim de yok.

— Bu işin içinden birlikte sıyrılalım. Sonra, hoşça vakit geçiririz.

— Korkarım, dedi Ruta.

— Polis seni sorguya çektiğinde gerçeği söyle. Bir noktanın dışında tabii. Aramızda bir şey geçmediğini hatırlatmamın gereği yok herhalde.

— Bir şey olmadı aramızda.

— Bu gece bana kapıyı açtın. İki saat oluyor. Saatin

kaç olduğunu bilmiyordun, ama aşağı yukarı iki saat kadar önce. Sonra gittin yattın. Ben seni uyandırana kadar da bir şey duymadın.

— Evet.

— Polise güvenme. Aramızda bir ilişki bulunduğunu söylerlerse inkâr edeceksin.

— Mr. Rojack, bana hiç dokunmadınız.

— Tamam.

Değerli bir şeymiş gibi, çenesini başparmağımla işaret parmağım arasına kıstırdım.

— Şimdi ikinci savunma yolu. Beni seninle yüzleştirirler ya da seni karşıma çıkarırlar ve yattığımızı söylediğimi duyarsan kabul edersin. Ama, ancak benden duyarsan.

— Söyleyecek misiniz onlara?

— Hayır, ancak bir delil bulurlarsa. Böyle bir durumda ikimizin de adını kirletmek istemediğimi belirteceğim. İnanırlar nasılsa.

— Bunu başlangıçta itiraf etmemiz gerekmez mi?

— Gizlemek daha doğaldır. (Ona gülümsedim.) Şimdi git yıkan. Çabuk. Vakit bulursan giyin. Dikkat et.

— Olur.

— Her zamanki halinle görünmeye çalış. Ne olursun, saçını da tara.

Bu sözlerden sonra daireden çıktım. Asansörün gelişi uzun sürecekti, yine de çağırdım, sabırsızlığımı göstermek için beş kere zile bastım, sonra merdivenden indim. Aynı gece, on katı ikinci inişimdi ama bu kez acelem vardı. Kapıcı yerine vardığımda boştu, kapıcı asansörle yukarı çıkıyordu herhalde. Talih miydi, talihsizlik miydi bu bilmem (bütün olanakları da hesaba katamazdım), sonra dışarı fırladım ve beni yoldan ayıran birkaç metreyi koşarak aldım. Temiz hava birden gırtlağıma doldu ve açık denizde mükemmel bir serüven yaşadığım yolunda geçici bir izlenim uyandırdı bende, çok gerilerde kalmış bir serüvenin anısı: On sekiz yaşındaydım ve Harvard formasıyla rugbi oynuyordum. Bir pas aldım, top üzerime geldi, yakaladım, koşuyorum. Irmaktan, çimen kokusunu hatırlatan hafif bir rüzgâr esiyor. East River Drive boyunca bir tahtaperde uzanıyordu. Tepesinde dikenli tel yoktu, pantolonumu yırtma-

dan üzerinden aşabildim. Kendimi öte yanda buldum. Kaldırıma varmak için iki metreden fazlasını aşmam gerekiyordu, ama düştüm —nefret ederdim atlamaktan— bilerek düştüm yere, dizimi çarptım, hafifçe kasığımdan yaralandım, önemsiz bir küçük kas. Sonra saatte beş kilometre hızla, henüz boş olan tek şeritten güneye doğru sürünen arabalar arasında kendime yol açtım. Deborah, otuz metre ötedeydi. Toslaşan dört-beş arabayı ve biriken kırk-elli kişilik topluluğu gördüm. Bir magnezyum lâmbası yakılmıştı, gece ciddi bir iş yapmak zorundaki işçileri aydınlatan o beyaz ve zorlu ışığı yayıyordu lâmba. İki yanda da kırmızı ışıkları fener gibi dönen polis arabaları duruyordu. Uzaktaki bir cankurtaranın canavar düdüğünü duyabiliyordum ve görüntünün ortasındaki odanın merkezine yerleştirilmiş tabutu çevreleyenin eşi, sakin ve donmuş bir sessizlik bölgesi bulunuyordu. Kazaya uğrayan arabalardan birinin içinde, sinirli sinirli ağlayan kadını duydum. Sonra aralarında konuşan uzun boylu üç adamın boğuk, sinirli, kesik sesleri geldi. Anladığım kadarıyla ikisi polis biri müfettişti bunların. Daha ötede kirli kır saçlı, gözlük camları pembe, koca burunlu ve hastalıklı tenli bir adam kapısı açık arabanın içinde oturmuştu. Şakaklarını tutuyor ve içinin acınacak durumunu ortaya koyan hıırıltılarla karışık bir inilti koyveriyordu.

Kalabalığın arasından geçmiştim, Deborah'ın ölüsünün yanında dizçökmeye hazırlanıyordum. Mavi serj kaplı bir kol beni tuttu.

— Karımdır.

Kol birden indi.

— Bakmasanız daha iyi edersiniz bayım.

Görülecek hoş bir şey yoktu. Deborah önce yere çarpmış olmalıydı, sonra da en yakın araba durmak üzereyken ona çarpmış, gövdeyi belki otuz-kırk santim sürüklemişti. Kolları ve bacakları denizde yalpa vuran eski bir halat parçası görünüşüne bürünmüştü, kafası bir arabanın tekerleği altında yarı yarıya ezilmişti. Adamın biri resim çekiyor, flâşı her keresinde kötü kötü parlıyordu. Dizçöktüğümde geriledi, bir başkasına, elinde çantası bulunan doktora dönüp: «Sizin mi?» diye sordu. «Peki, itin arabayı», dedi doktor. Yanımdaki iki polis,

arabayı, arkadakine değene kadar otuz santim gerilettiler. Doktoru geçtim, sürtünme ve lâstik izleriyle kirlenen yüze bakmak için eğildim. Yüzün yarısı tanınmaz haldeydi. Lâstiğin çarptığı yanı çok şişmişti. Eni konu tombul bir genç kız gibiydi. Ama kafasının arkası, çürümüşlüğünün içinde ezilen fazlaca olmuş bir meyva gibi, aşağı yukarı otuz santim çapında donmuş bir kan gölünün ortasındaydı. Başka resimler çekmeye hazırlanan polis fotoğrafçısıyla çantasını açmakta olan doktorun arasındaydım. Dizçökmüş halde, ellerimi biraz kana bulamaya bakıp hatta (burnumla saçlarını okşayıp) yüzümü de lekelemeye dikkat ederek suratımı onunkine dayadım. «Oh! Sevgilim», dedim yüksek sesle. Ağlasam herhalde iyi olurdu ama ufukta bu tür bir belirti yoktu. Hayır, sarsılma ve şaşkınlık henüz ortaya koyabileceğim en iyi şeylerdi. «Deborah», dedim ve geçmişimden bütün bunları yapmış olmanın, pis bir koku ya da cansız bir deri yüzünden hoşuma gitmeyen bir kadınla sevişmenin, göreneklerin gerektirdiği «Oh, sevgilim. oh! Sevgilim benim!» sözleriyle içtenliğimin ırzına geçmenin en acımasız izlenimi geldi. Bu «Oh, sevgilim» sözü tertemiz, acının tüm gücüyle çıktı ağzımdan. «Oh! Tanrım! Tanrım!» diye tekrarlıyordum hafiften.

«Kocası mısınız?» diye sordu kulağımdaki bir ses. Başımı çevirmeden, ne tür bir adamın konuştuğunu farkediyordum. En azından bir seksen boyunda, geniş omuzlu, göbeklenmeye başlayan bir müfettiş. Üstünlüğünün sağladığı duyguyla yumuşayan, bir yığın çeşitli sinirliliği denetleyen bir irlandalı sesi. Başımı kaldırarak, «evet» cevabını verdim ve sese hiç uymayan bir adam gördüm. Bir yetmiş kadar olmalıydı, ince denebilecek, sert ve keskin çizgili, durmadan kendine rakip arayan mavi, buz gibi gözlü bir adam. Birine, telefonla konuştuktan sonra raslamanın yol açtığı hafif şaşkınlık gibi bir şey oldu.

— Adınız?

Söyledim adımı.

— Mr. Rojack, bir sürü tatsız ayrıntıdan geçmemiz gerek.

Yüzüne bakmaktan çekinerek, sönük bir sesle;

— Peki, dedim,

— Adım Roberts. Karınızı 29. sokakta 400 numaraya götürmemiz gerekiyor. Belki yeniden kimlik tespiti için orada size ihtiyacımız olacak ama, şimdilik lütfen bekler misiniz.

«Tanrım, gözlerimin önünde atlayıverdi!» demem gerekip gerekmediğini düşünüyordum ama bu aynasız pek yutmazdı. Roberts, Deborah'ın uyandırdığı rahatsızlığa benzer bir his veriyordu bana.

Kazaya uğrayan arabalardan yana birkaç adım attım. Pembe gözlük camlı, sevimsiz ihtiyar hep inliyordu. Yanında genç bir çift vardı: Yakışıklı, uzun boylu ve esmer, somurtuk yüzlü, Madam Pompadur'unkiler gibi dümdüz taranmış siyah saçlı, koyu renk giysili, beyaz ipek gömlekli, gümüşsü-beyaz ipek kravatlı bir İtalyan —belki de yeğeni, hafif bir benzerlik vardı çünkü arabalarında—. Beni ilk bakışta rahatsız eden, hatta yanındaki sarışın kızdan ötürü daha da canımı sıkan türden biri. Kızı şöyle bir gördüm, ama tam bir amerikalı yüzü vardı, ülkenin bütün afişlerinde raslanan saf ve temiz çizgili küçük kız yüzü. Fazladan, zengin kişilerin bakışlarına kendilerini arzedenlerin etkileyici tavrı, değerli madene oyulmuş usta bir ifade. Sakin ve kayıtsız bir hava. Klâsik mükemmelliğe erişmiş, dalgayı aşıp geçmekteki sürat teknesinin tam tuttuğunu koparan keskin burnunun eşi.

Bakışımı hissetmiş olmalıydı, çünkü döndü —pembe gözlüklü ihtiyar ve içinden gelen hırıltılarla sıkılarak uğraşıyordu— ve olağanüstü yeşil-sarı-altın rengi gözleri (benekli Meksika yaban kedisinin gözleri) tam bir taşralı içtenliğinin sağladığı şefkatle üzerime dikildi. «Zavallı, yüzünüz kanla kaplı», dedi. Sıcak, güçlü, güvenli neredeyse erkeksi bir ses ve hafiften güneye çalan konuşmasıyla. Mendilini çıkardı, yanağımı sildi.

«Korkunç olmalıydı», dedi bana. Derine gömülü ama sarsılmaz, ince bir annelik hissi vardı yüzüme değen elinde.

— Hey Cherry, dedi arkadaşı, git de polislerle konuş. Bak bakalım Amcayı buradan çıkarabilir miyiz?

Genç adam ısrarla benden kaçınıyordu.

— Bırak Tony, diye cevap verdi genç kadın. Dikkati çekme.

Amca Cherry'nin bana gösterdiği şefkati kafasına kakmak istercesine, yeniden inledi.

— Sağolun, dedim, çok iyisiniz.

Yüzümü inceleyerek:

— Sizi tanıyorum, dedi. Televizyonda değil misiniz?

— Evet.

— Yayınınız çok iyi.

— Teşekkür ederim.

— Mr. Rojack!

Müfettiş beni çağırıyordu.

— Adınız nedir? diye sordum kıza.

Tony'ye dönmeden önce gülümsedi ve:

— Boşverin Mr. Rojack, dedi.

Tam o an, müfettişin bu sarışınla konuştuğumu gördüğünün bilincine vardım.

— Yukarı çıkıp konuşalım, dedi.

Bir polis arabasına bindik, canavar düdüğü ötmeye koyuldu, otomobil bir çıkış yolu aradı, East River Drive'dan ayrıldı, sonra apartmana döndü. Tek kelime konuşmadık. Böylesi de iyiydi. Roberts'in yanında oturmak, çoğunluk kadınlarla birlikteyken duyulan o fizikî yakınlık duygusunu uyandırıyordu. O da gövdemin bilincindeydi, sanki çok iyi duyduğum bir çeşit içgüdü benliğine gömülüyordu.

Apartmana vardığımızda sokakta fazladan iki polis arabası daha vardı. Asansörde konuşmadık. Daireye çıkınca, birkaç müfettişle polis memuru bulduk içerde. Havada keyifsiz, bana biraz sıvı sabunu hatırlatan bir koku vardı. Polislerden ikisi Ruta'yı sorguya çekiyordu. Taranmayla yetinmemiş, saçını düzeltmek için elinden geleni yapmıştı. Bu haliyle de çok çekiciydi. Elbisesi ve blûzunu turuncu-pembe bir ince sabahlıkla değiştirmişti.

Ama beni karşılamasıyla eksiğini örttü.

— Mr. Rojack, dedi, hafif bir gülümsemeyle, zavallı zavallı Mr. Rojack. Size kahve yapabilir miyim?

Başımla istediğimi belirttim. Canım alkol de istiyordu. Belki fincanıma katmak aklına gelirdi.

— Peki, dedi Roberts, bu işin olduğu odayı görmek isterdim.

Müfettişlerden birine, beyaz saçlı bir İrlandalıya işa-

ret etti, ardımdan içeri girdiler. İkinci adam dostça davranıyordu, oturduğumuzda bana acıdığını belirtircesine göz kırptı.

— Peki! Soruşturmamıza başlarken, dedi Roberts, karınızla siz ne kadar zamandan beri burada oturuyordunuz

— Kendisi buraya yerleşeli altı ya da sekiz hafta oluyor.

— Siz burada oturmuyordunuz demek?

— Hayır, ayrılalı bir yıl oluyor.

— Ne kadardır evliydiniz?

— Aşağı yukarı dokuz yıldır.

— Ayrıldığınızdan bu yana kendisini sık sık görüyor muydunuz?

— Belki haftada bir, iki kere. Bu geceki onu, on beş günden beri ilk görüşümdü.

— Peki! Telefonda bunun bir kaza olduğunu söylediniz.

— Evet, korkunç bir kaza dedim yanılmıyorsam. Bu sözleri kullandığımı sanıyorum.

— Gerçek bir kaza mı?

— Hayır müfettiş bey. Bunun bir intihar olduğunu da söyleyebilirim.

— Neden öyleyse kaza dediniz?

— Belli belirsiz karımın adını korumak umudu vardı içimde.

— Bu görüşte direnmediğinize sevindim.

— Ancak telefonu kapadıktan sonra, yalana çok yakın bir şey söylediğimi anladım. Sanıyorum bu, ilk sarsıntının etkilerini belirli bir ölçüde dağıttı. Hizmetçiyi çağırdığımda, ona gerçeği söylemeyi doğru buldum.

— Peki. (Başıyla beni doğruladı.) Demek bir intihar. Karınız pencereden ATLADI. (Sözcüğü zararsız kılmak için elinden geleni yapıyordu.) Şimdi daha iyi anlıyalım. Karınız yatağından kalktı. Öyle mi?

— Evet.

— Pencereye yürüdü ve açtı mı?

— Hayır, birkaç dakika önce pencereyi ben açmıştım. Sıcaktan yakınıyordu, pencereyi açabildiğim kadar açmamı istemişti.

Tam o sıra ürperdim, pencere halâ açıktı ve odanın havası buz gibiydi.

— Merakımı bağışlayın, dedi Roberts, ama intihar olayları çabucak çözümlenmezse tatsız hikâyelerdir. Size sıracağım birkaç güç soru var.

— Ne isterseniz sorun. Bütün olup bitenlerin bana, henüz tam anlamıyla erişmediğini sanıyorum.

— Güzel! Öyleyse, bir sakınca görmezseniz söyleyin: Bu gece karınızla cinsel ilişkide bulundunuz mu?

— Hayır.

— Ama birlikte birkaç kadeh içtiniz değil mi?

— Epey içtik, evet.

— Sarhoş muydu?

— Kanında epey alkol olmalıydı. Deborah içkiyi rahatlıkla kaldırırdı.

— Belki de kavga ettiniz?

— Pek sayılmaz.

— Açıklar mısınız lütfen.

— Pek bitkindi. Çok tatsız şeyler söyledi.

— Öfkelenmediniz mi?

— Bu tür sözlere alışmıştım.

— Söylediklerini bize tekrarlıyabilir misiniz?

— Bir kadın kocasını neyle suçlar? Şu ya da bu şekilde, yeterince ihtiyaç duyduğu adam olmadığını söyler.

— Bazı kadınlar, dedi Roberts, kocalarının dişi peşinde biraz fazla koşmalarından yakınırlar.

— Benim bir özel hayatım vardı. Deborah'ın ayrı bir özel hayatı. Onun çevresinden gelen kişiler, evlilikleri alışılmış bir beraberlik halinde donmadıkça rahat edemezler.

— Bu söylediğiniz sakin bir evliliğe benziyor.

— Tabii ki değildi. Deborah'ın büyük çöküntüleri olurdu ama hepsini kendine saklardı. Onurlu kadındı. En yakın dostlarının bile, geçirdiği çöküntülerin büyüklüğü konusunda fikir sahibi olduklarını sanmıyorum. Kendini kötü hissetti mi yatağa girer, hiç konuşmadan bir, iki gün yatardı. Şu son yıl kendisini pek görmedim ama, hizmetçiye de sorabilirsiniz.

— Adamlarımızdan ikisi tam şu sıra kendisiyle konuşuyor, dedi öbür müfettiş geniş ve mutlu bir gülümsemeyle. Sanki tek isteği içimi rahatlatmaktı.

— Şu kahve ne oldu peki? diye sorduk.

— Geliyor, cevabını verdi Roberts.

Kapıya kadar çıktı, birini çağırdı ve geri döndü.

— Onu böylesine çökerten neydi? diye sordu basitlikle.

— Dini bütündü. Çok sofu bir katolikti. Ben katolik değilim. Sanıyorum, bu evliliğin kendisini ölümcül bir günah içinde tuttuğunu düşünüyordu.

— Demek katolikti, çok sofuydu, dedi Roberts, ve ölümsüz ruhunu intihar ederek kurtarmak istedi?

Sessizlik başlangıcı gibi bir şey çöktü ortalığa.

— Deborah'ın çok özel bir düşünüşü vardı, cevabını verdim. Özellikle kendini bezgin hissettiği dönemlerde bana sık sık intihardan söz ederdi. Özellikle şu son yıllarda. Çocuk düşürmüştü, bir daha çocuk doğuramıyacaktı, anlıyor musunuz?

Ama kendi kendime bir darbe indirmiştim. Onların gözünde değil, daha çok birden tiksintiye dönüşen kişisel bir içgüdüyle ilgili olarak. Eninde sonunda Deborah'ın düşürdüğü çocuk benim için de bir kayıp olmuştu. Tabii, devam etmekten başka yapacak şey yoktu.

— İntiharına çocuk düşürmesinin yol açtığını pek sanmıyorum aslında. Deborah kendinde kötü şeyler hissediyordu. İçinde bir takım iblisler bulunduğunu sanıyordu. Bundan bir şey anlayabiliyor musunuz?

— Hayır, dedi Roberts. İblislere polis raporunda nasıl bir yer verebileceğimi pek kestiremiyorum.

Öbür müfettiş, bana yine keyifli keyifli göz kırptı.

— Roberts, kendini öldürecek biri olduğunuzu sanmıyorum, dedim.

— Gerçekten öyle. Hiç benim işim değil.

— İyi ya işte! İntihara yönelen ruhu anlamaya çalışmak için bir parça şefkate ihtiyacınız olduğunu sanmıyor musunuz?

— Televizyonda değilsiniz Mr. Rojack, dedi Roberts.

— Dinleyin, neredeysem oradayım. Size bir şey anlatmak için elimden geleni yapıyorum. Kaskatı kesilip bayılmamı mı yeğlerdiniz?

— Belki öylesi daha inandırıcı olurdu.

— Bu sözünüzde bir şüphe var mı?

— Anlamadım.

— Bu sözünüzde bir şüphe var mı?

— Bir dakika bekleyin Mr. Rojack. Her şeyi aydınlatmamız gerek. Aşağıda gazeteciler olacak. Morgda ve soruşturma sırasında büyük bir kalabalık birikecek. Sabah gazeteleri olayı birinci sayfalarında gösterirlerse şaşmayın. Sorgu yargıcının raporunda en ufak bir ihtiyat kaydı yer aldı mı hepten yıkılır gidersiniz. Görevli bir polis olarak ödevim, olup biteni araştırmak ve yetkili kişiye bildirmektir.

— Basın dahil mi?

— Her gün gazetecilerle birlikte çalışıyorum. Sizinle ise bu gece ve belki yarın çalışacağız, işbirliğimizin daha ileri gitmiyeceğini dileyelim. Her şeyin aydınlanmasını isterim. Aşağı inip gazetecilere: «Kadının kendini aşağı attığını sanıyorum, buradaki zavallı adama pek yüklenmeyin», demek isterim. Anlıyor musunuz? «Bu adam tehlikeli, kadını itmiş olabilir», demek istemem.

— Peki, dedim, söylediklerıniz doğru gibi.

— İsterseniz, diye ekledi, sorularıma cevap vermiyebilir ve bir avukat isteyebilirsiniz.

— Avukat istemiyorum.

— Canım, isterseniz tutabilirsiniz, dedi Roberts.

— İstemiyorum. Avukata neden ihtiyacım olacak anlamıyorum.

— Öyleyse devam ediyoruz.

— Nasıl isterseniz, dedim. Deborah'ın intiharını anlamak için —anlıyabildiğim kadarıyla— benim bu konudaki görüşümü izlemeniz gerek.

— Bize iblislerden söz ediyordunuz, dedi Roberts.

— Evet. Deborah içinde iblisler bulunduğunu sanıyordu. Kendini kötü hissediyordu.

— Cehennemden mi çekiniyordu?

— Evet.

— Bu noktaya dönelim. Sofu bir katolik cehennemden başka yere gitmiyeceğine inanıyor, dolayısıyla intihar etmekle kendini kurtarmaya karar veriyor.

— Kesinlikle, dedim.

— Kesinlikle, dedi Roberts. Ayni şeyi bir papaz önünde de tekrarlar mısınız?

— Bunu papaza anlatmak sizin kafanıza sokmak kadar güç bir şey olur.

— Benim kafama sokma yolunu deneseniz daha iyi.

— Kolay değil, dedim. Şu kahveyi şimdi içebilir miyim?

Roberts'den daha yaşlı olan müfettiş yerinden kalktı ve dışarı çıktı. Roberts sustu. Ara sıra bana, ara sıra da çalışma masasının üstünde duran Deborah'ın gümüş çerçeveli resmine bakıyordu. Bir sigara yaktım ve paketi ona tuttum.

— Sigara içmem, dedi.

Müfettiş kahveyle döndü.

— Bir yudum almam canınızı sıkmaz ya, dedi. Hizmetçi biraz viski koymuş içine.

Yeniden geniş gülümsemesiyle yüzüme baktı. Kişiliğinden bir yağ ve çürümüşlük kokusu yükseliyordu. İlk yudumda soluğum kesildi.

— Oh Tanrım, Deborah öldü! dedim.

— Öyle, dedi Roberts, pencereden atladı.

Burnumu silmek için sigaramı bıraktım, ekşi bir kusmuğun gırtlağımdan burnuma yükseldiğini ve bunu burun deliklerimden mendile fışkırttığımı farkettim. Burnum yanıyordu. Kahveden ikinci bir yudum aldım, irlanda viskisi tatlı sıcaklığını yaymaya koyuldu.

— Sizlere anlatabilir miyim bilmem, diye devam ettim. Deborah, intihar edenler için özel bir bağışlama olduğuna inanıyordu. İntiharın dehşet verici bir eylem olduğunu düşünür ,ama ruhunuz yok olma tehlikesindeyse Tanrının bu davranışınızı bağışlayacağını sanırdı.

— Yok olma, dedi Roberts.

— Evet, yolunu şaşırma değil, sönüp gitme. Deborah, cehenneme de gitseniz şeytana direnebileceğinize inanırdı. Anlıyor musunuz, cehennemden de beter bir şeyin varlığını kabul ediyordu.

— Yani?

— Ruhun gövdeden önce ölmesini. Ruh hayattayken yok olursa, öldüğünüzde hiç bir şey ebediyete gitmez.

— Bütün bunlara Kilise ne diyor?

— Deborah bunun, sıradan bir katoliğe uygulanmadığını düşünüyordu. Ama kendini düşük bir katolik gibi görürdü. Ruhunun ölmekte olduğuna inanıyordu. Bu nedenle kendini öldürmek istediğini sanıyorum.

— Bize yapabileceğiniz tek açıklama bu mu?

Bir dakika bekledim.

— Temeli var mı yok mu bilmem, ama Deborah kansere yakalandığını sanıyordu.

— Bu konuda siz ne diyorsunuz?

— Belki doğruydu inancı.

— Doktor muayenesinden geçti mi?

— Bildiğim kadarıyla hayır. Doktorlara güveni yoktu.

— Hap almıyor, yalnız içki mi içiyordu? diye sordu Roberts.

— Hap almıyordu.

— Ya marijuana?

— Ondan nefret ederdi. Birinin marijuanalı sigara içtiği aklına gelse odadan çıkardı. Bir gün marijuananın, şeytanın lûtfu olduğunu söylemişti.

— Siz ara sıra içer misiniz?

— Hayır. (Öksürdüm.) Ha! Ayıp olmasın diye bir, iki nefes çekmişimdir belki, ama pek hatırlamıyorum bile.

— Peki, dedi Roberts, biraz da şu kanseri inceleyelim. Kansere yakalandığını nereden çıkarıyorsunuz?

— Hiç durmadan sözünü ediyor, ruhunuzun öldüğü an kanserin belirdiğini söylüyordu. Her zaman, bunun bütün diğer ölümlerden ayrı olduğunu tekrarlardı.

Şişko müfettiş yellendi. Bu kadar kabaydı işte.

— Adınız ne? diye sordum ona.

— O'Brien.

Tedirgin olup duruşunu değiştirdi ve bir puro yaktı. Duman çabucak diğer buharların kokusuna karıştı. Roberts tiksinmiş gibiydi. İlk kez onu ikna etmeye başladığımı hissediyordum.

— Babam kanserden öldü, dedi.

— Çok üzüldüm. Sadece, Deborah'ın hikâyelerini dinlemekten pek zevk almadığımı söyleyebilirim. Çünkü benim de annem kan kanserinden öldü.

Başını salladı.

— Dinleyin Rojack, bunu size açıkça söyleyebilirim. Karınıza otopsi yapılacak. Otopsi söylediklerinizi doğrulayacak ya da doğrulamıyacak.

— Otopsi hiç bir şey göstermiyebilir de. Belki De-

borah, kanserden hemen önceki dönemdeydi.

— Tabii. Ama vücudunda kansere raslanırsa her şey çok daha iyi olur. Kabul etmek gerekir ki, kanserle intihar arasında bir ilişki vardır.

Sonra saatine baktı.

— Birkaç kolay soru. Karınızın çok parası var mıydı?

— Bilmiyorum. Hiç paradan konuşmazdık.

— Düşündüğüm kadınsa, babasının serveti büyük.

— Deborah'la evlendiğimizde kızını mirasından yoksun bırakmış olabilir. Dostlarıma sık sık söyledim, bana yemek hazırlamaktansa iki yüz milyon dolarlık payından vazgeçmeye hazırdı.

— Karınızın mirasçısı olduğunuzu sanmıyorsunuz demek?

— Parası varsa bana bırakacağına inanmıyorum. Her şeyinin kızına gitmesi gerekir.

— Bunu öğrenmek kolay olacak.

— Evet.

— Peki Mr. Rojack, bu geceye dönelim. İki hafta uzak kaldıktan sonra kendisini görmeye geldiniz Niçin?

— Birden onu özledim. Ayrı da olsa, insanın başına gelir.

— Kaçta geldiniz eve?

— Birkaç saat oluyor. Belki dokuza doğru.

— Karınız size kapıyı açtı mı?

— Hizmetçi açtı.

— Daha önce hizmetçiyle yattınız mı? diye sordu O'Brien.

— Hiç yatmadım.

— Canınız istedi mi?

— Düşünmüş olabilirim.

— Neden yapmadınız? diye devam etti O'Brien.

— Deborah farkederse tatsız olurdu.

— Akla yakın, diyen O'Brien görüşümü benimsedi.

— Peki, dedi Roberts, karınızın odasına gittiniz, sonra?

— Saatlerce konuştuk. İçki içtik ve konuştuk.

— Şişenin yarısından çoğu dolu. İçkiye düşkün kişiler için, üç saatte bu kadarı pek fazla sayılmaz.

— Aşağı yukarı hepsini Deborah içti. Ben birkaç yudum aldım.

— Neden söz ediyordunuz?

— Her şeyden. Yeniden birlikte yaşama olanağını gözden geçirdik. İkimiz de bunun imkânsızlığını kabul ettik. Bunun üzerine Deborah ağladı, pek seyrek ağlardı. Ben gelmeden önce açık pencerenin yanında bir saat geçirdiğini ve aşağı atlamak istediğini söyledi .Tanrı'nın çağrısını duyuyordu. Sanki Tanrı'nın isteğini geri çevirmiş gibi, sefil hissediyordu kendini. Sonra bana: «Önce kanserli değildim, dedi. Bu pencerenin yanında durduğum süre boyunca içimde bitti. Aşağı atlamadım ama hücrelerim atladı. Bundan eminim.» Deborah'ın sözleri bunlardı. Sonradan bir süre uyudu.

— Siz ne yaptınız?

— Sadece yatağının yanındaki iskemlede oturdum. Kendimi iyi hissetmiyordum, size söyleyebilirim. Sonra Deborah uyandı. Pencereyi açmamı istedi. Konuşmaya başladığında bana dedi ki... gerçekten bütün bunları size söylememin gereği var mı?

— Söylemeniz daha iyi olur.

—Annemin kanserli olduğunu, bende de kanser bulunduğunu ve kendisine bulaştırdığımı söyledi. Aynı yatakta yattığımız yıllar süresince kanseri kendisine geçirdiğimi belirtti.

— Siz ne dediniz?

— Onunkilerden aşağı kalmayan şeyler.

— Rica ederim, anlatın, dedi Roberts.

— İyi ettiğimi, çünkü asalağın teki olduğunu, oysa benim yapılacak bir işim bulunduğunu söyledim. Ruhu ölmek üzereyse buna hak kazandığını, çürüdüğünü de belirttim.

— Ne yaptı?

— Yatağından çıktı ve pencerenin yanına yürüdü. «Söylediğini geri almazsan atlarım», dedi. Sözlerimin tek kelimesine inanmadığından emindim. Yalnız «geri almak» sözcüğü bunu doğruluyordu. «Atla öyleyse, dedim ona. Yeryüzünü zehirinden kurtar.» Deliliğine nüfuz etmek, evliliğimizi mahveden o zalimce iradeyi parçalamak için gerekeni söylediğimi sanıyordum. Sonucu belirleyecek kesin sayıyı kaydettiğimden emindim.

Bunun yerine bir adım ilerledi ve kayboldu. Sanki ondan bir şey çıkıyor ve yüzüme sürtünüyordu, hissettim bunu. (Ürperdim. Bu görüntü bana gerçek gibi geliyordu.) Sonrasını pek hatırlamıyorum. Neredeyse peşinden gitmeye hazır olduğumu sanıyorum. Gördüğünüz gibi bu işi yapmadım. Hayır, polise haber verdim, hizmetçiyi çağırdım, herhalde bir süre bayılmış olmalıyım. Çünkü kendimi yerde, «Ölümünden sen sorumlusun» diye düşünürken buldum. Şimdilik pek yüklenmeyin bana Roberts, hiç de kolay olmadı.

— Öyle, dedi Roberts. Size inandığımı sanıyorum.

— Bağışlayın beni, dedi O'Brien.

Güçlükle yerinden kalktı ve çıktı.

— Birkaç işlem gerekli, dedi Roberts. Dayanabilirseniz, kimlik tespiti ve daha sonra komiserlikte bazı kâğıtların doldurulması için yirmi dokuzuncu sokaktaki 400 numaraya gelmenizi isteyeceğim.

— Hiç durmadan aynı hikâyeyi tekrarlamak zorunda kalmıyacağımı umarım.

— Bir kere daha tekrarlıyacaksınız, ifadenizin kâğıda geçirilmesi için. Ayrıntıları, cenneti, cehennemi, kanseri ve geri kalanları bir kenara bırakabilirsiniz. Aranızda geçen konuşmayı da. Sadece onu pencereden atlarken gördüğünüzü söylersiniz.

O. Brien, bana Teğmen Leznicki diye tanıştırılan bir polisle geri döndü. Polonya asıllıydı bu Leznicki. Roberts'in boyunda ve daha inceydi, sert ve sinirli hareketlerine bakılırsa ülseri olmalıydı. Gözleri, biraz bozulmuş istiridye gibi gri sarı ve donuktu. Demir rengi saçları, kül rengi teni vardı, elli yaşlarında olmalıydı. Birbirimize tanıştırılırken, sinirli sinirli gülümsemeden önce buldoğ köpeği gibi kısa kısa burun çekti.

— Onu neden öldürdünüz Rojack? dedi bana.

— Ne oluyor? diye sordu Roberts.

— Boyun kemiği kırılmış.

Leznicki yüzüme baktı.

— Onu pencereden atmadan önce boğduğunuzu neden söylemediniz?

— Boğmadım da ondan.

— Doktorun vardığı sonuçlar karınızı boğduğunuzu ortaya koyuyor.

— Size inanmıyorum. Karım bir arabanın altında kalmadan önce on kat yüksekten aşağı düştü.

Roberts yine yerine oturdu. Sanki tek müttefikim, yeryüzünde kalan tek dostummuş gibi ona baktım. Bana doğru eğildi ve:

— Mr. Rojack, dedi, her yıl bir sürü intihar olayıyla uğraşırız. Uyuşturucu ilâç yutarlar, damarlarını keserler, ağızlarından tabancayla ateş ederler. Ara sıra da kendilerini pencereden atarlar. Ama polisliğe başladığımdan beri, kocasının gözleri önünde pencereden atlıyan bir kadından söz edildiğini hiç duymadım.

— Hiç, dedi O'Brien.

— Merkeze gidelim, dedi Roberts.

Yerlerinden kalkarlarken çıkardıkları kokunun farkına vardım. Gerektiğinden çok fazla ısıtılmış bir kulübede, bütün gece içip sarhoş olan ve güneşin doğuşunu bekleyen avcıların kokusuydu bu. Yerimden kalktığımda bir güçsüzlüğün gövdemi kapladığını hissettim, en ufak bir adrenalin tepkisi yoktu. Sandığımdan da çok darbe yemiştim, döğüşün ortalarına doğru bacaklarının tutmaz olduğunu ve kollarında güç kalmadığını hisseden boksörün şaşkınlığını duydum.

Girişten geçerken Ruta görünürde yoktu. Odasından sesler geldiğini duyuyordum.

Leznicki, kapıda nöbet bekleyen memura:

— Uzmanlar geldi mi? diye sordu.

— İçerdeler.

— Gerek bu katta ve gerekse yukarda, her şeyi gözden geçirmeleri gerektiğini söyleyin kendilerine.

Sonra asansörü çağırdı.

— Onu neden arka kapıdan geçirmiyoruz? diye sordu Roberts.

— Hayır, dedi Leznicki, gazetecilerle karşılaşsın.

Magnezyum lâmbalarının patlamaları, açgözlü ve şen yüzlerin savurduğu sorular arasında sekiz-on tanesinin çevremizde garip bir dansa giriştikleri gazeteciler sokaktaydı. Sanki bir italyan şehrindeki isterik vahşetin sınırında, kendilerine doğru atılacak parayı düşünüp sevinçten sarhoş ve bir şey alamadıkları için titreyen dilenci sürüsüydü bu. Yüzümü gizlemeye çalışmadım, ertesi günkü gazetelerde, yüzüm bir şapkanın ardına gizli,

fotoğrafımı görmekten beter şey olamıyacağını düşünüyordum.

— Hey Leznicki, cinayeti o mu işlemiş? diye seslendi biri.

Bir başkası, ağzı kulaklarında, oradakiler içinde tek güvenebileceğim kişi kendisiymiş gibi bana koştu.

— Bir açıklama yapmak ister misiniz Mr. Rojack? diye sordu dostça.

— Hayır, söyleyecek şeyim yok.

Roberts bana arabanın arka koltuğunu gösteriyordu.

— Hey Roberts, diye seslendi başka bir gazeteci, ne diyorsun?

— İntihar mı yoksa başka şey mi? diye sordu bir üçüncüsü.

— Sıradan bir iş, dedi Roberts, sıradan.

Halka, baş oyuncu yerine yedeğinin oynayacağı bildirilmiş gibi, boğuk bir hoşnutsuzluk kıpırtısı oldu.

— Gidelim, dedi Roberts.

Ama kendisi şöförün yanına geçti, ben arka koltukta Leznicki ile O'Brien'ın arasına sıkıştım. Oldukça yıpranmış, işareti bulunmayan bir arabaydı, bir müfettiş arabası. Araba yola çıkarken yüzüme birkaç magnezyum parıltısı daha çarptı, arabalarına koşan gazetecileri duydum.

— Neden bu işi yaptınız? dedi Leznicki kulağıma.

Cevap vermedim. Gerçekten karısının pencereden atladığını gören adammışım da o, topuklarımda havlayan bir köpekten başka bir şey değilmiş gibi, gözlerinin içine bakmak için elimden geleni yaptım. Ama sessizliğim epey zayıf olmalıydı, çünkü birden Leznicki'den vıcık vıcık bir şiddet kokusu yükseldi, bir şehvet kokusu. Öbür yanımda oturan ve zaten oldukça belirgin, mide bulandırıcı bir kin kokusu saçan O'Brien, saldırmaya hazırlanan boğanın leş kokusunu andıran bir şey söyledi. Dizlerinin üstünde duran elleri sinirli sinirli kıpırdadılar. Bana saldırmayı çekiyordu canları, aralarında otuz saniye dayanamıyacağımı hissettim.

— Onu çorapla mı boğdunuz? diye sordu Leznicki.

Arabanın içini çınlatan, derinden gelen boğuk bir sesle, O'Brien:

— Kolunu boynuna dolayarak boğdu, dedi.

Yağmur, yeniden yağmaya koyulmuştu. Neredeyse sis sayılabilecek incecik damlalar, sokakları hafif bir ışık örtüsüyle kaplıyorlardı. Yüreğimin, avuç içinde tutulan kanaryanınki gibi, tatlı ve neredeyse şen bir yorgunlukla attığını hissediyordum. İçinde kuş yüreği bulunan davuldan başka şey de olmayabilirdim; sanki arabadakilerin duyabileceği gibi, yüreğimin dışında çınlıyordu. Başka arabalar da bizi izliyordu, hiç kuşkusuz gazetecilerle foto muhabirlerinin arabaları. Cümleleri, garip bir şekilde, uzaktan geçen ışığın karanlık odadaki kafesinde tünemiş kuşa ormanı hatırlatması gibi, içimi rahatlatıyordu. Her şey patlayana, yüreğim paralanıp ölüme doğru uçana dek içimde fırtınaya yol açacak bir dehşet yükselişinin başlangıcı gibi, kalbimin atışlarıyla sürüklendiğimi hissediyordum. Arabadaki adamlar bana kırmızı, sonra yeşil, sonra yine kırmızı geliyorlardı. Bayılıp bayılmıyacağımı merak ediyordum. Çevresinde homurdanan köpekler tarafından bir bataklığa kıstırılmış tilki gibi, komşularım arasında boğuluyordum. Sonunda, peşine düşülen hayvanın tatlı dehşetini tadıyordum. Rüzgârın taşıdığı tehlike yaklaşıp, burun delikleri, etin üzerinde dolaşan dili duymuş gibi havayı kokladı mı, hayatta kalma umudunda hep büyük bir tatlılık vardır. Uykudaki şehirden ormanın mırıltısını andıran bir şey geliyordu, bu mart gecesinin mesajı açık camdan bana ilkbaharın kokularını taşıyordu. Henüz kendini vermemiş bir kadına duyulan aşk kadar sükûn dolu bir an.

— Karının mangırını kapıp hizmetçiyle evlenmek istiyordun değil mi? diye sordu Leznicki.

— Onu boğdun. (O'Brien'ın hırıltılı sesi.) Neden boğdun onu?

— Roberts, dedim, köpeklerinizi çağırabilir misiniz?

O kadar yakınıma geldiler ki, yoksunluğun Leznicki'nin avuçlarından uçtuğunu ve bir el fenerinin ışığı gibi yüzümü yaladığını hissettim. Elleri bacaklarının üstünde, oturmuş, titriyorlardı: Leznicki, bir pistonun adalî uyumuyla sarsılıyor, O'Brien çamurda rahatı kaçırılmış denizanası gibi sallanıyordu.

— Bir daha aynı şeyi tekrarla, dedi Leznicki, tabanca kabzasıyla eşek sudan gelinceye kadar dayak yersin. Haberin olsun.

— Gözdağı istemem, arkadaş.

— Yeter, dedi Roberts bize, bırakın hırlaşmayı.

Kendimde sebep olduğum zararı değerlendirerek, arkaya yaslandım. Artık adrenalin, öfkeli bir kalabalık gibi ikisinin damarlarında dolaşıyordu.

Yolculuğun geri kalan bölümü sessiz geçti. Gövdeleri öfkeden öylesine sıcaktı ki, uzun süre ultra-viyole lâmbası yanında durmaktan gelen yanma gibi bir şey hissediyordum derimde.

Morgda birkaç dakikadan fazla durmadık. Bir memurun kapılarını açtığı koridora girdik, oradan, paslanmaz çelikten masalara yatırılmış, üstleri örtülü iki ölünün ve ölüleri saklamakta kullanılan bir dizi soğuk hava dolabı kapağının bulunduğu odaya geçtik. Işık balina karnı rengindeydi, flüoresan tüplerinin soğuk beyazlığında ve bu odada yepyeni, cansız bir sessizlik vardı; hiç bir şeyin örtmediği, hiç bir olayın yer almadığı bomboş uzanan bir alan, bir terkedilmişlik sessizliği. Çürümeyi önleyen, havayı temizleyen ilâçlar ve diğer kokular burun deliklerimi acıtıyordu. Donmuş havaya yayılan mumyacı sıvısı ve dışkı suyunun donuk ve iğrenç kokusu. Artık Deborah'a bakmak istemiyordum. Çarşafı çektiklerinde şöyle bir göz attım, bu bakış faltaşı gibi açılmış, mermer gibi katı, bir ölü balığınki kadar ölü yeşil bir gözün şişmiş zavallı yüzünün, şişkolaşmış güzelliğinin görüntüsünü önüme serdi.

— Buradan çıkabilir miyiz? diye sordum.

Memur, bin kere tekrarlanmış, önemsemeyen ama yeterince ağır, gösterişten yoksun denemiyecek bir hareketle çarşafı örttü. Umumî helâlara bakanların o uğursuz ve resmî gülüşü vardı yüzünde.

— Doktor beş dakika sonra burada olacak, dedi. Kendisini bekliyecek misiniz?

— Bizi merkezden aramasını söyleyin.

Bu upuzun odanın ucunda, bir masa üzerinde, taşınabilir radyo boyunda minik bir televizyon duruyordu. Ses hafifletilmiş, görüntü ayarı bozulmuştu. Büyük bir aydınlığa boğuluyor, sonra yeniden kararıyor ve yeniden aydınlanıyordu. Olup biteni kavradığım bir delilik anında, televizyon vericisinin neon tüplerine seslendiğini ve tüplerin ona karşılık verdiğini anladım, Mide bulantısı-

nın eşliğindeydim. Dışarı çıkıp koridoru geçtiğimizde yana dönüp kusmayı denedim ama, boğazımda bir acılık ve fırsattan faydalanan bir fotoğrafçının flâşından başka şey elde edemedim.

Merkeze kadar tek kelime konuşmadık. Deborah neyi hak ederse etsin, morg ona göre bir yer değildi. O an kendi ölümümü düşledim, ruhum (gelecekte bir yerde) havalanmaya, cansız gövdeden kurtulmaya çalışıyor ve bu işlem, kendisine özgürlük sağlayacak meltemi yakalamak için çamurda çırpınan bir zar gibi, çok zaman gerektiriyordu. Her türlü umut neon tüpleri ve televizyon vericisi arasındaki konuşmada yitip giderken, bu morgda (çünkü ölümümü burada düşlüyordum) koku giderici ilâçla katılan ruhumun narin lifleri son nefesi veriyorlardı. İlk kez kendimi suçlu hissediyordum. Deborah'ı bu morga itmek cinayetti.

Polis merkezinin girişinde başka gazetecilerle fotoğrafçılar vardı, yine bağırıp bir ağızdan konuşmaktaydılar. «Cinayeti o mu işledi?» diye bağırıyordu biri. «Onu tutuyor musunuz?» dedi bir başkası. «Durum nedir Roberts, nedir durum?» Ardımızdan içeri girdiler ama bana hep mahkemeyi hatırlatan, üstüne bir polisin tünediği dört köşe kürsünün (bunu sinemadan başka yerde görmemiştim ya) bulunduğu odayı geçtiğimizde arkada kaldılar. Ardından çok büyük, on beş metreye yirmi metrelik bir salona girdik. Duvarlar adam boyu yüksekliğe kadar resmî bir yeşile, oradan tavanı kaplayan kirli beyaz plâkalara kadar resmî bir kahverengiye boyalıydı. Tavandaki elli santim enindeki ucuz saçtan plâkaların her biri, on dokuzuncu yüzyıldan kalma bir zambak resmiyle süslenmiştl .İçerde çalışma masasından (belki yirmiyi buluyordu sayıları) ve uçtaki iki odadan başka şey görmüyordum. Roberts geçtiğimiz kapının önünde durdu ve gazetecilerle birkaç kelime konuştu. «Mr. Rojack'ı merkezde tutmamız için hiç bir sebep yok. Sadece, birkaç soruyu cevaplandırmak için buraya gelmek kibarlığını gösterdi.» Sonra kapıyı kapadı.

Roberts beni bir masaya götürdü, önüne oturduk. Bir dosya açtı, birkaç dakika süreyle yazdı, sonra başını kaldırdı. Yine yalnız kalmıştık. Leznicki ve O'Brien kaybolmuşlardı.

— Size bir lûtufta bulunduğumu anlıyorsunuz ya, dedi Roberts.

— Evet.

— Aslında bunu yapmamam gerekirdi. Bu iş kötü kokuyor, benim gibi Leznicki ve O'Brien da bundan hoşlanmıyorlar. Bu tür olaylarda. Leznicki'nin bir hayvan önsezisine sahip olduğunu söyleyebilirim. Karınızı öldürdüğünüzden emin. Boynunu bir çorapla sıkarak ense kemiğini kırdığınıza inanıyor. Cinayetin, karınızı aşağı atmanızdan iki saat önce işlenmiş olmasını diliyor.

— Niçin?

— Çünkü dostum, karınız iki saat önce ölmüşse, bu, otopside görülebilir.

— Öyleyse esaslı bir ipucu yakaladınız demektir.

— Başını yakaladık bile. Bazı şeyleri önceden sezerim. O alman hizmetçiyle kırıştırdığınızı biliyorum.

Mavi gözleri beni kötü kötü süzüyordu. Gözlerim yaşarana dek bakışlarımı kaçırmadım. Başını çevirdi.

— Rojack, çarpışan beş arabada ağır yaralanan olmadığı için çok talihlisiniz. Ağır yaralanan olsaydı, karınızı ittiğinizi de itiraf ettirebilseydik gazeteler size Mavi Sakal'ın oğluymuşsunuz gibi davranırlardı. Düşünün bir çocuğun öldüğünü.

Doğrusu, bunu hiç aklıma getirmemiştim. Her şey bir yana, East River Drive'da beş arabayı çarpıştırmak niyetini de gütmemiştim.

— Dolayısıyla, diye devam etti, durumunuz çok daha beter olurdu. Ama şimdi, bir karar vermeniz gereken noktadasınız. Cinayeti işlediğinizi itiraf eder —geçirdiğiniz heyecanlar boşa gidecek ama ne yapalım— karınızın sizi aldattığını da ispatlarsanız, iyi bir avukat sizi yirmi yılla kurtarır. Bu da genellikle on iki, hatta ara sıra da sekiz yıl yatmak demektir. Suçunuzu kendiliğinizden itiraf ettiğinizi söyler, bu yönde size yardım da ederiz. Cinayetin işlendiği saati kaydetmek zorundayım, bu da birkaç saat geçirmiş olduğunuzu ortaya koyar. Ama olayın etkisi altında kaldığınızı belirtir, bize anlattığınız bütün o sersemce şeyleri pas geçerseniz mahkeme karşısında lehinizde tanıklık ederim. Suçunuzu itiraf etmek için delillerin birikmesini beklerseniz müebbete çarptırılırsınız. En iyi şartlarla da, yirmi yıldan önce dı-

şarı çıkamazsınız. Sonuna kadar direnir, biz de çürütülmez bir dosya hazırlarsak elektrik sandalyesini bile boylarsınız dostum. Saçınızı usturayla kazırlar ve ruhunuza yüklüce bir elektrik akımı gönderirler. Bu söylediklerimi yutun ve düşünün. Elektrik sandalyesini düşünün. Ben de gidip kahve getireyim.

— Gece yarısını geçeli çok oluyor, dedim. Şu sıra evde olmanız gerekmez miydi?

— Size bir fincan kahve getireyim.

Gittiğine üzüldüm. Bir bakıma, onunla işim çok daha kolaydı. Şimdiyse, söylediklerini düşünmekten başka yapacak şeyim yoktu. Deborah'ın öldüğünü anladığım an ile cesedinin yere düştüğü an arasında geçen zamanı hesaplamaya çalışıyordum. Yarım saatten az değildi. Belki bir, hatta bir buçuk saat. Biraz anatomi öğrenmiştim, ama hücrelerin bozulmaya başlama süresi hakkında en ufak bilgim yoktu. Şu sıra otopsi yapmakta olmaları bile mümkündü. Kurşun gibi bir korku midemi ezdi, Deborah'ı bir-iki hafta görmeyip birden arayamaz olduğum sıralar içimde oyulan dipsiz uçurumun eşi. Sanki sonunda Deborah'tan istemeye vardığım amansız sertlik (midemdeki dehşet uçurumunu ağırlaştıracak bir değnek) bundan böyle müfettiş tarafından sağlanacakmış gibi, Roberts'i beklerken sakin sakin oturmak güçtü. Gözetlenmekte olduğumu, düşüncesiz hareketler yapmamam gerektiğini biliyordum. Yürümeye başlarsam her adımın korkumu ortaya koyacağının farkındaydım ama hareketsiz durmakla bütün gücümü yitirip yitirmiyeceğimden haberim yoktu: Saatlerden beri ateş ediyordum, kurşunum kalmamış gibiydi.

Salonu incelemeye zorladım kendimi. Dört-beş masa, bir takım insanları sorguya çeken polisler tarafından işgal edilmişti. Mantosunun havı dökülmüş, yaşlı bir kadın en yakın masanın üstünü siliyor, kadının işini bitirmesini bekleyen sıkıntılı bir polis müfettişi kalemiyle masaya vuruyordu. Daha da ötede iri yarı, allak bullak yüzlü bir zenci kendisine sorulan bütün sorulara olumsuz kafa sallıyordu. Salonun öbür ucundaki ince bölmenin ardında, Ruta'nın sesini duyar gibi oldum.

Sonra uzun sarı saçlı kadını gördüm, Cherry'yi. Yanında Tony ve Amca vardı. Teğmen Leznicki ve hiç gör-

rnediğim iki müfettişle tartışıyorlardı. Buraya gireli on beş dakika oluyordu, Roberts'in yüz anlamından başka şey görmemiştim. Birden burada, bir hastanenin gece nöbetindeki kadar gürültü olduğunu, devamlı bir protesto ve haykırış korosunun yükseldiğini, polislerin ısrarlı, sert sesiyle noktalandığını farkettim. Hepimizin bir çamur denizine gömüldüğü, karanlık bir ayın altında, tabanca sesleri arasında birbirimize seslendiği bir düşün başlangıcına kendimi bırakılabilirdim. Sesler birbirini izliyordu: Odanın öbür ucunda Amca, ağlamaklı kekelemesiyle konuşmaya başlayınca yaşlı kadın daha yüksek sesle ağladı. Sonra, hep bölmenin ardında görünmez olan Ruta, yaşlı kadının yakınmalarından tiz bir nota kaptı. Bu arada, allak bullak yüzlü zenci gitgide daha hızlı konuşuyor, başını da sözlerine uydurarak sallıyordu. Ateşim olup olmadığını düşündüm çünkü şimdi, anılarımı sıkan tasmayı gevşetmiştim sanki: Deborah'la geçirdiğim tüm iyi anlara sadık kalıyor, isteğimin canına okuduğu saatlerdeki katı ve yoğun öfkeyi terkediyor, İtalya'daki o geceye ve ay ışığındaki dört Almanıma bile veda edebileceğimi sanıyordum. Evet, biriken binlerce kuşaklık tecrübenin etkisiyle suyu topraktan ayıran sınırda korkuyla duraklayıp pençelerini yere geçiren, gövdesini denizin üstüne kaldıran ve başka bir şey, daha iyi ya da kötü ama yepyeni, asla bu anın öncesine dönemiyecek bir canlı olmak için içgüdüsüyle birden değişim sınırını aşıp geçen bir hayvan gibi hissediyordum kendimi. Sanki bir zamanlar uçurum aşmıştım, sanki başka türden bir adamdım. Nasıl da ateşim olmalıydı.

Biri bana bakıyordu.

—Onu neden öldürdün? diye sordu Leznicki.

— Onu öldürmedim.

Ama şimdi daha keyifli gibiydi. İnce yüzü gevşemişti, çürük istiridye rengi gözlerinde bir hayat pırıltısı vardı.

Ağzını kulaklarına kadar geren bir gülümsemeyle:

— Hadi aslanım dedi, bizi çok uğraştırıyorsun.

— Bütün istediğim bir fincan kahve.

— Bizi uyuttuğunu mu sanıyorsun. Dinle...

Bir tahta iskemle aldı, göğsünü iskemlenin arkalığına dayadı ve yüzünü benimkinin o kadar yakınına getir-

di ki, soluğunda yorgunluğunu, çürük dişlerini duyuyordum. Pis kokulu soluğuyla birlikte size, atlarla ilgili iyi haberleri ve kötülerini veren bir at yarışı «tüyo»cusu kadar tabiiydi.

— Dinle, Henry Steels'i hatırlıyor musun?

— Sanırım evet.

— Tabii hatırlarsın. Soruların cevabı bu merkezde bulundu, bu salonda, bu masada verildi. (Gözümde diğer eşyalardan farkı olmayan çalışma masasını gösteriyordu.) O zavallı herif, Steels. Yirmi üç yaşında Dannemora'ya girdi, serbest bırakıldığında Oueens'de, şişko bir kızla at yarışlarına devam etmeye koyuldu. Altı hafta sonra kızı, ateş karıştıracak demirle öldürdü. Şimdi hatırladın mı? On beş gün sonra enselendiğinde, üç herifle üç şişko karıyı öldürmüştü, işi gücü şişko karılarlaydı hep. Ama bizim bunlardan hiç haberimiz yoktu. İlk sabıkasından ötürü tutuklandı. Devriye gezen bir polis onu Üçüncü Caddedeki bir evin girişinde buldu, yüzünü çevirdi, tanıdı, buraya getirdi. Oueens'e yollamadan önce, adet yerini bulsun diye kendisine birkaç soru sorduk, birden: «Bana bir paket Camel sigarasıyla bir şişe sherry verin, dedi, size her şeyi anlatayım» Şişeyi verdik, bizi kıçüstü oturttu. Altı cinayeti de itiraf etti. On beş günden beri New York'ta, askıda kalan işlerin yarısını çözümledi. Müthiş bir şey. Bir türlü inanamıyorum. Uslu duran eski bir kürek mahkûmuydu, o kadar. (Leznicki, çürük dişlerinden birini emiyordu.) Eğer isterseniz bir şişe şampanya vereyim. Belki siz de altı cinayet itiraf edersiniz.

Birlikte güldük. Bütün kadınların kaatil oldukları sonucuna çoktan varmıştım. Şimdi bütün erkeklerin deli olduğundan emindim. Leznicki'yi çok seviyordum, bu da yüksek ateşime dahildi.

— Neden madalya aldığınızı söylemediniz?

— Kapar da geri vermezsiniz diye korktum.

— İnanın Rojack, bilseydim size o kadar yükienmezdim. Sizi, bildiğimiz kadın avcılarından biri sanıyordum.

— Hiç kızmadım.

— Güzel. (Çevresine bakındı.) Televizyonda çalışı-

yorsunuz, değil mi? (Başımı salladım.) Öyleyse, dedi, önümüzdeki gecelerden birinde, programınızda bizleri de göstermeniz gerekir. Genel müdürlüğün kabul etmesi şartıyla, bir-iki güzel hikâye anlatabilirim. Cinayetin mantıklı bir yanı var. Anlıyor musunuz?

— Hayır.

Ne zaman para sürmek gerektiğini haber veren beynindeki çark dışında gövdesinin bütün bölümlerini yitirmiş bir kumarbazın, yağlı ve uzayıp giden öksürüğüyle gırtlağını temizledi.

— Bilseniz, polis merkezi de kumarın bir bölümüdür. Tıpkı Las Vegas'daki gibi. Gecenin hareketli geçeceğini önceden kestiririm. (Yeniden öksürdü.) Ara sıra, yeraltında şehrin beyinlerini yöneten bir deli bulunduğunu ve raslantıları hazırladığını düşünürüm. Karınız pencereden kendini atıyor, örneğin. Siz, kanser yüzünden atladığını söylüyorsunuz. East River Drive'da beş araba çarpışıyor. Bu arabalardan birinde de küçük Ganooch Amca bulunuyor, Eddie Ganucci, hiç adını duydunuz mu?

— MAFİA'dan, değil mi?

— MAFİA'nın prenslerinden ve ülkenin en önemli kişilerinden. Kucağımıza düşüyor hem. İki yıl oluyor, Büyük Jüri onu karşısına çağırdı. Ama o ya Las Vegas'ta, ya Miami'de. Yılda bir, iki kere uğruyor şehre. Bu gece onu yakaladık. Neden biliyor musunuz? Kör inançları olduğu için. Yeğeni dolaşmaya çıkmasını, kalabalığa karışmasını öğütlemiş. Hayır, arabasından çıkmıyacak. Yolun üstünde, giderse kara büyü yapacak bir kadın ölüsü var. En azından yirmi kişiyi öldürtmüştür, belki yüz milyon doları vardır, ve bir ölü kadının lânetlemesinden korkar. Lânetlenirse kanserine yaramıyacağını söyler yeğenine. Bakın, birbirine yaklaştırabileceğimiz şeylere. Size göre, karınız kanserliydi. Ganooch Amca da gırtlağına kadar kanserin içinde. İşte. (Leznicki, bu kadar hızlı düşündüğü için özür dilercesine güldü.) Neden size biraz fazla yüklendiğimi anladınız mı? Ganucci'nin ele geçtiğini öğrendiğim andan sonra, sizinle vakit geçirmek istediğim kalmamıştı.

— Ya kız? O kim?

— Malın gözü, Gonucci'nin yeğeninin bir gece kulübü

Var, kız orada şarkı söylüyor. Yaman bir kaltak. Zencilerle kırıştırıyor. (Plâklarını yıllardan beri dinlediğim bir zenci şarkıcının adını verdi.) Tamam, Shago Martin, onunla yaşıyor, dedi Leznicki. Bir kız saçlarını boyadı mı, kendine kapkara bir zenci arıyor demektir.

— Çok güzel, dedim. Saçlarının boyalı olduğunu hiç anlamadım, belki hafif açılmıştır rengi diye düşündüm.

— Değerinizi gitgide daha iyi anlıyorum. Yalnız, karınızı öldürmemiş olmanızı dilerdim.

— Yine mi? dedim. Eh, başlıyoruz demek!

— Dinleyin, dedi, bu işi, D.S.C. nişanı almış bir adam üstünde yapmak ister miyim sanıyorsunuz? Onu öldürdüğünüzü bilmemeyi yeğlerdim.

— Ya bu işi yapmadığımı size söylemeyi denesem?

— Ulu Tanrı bile buraya girse... (Sustu.) Burada kimse gerçeği söylemez. İmkânsız. Hava zerrelerine kadar her şey yalan dolu.

İkimiz de sustuk. Allak bullak yüzlü zenci, odanın tek konuşan kişisiydi.

— İyi ama, diyordu, o şarap tüccarından ne isteyebilirim? Dükkân patronların, yasak bölge demek istiyorum. Oraya kadar uzanmam ben.

Zenciye en yakın olan müfettiş:

— Sizi yakalayan polis, dedi, dükkâna girip dışarı çıkarmak zorunda kaldı. Dükkân sahibinin suratına vurdunuz, kasayı boşalttınız, polis memuru arkadan gelip sizi yakaladı.

— Allah kahretsiiin! Beni başka bir zenciyle karıştırıyorsunuz. Bir zenciyi öbüründen ayıran tek polis yoktur. Beni, falakadan geçirdiğiniz başka bir zenciyle karıştırıyorsunuz.

— Arka odaya geçelim.

— Kahve istiyorum.

— İfadeni imzaladığında içersin.

— Bırakın da düşüneyim.

Başka şey söylemediler.

Leznicki elini koluma koydu.

— Sizin iş kötü kokmaya başlıyor, dedi. Alman kızı dayanamadı.

— Ne diyebilir? Bir gün, kendisini kapı önünde öpmeye kalktığımı mı?

— Rojack, kızı kıskıvrak yakaladık, şu sıra özellikle kendini düşünüyor. Karınızı öldürüp öldürmediğinizden haberi yok ama, öldürebileceğinizi kabul ediyor. Kadın polislerden birine soydurduğumuzda söyledi. Bir doktor, incelemek üzere ondan bazı şeyler aldı. Kız, bu gece biriyle yatmış. Sizi de muayene ettirebilir ve kendisiyle yatıp yatmadığınızı anlıyabiliriz. İster misiniz?

— Bunu yapma hakkınız olduğunu sanmıyorum.

— Yatağında erkek kılları var. Bu kılların size ait olup olmadığına bakabiliriz. İşbirliğine yanaşırsanız tabii. Cımbızla bir kaç kıl koparmamız yeter. İster misiniz?

— Hayır.

— Öyleyse bu gece hizmetçiyle yattığınızı kabul edin.

— Hizmetçinin bu işle ne ilgisi var, dedim. Onunla aramda geçen hikâye, karımı öldürmem için bir neden olamaz.

— Bu önemsiz ayrıntıları unutun, dedi Leznicki. Size bir teklifim var. Şehrin en iyi avukatlarından birini tutun, altı ay sonra dışarı çıkarsınız.

Bunları söylerken, polis memurundan çok yaşlı bir korsanı andırıyordu. Yirmi beş yıl süreyle, hırsızlar, cepçiler, yankesiciler, esrarkeşler, sabıkalılar önünde geçit resmi yapmıştı. Her biri, Leznicki'nin gövdesindeki hücrelerden birini büyülemiş olmalıydı.

— Rojack, bir herif tanıyorum, eski bir DENİZCİ, karısı bütün arkadaşlarıyla yatıp kalktığını söylemişti adama. Çekiçle kadının kafatasını parçaladı. Yargılanana dek tutuklu kaldı. Avukatı kurtardı. Geçici bir delilik nöbeti. Kurtuldu. Hem durumu, sizin bu intihar hikâyesinden daha iyiydi. İşin içinden sıyrılsanız bile, (bu olmayacak ya) herkes karınızı pencereden ittiğinize inanacak.

— Neden avukatım siz olmayasınız?

— Düşünün! dedi Leznicki. Amca'ya bir ziyaret yapacağım.

Odanın öbür ucuna yürürken onu izledim. Yanına yaklaştığında yaşlı adam ayağa kalktı, el sıkıştılar, sonra yüzleri birbirine yaklaştı. İçlerinden biri şaka yapmış olmalıydı, çünkü bastılar kahkahayı. Cherry'nin benden yana göz attığını farkettim. Elimde olmaksızın, ona işaret et-

tim. Neşeyle bana karşılık verdi. Üniversiteye yeni giren, değişik gişelerde kayıt yaptıran öğrenciler olabilirdik.

Elinde kahvelikle bir polis memuru içeri girdi, bana bir fincan kahve doldurdu.

Zenci onu gördü ve bağırdı:

— Ben de kahve istiyorum.

— Bağırma, dedi polislerden biri.

Zenciye bakan müfettiş, polis memuruna yaklaşmasını işaret etti.

— Bu şebek zilzurna sarhoş, dedi, bir fincan kahve ver.

— Şimdilik kahve istemiyorum, dedi zenci.

— Yok canım, istiyorsun.

— Hayır. Kahve gözümü bulandırıyor.

— Bir fincan iç de ayıl.

— Kahve istemiyorum. Çay istiyorum.

Müfettiş, bir inilti koyverdi.

— Arka odaya gel, dedi.

— Burada kalmak istiyorum.

— Arka odaya gel de bir fincan kahve iç.

— İhtiyacım yok.

Müfettiş, kulağına bir şeyler söyledi.

— Peki, dedi zenci, arka odaya geleceğim.

Ağlayan kadın bir şeyler imzalamış olmalıydı, kaybolmuştu çünkü. Yanımda hiç kimse yoktu. Bir mahkeme görüntüsü seyrediyordum. Savunma avukatı, incelikle: «Mr. Rojack, diyordu, şu sıra karınız ne söylüyor?»

— Aşıklarından söz ediyor efendim ve cinsel birleşme sırasındaki davranışını bir «muslukçu»nunkiyle karşılaştırıp kendisini üstün bulduklarını anlatıyor. «Muslukçu» Meksika umumhanelerinde çok kullanılan bir deyimdir. —Mr. Rojack, sayın mahkeme heyetine, «muslukçu»nun ne olduğunu anlatır mısınız?— Efendim, «muslukçu» umumhanenin en aşağılık orospusudur. Nispeten daha nazik olan diğerlerinin yapmadıkları şeyleri yapacak kadar alçalır. —Anlıyorum Mr. Rojack. Bunları söylediği an ne yaptınız?— Bilmiyorum. Hatırlamıyorum. Kötü huylu olduğumu söyleyip uyarmıştım karımı. Savaştan sonra, ara sıra kapkara, geniş çukurlara düşüp

gidiyorum. O sıra da, böyle bir boşlukla karşılaşmış olmalıyım.»

Yıllar boyu, uyandığınızda sizi bekliyebilecek olan çöküntünün benzeri, hafif bir bulantı ciğerlerimden geçti, geçici çılgınlıkla kendimi savunursam Leznicki ile kardeş olacaktık. Birimizin ruhu öbürünün cenazesinde hazır bulunacak ve ebediyen yanyana yürüyecektik. Yine de bu eğilimi duyuyordum. Göğsümde ve midemdeki boşluk yeniden kendini göstermişti. Devam edebileceğimden hiç emin değildim. Hayır, beni soruya çekecek, sonu gelmez sorular soracak, gerçeği, ardından yalanı söyleyecek, dost, düşman görünecek ve bütün bu süre içinde ben odanın havasını, sigara ve puroların, yağlı kaptan dökülen kahvenin, uzaktaki tuvalet ve muslukların, çöplerin doldurulduğu odanın kokusunu içime çekmek zorunda kalacak, duvarların koyu yeşiliyle tavanların kirli beyazını görecek, yeraltından gelen mırıltıları duyacak, gözlerimi açıp elektrik ampullerinin yakıcı ışığı altında kapatacak, bir metronun içinde yaşıyacak, geceyi taştan bir dörtgeni arşınlamaktan başka şey yapmadan, bir hücrede geçirecektim. Ölü doğan tasarılar arasında, sonu gelmez şaşkınlıklar içinde ölecektim.

Ya da cezamı temyiz ederek bir yıl yaşıyacak, hayatımın son yılını çelikten bir kafeste geçirecektim. Bir sabah, hiç hazırlıksız, bir şey yapmamış, yitik, sefil, payıma düşen göçebeliklerle dehşet içinde, bir odaya girecek ve içim allak bullak, paramparça, haykırarak ölümün uzun başdöndürücülüğüne, taş duvarlar arasında sonsuz bir düşüşe doğru çıkacaktım odadan.

Tam o sıra, çok çok yakına vardım. Avukatın adını sormak amacıyla Leznicki'yi çağırabilir, kişiliklerimizi ve geçmişteki anlaşmalarını gülünç hale sokmak için ona dilimi çıkarabilir ve gözlerimi devirerek, «Görüyorsunuz ya Leznicki, ben zırdeliyim», diyebilirdim sanıyorum. Bu işi gerçekten yapacaktım ama odanın öbür ucuna kadar seslenecek gücüm yoktu, güçsüzlüğümü sarışın genç kıza göstermekten de nefret ediyordum. Çok yaşlı ve çok hasta kişilerin bitkinlik ve gevşekliklerinin deneyini bu gece bir kez daha yaparak, sandalyemde, Leznicki'nin dönüşünü bekledim. Kendilerine bakan herkesin soluğundaki hoşnutsuzluğu içlerine çeken bazı ihtiyarların, ne-

den yine de kötü ve tatsız günlere dört elle yapıştıklarını, tıbbın sıradan bir iblisiyle anlaştıklarını o güne kadar anlamamıştım: «Beni Tanrı'dan biraz daha koru». Şimdi anlıyordum. Çünkü bende her türlü tavizi vermeye, dokuz yıl süreyle karım olan bu kadının anısını herkesin içinde yağmalamaya, deli olduğumu, en iyi görüşlerimin güçsüz, sakat, çarpık ve başkaları için zararlı sayılmak gerektiğini ağlayarak söyleyip düşüncemin geleceğini gülünç hale getirmeye hazır uçsuz bucaksız bir korku vardı. Hayır, çıkmak, kendi kendime hazırladığım bu tuzaktan kurtulmak istiyordum. Korkumun sesini odanın öbür ucuna duyuracak gücüm olsaydı vazgeçerdim. Ama bu korku ancak kaba etlerimi iskemleye mıhlıyabiliyor, herhangi bir güç beni hareketsiz bırakmış gibi bekleşmeyi emredebiliyordu.

Sonra zenci yeniden bağırmaya başladı, bu kez öbür odadan. Onu göremiyordum ama, duymadan edemezdim.

— Kahve istemiyorum, diye haykırıyordu, SEAGRAM'S SEVEN istiyorum. İçebileceğimi söylediniz, istiyorum.

— Kahveni iç be allahın belâsı! diye haykırdı müfettiş.

Kapı aralığından, zenciyi odada enine boyuna yürüttüğünü görüyordum. Bir polis memuru zencinin öbür koluna yapışmıştı, siyah ve dik saçlı, katı ve anlamsız yüzlü, gözleri çıldırdıkları günün arifesine kadar bir tek pazar ayini kaçırmamış genç kaatillerin gazetelerde yer alan resimlerindeki gibi, genç bir aynasız. İkisi zenciyi yürütüyorlardı, onları göremez olmuştum, derken yere dökülen kahvenin şarıltısı, kahve kabının gürültüsü ve bir surata çarpan yumruğun ezik sesiyle sırta vurulan dizin boğuk takırtısı duyuldu. Zenci, neredeyse zevkle inledi. Sanki dayak, neden sonra hatırlanmış bir kuraldı.

— Şimdi verin bana SEAGRAM'S SEVEN'ı, diye bağırdı. O zaman atarım imzamı.

— Kahveni iç, diye haykırdı müfettiş, gözlerin yuvalarında bile değil.

— Kahvenin allah belâsını versin, diye homurdandı zenci.

Sonra yeni yumruk sesleri duydum, birbirlerine yapışmış halde, sendeliyerek kayboldular, göründüler ve

bir yumruk yağmuru arasında yeniden kayboldular.

— Canın cehenneme, diye bağırdı müfettiş, lânet olasıca şebek!

Diğerlerinden daha genç, belki otuz beş yaşlarında, dikkati çekmiyen yüzü ve üzgün ağzıyla başka bir müfettiş yanıma oturmuştu.

— Mr. Rojack, dedi, size sadece televizyon programınızı çok beğendiğimi söylemek istiyorum .Böyle bir olay yüzünden karşılaştığımıza üzgünüm.

İnen her yumrukta:

— Iiiih, diye inliyordu zenci, iiiih, iiiih. Tamam be baba, iiiiih, iiiiih, devam et, ilerleme var.

Zenciye vuran müfettiş:

— Söylesene, neden kahveni içmek istemiyorsun? diye haykırdı.

Tam o sıra başımı eğip: «Tanrım, bana bir işaret ver» diye kendi kendime fısıldadığımı, sanki bir azizin tüm önceliklerine sahipmişim gibi benliğimin en derin köşelerine kadar gözyaşlarımı akıttığımı itiraf etmek zorundayım. Sonra bir ebem kuşağı ısmarlıyacak kadar inanç ve umutsuzlukla gözlerimi yukarı kaldırdım, öte yanda ayakta duran Cherry'nin sarı saçlarından başka salonda hiç bir şey dikkatimi çekmedi. O da, bacağı kırık, olayların büyüklüğü karşısında ezilmiş ata bakan bir kızın saf anlamı yüzünde, zencinin dayak yediği odayı gözlüyordu. O an, arka odaya geçmeyi düşünerek yerimden kalktım, ama doğrulduğumda korkum silindi gitti. Bir kez daha gövdemde, beni bu odadan uzağa iten bir güç ve «Kıza doğru git» diyen bir ses duydum.

Büyük salonu geçtim, Leznicki, Ganooch, Tony, Cherry, Roberts, O'Brien, avukat ve müfettişle birkaç kişinin daha bulunduğu yere yaklaştım, Cherry'nin yanında durdum. Onu daha iyi görüyordum, düşündüğümden yaşlı gibiydi. Sokakta sandığım gibi on sekiz ya da yirmi bir değil, belki yirmi yedi-yirmi sekiz yaşında vardı. Gözlerinin altı, devamlı yorgunluk sonucu geniş ve yeşil halkalarla çevrelenmişti. Ama onu, hep, çok sevimli buluyordum. Günün birinde büyük düş kırıklığına uğramış da, sonradan bu acıyı örtmek için üzerinde narin bir neşe oluşmuş gibi, ele geçmez, gümüşî bir görünüşü vardı. Tılsımlı bir kuşun kanadıyla kutsanmış ço-

cuğa benzlyordu biraz. Aynı zamanda da çok sefil gibiydi.

— Tony, şu dayağı önlemek için bir şey yapabilir misin? diye sordu.

Tony başını salladı.

— Çık, dışarda bekle, ha?

Roberts:

— Odadaki herif, bu gece, yaşlı bir adamı öldürmek istedi, dedi ona.

— Evet, diye karşılık verdi Cherry, ama adamı bunun için dövmüyorlar.

Roberts, bana bakarak:

— Ne istiyorsunuz? diye sordu.

— Roberts, onun haklı olduğunu sanıyorum. Şu müfettişi çağırmanız gerektiği inancındayım.

— Programınızda sözünü etmek niyetinde misiniz? diye sordu Leznicki.

— Bu programı hazırladığımda sizi davet edebilir miyim?

— Bu tür şeylere son vermek en iyisi, dedi Ganooch Amca.

— Yaşadığımız dünyada pek çok çatışma var.

Leznicki, arkadaki odaya doğru seslendi:

— Hey Red, herif sarhoş. Tık bir hücreye de geceyi orada geçirsin.

Red, karşılığında:

— Beni ısırmaya kalktı! diye seslendi.

— Tık bir hücreye.

— Şimdi, dedi Ganooch Amca, şu işe bir son verebilir miyiz? Çok hastayım.

— İşe son vermek kolay, diyerek gülümsedi Leznicki. Sadece, celp kâğıdını alınca mahkeme karşısına çıkacağınızdan emin olmalıyız.

— Bütün bunları çok gördük, dedi avukat, kendisine ben kefil oluyorum.

— Sonra, bu da ne demek oluyor? diye sordu Leznicki.

Roberts bana:

— Oraya gidelim, dedi, **sizinle konuşmak istiyorum.**

Başımla istediğini yapacağımı belirttim, sonra kızın yanına sokuldum. **Yanındaki arkadaşı Tony bana, ürper-**

ten gözlerle baktı. Bakışı: «Bu kızla konuşma, diyordu, yoksa biri kolunu kırıverir.»

Ama ben, bu kızı pekalâ bir işaret sayabileceğimi düşünüyordum, görünürde başka belirti yoktu. Dolayısıyla, tabii bir sesle konuştum onunla.

— Sizi dinlemek isterdim.

— Ben de dinlemeye gelmenizi isterdim.

— Nerede şarkı söylüyorsunuz?

— Greenwich Village'de. Yeni açılan küçük bir gece kulübünde.

Tony'ye baktı, durakladı, sonra pürüzsüz bir sesle adresi verdi. Yan gözle, zenciyi salondan çıkardıklarını görebiliyordum.

— Gidelim Rojack, dedi Roberts. Yeni durumlarla karşı karşıyayız. Konuşacaklarımız var.

Saat sabahın üçü olmalıydı ama, Roberts'in üstü başı yine temiz ve kusursuzdu. Oturur oturmaz gülümsedi:

— İtirafta bulunmanızı beklemek gereksiz, değil mi?

— Gereksiz.

— Peki. Sizi bırakacağız.

— Gerçekten mi?

— Evet.

— Her şey bitti mi?

— Hayır. Soruşturmayı yönetmekle görevli kişi intihara karar vermedikçe sizin için biten bir şey yok.

— Kararını ne zaman verir?

Roberts omuz silkti.

— Belki bir günde, belki bir haftada. Raporunu vermedikçe şehirden ayrılmayın.

— Yine benden şüpheleniyor musunuz?

— Boşverin canım, karınızı öldürdüğünüzü biliyoruz.

— Beni içerde tutamıyor musunuz?

— Tutabiliriz. Görgü tanığı olarak çıkarmıyabiliriz. Üzerinizde yetmiş iki saat çalışırız, dayanamazsınız. Ama talihiniz var. Bütün hafta Ganucci'nin peşine takılmak zorundayız. Sizinle uğraşacak zamanımız yok.

— Elinizde delil var mı?

— Kız konuştu. Onunla yattığınızı biliyoruz.

— Bu bir şey ispatlamaz.

— Başka delillerimiz de var, ama şimdilik bunlar-

dan söz etmek istemiyorum. Bir, iki gün sonra sizinle tekrar görüşeceğiz. Karınızın apartmanına yaklaşmayın, hizmetçinin yanına da. Bir tanığı etkilemek istemezsiniz herhalde.

— Hayır, istemem kuşkusuz.

— Ha, kızmadınız ya.

— Hayır, hiç kızmadım.

— Ben de aynı şeyi düşünüyordum. İyi dayanıyorsunuz. Fena sayılmazsınız.

— Sağolun.

— Bu sizi ilgilendirebilir. Otopsi raporunu aldık. Rapor, karınızda gerçekten kanser bulunduğunu gösteriyor. İspatlamak için parça alacaklar, ama bu olay sizin için olumlu bir not.

— Anlıyorum.

— Bu nedenle sizi bırakıyoruz.

— Anlıyorum.

— İçiniz o kadar da rahat etmesin. Otopsi, karınızın kalın barsağının ilginç durumda olduğunu da gösterdi.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Birkaç gün sonra bunun üzerinde düşünecek zaman bulursunuz. (Yerinden kalktı.) İyi geceler dostum. (Sonra durakladı.) Ha, evet. Otopsi isteğini size imzalatmayı unutuyordum. Şimdi imzalar mısınız?

— Otopsi kanunsuz muydu?

— Kanunsuz değil de keyfî diyeceğim.

— Bu kâğıtları imzalamak isteği duyup duymadığımı bilmiyorum.

— Nasıl isterseniz dostum. İmzalamazsanız, soruşturmayı yürüten kişi raporunu vermedikçe sizi içerde tutarız.

— Harika, dedim.

— O kadar değil. Bir hataydı. İmzalayın.

Söylediğini yaptım.

— Tamam, dedi Roberts, evime dönüyorum. Yol üstünde sizi de bırakabilir miyim?

— Yürüyeceğim.

Ve yürüdüm. Gün ağarmadan az önce Greenwich Village'e, Cherry'nin şarkı söylediği kulübün yakınına

varmak için, bitip tükenmeyen ince yağmurun altında, kilometrelerce yürüdüm. Geceden çok yaşamıştım, gündüz yaklaşıyordu. Sokakta sabah olmuştu, güneşin doğuşunu düşündüm. Ama buzlu bir siste doğacaktı, sisin kararttığı soluk ve nemli bir sabah.

Girintili çıkıntılı madenî kapı, vurmamla açılıverdi. «Tony'nin bir dostuyum», dedim kapıcıya. Omuz silkti ve bana yol verdi. Bir koridoru, ardından başka bir kapıyı geçtim. Bodrumdaki salon eskiden atölye olarak kullanılmış, şimdi Miami barları gibi düzenlenmişti —deri taklidi bir yer, kızıl-turuncu kaplama localar ve amerikan bar, kapkara ve gece gibi karanlık bir hali, şarap tortusu renkli bir tavan—. Adamın biri piyano çalıyor, Cherry şarkı söylüyordu. İçeri girdiğimi gördü, soluk alırken gülümsedi ve numarasını bitirir bitirmez benimle bir kadeh içeceğini belirten küçük bir işaret yaptı. Deborah'ın ölümü bana yeni bir hayat vermişse, bu hayatın sekiz saat önce başlamış olması gerekiyordu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yorgunluğun yeşil halkaları

Bitkinliğin ateşlerinde öylesine uzaklaşmıştım ki, burbon, görkemli bir caddeden göğsüme, sonra tıkanık ciğerlerime, karnımın dolambaçlı yoluna, midemin, barsaklarımın biberli ve girift geçitlerine doldu. Polis gitmişti, ertesi gün yine gelecektI; sabah gazeteleri satıcı kulübelerinin önüne atılıyordu bile; birkaç saat sonra günlük hayatımın ayrıntıları delirmiş bir dev gibi fışkıracak, bulaşık makinesi teslim memuruna küfürler savururken televizyon beni istiyecek, belki üniversiteye telefon etmem gerekecek, Deborah'ın dostları arıyacak, cenaze olacak, Tanrım! Cenaze, cenaze, ve yirmi iki bin yalan arasında bin kadar yeni yalanın ilki.Kendimi, iki fırtına arasında soluk alma fırsatı bulan kazaya uğramış bir denizci, ya da çok çalıştığı için ölen ve kendinde daha da derine gömülerek ölüme geçen güçlü kuvvetli bir yaşlı adam gibi hissediyordum. Maun rengi zengin damarlar yüreğini desteklemek için birleşmekte, yorgun melekler işten sonra ona gelmekte, (müşfik cennet) o amansız, tatsız yılları böyle geçirdiği için ne kadar iyi ettiğini söylemekte. Aldığım bir yudum burdon hayatta içtiklerimin en iyisiydi sanıyorum, huzur kadifeden kanatlar üzerinde bana geldi ve havadan derin, sudan güzel kokulu bir mutlulukta yüzdüm. Cherry şarkı söylüyor ve ben onun sesini içiyordum. Kulağım hiç bu denli hassas olmamıştı. Söylediklerim Cherry'nin büyük bir şarkıcı olduğu anlamına gelmez, doğru değil bu. Ama onu dinlemekten gerçek bir zevk duyuyordum, bir denge noktasına varmıştım, tıpkı çocuklarla büyükleri şarkı

söylemeye davet etmek için metnin üzerinde, cumartesi programında halı üstünde danseden ışıltılı lekeler gibi. Sıradan denebilecek bir sesi vardı —başkalarının derslerini dinlemiş, üslûpları kendine mal etmeden benimsemişti— ama söyleyişi çevik, sürükleyiciydi ve bazı garip ayrıntılar dikkatimi çekiyordu. «SATILIK AŞK, YEP-YENİ AŞK, HENÜZ YIPRANMAMIŞ, BELKİ BAŞLANGICINDA...» Sonra yitirilen şeyin çamurdan beter olduğunu göstermek için yıpranmış bir tat, hüzünlü bir hava verdi. Ses bayağılığı güç aşıyordu, ama bu sesteki görmüş geçirmişlik sıradan değildi ve birden dinleyicilerin havasını değiştirdi. Büyük başarıydı bu, çünkü içerdekiler bir sevgili kalabalığı olmaktan uzaktı: İki orospuyla gelmiş bir italyan yargıç, iki polis, açık tenli, tombulca, keçi sakallı bir japonla zenci kız, elleri parıltılarını kuzey şafağından çalmış elmaslarla dolu bir yaşlı kadın. Bu kuzey parıltıları kadının simgesiydi ve inliyorlardı: İki kere duluni ve Tanrı'ya inanıyorum, çünkü genç delikanlılar neyse Tanrı da odur— yanındaki genç tartışılmaz gariplikteydi.— Barda da ikisi kız, üçü erkek, beş kişilik bir grup vardı. Erkeklerin hepsi pilâtin beyazı ipek kravatlar, beyaz ipekli gömlekler ve gece mavisi giysiler içindeydiler, Tony'nin dostları olmalıydılar. İçlerinden biri eski bir boks şampiyonu, hemen tanıdığım çok iyi bir orta sikletti, ringde kötü ün yapmıştı. Bunlara birkaç kişi daha ekleyin, dinleyiciler hakkında bir fikriniz olur. Nemli bir sabah için bu kalabalığın olağanüstü yanı yoktu ama Cherry'nin küçük sesi hoşuma gidiyordu (sokakta benimle konuştuğundakinden çok daha güçsüz bir ses), bu küçük sesin sanki namuslu bir cesareti vardı.

AŞKIN ÜRPERTİLERİNİ İSTİYORSAN, AŞKIN DEHŞETİNİ TATTIM,

ESKİ AŞK, YENİ AŞK, GERÇEĞİNİN DIŞINDA TÜM, AŞKLAR,

SATILIK AŞK. SATILIK İŞTAH AÇICI GENÇ AŞK.
MALIMI İSTİYORSAN PEŞİMDEN GEL, ÇIK

BASAMAKLARI

AŞK. SATILIK AŞK.

Işıldak ona iyi gidiyordu, bir eflâtun-pembenin inciye dönüşeni, açık tenli bir sarışına yakışan ışık. Çünkü yüzünün gölgelerine gümüşsü bir parıltı veriyor, soluk yeşil halkaları büyüleyici gölgeden göllere dönüştürüyordu. Cherry, Marlene Dietrich'e hiç benzemiyordu, ama sahnede bir parıltı, yorgunluğun casusluğun yansımasından ayrılamadığı o ASKERDEN ARINMIŞ TOPRAK'tan gelen garip bir ışık vardı. Sonra iblis, iyi ya da kötü, telepatik güçlerin ibiisi sahneye fırladı ve THE LADY İS A TRAMP'a başladı ama boğuk, uyumsuz, garip bir sadelikle ,sanki gırtlağına gerçekten Marlene'in parmağı değmiş gibi «Sus, diye düşündüm, susman daha iyi olur.» Cherry bir kahkaha attı, içkiyi biraz fazla kaçıran şarkıcının o sahte gülüşüyle; sonra piyaniste yeni bir uyum sağlıyarak elini bacağına vurdu (adeleli, güçlü bir uyum) ve gözleri kapalı, neşeyle gülmeye devam etti. «Biraz daha yağla hayatım», diye bağırdı eski şamplyon.

Kalçalarını sallıyarak, sert, alaycı ve tam amerikalı, televizyona çıkan bir hostes ya da futbol yıldızının karısı gibi, şarkıya başka bir sesle devam etti. Işıldağın rengi değişti, turuncu bir ışık, Florida kumsalı, sporcunun altını yanık teni. Şimdi yüzündeki pudra görülüyor, ışık bu pudraya takılıyor, küçük ter damlacıkları ıslak kardakl güneş gibi parıldıyordu. Artık kaskatıydı, bir gece kulübü katılığında ve altın sarısı, alev alev yanık tenli ve yeşil, doyumsuz gözlü sarışını caniandırıyordu (turuncu ışıldak). DERTSİZ HAYAT. YOLSUZUM. EVET. NEMLİ VE SOĞUK KALİFORNİYA'DAN NEFRET EDİYORUM. BUNUN İÇİN KADIN BİR SERSERİDİR. Sanki sözcükler, sesiyle doldurmaya hazırlandığı yağlı bir sosisin parçalarıymış gibi, hepsini törpülüyordu.

Görüntü devam etti. Onu Grace Kelly'ye benzeten şampanya rengi ışık da göründü, Marilyn'den bir hava veren soluk yeşil ışık da. Sırasına göre, bir düzüne kadar eşsiz sarışını andırıyor, zaman zaman da biraz komşunun oğluna benziyordu. Dalgayı aşan tekneyle aynı açıdaki kıvrık burnunun (bir anı daha) başlangıç noktasına bütün sevimliliğini veren, terbiyeli, sağlam ve temiz bir küçük amerikalı çocuk havasındaydı. Evet, bu burun çenesinin küçük kasına kişilik veriyor ve ağzının inatçılığını ortaya çıkarıyordu. Çekiciydi. Bu Cherry bütün sarışınları

incelemişti, TÜM sarışınlardı o, ve bir sarışın şeytan üslûplar arasında ona yol göstermişti. Burbonumu içerken böyle yerinde duramıyan, cıva gibi bir kadını işbasında seyretmek büyük zevkti. Güneyden güzel bir parça olan kıçı burada olmasa, birkaç ayrı kişiliği kendinde toplayabilirdi. Ara sıra, omuzunun üstünden şarkı söylemek için dönüyor ve tabii, kıçının yüzüyle hiç ilgisi bulunmadığını gösteriyordu. Kıçından ve kendinden memnun, zeki bir kız olarak bütün Güneyli dişilerin pastadan yüreğiyle, bu kıçı kendine özgü bir uyumla yönetiyordu. Bir harikaydı, boyuna göre biraz büyük ve fazla yuvarlak, kaydedici kasa gibi, bir Güneyli kız kıçı. «Bu kıç satılıktır aslanım, diyordu bana, ama sana gerekli olan başka şeyl» Bütün bunlarla ilgisi bulunmayan yüzü, bana ilk kez alçakgönüllülükle gülümsedi.

Alkolden bir esinti, gerçek bir sihirli halı üzerinde yüzüyordum. Beynim ruhsal zerreciklerden bir küçük fabrikaya dönüşmüştü, kurşunlar, mermiler, iğne boyunda füzeler, gözbebeğiniz boyunda gezegenler. Toplarım bile vardı, havyar tanelerinden ufak ama salonun içine atılmaya hazır bir sürü bomba.

1 Numaralı Dosya (Gelecekte kurulacak bir mahkeme için delil): Şampiyon yeniden: «Biraz yağla» dedi Cherry'ye. Üzerine bir bataryanın mermilerini boşalttım. Gülüşü orta yerde durdu, kafasına dört çürük yumurta yemiş gibi yüzünü buruşturdu. Burun delikleri, umduğum gibi tiksintiyle büzüldü. Çevresine bakındı, hesaplamaya koyuldu (bu tür saldırılara alışkındı), saldırganın ben olabileceğimi anladı ve bütün gücüyle bacaklarımın arasına hayalî bir tekme savurdu. Tekmesini karşılamak için yüzümü koruyan kollarımı aşağı indirdim. Karşılandı tekmesi!» Ayağın acıyor, dedi düşüncem onunkine, birden güçsüzleşti sanki. Az sonra da pabucunun burnunu baldırına sürdü.

2 Numaralı Dosya: CIA'nın altında SOL'a erişmek için Cherry'nin her çabasında, yargıcın orospularının iki kıkırdıyordu. Sesi, özellikle buna hazırlanmamıştı. Sesin bir bölümü notaya kadar yükseliyor, geri kalanı düşüyordu. Yine de yürekli bir deneydi bu. Güneş yerine geçen başımın çevresinde dönen, salonun içindeki yörüngede tuttuğum sihirli mermilerden birini çağırdım.

Mermiye: «Bir daha kıkırdadığında, dedim, bir şakağından öbürüne delersin başını, esaslı bir darbe yesin.» Mermi dediğimi çabucak yaptı. Otuz santim kalınlığında bir tahtayı delmişçesine, orospunun düşünceleri arasında cızırdayarak yeni bir boşluk izi açtı. Mermi geçerken orospunun o sevgili küçük kafası titredi, yenilden kıkırdadığında sesi derinden geliyordu. Ağzı şekerli bir orospunun gülüşü, boş ve sahte gülüşü.

3 Numaralı Dosya: Sanki gezegen kulağına değerek geçiyormuş gibi, yargıç başını çevirdi. Çevresine bakındı ama beni bulamadı. Burnunun ucunu gıdıklamak için, madde dışı bir alev yolladım. «Buraya bak yavrum, dedim yargıca, işte radarım.» Ve beni keşfetti. Lânet göğsünde yükseldi, omuzlarından taştı ve kanunî gaz bulutları saçtı. Buna hazırlıklı değildim. Gaz burun deliklerimden içeri doldu, sıkıntı, sağduyu, puro dumanının ölçüsüz büyüklüğü. Çaptan düşmüştüm ama ağzımdan alev saçamıyacak kadar da alçalmamıştım, bu alev yargıcın bulutunu yaktı, masasına doğru geriletti onu, lânetlemesini geri çevirdi. Toza dönüşen çiçek gibi, öbür orospunun kulağını çevreleyen perçemler, kurumuş küçük çiçekler gibi boynuna düşüverdi.

4 Numaralı Dosya: Müfettişlerden biri hıçkırık nöbeti geçirdi.

5 Numaralı Dosya: Bir irlandalı polis ağlamaya başladı.

6 Numaralı Dosya: Oda sessizliğe gömüldü. Bir bomba patlamıştı. Bu sessizlikte Cherry şarkı söylüyordu: DERİN KIRMIZILIK UYUYAN BAHÇENİN DUVARLARINA DÜŞTÜ MÜ.. «UYUYAN BAHÇENİN DUVARLARINA» da beş mükemmel nota sıraladı, beş, bir bombanın uyanışına gelmiş meleğin beş çanı gibi, pürüzsüz, bugüne dek duyduğum en güzel ses demeti. Bu bir huzur anı oldu, eşsiz bir kadın gövdesinden şarkı dinlemek bu savaş alanında ender görülen bir şey.

Bu an Cherry'nin hoşuna gitmedi. Başını salladı, ayağını yere vurdu ve başladı: İŞTE HONG-KONG'DA TERKEDİLEN MEMPHİS'Lİ ÇOK MUTSUZ BİR ADAMIN ÖYKÜSÜ.

— Garson, bir burbon daha! diye seslendim.

Tempo tutan ayağına baktım. Sandalları, tırnakları

boyalı ayak parmaklarını ortaya çıkarıyordu. Bu kendini beğenmişlik beni yakaladı, daldım gittim, çünkü ayak parmakları, bütün çekici kadınlarda olduğu gibi gövdesinin en çirkin yanıydı. Tam çirkin, biçimsiz de denemezdi ama herhalde çok büyüktüler. Baş parmağı bir elli sentlik gibi yuvarlak, çeyrekten daha büyüktü, yuvarlak, doyumsuz ve kendinden memnun bir parmak. Diğer dördü de küçük değildi, dört yuvarlak mermi, tırnaklardan daha büyük et kesecikleri. Dolayısıyla da, nispeten küçük, uzundan çok geniş, hoşuma gitmeyen tırnakları çevreleyen şehvetli, domuz gibi ve rahat, beş küçük etten kabarıklık görülüyordu. Alış verişe çıktığında komşusuyla yatacak zamanı da ayıran, pratik düşünceli kadın türünün kısa ve geniş ayaklarına sahipti. Büyük bir incelikle gümüşe oyulmuş, rengi uyumlu sarı saçların altındaki o ince hünsa yüzüne kadar çıktım ve birden ne denli sarhoş olduğumu anladım. Sanki sarhoşluk karanlıkta ilerleyen bir trendi, ben de ufuktaki alevden gitgide uzaklaşıp ölüme giden tünelde duyulan mırıltıya her an biraz daha yaklaşarak içine oturmuş ve koltuğumu arkaya çevirmiştim. Kadınlar, kendilerini bütünlük elde edeceğimiz ana kadar bizi öldürmeliler (kafamda, alkolün aydınlık mantığı böyle konuşuyordu), şimdi sahnedeki bu şarkıcıdan korkuyordum. Çünkü yüzü, evet belki bir gün onu gerçekten elde edebilecektim, belki bu yüz beni sevebilecekti. Ama arkası! Böyle bir kıça asla sahip olamıyacağım açıktı, kimse onu elde edememişti, belki kimse elde edemiyecekti. Bütün güçlük ayaklarına kadar inmişti, evet, beş boyalı tırnak bu kızın ne denli kötü olabileceğini söylüyordu. Dolayısıyla onu görüyor, böyle görüyordum: Büyülü bir kötülükle. Kendimi bir lord oğlu kadar kötü hissederek baş parmağına bir ok attım, başparmağın yağlı ve kaba açıklığına. Parmağın irkildiğini gördüm. Aynı yere üç ok daha yolladım ve ayağın, uzun giysinin altına çekildiğini farkettim. Sonra, sanki bana büyü yapılmış gibi (bilmediğim bir nedenle, her ne olursa olsun, niyetlerimin tersine davranmam için) Cherry'nin göbeğine sivri bir ok attım (sadece hareketini boşa çıkarmak istiyordum), okun içeri girdiğini hissettim. Verdiği zararı duydum. Cherry neredeyse sesini yitirdi. Bir nota yarıda kesildi.

ölçü durakladı, sonra devam etti şarkısına, benden yana döndü. Ve Cherry'den bir bulantı, karaciğerden gelen ölü ve kırık, bozulmuş, bitkin, masama konup midemi kaldırana dek havada uçan leş kokulu bir madde yükseldi. Cherry'den çıkan kokuda sanki bir pişmanlık vardı, sanki kimseye geçirmemek umuduyla saklamıştı bu hastalığı. Gururunun, hastalıklarını kendinde tutacağı, başkalarına geçirmesini engelleyeceği umuduyla. Oku atmış ve kalkanını delmiştim. Bulantı bütün bütüne doluyordu içime.

Yerimden kalktım ve tuvalete koştum, kapıyı killtledim, kusmak üzere dizçöktüm. Aynı gecede ikinci kez, bir azizin alçak gönüllülüğünü duyarak, pis kokuların çevresinde saf havadan bir hale yapacağına inanan azizin bundan böyle bu tür bir tahta başını dayayacağını biliyordum. Belki bu kutsanmış havadan bir nefes çektim içime, çünkü alev alev yanan ciğerlerim serinledl. Bu gece bir kez daha, yirmi yıldan beri raslamadığımı sandığım saflıkta havayı içime çektim, sonra dörtnala kalkan atın keyifliliğiyle kustum: Kalıntılar, saldırılar, uzlaşmanın çürümüşlüğü ve gazı, disiplinden küflenmiş eski korkuların leş kokusu, alışkanlıkların hüznü ve sahte davranışların dehşeti —ah, kusmuğun özü buradaydı— yatağına varmak için ormanı geçen selin inatçı, sıvı gürültüsüyle boşandı. Başkalarının karaciğer ve akciğerlerinden hastalıkları toplayıp benim gövdeme, oradan da suya yollamaya hazırlanan rüzgârı andırır bir şey hissettim. Cherry'nin karnında açtığım yaranın ağusunu boşalttım, evet, bunu doğrulamak için sesi tuvaletin duvarlarında güçlü, şen ve zafer kazanmış gibi çınlayarak kulağıma geliyordu: YÜCE BÖLÜK İLERLEMEYE BAŞLADI MI? Bu ses, sonunda göğüs kafesinden kurtulan bir kuş gibi atılıyor, şarkının eskiliğine neşeyle gülüyordu. Ve ben, ürpertilerle sarsılarak tuvaletin ağzında duruyor, içimdeki kaatil koyverilmişse, bir azizin, ikinci sınıf bir azizin de koyverildiğini düşünüyordum. İkinci sınıf bir azizdi hiç kuşkusuz, yine de başkalarının zehirlerini içine çekip yeniden dışarı vermekte özgür bir aziz. Ah! Evet, ayindi bu, bulantının korkunç halkaları ve Leznicki, mideden çıkan Leznicki geliyor, yükseliyordu, Roberts'in varlığı da yükseliyordu. Derken ÖÖÖÖÖ! Fasulye tane-

leri ve kusmuk parçaları midemin derinliklerinden yükseliyor, polis gövdeme veda ediyordu.

Huzur, Huzur. Tuvaletin alacakaranlığında çınlayan trenin yankısı gibi, bulantı kayboldu. Ceketime kusmuk bulaşıp bulaşmadığını, lekelenip lekelenmediğini anlamak için bir kibrit yaktım. Dışarda, musluğun yanında yapacağım bir inceleme daha etkisiz, daha dikkatsiz olacakmış gibi. Yüzümü soğuk suyla, ama özenle yıkadım. Sanki ikinci bir yüzü yıkıyormuşum gibi, yine özenle yeniden aynı şeyi yapmaya koyuldum. Gözlerim aynada, içinde dalga parıltılarının yansıdığı bir denizcinin gözleri gibi aydınlık ve mutlu parlıyorlardı. Dengemi bulmuş muydum, yoksa bu ayna beni çılgınlığa mı gömüyordu? Her şeye rağmen, saçımı taramak ve kravatımı yeniden bağlamak için aynadan yararlandım. Gömleğimin yakası garip bir şekilde temizdi. —Tabii öbür odada, yere uzatılmış Deborah'ın gövdesini yıkadıktan hemen sonra onu, kutsal bir şeye gösterilen özenle giydiğimi hatırlıyordum— bu süreli temizlik, o sıra gömleğe gösterdiğim özen karşılığında hayatın bana verdiği bir armağan mıydı yoksa? Kafamda ruh ve düşünce kademeleri oluşuyordu —alkol ya da Deborah'ın hayali beni bir Kelt kadar delirtmişti: Bir gömleğin nasıl, yıkamayla yitip acımalı parmaklarla canlanacak ruhu olabileceğini anlamaya çalışıyordum. Yine de ortada açık bir kanıt kalıyordu: Gömlek. Ruta'yla sevişmek için sökülürcesine çıkarılan, tekrar giyilen, keskin polis gözlerinin denetiminden, yağmur altında bir gezintiden, barda ruhsal bir topçu savaşından geçen ve temiz kalan gömlek!— bu gömlek, üstün bir benlik gibi takviye edilmiş olmalıydı. Düşünce serüvenlerine bundan böyle kendimi bırakamamanın geçici pişmanlığını duydum. Üç gün sonra bu, bir bakıma ölü görüş bana oldukça akla yakın geliyordu) cezaevinde ya da sadece sorulara, birbiri üstüne birikecek dayanılmaz sorulara cevap vermenin korkusu altında ezilmiş olmayacak mıydım? Şu sıra, Deborah'ın ölümüne yanmaktan çok uzaktım, ondan nefret ediyordum. «Evet, diye düşündüm, halâ başımı belâya sokmaktasın.»

Cherry numarasını bitiriyordu. Daha doğrusu duvardan sızan müzik bende bu izlenimi uyandırdı. Aynaya bir

göz atıp sol elimi sol gözüme götürdüm, gülünç bir selâm, öbür banyoda olduğu gibi ışık kısa bir süre karardı. İster hayal ister gerçek, bu kez kendi kendime: «Evet, üç gün sonra herhalde ölü olacaksın», dedim. Sonra dışarı çıktım. Cherry «I'VE GOT YOU UNDER MY SKIN» in sonunu getirirken masama döndüm.

Biraz geç sayılırdı bu dönüş, çünkü Cherry, dudaklarında yarı profesyonel bir gülümsemeyle yanımdan geçip bara doğru giderken, bakışı neredeyse benden kaçmaya çalıştı.

— Birlikte bir içki içelim, dedim.

— Dostlarla içeceğim, karşılığını verdi, ama siz de bizimle gelin.

Gülüşü biraz daha iyiydi. Sonra, daha önce Tony'nin dostları olduğuna karar verdiğim üç adamla iki kadına doğru yürüdü. Kadınları tanımıyordu, radar radara, ölçülü sözler değiş-tokuş edildi, üç adamdan ikisini ıslak ve gürültülü bir el sıkışma gibi dostca öpmeden önce ellerini sıktı. Üçüncü adama, eski şampiyon İke Romalozzo'ya (Romeo Romalozzo, şimdi hatırlıyordum adını) tanıştırıldığında durakladı, sonra çok yüksek sesle, belirgin bir güneyli ağzıyla: «Eh, neden olmasın...» dedi ve Romalozzo'yu da öptü.

— Bu öpücüklere beş dolar ödetebilirdiniz, dedi Romalozzo.

— Hayatım, kendimi bedava öptürmeyi severim.

Romeo, ufak tefekçe, elli beş yaşlarında, deriyi andıran kül rengi tenli, ince ve geniş ağızlı bir adama:

— Sam, bu kız tam kıvamında, dedi.

Sam, bir uyarıda bulunurcasına, elini, beyaz kravatına sokulmuş iğneyi süsleyen taşa götürdü.

— Kendisi, bir arkadaşımızın dostudur, dedi.

— Bir öpücük daha, hayatım, dedi Romeo.

— Kendimi toplayacak kadar zaman bırakın bana.

— Gary, arkadaşı nereye gizleniyor? diye sordu Romeo.

Otuz sekiz yaşlarında, uzun boylu ve şişman, uzun burunlu, şiş yüzlü, sanki tüm zekâsının biriktiği burun delikleri keskinlikle havayı yaran Gary:

— Bana sorma, cevabını verdi.

Sam, Romeo'nun kulağına bir şeyler fısıldadı, Romeo

cevap vermedi. Hepsi susuyorlardı. Barın beş metre uzağındaki yerimden, üç gün sonra öleceksem herhalde bu işi Romeo'nun alacağı sonucuna varmıştım. Bu düşüncenin, içgüdümün derinliklerinden mi geldiğini, yoksa sadece beynimin saçmalıklarla mı dolu olduğunu bilmiyordum. Yine de bir şey, üç dakika sonra Romeo ile görüşmem gerektiği kararını verdi. «Bu kızı evine götürmezsen, polisten hiç kurtulamıyacaksın» diyordum kendi kendime. Ve bu düşüncenin yankısıyla, polis müfettişlerinin kaybolduklarını gördüm. Tehlikeli bir ameliyat geçireceğim söylenmiş gibi, korku içindeydim.

— Hayatımın filmini çevirecekler, dedi Romeo Cherry'ye.

— Adını ne koyacaklar? diye sordu Gary. PUNCH-DRUNK AND PAUNCHY mi?

— BİR AMERİKAN ÇOCUĞUNUN ÖYKÜSÜ diyecekler.

— O kadarcık mı? diye bağırdı Sam.

— Benimle çalışan kişiler, bu işi bir yazara verdiler. Şu sıra üstünde çalışıyor. Kötü yola sapan, sonra doğru yola giren, yeniden kötü yola sapan bir delikanlı. (Romeo gözlerini kırpıştırdı.) Suç çevresindekilerde. Kötü etkiler. Bol içki. Kızlar. Dünya şampiyonluğunu elde edemiyor. Yaptıklarını bununla ödemesi gerek.

Romeo çirkin değildi. Siyah ve kıvırcık saçları vardı, bu saçları özellikle yanlarda uzatmış, boksu bıraktıktan sonra burnunu düzelttirmişti. Bir Çinlininki gibi, siyah ve çekik gözleri vardı. Kilo almıştı, halâ boksör başlığını taşıdığı izlenimini uyandıran şakaklarındaki kalın kıkırdak tabakası olmasa Miami'de bir emlâk şirketinin genç müdürü olabilirdi.

— Filme kim para koyuyor? diye sordu Cherry.

— İki kişi, dedi Romeo.

— Lorel ve Hardi, dedi Sam.

— Bana inanmıyor musunuz? diye sordu Romeo.

— Filmde seni oynatmıyacaklar, dedi Gary.

— Benim rolüme iyi bir oyuncu bulurlarsa çok iyi bir film yaparlar, dedi Romeo.

— Bakın Romeo, diye seslendim, iyi bir fikrim var.

Yerimden ayrılmamıştım, beş metre ötedeydim yine, ama sözler ağzımdan çıkıvermişti. Kalktım, onlara doğru

yürüdüm. Kötü bir fikirdi, ama daha iyisini bulamamıştım. Yine de aklıma daha iyi bir şey geleceğini umuyordum.

— Hayrola, dedi Romeo, bir fikrin var demek.

— Evet, dedim, filmde sizi ben canlandırırım .

— Bu işi başaramazsın, dedi Romeo, o kadar çatlak değilsin.

Romalozzo sol kroşesiyle ün yapmıştı, ve ben bu yumruğa doğru atmıştım kendimi. Gary gülmeye başladı, sonra gülme nöbeti Sam'a, Cherry'ye ve iki kıza geçti. Hepsi bara dayanmış yüzüme gülüyorlardı.

— Herkese içki ısmarlamam gerekiyor, dedim.

— Garson, diye bağırdı Romeo, beş Bromo-Seltzer.

Gary, Sam'ın sırtına güçlü bir şaplak indirdi.

— Bizimki durmadan gelişme gösteriyor.

— Şimdiye kadar kimse böyle film görmedi, dedi Romeo. Benim hayatımın filmi bitince, yüksek sosyeteden heriflerle karıların hepsi: «Romalozzo dün gece bizimle yemekteydi», diyecek.

— Öyle, dedi Sam, bu goril bütün pizzayı yedi.

— Havyar, kaz ciğeri. Hey Frankie! diye seslendi garsona, Bromo-Seltzerlerle birlikte bize havyar-kaz ciğeri getir.

Cherry gülmeye başladı, şaşırtıcı bir tınısı olan, şakrak, neredeyse mükemmel, Güneyin küçük şehirlerinin aptallığını hatırlatan inatçı, farfara, yankısı olmasa zevkle dinlenebilecek bir gülüş. O sıra, eksiksizliğine ne denli ihtiyaç duyduğumu anladım.

— Romeo, dedi Cherry, bugün rasladığım en matrak insansınız.

— Matrak olan ben değilim, arkadaşım. (Derinliği olmayan gözleriyle bana bakıyordu.) Sam, bu senin yeni dostun değil mi? diye sordu.

Sam, sakin sakin beni inceledi. Kısa bir sessizlikten sonra:

— Benim dostum olmadığını biliyorsun Romeo, dedi.

— Belki senin dostundur Gary?

— Kendisini hiç görmedim, dedi Gary.

— Ya sen şekerim, diye sordu Romeo kızlardan birine, senin dostun mu?

— Hayır dedi şeker, ama pek şirin şey.

— Öyleyse hayatım, dedi öbür kıza, senin arkadaşın olacak.

Kız bana yardım etmeye çalışarak:

— Beş yıl önce Las Vegas'da raslaşmadıysak değil, dedi. Beş, altı yıl önce Tropicana'da tanıştık belki, sayacak cesaretim yok, hah hah ha!

— Kapa çeneni! dedi Gary.

Yusyuvarlak mandaren yüzlü ve keçi sakallı melez, oturduğu yerden gözlerini ayırmaksızın bana bakıyordu. Aslanla yavruları kan içip can çekişen zebranın dumanı tüten barsaklarını yerken, bir ağacın en yüksek dalına tünemiş orman kargaları gibiydi.

— Kimsenin dostu olmadığını sanıyorum, dedi Romeo.

— Senin dostun, dedi Sam.

— Evet, dedi Romeo, benim dostum. (Bana döndü) Ne dersin ahbap?

— Hanıma sormadınız, dedim.

— Bizi ziyarete gelen hanım mı demek istiyorsun? Az önce şarkı söyleyen hanım mı?

Cevap vermedim.

— Dostum olduğuna göre, dedi Romeo, seni uyaracağım. Hanım, bu gece benimle birlikte.

— Çok şaşırdım, dedim.

— Öyle işte.

— Gerçekten çok şaşırdım.

— Ahbap, dedi Romeo, hikâyeyi fazla uzattın. Şimdi bas bakalım.

— Gitmemi söylemek için daha efendice bir yol bulamaz mıydınız?

— Defol.

Gitmeye hazırdım. Beni tutan hiç bir şey yoktu, ya da neredeyse hiç bir şey. Ama bu neredeyse hiç bir şey, Cherry'nin gözlerindeki gururlu ve parlak ışıltıydı. Bu, ışıltı, Romeo'ya karşı çıkmamı sağlayan öfkeye yol açtı. Çünkü Cherry kullanmıştı beni, farkındaydım ve beni kullanmaya cesaret eden kadınlara buz gibi bir öfke duyuyordum. Bir çılgınlık şekli daha, bu gece kaç şekil çılgınlıkla karşılaşmıştım. Ama Romeo'ya:

— Bu hanım isterse gideceğim, dedim, daha önce değil.

— İdam mahkûmu büyük bir iştahla son yemeğini yedi, dedi Gary.

Romeo'nun gözlerine bakmaya devam ediyordum.

«Acı çekeceksin», diyordu bana gözleri. «Sana bir şeyler hazırlıyorum», karşılığını veriyordu benimkiler. Yüzünde kuşku belirdi. Beni alt edip edemiyeceğini bilmiyordu, bir şey yoktu kafasında, sadece ısrarlı bir güç. Belki silâhlı olduğuma inanıyordu.

— Bu herifi davet ettiniz mi? diye sordu Romeo.

— Tabii, dedi Cherry, ve siz onu köpek gibi karşıladınız.

Romeo bir kahkaha attı, ne şen ne de ortalığı çınlatan bir kahkaha. Yüz döğüş kazanan, kırkını kaybeden bir boksörün profesyonel kahkahası. Kırk yenilginin on ikisi hakem hatasından, altısı hileli döğüştendi. Dördü de içeri tıkılmasına yol açmıştı.

Herhangi bir yenilgi karşısında gülmeyi öğrenen bir adamın kahkahası.

— Bu adam çok ünlü biri, biliyor musunuz? dedi Cherry. Mr. Stephen Richards Rojack, CLİCK adlı televizyon programını hepiniz bilirsiniz.

— Ne? dedi Sam.

— CLİCK mi? dedi Gary.

Herkesten önce cevap veren kötü öğrencinin sevinciyle:

— Tabii tanıyorum, dedi şeker. Bu tanışma beni çok etkiledi Mr. Rojack.

Gerçekten kız şekerdi. Sam hasta olmuştu.

Enseme dayadığı dört parmağının ucuyla bana bir gerdanlık takan Cherry:

— Şimdi, dedi, Mr. Rojack benim için çok özel bir dost olduğundan şu köşeye çekilip birer içki içelim.

— Bir çeyrek sonra yine çıkıyorsun, dedi barmen.

— Anlamadım, dedi Cherry.

Erkeklerin dehşeti birer hipopotam dışkısıymış gibi, gümüşten bir gülümseme yayıldı yüzüne.

Üzerinde boş bir piyanoyla terkedilmiş bir mikrofonun kaldığı sahnenin üç metre ötesinde, lâmbası mum biçiminde, küçük bir masa seçtik. Yanında oturmuş, bir değil iki kişinin varlığını duyuyordum. Beyaza çalan sarı saçlı, lâvanta rengi gölgeli ve garip hayaletli bir kadın,

gizli bir müzik, belki asla güneşte göremiyeceğim gövdeli bir kadın ve bir başkası. Bir köylü kızı kadar sağlam, mayoyla resim çektirmek için doğmuş, canlı, pratik, temiz, cinsel ilişkiyi spor sayanlardan.

— Halâ öfkeli misiniz? diye sordu.

— Evet.

— Öfkelenmemeniz gerekirdi, dedi, sizinle dalga geçiyorlardı.

— Siz de dalga geçiyordunuz. Gitseydim Romeo ile otururdunuz.

— Belki.

— Arada hiç fark görmeksizin.

O Güneyli küçük kız sesiyle:

— Bunu söylemek çok kötü, dedi.

— Kötü, gördüğünü söyler.

Ne dediğimi pek bilmiyordum ama çok hoşuna gitti. Yeni yetmeler gibiydik. Yeşil gözleri mum ışığında kara, sarı ve altınsı parıltılı, parmaklarının tersiyle çenemi okşadı. Böyle aydınlatılmış, gözleri. burun delikleri, bilge ağzıyla tam bir kediydi.

— Mr. Rojack, gülünç fıkralar bilir misiniz?

— Evet.

— Bana birini anlatın.

— Sonra.

— Ne zaman?

— Buradan çıktığımızda.

— Çok kabasınız. Hem...

— Ne?

— Sersem, dedi burundan gelen Güneyli konuşmasıyla.

Bir değerli taşın eşini bulmuş iki elmas tüccarı gibi gülümsedik. Sonra öpüşmek için eğildik. Aldığım alkol yüzünden neredeyse bayılacaktım, çünkü ağzından bütün bildiğini söyleyen tatlı ve şiddetli bir soluk geliyordu, Güneyin küçük şehirleriyle otomobillerin arka koltuğundan, lüks otellerden, yıllardan beri dinlediği iyi cazdan, yüreğinin sade ve doğru kasından, iyi şarap tadından, müzik dolaplarından, oyun masalarından söz eden, inatçılığını ve uzlaştırıcı bir yanı, ölümü, gazla şişmiş arkadaşları kadar güçlü ve korkunç bir şeyi, burbon koku-

sunu, çıplak ve kanlı vaadi söyleyen. Öyle ki, gözlerimi kapadım ve bir an baş dönmesinin içine yuvarlandım, Cherry bana fazlaydı, sanki kendimden güçlü biriyle döğüşüp bir sağ yumruk yemiş — çıplak değil boks eldivenli—, bir an kendimden geçmiş, ardından geleceğin korkusuyla toparlanmak için bir saniye beklemiş gibiydim. Hayatımın en güzel öpücüğü değildi, ama kuşkusuz en vahşisiydi. İçinde o çelik mekanikten, öptüğü çok sayıdaki erkeklerden birazı vardı.

— Öpüşünüz ne kadar tatlı, dedi.

Evet, iki yeni yetme gibiydik. Bu, biraz korkuyla birlikte saygı ve vaad karışımını (sanki gözlerim bağlı yürüyormuşum ve her an merdivenden düşecekmişim gibi — ama beni aşağıda yastıklar bekliyordu — oyuna dahildi bu da) hayatın bize pek az kişinin farkında olduğu bir şey sunduğu duygusunu, aynı tatlılığı, tatlılığın ta kendisini duyan bir gövdenin varlığını yakınımda bulmanın mutluluğunu hayat boyu hissetmemiştim. En ufak bir hareket yapmaktan çekiniyorduk.

— Sersem, dedi, ceplerin çekirge doluymuş gibi girdin içeriye.

— Çekiniyordum.

— Neden?

— Vodu.

— Sen vodu. Sen kaçık. Seni tanıştırmadım, çünkü dostum değil Hayaletlerin Kralıydın.

— Doğrudur sanıyorum.

— Korkunç!

Barmen yaklaştı.

— Sıra sizde.

— Bu gece başka şarkı yok.

— Tony'yi uyarmam gerekecek, dedi barmen.

Cherry'nin yüzü, sonbahar günü bir ağaç üzerinde olgun şeftali bulmuş da yemek için duran askerinki gibiydi.

— Çağır Tony'yi, dedi, bize de iki duble getir.

— Onu çağırmak istemiyorum.

— Frank, bence çağırman daha iyi olur. Vızgelir. Gerçekten. Ama sen rahatsız oluyorsun diye beni de rahatsız etme.

Frank, bir şey söylemeden Cherry'nin yüzüne baktı:

— Hem sonra Mr. Rojack şarkı söylememden hoşlanmıyor. Şarkı söyledim mi midesi kalkıyor.

Herkes güldü.

— Bunu seviyor, dedi Frank, bardağı masaya vurdum mu kötü kötü bakıyordu bana.

— Mr. Rojack, ayırım yapmadan insana nazar değdirir, dedi Cherry, HOOPS!

Bardağını yere bırakmıştı.

Cam kırıklarına bakan Frank:

— Gerçekten şarkı söylemiyecek misiniz? dedi.

Cherry başını sallayınca uzaklaştı.

— Çok teşekkür ederim Cherry, dedim.

— Her neyse, dedi, işte havanın canına okundu.

Bir kibrit çaktı, hemen ardından söndürdü ve tablanın içinde geleceği görmeye çalıştı.

— Az ötede tehlikeli dönemeçler.

— Beni deli mi sanıyorsunuz.

— Yok canım. Keyifli keyifli güldü. Sadece şımartılmışsınız.

Yeniden öpüştük. Neredeyse ilki kadar iyiydi. Belki kader, ikimize de bir şeyler hazırlamaktaydı.

— Delirdiğimi sanıyorum. Karım öldü. Bir çizgi çektim.

— Yaşantınız hoş olmadığından mı geriye bakmak istemiyor musunuz?

— Öyle.

— Bir haftadır ben de aynı durumdayım.

Kendisine refakat eden zenci, piyano başına çöktü. Cherry'nin yanından geçerken omuz silkti. Piyanodan bir somurtuk ses çıkardı, birkaç somurtuk ses daha onu izledi. Sonra hızlı ve somurtuk bir havaya geçti.

— Belki de onu seviyordunuz, dedi Cherry, işte bu nedenle bir şey hissetmiyorsunuz. Cenazelerde en çok ağlıyanlar kocalarından kurtulmak isteyen kadınlardır.

Telefon çaldı. Frank, barın yanındaki kulübeyl göstererek: «Mr. Rojack, size», dedi. Yürürken Romeo, Sam, Gary ve kızların gittiğini farkettim.

— Roberts.

— Evet.

— Roberts.

— Halâ ayakta mısınız?

— Evet dostum, halâ ayaktayım.

— Neredesiniz?

— Queens'de. Yatmak üzereydim.

Kanun temsilcilerine özgü, erdemli bir susuşa geçti.

— Kim size telefon etti.

— Yukardan biri.

— Ne söylediler?

— Rojack, kibarca gevezeliğinizden illâllah. Nereden çıktığınızı biliyorum.

— Yok canım? Ben sizin nereden çıktığınızı bilmiyorum.

— Aptal herif, dedi Roberts, zilzurna sarhoşsunuz.

— Belki, ama siz de öylesiniz. Şu sıra içki içiyorsunuz.

— Evet.

— Ben de hiç içmediğinizi sanıyordum.

— Yılda bir kere.

— Bana şeref verdiniz.

— Siz yüksek sosyetedekiler, dedi Roberts, leş kokuyorsunuz.

— Gerçekten beş para etmeyiz.

— Dinleyin beni, neredeyseniz çıkın oradan. Emniyette değilsiniz.

— Mümkündür ama, şu sıra bana işkence eden yok.

— Kız sizinle mi?

— Evet.

— Kim olduğunu biliyor musunuz?

— Zehir. Hiç kuşkusuz.

— İnanın, oradan çıksanız iyi edersiniz dostum.

— Roberts, dünyanın dünya olması için her şeyden biraz bulunması gerek.

— Bugsy Siegel'den söz edildiğini hiç duydunuz mu?

— Tabii. Kendine saygısı olan bir sarhoş, mutlaka Bugsy Siegel'den söz edildiğini duymuştur.

— Peki öyleyse, yanınızdaki kız ona pek çok şey anlatmış olabilir.

— Öyleyse neden, haftada yüz elli dolara bir gece kulübünde şarkı söylüyor? diye sordum.

— Size daha fazlasını söyleyemem.

Öfkelenmiştim.

— Kendinizi Eddie Ganucci'ye vereceğinizi sanıyordum.

— Sizin olayda bazı yeni durumlar var.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bize, karınızla ilgili her şeyi söylemediniz.

— Her şeyi mi?

— Ya neden söz ettiğimi biliyorsunuz, ya da haberiniz yok.

— Bir şey bilmediğim açıkça ortada.

— Bırakın öyleyse.

— Yeni olan, iyi mi kötü mü?

— Saat beş buçukta merkeze gelin.

— Başka bir şey söylemek istemiyor musunuz?

— Kapınyederinizin bu sabah uçakla geleceğini duydum.

— Nereden duydunuz?

— Radyodan, (Roberts gülmeye koyuldu. Bu sabah yaptığı ilk şakaydı.) Radyodan duydum. Rojack, şimdi bana barmeni verin. Kendisiyle konuşmak istiyorum.

Yerime döndüğümde Tony masadaydı. Karşıt sorunlarla uğraşan ve hangisinin daha önce patlak vereceğini düşünen bir adamın somurtuk havasındaydı. Bana gevşek bir el uzattı, yan gözle baktı. Ağır ve güçlü bir koku gibi nefret sızdırıyordu, ben bayılmak üzereyken Cherry'den taşan kokunun eşi. Tam karşısında olduğumdan, bu nefretin yakınlığı bir kez daha midemi kaldırdı (bir tehlike, hem de plâstik torbada cançekişmek gibi belirsiz bir tehlike), korkuyla karışık yanlarından kaçıp gitmek isteğini duydum. Yalnız, ilk anın hepsinden beter olduğu düşüncesi beni alıkoydu. Gülümseyerek Charry'ye:

— İnanılır gibi değil, dedim. Polisler burada kalmamam gerektiğini söylüyorlar.

— Bazıları zekidir, dedi Tony.

— Ne olursa olsun, bana çok iyi bakıyorlar. O kadar kuşkuluydular ki barmeninizle konuşmak istediler.

— Burada hiç başımız derde girmez, dedi Tony. Dert eksik değildir. Ama dışarda.

Canı sıkkındı, beş yere teslim edilecek malı ve ancak üç adamı varmış gibi.

— Bu zamanda güvenecek birini bulmak çok güç, dedim.

— Dostlar var, dedi.

— Dostlar yoruluyorlar.

— Peki öyleyse, kalk da şarkı söyle, dedi Cherry'ye.

— Keyfim yok.

— Benim de. Bu numarayı yapmaya yeltenme.

Cherry yüzüme baktı.

— Gülünç bir fıkra biliyor musunuz Mr. Rojack?

— Bir şiir biliyorum.

— Okuyun.

— Büyücü cadılar aptaldır, dedi kontak sihirbaz.

— İlk mısra mı? diye sordu Cherry.

— Evet. İkinciyi de istiyor musunuz?

— İstiyorum.

— Aynı zamanda da son mısra.

— Öyle mi?

— Hula hula! cevabını verdi büyücü cadılar.

Gümüşsü bir cadıyla kara bir cadının kanat darbeleriyle döğüştüklerini görüyormuş gibi, bir kahkaha attı.

— Tekrar edin.

— Büyücü cadılar aptaldır, dedi kontak sihirbaz. Hula hula! cevabını verdi büyücü cadılar.

Ezberlemek için bir kere daha tekrarlattı. Tony'nin suratındaki anlam, yüzünde dokunaklı bir gülümsemenin belirmesine yol açtı.

— Şarkı söylecek misin? diye sordu Tony.

— Bir tek şarkı söyleyeceğim.

— Ne demek istiyorsun bir tek şarkıyla?

— Mr. Rojack'ın şiiri beni kendime getirdi. Ya tek şarkı söylerim, ya da hiç.

— Kalk, dedi Tony.

Cherry sahneye çıktığında bana döndü.

— Bütün şarkı dizisini söylecek.

Cherry piyanistle konuşuyordu. Piyanistin başını salladığını görüyordum, sonra güçsüz bir adamın güçsüz gülümsemesi yüzüne yayıldı. Konuşma sırasında, sinirli parmakları bir şarkının girişini çalıyordu: NE DİYORSUN BEBEK? FUNKY-BUTTY, FUNKY BUTT-, KALDIR ŞUNU.

Cherry mikrofona gülümsedi. «FUNKY - BUTT, FUNKY - BUTT, KALDIR ŞUNU», dedi bir elektronik teleraslaması gereken mırıltıyla; kalın bir soluk duyuldu, son-

ra mikrofon tizden haykırmaya koyuldu. Cherry eliyle mikrofonu kapadı, içerde kalan bir düzüne kadar müşteriye gülümsedi.

— Kahvaltı saati geldi.

Alkışlar duyuldu.

— Hepimizin dışarı çıkmaktan ve güneşi görmekten korktuğumuzu çok iyi biliyorum.

— Yağmur yağıyor, dedi yargıç iki orospusunun arasından.

Birkaç yağlı kahkaha daha işitildi.

— Evet sayın yargıcım, ama mahkemede hep güneş parlıyor, dedi Cherry hafif gülüşmelere yol açarak. Evet, hepimiz sabahtan korkuyoruz. Yine de size bir şarkı söyliyeceğim, evlerimize döneceğiz. Bang.

Kontrollu, ama kaldırıma düşürülen lâğım kapağının madenî gürültüsünü örten bir sesle:

— Şaka ediyor, dedi Tony.

Sonra:

— Şaka ediyor, diye tekrarladı.

— Evet, dedi Cherry. Alkışlıyor musunuz?

Kendisine karşılık veren sıkıntılı birkaç alkışı canlandırmak için ellerini çırptı. Piyanist birkaç ses çıkardı. Cherry bir dinî şarkı söyleyecekti.

İSA'NIN YANINDA GEÇEN HER GÜN.
DAHA BÜYÜK BİR MUTLULUKTUR.
İSA'NIN YANINDA GEÇEN HER GÜN,
ONU BANA BİRAZ DAHA SEVDİRİR.

Bir an sustu, dindar kişiler gibi ellerini kavuşturarak gözlerini dinleyicilere indirdi. Kahkaha nöbeti geçirecek gibiydi.

İSA BENİ KORUYOR, KURTARIYOR.
BEKLEDİĞİM O'DUR.
İSA'NIN YANINDA GEÇEN HER GÜN,
ONU BANA BİRAZ DAHA SEVDİRİR.

Bu gece söylediği en iyi şarkıydı, verebildiği kadarını verdiği şarkı. Küçük bir güney şehrinden çıkan bir baptist (*) kadınlar topluluğu kafamda ilerledi, parıltılar gözlüklerinin camlarından geliyordu, yüzlerinin derisi so-

---

(*) Baptist: İnsanların, ancak olgunluk çağında vaftiz edilmeleri gerektiğini savunan bir mezhep mensubu.

luk ve buruşuk, üst dudaklarının kıvrımı ihtirasın yüzünde erdemli bir yara izi, boş mezarlar üzerinde debelenen delice istekle parıldayan göz, damar sertliğinden felce uğramış sofuluk...

İSA'NIN YANINDA GEÇEN HER GÜN, ONU BANA BİRAZ DAHA SEVDİRİR. Bu kadınların kendisine yönelttiği sayısız iğneleri yumuşatması gereken fizikî bir neşe, onlardan pek nefret etmeyişinden gelen bir müzik sezgisiyle Cherry'nin sesi inip çıkıyordu. Bugün nefret dolu ve cılız kadınların her biri eskiden bir erkeği, bir yeğeni, bir kardeşi ya da yıllar önce ölen bir amcayı seven, mektuplarını bir kurdeleyle bağlayıp saklayan, belki de gebe kalmış bir kıza merhametli davranan büyücülerdi. Soğuk ve kaskatı kesilmiş eklemlerine halâ ipince bir hristiyanlık sevgisi akıyor, bu duygu ara sıra onlara kaybolan sevgilinin tatlılığını hatırlatıyor, geçmiş acıyı yeniden yaşatıyordu.

İSA'NIN YANINDA GEÇEN HER GÜN, ONU BANA BİRAZ DAHA SEVDİRİR. «Herkes şarkı söyleyecek», dedi Cherry, ve ben, otuz yıllık bekleyişten sonra toplanan eski öğrencilerden biri gibi yerimden kalktım, içki kadehimi bir ipin ucuna bağlanmış bira bardağı gibi geniş kol hareketleriyle sallıyarak onunla birlikte şarkı söyledim: **«DAHA BÜYÜK BİR MUTLULUKTUR.»**

Onunla yalnızdık. Özel bir sarhoşluk onun gövdesinden benimkine geçiyor, ona dönüyor, piyanist de zaman zaman canlı resimlerde gelip kedilerin düğününü izleyen bir sıçan gibi araya giriyordu. Ama kısa bir süre sonra da bu bitti. Yeni gelen bir sarhoş her dizenin son sözcüğünü haykırarak söylemeye koyuldu, orospular incecik sesleriyle bir ağızdan katılacak oldular ama yargıcın bakışıyla sesleri kesildi. Diğerleri susuyorlardı. Tony sapsarıydı. Cherry sahneden indi.

— Evet, bitti!

— Bir yere gidemezsin, dedi Tony, sarhoşsun. Aklını kaçırdın.

— Bir Amerikan bayrağım var Tony. Noel'de sana yollayacağım. Masa örtüsü yaparsın.

— Bundan böyle banyonda şarkı söylersin kızım, başka yerde değil. Şehrin bütün gece kulüplerinde çalışmana engel olacağım.

— Üstümü değiştirmem gerek, dedi Cherry.

— Sizi bekliyorum.

Tony ile yalnız kaldım. Onun varlığı benimkine karşı, bir denizaltı mağarasının çamuruna gömülü iki deniz yaratığı gibi deniz hayvanlarının leş kokulu mesajlarını değiş-tokuş ederek sessiz bir boğuşmaya girişmiş, bakışlarımızı birbirimizden kaçırıyorduk. Tony, her yanımı kapladığını hissettiğim ıslak çimentonun çamurlu leş kokusunu çıkarıyordu. Bunun üzerine Deborah'a başvurdum. Kaç kere Deborah'la konuşurken elimi boğazıma götürmüştüm, içinden hiç kuşkusuz bu boğazı bir kulaktan öbürüne yarıyordu. Mucizelere inanmasına şaşmamak gerekirdi. Çakımı almak için elimi cebime atma ve çakıya avucumun içinde hayalî bir gezinti yaptırma, elimi uzatıp Tony'nin gırtlağında derin bir yara açma sırası bendeydi.

«Böylesi çok iyi, dedi Deborah kulağıma, sonunda anladın. Yarayı da tuzla.»

«Tuzu nereden bulacağım?»

«Bu adamın baskı yaptığı kişilerin gözyaşlarını al. İşte tuzun. Hem iylce ovala.»

Bir acı birikimine çağrıda bulundum, tepki öylesine güçlü oldu ki parmaklarım arasında, bu acıyı Tony'nin boynuna kadar götürecek gümüş billurların çıtırdadığını duydum. Düşüncemin bir bölümünün bunları zorla Tony'nin gırtlağına tıkması gerekti.

Rahatsızlığını sezdim. Ayaklarını oynattı, sonra ağzını açtı.

— Hava sıcak.

— Evet, cevabını verdim.

— Karınızın başına gelen çok acı.

— Korkunç.

Cesareti kırılmadı.

— Kendisini tanıyordum, dedi.

— Gerçekten tanıyor muydunuz?

— Şehrin en güzel yerlerinden birinde bir gece kulübüm var. Dostlarıyla oraya gelirdi.

Cherry, elinde bir bavul, sırtında bir tayyör ve gabardin pardösü, giyinme yerinden çıkıyordu.

— Gidelim buradan, dedi bana. Tony'ye hiç bakmadan kapıya yürüdü. Peşinden ilerlemek üzereyken

Tony'nin bir bıçak savuracağını ve hedefini şaşırmıyacağını sırtımın orta yerinde hissettim.

— Evet, dedi yine, karınız günün modasını adım adım izleyenlerdendi.

— Biliyor musunuz, dedim, amcanızın hastalığı da büyük felâket.

— Çok iyi dayandı, dedi Tony. Bu söz üzerine, Cherry'nin peşinden yürüdüm.

Bir kahvede kahvaltı ettik, hiç konuşmadan hafif bir kahvaltı, çayla küçük İngiliz ekmekleri. Bir ara fincanımı ağzıma götürdüm ve elimin titrediğini farkettim. Cherry de aynı şeyi gördü.

— Ne gece geçirdiniz, dedi.

— Gece değil, başlayan gün önemli asıl.

— Yakında olup biteceklerden mi korkuyorsunuz?

— Her zaman korkardım, dedim. Gülmedi ama beni doğruladı.

— Benim de gerilediğim bir an oldu, dedi.

— Gerekçesi neydi?

— Kendimi öldürmek istiyordum.

— Aynı şey en güzel kadınların başına gelir.

— Hayır, en kasvetlilerin.

— Evet.

— Bir an gelip insan, kendini öldürmeye hak kazanabilir mi sizce?

— Belki.

— Sanki son kurtuluş çarenizmiş gibi?

— Açıklayın.

— Hiç ölülerle yaşadınız mı?

Bu sözleri, pratik Amerikalı kadın görünüşünü elden bırakmadan söyledi.

— Hayır, gerçekten pek bilmiyorum.

— Ben bütün çocukluğumu annem ve babamla geçirdim, ölmüşlerdi. Ben dört buçuk yaşındayken, bir otomobil kazasında. Aramızda epey yaş farkı bulunan ablamla ağabeyim beni büyüttü.

— Size iyi davranırlar mıydı?

— Yok canım, dedi Cherry, yarı deliydiler.

Bir sigara yaktı. Gözlerini çevreleyen halkalar yorgunluktan kapkaraydı, yumruk yemiş gibi yeşil gözka-

paklarının kıyısında kırmızıya, yanaklarında sarıya dönüyordu.

— Ölülerle yaşarsanız, yılın birinde, bir gün ölülerin sizi karşılamaya hazır olduklarını farkedersiniz. O günü seçmek gereklidir. Yoksa, sizi kimsenin beklemediği bir gün ölürsünüz belki ve yapayalnız bırakılırsınız. Bu nedenle itiş böylesine güçlüdür. Biliyorum. Günüm geldi. Geçirdim günümü. Bir an geriledim.

— İyi ya, insan belki o gün kendini öldürmeyi denemeli. Bu fırsatı kaçırır da canlı kurtulursa, gelecekte intihara eskisi kadar yakın olmaz. Belki o itiş gücünden çok şey yitirmiştir.

— İyimsersiniz, dedi Cherry. (Elime dokundu.) Hâlâ korkuyor musunuz?

— Hayır.

Oysa yalan söylüyordum. Dehşet, yürekli küçük söylevimin ortasına çöreklenmişti. Ölümden korkmamak, ölüme gitmeye hazır olmak; ara sıra ölümden, herhangi birinden çok daha büyük bir korku duyduğumu düşünüyordum. Ölüme çok kötü hazırlanmıştım.

— Dolunay ne kadar sürecek? diye sordum.

— Üç gün daha.

— Evet.

— Korktuğunuzu söylüyorsunuz. Kadınlardan mı korkuyorsunuz?

— Bazı anlar geliyor, onlarda yerim olduğuna hiç inanmıyorum.

— İnanmıyor musunuz?

Hiç kimseye söylemediğimi ona söylemeye hazırdım.

— Buna büyük bir önem vermek istemezdim.

Bir kadınla aynı yatakta olmanın yaşamı yaratma izlenimini pek seyrek duyurduğunu, daha çok hayata karşı bir saldırıya geçtiğim duygusu uyandırdığını sözlerime eklemedim. Bu da varlığımın bir yerinde —evet, korkunun büyük bir bölümü o YER'deydi —, kadının içinde beni bekleyen yargıdan korkmama yol açıyordu. Sırtımda tanelenen teri hissettim.

— Bir kadeh içsek? dedim. İçecek şeyiniz var mı?

— Evime gidemeyiz. Tony on beş dakikada bir telefon edecek, sonra kapıma birini yollayacak.

— Benim evime de gidemeyiz. Gazeteciler, dostlar, ortaklarla dolacaktır... akrabalar da cabası.

Barney Oswald Kelly New York'a geliyordu. Roberts gerçeği söylediyse tabii — niçin yalan söylesindi? — Evlendiğimden beri sekiz kere görmediğim, ama büyük bir korku duyacak kadar tanıdığım kayınpederim. Konu çok genişti, bir yana bıraktım, Asya kıtasını da bir yana bırakabileceğim gibi.

— Evet, evimden mümkün olduğu kadar uzak duralım.

— Otele gitmek istemiyorum, dedi Cherry.

— Ben de istemiyorum.

İçini çekti.

— Bir yerim var. Özel bir yer.

— Oraya büyük saygı gösteririm.

— Gitmek için daha çok erken.

— Başka çaremiz yok, prenses.

— Oh Stephen! dedi Cherry. Hula, hula.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Zincirleme Kibarlıklar

Şehrin doğu kesiminin ucuna kadar taksiyle gittik, bir nisan sabahının soğuk sisinde, ıslak sokaklardan tüten buhar kadar gri gökyüzünün altında bir ucuz şarap mahzeninden yükselen hafif çürümüş tahta kokusunu geçip her sahanlığı yosun kadar kalın bir tozla kaplı ve sağlam tellerle çevrili pis ampullerle belirlenmiş kapıların önündeki çöpleri, Porto-Riko mutfağının güçlü, baharlı, o sarımsak, domuz barsağı ve birbiriyle uyuşması imkânsız baharat karışımı kokusunu (içler acısı bir kaynaşma), tuvaletlerin açık kapısı ve yerden taşan küfle belirlenmiş merdiveni aşarak bir binanın beşinci katına çıktı. Yaşlıların barsaklarından çıkan bulaşıkcılık ve hastalığın varabileceği dehşet yönünden, borulardan boşanan leş koku İnsanda ürkütücü bir yaşlılık tiksintisi uyandırıyordu. Merdiveni çıktığımız sürece bir sevgiliden çok, düşman toprağındaki bir askerdim. «Bu sevgi başarısızlıkla sonuçlanırsa, diyordu koku, bana daha yakın olacaksın.» Mambo'nun, ölesiye dövülmüş gibi korkudan haykıran bir çocuğun sesi duyuluyordu. Her katta kapılar aralanıyor, yerden beş karış, üç karış, tek karış yükseklikteki kara gözler, ayakta duramıyan, bir yaşına varmamış çocuklar görünüyordu.

Cherry anahtarlarını çıkardı, iki ayrı kilide sokup kapıyı açtı. Kilitler, boyutlarıyla ters orantılı, büyük bir madenî gürültüyle yerlerine oturdular. Küçücük maymunların gözlerini andıran bu parlak gözlere bağlı kulakların uyanıklığını hissettim.

«Hep aynı şey, dedi. İster sabahın üçünde geleyim, ister öğlen birde, hiç durmadan beni gözlerler.»

Sırtındaki gabardin mantoyu çıkardı, bir sigara yaktı, sigarayı bırakıp gazlı kaloriferi işletti, gidip bir dolaptan içki şişesiyle iki bardak çıkardı. Buz dolabı, çift kapılı, eğri büğrü, eski model bir araçtı. Buzluktan aldığı kül rengine yakın buzlardan ekşi bir ırmak suyu kokusu yayıldı.

Ona yardım etmek istedim, ama sakin sakin konuşurken buz kıracağa sert bir yumruk attı. Sonra buzları suyun altına tuttu, musluk uykusundan uyandırılmış yaşlı bir köpek gibi gurulduyordu.

— Kızkardeşim burada otururdu, dedi. Resim öğrenimi yapmak istiyordu, kendisine biraz yardım ettim. Pek az. Eşyalar onundur.

— Gitti mi?

Bir an sustu.

— Evet. Şimdi bu yer benim. Bütün bu insanlar üst üste yaşarken, odaya pek az uğradığım için ara sıra kendimi suçlu hissediyorum. Ama burası kızkardeşimin odasıydı. Bırakmak istemem.

Bulunduğumuz yerin bundan başka odası yoktu: Sekize dört, bir salon-yemek odası-mutfak-yatak odası. Beyaza boyalı duvarın sıvası her yandan çatlamıştı, içerisi turuncu, kırmızı, yeşil, iştah açıcı, moda hakkında bir şey bilmeyen, New York'a yeni ayak basmış bir kızın seçebileceği gibi masum renkli eşyalarla doluydu. Direksiz, geniş bir yatak, tek ayağı kırık bir kanape, bir briç masası, iki açılır kapanır madenî iskemle, rejisörlerin kullandığı türden bir bez koltuk ve bir resim sehpası. Duvarlarda, çerçeve niyetine incecik çam kabuğuyla çevrelenmiş bir sürü resim asılıydı. Dipteki iki pencere de, büyük bir talih sonucu boşluğa, Manhattan'da kalan en son mezarlıklardan birine bakıyordu.

— Kızkardeşinizin resimleri mi?

Bu soruyu sormak istemiyordum ama beklediğini de hissediyordum.

— Evet.

— Yakından bakayım.

Birden sinirlendiğimi hissediyordum ama, yorgunluğun sonucuydu bu, üstelik hissedebildiğim tek şeydi: Al-

kol, içimdeki adrenalini yeniden ateşlemişti. Bir kaç saat sonra, belki yarın, uyumak için — ya da uyumaya çalışmak için uzanacağım bir an gelecek ve bu gecenin anıları, bir savaş alanını dolduran parçalanmış gövdeler gibi doğruluverecekti. İçki yakamı bırakmamıştı, onun kırmızı kadife kaplı altın sarısı vagonundaydım hâlâ, oradan ölülerle kaplı alanı aşıyor, her cesette Deborah'ın yüzüne bakabiliyordum.

Artık resimleri seyretme isteği yoktu içimde. Çok gelmişti bile, Cherry'nin kızkardeşindeki mariz yanı görebiliyordum, iğrenç bir yığın, deliliğin eşiğinde kanlı bir karı.

Resimler, eşyaların aydınlık turuncu ve yeşiline acı nacak şekilde ters düşüyordu. Bu kız hayat dolu olmalıydı. Devam etme isteğim yoktu. Kendi hızını kesen bir atın çeneleri arasına sıkışmış, ya da sadece, üç gündür tütüne el sürmeyen bir tiryaki gibi, içimde büyük bir gerilim duyuyordum. Her şeyden önce kadına ihtiyacım vardı; zevklenmek için, âşık olduğumdan değil, sadece bu gerilimi, merdivenleri çıkarken duyduğum o ağır ve neredeyse şehvetli yorgunluğu yok etmek için kadına ihtiyacım vardı, içimde isteğin yükseldiğini hissediyordum. Ama yalan söylemem imkânsızdı, resimlerin yalnız, hafifften aşılacak birer engel olduklarını belli belirsiz sezmekle kalmıyor, bir kişisel iç alanın kapısını açtıklarını da hissediyordum. Üstelemekle her şeyi berbat edebilirdim, bu resimler keyfimi kaçırıyordu, iğrenç buluyordum onları.

Bir yalanla başlıyamazdık. Sanki umutsuz bir sır biliyordum, sanki dünyanın öbür ucundan yeryüzünün sonunun geldiğini bildiren bir haber ulaşmıştı bana. Bu oyunun son perdesiyse, dönüş parasını saklamanın gereği yoktu. Elimdeki avucumdakini ortaya sürmeliydim. Derken garip bir cümle çıktı ağzımdan.

— Sana yalan söylemek istemiyorum, ilk yalana kadar da yalan söylemiyeceğim.

— Hadisene, dedi Cherry.

— Kızkardeşine bir şey oldu, değil mi?

— Evet.

— Dayanamadı mı?

— Dayanamadı ve öldü.

Sesi duygusuzdu. Olay sanki, küçücük yassı bir taşla örtülmüştü.

— Neden öldü?

— Kızkardeşim, kendisine çok acı çektiren bir adamla yaşıyordu. Adam, bir kadın satıcısından başka şey değildi. Bir gece, kızkardeşimi dövdü. Kızkardeşim, bu olaydan sonra toparlanamadı. Buraya kadar sürüklendi, kendisiyle ilgilenmemi istedi.

Cherry, afsun yaparcasına, buz parçalarını şıngırdatarak bardağına daireler çizdiriyordu.

— İki gün sonra, diye devam etti, dışarı çıkmamı bekledi, otuz uyku hapı aldı ve damarlarını kesti. Sonra yerinden kalktı, pencerenin önünde düşüp öldü. Aşağı atlamak, mezarlığa gitmek istiyordu sanırım.

Kısa bir süre sonra:

— Adam ne oldu? diye sordum.

Cherry'nin yüzü, özellikle küçültücü bir yarışını hatırlayan jokeyin sert görünüşüne büründü. Ağzı, amansız ve iradeli kişilerinki gibi, acıyla büzüldü.

— Onunla ilgilendim.

— Kendisini tanıyor muydun?

— Bundan artık söz etmek istemiyorum.

Bakışım, operatör olamamış bir sorgu yargıcının bakışı gibi keskindi.

— Kendisini tanıyor muydun?

— Tanımıyordum. Kızkardeşim, yarı deli olduğu için o adamı seçmişti. Bir başkasına âşıktı. Onu elinden kaçırdı. Benim yüzümden. Sevgilisini elinden aldım. (Cherry ürperdi.) Böyle bir şey yapabileceğim aklıma gelmezdi, ama yaptım.

— Tony miydi?

— Yok canım, değildi tabii! Shago Martin'di?

— Şarkıcı Shago Martin mi?

— Hayır sevgilim, kâşif Shago Martin?

Cherry kadehini dikti, yeniden içki doldurdu.

— Beni dinle biraz canım, göreceksin: Kızkardeşim, New York'tan her geçişinde Shago'yu bekleyen altı kızdan biriydi. Ona çok önem verdiği kanısındaydım, daha çocuktu. Shago'yu utandırmak için, bir gece onlarla birlikte çıktım ve GÜM! Ben, Shago'yu bekleyen altı New

York'lu kızdan biri oldum. Anladınız mı Mr. Rojack, Shago tam bir ERKEKTİR.

Bu söz bende, karnıma inen yumruk etkisi yaptı. Cherry'nin yargısında kesin bir yan vardı, sanki Zencilerle Beyazlar arasında, önde gelen kişilerin kapıştığı bir cinsel güç yarışması yapılıyordu.

— Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, dedim. Gülmeye koyuldu.

— Kuyruğunuzu bacaklarınız arasına kısıp göndermek istemiyorum sizi. O kadar ileri gitmedim. Shago'ya âşıktım. Kısa sürede Shago da bana âşık oldu. Kaçınılmaz şeydi. Benim gibi uslu bir Güneyli Beyaza nasıl âşık olmasın? Sanırım bir erkek âşık olduğunda, diğer erkeklerden daha güçlü değildir.

Hem keyifli, hem hüzünlü, gülümsedi.

— Her neyse, kendimi hiç bu denli güçlü hissetmemiştim, dedim. Doğruydu da.

Yumruğa kötü bir hasetle karşılık veriyordum. Deborah'ın yüzü, morgdaki yeşil göz yeniden karşımdaydı ama korkmuyordum artık. Tam tersine, yansıttığı nefrete sahiptim sanki.

— Ben de kendimi pek iyi hissetmiyorum, dedi Cherry.

Bu sıcak havada yatmaya hazırlandık. Musluğun yanına bir paravana koydu, ben giysilerimi çıkarırken paravananın ardında soyundu. İki kişiye dar gelen yatağının çarşafları arasına ürpererek süzüldüm, lüks çarşaflardı bunlar (kızkardeşi almamıştı herhalde), çarşaf bu sefil kışın tüm madenî soğuğunu koruduğundan titremeye koyuldum. Mezarlık görüntüleri geçti gözümün önünden, yandaki mezarlığın, Harvard'ın Sever Hall'deki kemerli salonunun — yirmi yıldır o salonu düşünmemiştim, belki yirmi yıldır bu kadar üşümediğimden — ve aynı anda Kuzey Kutbunda olabileceğimi, gövdemin tüm demiri rüzgâra karşı direnmek üzere birikmiş gibi çırılçıplak soyunabileceğimi anladım. Cherry, sırtında saman rengi bir sabahlık, bin kez unutulmuş profesyonel bir alçak gönüllülüğün hüzünlü gülümsemesiyle paravananın bu yanına geçti, utana sıkıla yatağa uzandı.

Arkası gerçekten bir harikaydı, ellerimi üzerine koyduğumda hayat, yorgunluğumun buzullarını aşıp geldi. İki

sevgilinin karşılaşması olmadı bu, daha çok ormanın iki ayrı yolundan gelen ve bir açıklıkta buluşan iki sakin hayvanın, iki eşitin buluşmasıydı. Hiç bir başlangıcı gerekli görmeden seviştik, sakin sakin içine süzülmemden ancak otuz saniye önce. Gövdesinin ve tecrübesinin tüm kurnazlıkları benimkinin ağırlığını karşılamak için terazinin bir kefesinde, geçmiş hayatı benimkine bedeldi. Hareket halindeki aletimin batık görüntüsü her türlü kendini beğenmişlikten yoksun, zevk vermekte aceleci değildi. İhtirastan yoksunduk, ay ışığıyla aydınlanan bir sahnede hareketsiz sayılabilecek uzun bir baleyi tekrarlayan iki profesyonel dansördük. Hiç durmayabilirdim. Yorgunluk beni kurtarmıştı. Hayatım derin sularda oynanıyordu, epey altta ve uzakta, harcanan güçle armağanın sonunda birbirinden ayrıldığı harika bir tünelde. Nefisti. Eşsiz bir duyarlılıktaydı. Ben de bunu bekliyordum. Etinin kıvrımında bir eflâtun gölgenin serinliği yaşıyordu. Hareketlerim hiç bu mükemmelliğe erişmemişti. En ufak hata yapmaya imkân yoktu.

Yine de sevgi, eylemin kendisini aşmıyordu. Ne onda aşk vardı, ne bende, ayin gövdelerimiz boyutlarındaki kilisede kutlanıyordu, buluşma yerimiz gözlerinin ışığının, düşünce salgılarının altındaydı. Yorgunluktan neredeyse ölüydüm, ne beyin kalmıştı, ne zekâ, ne gurur, geçmişin zarı sökülüp alınacak ölü bir deriymiş gibi, sabırsızlığın mahmuzunu duymuyordum. Varlığımın derinliklerinde, aydaki bir gözlemci gibi, soluğumun pis koktuğunu, Cherry'nin dudaklarından kül ve mezar tozuna bulanmış bir soluk çıktığını biliyordum. Ama bu çürük, alkol ve tütünle yüklü, aramızda dolaşan kokunun içimde yaşıyanla bağlantısı yoktu. Gözlerim kapalı, yüreğin çevresinde bir çelik halka olan kendi isteğimin ve karnını sıkan bir demir kuşak olan onunkinin bilincinde, bir iç boşluğun geceyarısını aştım. Dizlerinin uyumuna kendilerini kaptırmış bisikletçiler gibi, yarışın yarısına vardık. Kısa süre sonra bizden de buna benzer bir uyum, şimdi emin olduğum ve asla gelmiyeceğini bildiğim çırpınmaya kadar yorulmak bilmez bir uyum kalacaktı. Bu kasırganın göbeğinde parmaklarının, bütün güçleriyle ensemi sıktığını farkettim. «Şimdi ister misin?» diye soran bir hareketi andırıyordu bu. Ama kuşkulanmadığım içgüdü cevabıma,

hiç söylemediğim bir şeye yön verdi: «Hayır istemiyorum... o şey sende oldukça istemiyorum.» Ve Cherry çekildi, dışardaydım, sanki kafamı kalasa vurmuşum gibi bir darbe. Gövdesinin bir parçası olan, nefret ettiğim kauçuk engeli el yordamıyla aradım, parmağımla dokundum, çıkardım ve yatağın uzağına fırlattım. Yeniden döndüm ona, buz gibi bir kış günü sıcak suya dalmak gibiydi bu, isteklerimiz bakışları birbirinden ayrılmayan gözler gibi birleşmişti. Sonunda eşitlikte birleşen isteklerimiz yaşlarını akıtmaya, iradenin ağlamamak için susturduğu ışıkta duygulanmaya, çiyden bir siste kılıç kılıca ürpermeye, silinip yeniden ıslanmaya başladı. Değerli taşlarla bezenmiş okların titrek yansımasıyla denizin altında yanan renkli fenerler gibi garip, karanlık ışıklı bir mağaradan Deborah iyice sıktığım kolumda cançekişirken karşıma çıkan düş kentinden geçiyordum. Rüzgârın getirdiği çocuk mırıltısı gibi bir ses, öylesine alçaktan sordu ki güç duyabildim: «Onu istiyor musun? Gerçekten istiyor musun, sonunda ne olduğunu öğrenmek istiyor musun?» Hiç canımın çekmediği bir şeyi istiyordum, sanki varlığımın merkezinden gelen bir sesle cevap verdim: «Evet, dedim, tabii, aşkı istiyorum.» Ama benliğimin bir bölümü, o kuru ve orospuca bölümü, zarif ve kibar bir ihtiyar gibi: «Gerçekten istiyorum, dedi, hem bunda yitirilecek ne var?» Ve incecik ses, dehşetle karşılık verdi bana: «Başarısızlığa uğrarsan şimdiye kadar yitirdiğinden çok daha fazlasını yitirmen mümkün, sandığından çok fazlasını.» — Ya başarıya ulaşırsam? — Bir şey sorma. seç!» Ve müthiş bir korkunun beni delip geçtiğini hissettim, sanki sesin gerçek olduğunu biliyormuşum gibi içimde doğrulan bir dragonun. Dehşet dalgasının tepesinde gözlerimi açtım, yağmurlu sabahın altında yüzünün güzelliğini, altın sarısı bir ışıkla dolu gözlerini gördüm. «Ah sevgilim, evet!» dedi bana. O an sese evet dedim ve aşkın, ardımda çırpındığını hissettiğim geniş kanatları üzerinde süzülen bir kuş gibi içime dolduğunu duydum. İradesinin gözyaşlarında eridiğini hissettim, derin bir acı, deniz suyunun tuzuyla örtülü güller bir nehir gibi karnında yükseldi ve her yanımı kapladı, ruhumun yaraları üstünde tatlılık balı. Hayatımda ilk kez alevlerden geçmem, irademin taşlarını zorlamam gerekmedi, zevki beynimle değil gövdem-

le duyuyordum, durmaksızın. Bir bent yıkılmıştı, yaşasın, bana verdiği tatlılık balını ona ancak iade edebilirdim. Karnı için tatlılık balını. Bütünüyle dölyatağının içine.

«Orospu çocuğu, dedim, demek sözkonusu buydu.» Ve ağzım, bitik bir asker gibi göğsünün ortasına devrildi.

Böyle uyudum. Böyle devrildim. Etimin merkeziyle hafif bir yorgunluk iniltisi koyvererek ittiğim yastıklar üzerinde zıplayıp devrilmek için, kayarak böyle indim. Makinelerini susturmuş, kalan hızıyla gelip rıhtımda duran bir gemi gibi uykuya daldım. Hiç bir şeyin patlamıyacağını, rahatımı bozmayacağını bildiğim nefis bir an oldu.

Çok önceleri, evliliğimizin zevkten çok acı çektirmekle beslendiği çağda, her şeyin çok kötü gittiği bir akşam Deborah'a:

«Sevişseydik birbirimizin kollarında uyur, hiç kımıldama gereği duymazdık,» demiştim.

— «Sevgilim, ateşten zangır zangır titriyorum,» karşılığını vermişti.

Cherry'yi kollarımda sıkarak uykuya daldım. Saatler geçti, dört-beş saat. Belirli aralıklarla mola veren dalgıç gibi yukarı çıktım, yüzeye vardığımda gövdem uyandı. Gözlerimi açar açmaz (on dakikadan beri bu işi yapabilirdim) odada her şeyin yolunda, ama dışarda kötü olduğunu anladım. Bir sabah zenci olduğunu anlayan kara çocuk gibi, bu bilinç bana dışardan geldi.

Nabzımı yoklamamın gereği yoktu. Kaatilin tekiydim. Cinayeti işleyen adamdım. Cherry'yi incelemekten daha acele bir işim yoktu. Düşünün her anı için değişik bir yüze bürünüyordu. Derin bir uykudaydı. Doyumsuz ya da gaddar bir maske belirginleşiyor, biçimleniyor, sonra aynı atılımla silinip bir çocuk yüzünün tatlılığını ortaya çıkarıyordu. Bir dakikanın içinde, sinemadaki gibi, tomurcuktan çiçeğe giden uzun değişim olup bitiveriyordu. Sonra çiçek bir anda soluyor, yeni bir tomurcuğun, bencil ve bayağı bir ucun zırhı kurumuş yaprakları delip çıkıyordu. Uykunun arasında bir kösnülük beni kışkırtıyordu, dantelini satan, iliklerine kadar satılık bir dişinin amansız hesapları, orospuların tüm ustalığı. Sonra geçmiş hırsızlıklarının tadını çıkarışını, ekşime belirtisi gösteriverince yutmaya kalkışını gördüm. Maske düş kırıklı-

ğına uğramış, acı bir anlama yerini bıraktı, kaltak kendi kendine acıyordu. Sonra çabucak çatlayan, parçalanan kabuk yeniden belirdi, bana gülümseyen, ışıltılı tenli, bir Georgia şeftalisi, ağız ağıza güneş dolu bir yemiş, Amerikaya özgü bir şey, on yedi yaşında sevimli bir sarışın çıkıverdi. Burnunun ucuna dokundum. Kalkık ucu tam karşısındaki havayı içine çeken, gözüpeklik dolu deliklerini ortaya çıkaran anlamsız burnunun.

İçimden, onu uyandırmak geldi. Gevezelik etmeye ihtiyacım vardı, dileğime kendimi öylesine büyük bir güçle verdim ki kıpırdanmaya koyuldu. Hemen yüzü kuşkulu kırışıklarla kaplandı, sanki gidermesi gereken yorgunluk tehlike kolunu çekmişti. Göz göre göre yaşlandı, elli yaşını buldu, dudaklarını sıktı, kendi kendine: «Uyandığımda hastalanıyorum, uykuda hayatlarım birleşiyor» dercesine inledi. «İyi ya, diye düşündüm, uyu öyleyse.» Rahatladı, gülümsedi, sevinç dudağının kıyısına yayıldı, ağzının kıvrımına kösnül kokuyu geri verdi.

Tepemde bir çalar saat vardı. Öğleden sonra bulmuştum, üçü üç geçiyordu. Beş buçukta Roberts'le buluşmak zorundaydım. Kalktım, onu uykusundan yoksun bırakmamak için bir cambaz gibi çıktım yataktan, giysilerimi sırtıma geçirdim. Hava sıcak ve kuruydu, kapanıklık kokuyordu oda, radyatör bütün gece yanmış ama gazlar geride koku bırakmadan bacadan çıkmıştı. Bir çöreğin fırındaki görüntüsü gelip geçti gözümün önünden, hissettiğim buna tıpatıp uygundu. Ustura aramak zahmetine katlanmadım, evde vardı nasılsa. Bir not bırakacak kadar oyalandım.

BU NE UYKU! AMA NE GÜZEL BİR GÖRÜNTÜ!
YAKINDA GÖRÜŞECEĞİMİZİ UMARIM, GÜZELİM!

Onunla buluşacak duruma geldiğimde, nerede olacağını kestiremiyordum. Yeniden Cherry'yi uyandırmak isteğini duydum. Sayfanın altına ekledim: «Bu akşam gelmeye çalışacağım. Çıkarsan, bulunduğun yeri ve saati belirten bir not bırak.» Bir an elim ayağım birbirine dolandı. Burayı bir daha görebilecek miydim? Leznicki'yi düşünmek midemde bir mezar kazdı.

Kilidin fazla gürültü çıkarmamasını sağlamak için, kapıyı yavaşça ardımdan çektim sonunda. Merdivenleri

indim. Sırtımda Porto-Riko'luların gözlerini duyuyordum, sokağın temiz havası sayısız tehlikeleri haber verdi. Geri dönmüştüm... dünya... yeni yılın kasvetli bir sabahında çınlayan vapur düdüğü gibi bir korna, kulaklarımı tırmaladı; her yer tuzak doluydu. Halâ sarhoştum herhalde. Gövdem tıka basa alkol doluydu, sinirlerim canlıydı, etim taptazeymiş gibi geliyordu bana. Yürümek hoştu neredeyse, bacak hareketlerini izleyen her şeyi ayrıntılarıyla duyuyordum. Hava, tüm yolculuklarının öyküsüyle —Hudson nehrinde boğulan kötü çocukların ruhları, hâlâ geçen yüzyılın arabalarının tekerlekleri altında sallanan parke taşları, yolun öbür ucundaki köpekler, cinsel azgınlığın doruğundaki proleterlerden çıkan kokunun eşi kızarmış sosis kokusu, bir otobüsün koyverdiği yanık benzin kokusu (kalıntıların altına gömülmüş bir mumya), arkadaşını boğan acımasız bir çocuk gibi ağır ve boğucu bir koku (Deborah, gırtlağında bu kokuyla ölmüş olmalıydı) — burun deliklerimden içeri doluyordu. Ve şehrin öbür kıyısından, New Jersey ırmağı ve şantiyelerinin bulunduğu yerden bir düdük sesi geldi, çelikten çığlığıyla karanlıkları yararak beni de ORTA BATI yolculuğuna sürükleyen bir lokomotifin haykırışı. Yüz yıl önce, ilk trenler, aynı ürkütücü çığlıkla büyük çayıra dalmışlardı. «Dikkat edin. Durun. Bu makinenin ardından bir çılgınlık yüzyılı geliyor, tüm gezegeni yok etmek isteyen bir alev.» Ne bozgun, ne kaçışmaydı o hayvanlarınki!

Bir taksiye atladım. Şoför puro içiyordu, yol boyu bana hep Harlem'den söz etti. Harlem'e adım atmayı kabul etmiyordu. Sonunda onu dinlemez oldum. Delice bir içki isteği duyuyordum. Böylesine bir isteği duyduğumu hiç hatırlamıyorum, yapıştırıcı isteyen kırık bir vazo gibi için için inliyordum. (Leznicki'yi düşündüğüm an beni ikiye bölmüştü.) Arka koltuğa dimdik oturmuştum, elli metrede bir, her bar görüşümde şoföre durmasını söylememek için kendimi öylesine tutuyordum ki giysilerimden hastalıklı bir ter yükseliyordu. Bir dönemeçte olduğumu, içkiye başlarsam — viskiyi öylesine seviyordum ki karnımın yerini tutuyordu — kıstırılıp tepeden tırnağa zehirlenmek üzere köşeyi döneceğimi bildiğimden direnmek için çenelerimi sıkıyordum. Hayır, akşama kadar dayanmam gerekliydi, dayanmalıydım, Cherry'le buluşana

dek içki bardağına dokunmamalıydım. Yeni sözleşmemin, o sabah yaptığım antlaşmanın ilk şartı buydu. Ruta'yı düşündüm ve bu istek geldi, bütün geri kalanlara eklendi. Hastaydım, sırılsıklamdım, korkudan titriyordum. Yine de bir an, çiçekli kadifeyle kaplı duvara yaslanan Ruta'yı gördüm. Bu görüntü yarama ekilen kara biber gibi, bir kahveye koşup şeytanca bir Ruta'ya telefon etme eğilimi gibi geldi.

— Ruta, doktor dostunuzu hatırlıyor musunuz? Hastasından sağlam sayılmayacak yarı deli doktoru?

Bir sessizlik.

— Ha! Evet. Dâhi.

— Dâhi sizi, mavi giysiler içindeki adamların dizinde otururken görüyor.

— Olay ilginçse, New York polisi en yakışıklı memurlarını o işte görevlendirir.

— Onlardan kurtulabileceğinizi sanıyor musunuz?

— Yalnız, en ufak ayrıntılarına kadar muayene olmak için, GELİEBTER DOKTOR.

— Muayenehaneme gelin.

— Ama eski adresinizde değilsiniz.

— Birinci caddedeki İrlanda barına yerleştim...

Saatler boyu içecek, sonra tahtakurusu dolu, yatağı zina yapan bir milyon kişinin çılgın zerreleri, bin kadar sapık, yüz korkunç öyküyle takviye edilmiş bir Alman oteline kapanacaktık. İki, üç gün oradan bir yere kıpırdamıyacak, yatağın dibinde beş tane boş şişe olacaktı.

Yüreğim yine, tuzağa düşmüş bir kuş gibi çırpınıyordu. Yakından izleniyordum. Dün gece hazinemi Şeytan'a satmış, bu sabah değersiz bir hırsız gibi, çocuğun mırıltıları karşısında dayanamayıp vereceğime and içmiştim. Sanki iki kerede ekmiştim tohumları, Cherry'nin denizden karnına, Ruta'nın kızgın küllerine. Onunla ikinci kez seviştiğimde nereye bırakmıştım tohumu? Hatırlayamıyordum, Tanrıyla Şeytan arasındaki bu gidip gelme birden bana tehlikeli ve çok önemli geliyordu, Leznicki'den, Deborah'tan, babasından — yüreğim hopladı —, hattâ içki içme isteğimden daha önemli. Akıl hastalığının ne olduğunu bilir misiniz? Mağaralarının derinliğini iskandil ettiniz mi? Artık gücümün sınırına varmıştım, ardımdaki ip kopmaya hazır, gerildikçe geriliyordu.

Beni çağırıyor ve ona bakmıyorum bile. Ama kavşakta bir polis var... Düşüncem, ölü tohumun sayısız yaratıkları peşinden gitmişti. Beynim, uzağa uçmaya kararlı, yavaş yavaş yükseliyordu.

— Bana neler, neler yaptı. Buranın polisleri, zenci gördüler mi pantolonu fora ediveriyorlar.

— Şurada durun, dedim.

— Kısa kesmek gerekirse...

— Alın paranızı.

Temiz hava beni hayatta tutuyordu. Bir barın önünden geçtim. Durmadan. Ayaklarıma kapılıp sürüklenerek. Gövdemin her yanında terden ırmaklar vardı. Çok güçsüzdüm ama, kişiliklerimin her birine yeniden kavuştum: Üniversite profesörüne, televizyon programcısına, herkesten ayrı bir yaşamı olan kibar adama, yazara, katil zanlısına, sefahat düşkününe, Cherry adlı ardıç kuşunun yepyeni âşığına. Zararlı bir ot gibi, köklerim vardı: Yahudi, mülteci bir baba, New England'ın meçhul bir ailesinden gelme protestan bir anne. Evet, canlılar arasına dönmüştüm. Meyhanelere boş verebilirdim. Kilometre taşları gibi geçip gidiyor, büyük bir zevkle, beni tuzaktan ayıran, gitgide artmaktaki uzaklığı belirliyorlardı. Kaçınılmaz bir iflâsın altında ezilmiş iş adamı kadar küçük hissediyordum kendimi.

Bir sürü gazete aldım, başka bir taksiye bindim ve evime döndüm. Yol boyu gazetelere göz attım. Ayrıntılarıyla okumanın gereği yoktu. Olay birinci sayfalara, boylu boyunca yayılmıştı. Bir intihardı. Gazeteler Deborah ve benimle ilgili bilgi veriyor, gerçekle yanlışı yarı yarıya birbirine karıştırıyor, daha iki gün bundan söz edileceğini söyleyecek kadar coşuyor (haftalık dergiler de cabası), ufaktan ufağa polisin iş üzerinde olduğunu hissettiriyor, ne benim, ne Barney Oswald Kelly'nin açıklamada bulunmadığımızı, üniversite ile televizyonun yorumdan kaçındığını söylüyorlardı. Üniversitedeki meslekdaşlarımdan birinin sözlerine yer verilmişti: «Nefis bir çiftti!» Gazetelerin ikisi Deborah'ın aynı resmini koymuştu, korkunç ve birkaç yıl öncesinden kalma bir resmini. «Yüksek sosyeteden genç ve güzel bir kadın kendini öldürdü», diyordu kalın harflerle dizilmiş bir başlık. Deborah resimde şişko, çirkin ve biraz aptal gibiydi. Bir ev-

lenme töreninde bulunmak üzere arabadan iniyordu. Fotoğrafçılara, «yüzümdeki bu anlam halk yığınlarının hoşuna gider mi?» diye sorarcasına, ağzını büzen bir gülümseyişi vardı.

Sosyete sütununa geçtim. Francis «Buck» Buchanan'ın yazdığı, «SOSYETENİN DİZGİNLERİ» başlıklı, hiç kaçırmadığım bir yazı vardı. Buchanan Deborah'ın dostuydu, onun karı peşinde koşan bir heriften başka şey olmadığını da biliyordum. Bir yıllık ayrılığımız süresince, Deborah'ın istediğini yazan Buchanan sayesinde, karımın benim hakkımda durmadan değişen görüşlerini öğrenebiliyordum. İyi bir söz gözde olduğum, bir konuk listesinde adımın bulunmayışı Deborah'ın bana kızdığı anlamına gelirdi.

«ARTIK DEBORAH ARAMIZDA DEĞİL.» Buchanan'ın başlığı sayfanın tepesini boydan boya kaplamıştı.

«Sosyetenin önde gelenleri ve gece kuşları, bu sabaha karşı Deborah Kelly Rojack'ın acı ölümünü duyduklarında hayat boyu unutamıyacakları bir darbe yediler. Hiç birimiz, uluslararası üne erişmiş iş adamı Barney Oswald Kelly ile Newport'un bir numaralı kadını, Leonora Caughlin Mangaravidi Kelly'nin büyük kızı, güzel Deborah'ın artık aramızda olamayacağına inanamadık. Güzel Deborah bizi terketti. Kahkahasının soylu çınlamalarını artık duyamıyacak, gözlerinin zeki pırıltılarını artık göremiyeceğiz. «Son notaya dek dansetmek istiyorum», onun başlıca ilkesiydi. «Delice yıllarım sona ermedi, sadece biraz yoruldu zavallılar», diyordu yakınlarına. Herhangi birine açılmayacak kadar gururlu olan Deborah, dün gece, son notayı dinlemek zorunda kaldı. Onu iyi tanıyanlarımız, eski senatörlerden Stephen Richard Rojack ile başarısız evliliğine için için üzüldüğünü bilirlerdi. Gazetemizin baskıya girdiği şu sıralar, Deborah kendini pencereden attığı an Steve'in de aynı odada olduğunu öğreniyoruz. Belki son notayı Steve'in de duymasını istiyordu. Belki... Deborah'ın ölümü bir esrar perdesiyle örtülü. İnanamıyoruz. Öylesine canlı, öylesine hayat doluydu. Zavallı Tootsie Haenniger. Tootsie, Avrupa'da geçirdiği bir ay süresince, mücevheri andıran dairesini Deborah'a bırakmıştı. Ve şimdi Tootsie, adına, dedikodu sütunlarında raslıyor.»

İki sütun dolusu böyle devam eden yazı üçüncü sütuna da taşıyordu; aralarına en yakın elli kadar dostunun

adının serpiştirildiği sürüyle fıkra ve sonunda erdemleri bilinçli okura gizli bir kapı açacak şiddetli ölüme düzülmüş bir övgü, ardından da Deborah'ın üyesi bulunduğu toplulukların tam listesi: Hayır dernekleri, idare kurulları, danslı eğlentiler, balolar, kurumlar, bilmem ne kardeşlikleri, filân falan dernekleri, garip isimli birlikler: NAPOLYON DÜŞMANLARI, İLHAKÇILAR, BAHAMA TÜFEKLİLERİ, KRAMPONLAR, QUAİNGER, CROYDEN'IN YÜREĞİ, İLKBAHAR MEŞESİNE YARDIM DERNEĞİ, FİLADELFİYA SÜVARİLERİ, KERRYCOMBOS.

Baştan sona gizli bir hayat. Bu küçük toplulukların üçte birini bile bilmiyordum. Yıllardan beri her gün devam ettiği birbirini izleyen bu kadın yemeklerinde kimbilir kaç prens gözde seçilmiş, kaç adayın kellesi gitmiş, kaç evlilik engellenmişti. Bir düşünce, buzdolabının sivriliğiyle beynimi deldi geçti: Düşman bir kere bile kendini göstermeden evlilik savaşını kaybetmiştim. Bu hanımlar, verdikleri yemekler boyunca beni gırtlaklamışlardı herhalde. On sekiz yıl önce, bana bir siyasî gelecek hazırlamak için çırpınan da aynı kadınlardı — ya da anneleri —. Önemi yoktu artık. Şu sıra geçmiş, alevlerden arta kalan küllerle kaplı bir çöldü.

Dairemin kapısını açarken tek kâğıdın, her görünüşünde felâket haberi veren maça kızının korkusuyla yaşıyan kumarbaz gibi, kötü bir an geçirdim. Deborah'ın varlığını her duyuşumda onu görür gibi oluyordum. Tüm daireye Deborah'ın varlığı, onsuz geçirdiğim gecelerin yankısı, gövdemin her hücresi onu biraz daha yitirmekte olduğumu haykırırken gururumun telefon etmeme andı içtiği sabahlar verdiğim savaşlar sınmişti. Bu dairede bir şey ölmüştü, Deborah'ın bıraktığı izler. Sigara izmariti dolu kâğıt sepetleriyle mutfaktaki çöp tenekesinden bir mezar kokusu yükseliyor, eşyalarda anılar küfleniyor, ölüm bir misk kokusu içinde yırtıcı hayvan gibi yüzüyordu. Bu acı ölüme bir son vermek için, ölü yakan makinenin paslı ağzından mı geçmem gerekliydi acaba? Alkol isteği, ateşli bir soluk gibi, yeniden kendini hissettirdi. Salonu geçtim, iğrenç salonu —şampanya rengi duvarlar ve aynı renkte kanapeler (Deborah başka bir dekoratöre abayı yakmıştı yine), gümüş rengi bir bütün, soluk yeşil ve krem, yüz boyası renkleri, zarafetin keyfî

paleti —, burada kendimi hep onun uşağı hissetmiştim. Yumruklarımı sıkıyordum.

Telefon çalıyordu. Dört, beş kereden sonra evde bulunmayan abonelere gelen telefonları kaydeden servis açtı ama, mahzende haykıran şımarık çocuk sesini andıran uzak bir yankı duyuyordum. Yüzlerce mesaj olmalıydı ama hiç birini düşünecek halde değildim. Buraya daha fazla dayanıp dayanamıyacağımı bilmiyordum, — dehşet, vitrinlerde bütün gece çalışan çamaşır makinelerinin gri suyu gibi karnımda köpürüyordu, banyoya girdiğimde boyumu geçen yağlı bir su — yalnız, yüzümde tertemiz bir iz, bir yaz sabahının deniz kokusunu bırakan usturanın değişini duyuyordum. Yanaklarım bu ışığa açık bir pencereydi, gövdem tutukluydu oysa. Telefon çalmaya devam ediyordu. Yıkandım, önce giyinmek mi yoksa mesajlarla mı ilgilenmek gerektiğini düşündüm. Oysa cevap basitti: Her an çıkmaya hazır olmalıydım. Açık gri bir yazlık elbise, gri bir palto gri-mavi bir gömlek, siyah bir kravat, ceketinin üst cebine yerleştireceğim bir mendil seçtim, giyindim, pabuçlarımı bile boyadım. Bütün bunları da, nöbetin yaklaştığını hisseden bir astımlının korkulu soluğuyla yaptım.

Telefon çalıyordu. Bu kez cevap verdim. Televizyon programımın prodüktörüydü.

— Steve, oh! Oğlum, dostum, kendini nasıl hissediyorsun?

— Bir buz parçası gibi, Arthur.

Bulunmayan aboneler servisinde görevli kız da karşımdaydı.

— Mr. Rojack, konuşmanızı bitirdiğinizde lütfen bizi arar mısınız? Size vereceğimiz mesajlar var.

— Peki Gloria, teşekkür ederim.

— Oh, Tanrım! Dostum, stüdyoyu karmakarışık ettin. Başsağlığı dileklerimizi kabul eder misin?

— Tabii. Sağol Arthur.

— Hayır. Ama Steve, yanımızın yöremizin kuşku dolu olduğunu söylemek istiyorum. Kennedy ile Kruşçef'in füzeler konusunda kapışmalarından bu yana böyle şey görülmemişti. Zavallı Deborah. Kendisiyle bir kere karşılaştım, ama çok hanımefendi kadındı.

— Evet. ÖYLEYDİ.

— Steve, halâ kendini toplayamamışsındır herhalde.

— Biraz ayakta sallanıyorum, dostum.

— Emindim, emindim bundan. Kadınlara olan bağlılığımız. İnsanın annesini yitirmesi gibi bir şey.

Deborah, öleceği yerde, kendine bir âşık bulup Avrupa'ya gitseydi, Arthur: «İnsanın anasının memesini yitirmesi gibi bir şey», derdi.

— Bu sabah ruh doktorunu gördün mü? diye sordum.

— Emin olabilirsin Steve. Sabahın sekizinde onun yanındaydım. Olayı gece yarısı haberlerinde duydum.

— Evet.

Olup bitenin farkına varıyormuş gibi, hafifledi sesi.

— Steve, çok kötü değilsin ya? Konuşabilecek durumda mısın?

— Evet, pek o kadar kötü sayılmam.

— Doktorum, seninle aynı düzeyde bulunmam gerektiğini söylüyor. Programımızın en kötü yanlarından biri, seninle ilişki kuramayışım. Kuşkum kişisel bir eğilim yerine bir toplumsal yapıda kendine yer açma çabası gösteriyor. Senin toplumsal üstünlüğün karşısında kendimi baştan yenik saydığımı sanıyorum.

— Arthur, kes şu zırvaları. Şimdi haykıracağım.

— Bu sabah altı kere seni aradım. Her keresinde hazırlandım, her keresinde de saçlarımı diken diken eden santral kızlarla karşılaştım. Allak bullak, isterik oldum Steve. Tencerenin içini andıran bir basınç var burada. Gazeteler, programın geleceğiyle ilgili bir açıklama istiyorlar.

— Şu sıra programı düşünemem.

— BABY, düşünmen gerek. Dinle, toplumsal ilişkilerde yeterli olmadığımı, grup, iç yönetmelik, halk oyu deyimleriyle fazla kafa patlattığımı biliyorum...

— Anlaşıldı.

— ... böylesine çirkin bir durumda, soylu bir kayıtsızlık gösterecek yerde.

— İğrenç dilenci! diye bağırdım. Alçak herif!

— Aklınızı mı kaçırdınız.

Ahizeyi kulağımdan uzaklaştırdım. Açıklamaların bir takım nitelemeler, sonra da kendi kendini çözümleme çabaları arasında boğulup gittiğini duyuyordum. Burnundaki yara (et alınmak üzere yapılan ameliyattan kalma) bir

obua dili gibi, hoşnutlukla titriyordu herhalde. Bir sessizlik oldu, sonra karşımdakinin ses tonu değişti. Konuşma başka bir yöne kaymıştı.

— Bu stüdyo bir kanser, doğru, ama mahallî bir televizyon istasyonu, büyük şirketlerin kolaylıkla sıyrılabileceği baskılara dayanmak zorundadır. Seni kabul ettirmek için diğer programların hepsinden çok daha fazla boğuşmamız gerektiğini biliyorsun. Şimdi elimizde bomba gibi iki yeni tasarı var, sonu uçurumda bitebilecek gerçek bir yarış. Gelecek ay Shago Martin'i çıkarıyoruz, ırk ayırımına son verme numarası, ilk kez bir zenci şarkıcıyla beyaz bir genç kızı, YAKIN ilişkileri bulunan bir ikili olarak sunacağım. Tehlikeli.

— Adı nedir, diye sordum, kızın adı nedir?

— Rosalie... sanıyorum.

— Cherry değil mi?

— Hayır, Cherry Melanie de sözkonusuydu ama göz den düştü.

— Melanie'yi nasıl yazıyorsun?

— M-e-l-a-n-i-e. İçkili misin yoksa?

— Neden Cherry Melanie gözden düştü?

— Çünkü Rosalie, cinsel içgüdüsünü Bir Numara üzerinde deniyor.

— Dodds Mercer Merrill üzerinde mi?

— Dodds, patronumuz, öfkeli salak, ister inan ister inanma. Ara sıra ÇİFTE SIRTLI EŞEK olduğu da görülür. (Arthur kıkırdadı.) Bir gün bana ne dedi biliyor musun? «Bu bir sürtünme sorunudur», dedi.

— Rosalie'sini Shago Martin'le mi birleştiriyor?

— Dodds zencilere düşkündür dostum. Dümeni anlıyor musun?

Bir sessizlik oldu. Tekrar konuşmaya başladığında, yine sesi sakindi.

— Stephen, psikanalizcim kendimi senin konuşmalarının dolambaçlı yollarına kaptırmamam için kesin emir verdi. Hâlâ sorunu konuşmadık. Yavrum, başımız dertte.

— Programın kısa bir süre için kaldırıldığını neden söylemiyorsun onlara?

— Steve?

— Ne var?

— Marks'ın bir sözünü tekrarlamıştın, hatırlıyor musun? «Nitelik, niceliği değiştirir»?

— Elli seyircinin, Marks'ı övdüğüm gerekçesiyle şikâyet mektubu yazdıklarını hatırlıyorum.

— Olup biten de bunun tıpatıp aynı. Reklâmların çokluğu, kaçınılmaz imalar...

— Çok yaşa aslanım. Televizyon istasyonunun avukatını duyar gibiyim...

— Steve, birimizin bile Deborah'ı pencereden ittiğine inandığını, seninle konuşmamın nedeninin bu olduğunu sanma. Böyle bir şey yaptığına inanmıyorum ben, yemin ederim. Senin her şeyden önce efendi bir insan, parlak bir zekâ belki geleceğin dahisi olduğunu, belki bir takım kişisel sorunların bulunduğunu, ara sıra kafayı çeken ya da efkâr nöbetleri geçiren tek televizyon şahsiyeti olmadığını söyleyerek en azından beş dakika Dodds'a kafa tuttum. Ama buzu kırmayı başaramadım. Böyle bir buz hayatımda görmemiştim. Morg desen yeridir. Bir kutup morgu.

— Kutup morgu demek.

— Dodds çok önemli bir unsur bulunduğunu söylüyor: Hiç bir seyirci, karısı pencereden atlayan bir adama güvenmez, diyor.

— Anlaşıldı!

— Ne demek istediğimi anladın mı? Hiç bir seyirci...

— Anladım.

— Ağlayacak gibiyim, Steve.

— Anladım.

— Büyük bir programdı Steve.

— Seninle çalıştığıma çok memnunum Arthur.

— Ben de çok mutluyum BABY, bunu söylediğin için mutluyum. Şimdi anlıyorum, bu konuşmadan niçin çekindiğimi şimdi anlıyorum. Sana bunu yapmayı benden istemek iğrençti.

— Mutluluk diliyorum, Arthur.

— Ben de sana.

— Eyvallah.

— CİAO.

Telefon çaldı. Az önce arayan telefon memuresiydi. Biriken mesajların sayısı sandığımdan azdı. Üniversitenin Ruhbilim bölümü müdürü aramamı istemişti, Arthur

gerçekten beş kere telefon etmişti, üç kere de gazetecilerden ve konuşmak istediğim ama konuşamıyacağım dostlardan telefon gelmişti. Bir de, Barney Oswald Kelly'nin sekreteri Mr. Kelly'yi Waldorf'daki dairesinden aramamı istiyordu. Deborah'ın dostlarından hiç biri görünmemişti, ortak dostlarımız sandıklarımdan hiç biri. Deborah'ın dostlarının karıma bağlılıklarından bana da pay ayıracaklarını ummamıştım hiç, ama bu olaydaki mutlak suskunlukları, dairenin sessizliğini daha da belirgin kılıyordu.

Söyleyecekleri bittiğinde, karşımdaki kıza:

— Gloria, dedim, bana bir yardımda bulunun. Waldorf'u arayın ve Mr. Kelly'den bir randevu alın. Sekreterine, bu akşam yedi buçukta kendisiyle görüşmek istediğimi söyleyin. O saatte başka işi varsa beni tekrar arayın.

— Peki Mr. Rojack. İstediğinizi yaparım, bundan tabii ne olabilir... bir şey daha söylemek istiyorum Mr. Rojack...

— Evet.

— Bütün kızlar, bu korkunç olayda, yürekten sizi desteklediklerini söylemek istiyorlar.

— Çok, çok teşekkür ederim Gloria. Bunları bana söylediğiniz için ne kadar iyisiniz.

Naziler, Majino hattına arkadan saldırdıklarında, topları arkaya çevirmek için yerlerinden söken Fransızlar aynı şeyi hissetmişler midir acaba? Yola çıkmaya hazır olmadan önce, hiç durmadan telefon etmem gerektiğini biliyordum.

Ruhbilim bölümü müdürünü aradım.

— Doktor Tharchmann...

— Stephen, sesinizi duyduğuma ne kadar sevindim. Çok kuşkudaydım. Yeryüzünde başınıza bundan korkunç bir iş gelemez. Size ne kadar acıyorum, bilseniz.

— Katlanmak çok güç oldu Frederic. Bildiğiniz gibi, karımla ben birbirimizden biraz uzaktık. Yine de yer sarsıntısına uğradım sanki.

— Bundan eminim.

Bir sessizlik.

— Sanırım, üniversite de gazetecilerin saldırısına uğramıştır.

— Gazetecilerin çekirgeden farkı yok, dedi Frederic.

Onların, batı uygarlığının özünü yiyen çekirgeler olduklarına gerçekten inanıyorum.

Rahatsızlığı açıkça ortaya koyan, ikinci bir sessizlik ortalığa çöktü.

— Beni aradığınıza sevindim Stephen. Aramayı düşündüğünüz için teşekkür ederim.

— Doğrusu, sizinle konuşmak istiyordum. Telefon etmemde bir sakınca yok nasılsa.

— Stephen, bildiğiniz gibi pek dindar değillmdir. Ama bu sabah, dua etmek üzere tapınağa gittim. Deborah için dua etmek istiyordum.

O ince ve akçıl prezbiteryen (*) vicdanının, Frederic'i yağmur altına sürüklediğini görebiliyordum. Deborah'a bir kere, üniversitede verilen bir yemek sırasında raslamıştı. Ama Deborah, benim için neler yapabileceğini ispatlayarak onu tepeden tırnağa elde etmişti.

— Biliyor musunuz, Deborah'ın da inancı bütündü, dedim. Belki dualarınızı işitmiştir.

Birden, ikimiz de tedirgin olmuştuk. Bana cevap verirken kızardığını hissettim.

— Tanrım, umarım duymamıştır.

— Doktor Tharchmann, bazı pratik ayrıntıları çözümlememiz gerektiğini biliyorum. Durum göz önüne alınırsa, bu konuya değinmek bana düşüyor.

— Teşekkür ederim Stephen. Evet, konuşmamız gerekiyor. Bu lânet olasıca çekirgelere bir açıklamada bulunmamız faydalı olacak. Özellikle profesörleri ve, Tanrı korusun, en kötü öğrencileri sorguya çekmelerinden korkuyorum. Gazetecileri biliyorsunuz. Hep, zina hikâyeleri kovalarlar. (Gırtlağını temizledi.) Stephen, fikirlerinizin yüce saflığından her zaman hoşlandığımı öne sürecek değilim, ama sizi korumak için harcadığım çok özel çabaların pek farkında olduğunuzu sanmıyorum. Sizi şu veya bu şekilde tanımlayabileceklerini düşünmekten hoşlanmam. Bir profesör, bu sabah bana telefon etti. Doktora öğrencilerinizden birinin —bunu size söylemekten çeki-

---

(*) Özellikle İskoçya ve Birleşik Amerika'da, papazlar dışında piskopos, kardinal, papa, patrik gibi din adamlarının otoritesini tanımayan bir mezhep mensubu.

niyorum— Deborah'ı, «vodu ayinleri» ne (*) götürdüğünüzü sandığını söylüyor. Hem de bir süreden beri.

— Yok canım!

— Bu kadarı, üniversiteyi düşünüp umutsuzluğa kapılmak için yeterli. Bilgi, saflık, artı mutlak bir çılgınlık.

— Hakkımda bunların söylendiğini hiç bilmiyordum.

— Stephen, siz ayaklı bir efsanesiniz.

Kupkuru ve ince sesi, bir an, son sözcükler üzerinde durdu. Frederic, disiplin, kıskançlık ve dışarıya hoş görünme çabası arasında bocalayan bir adamdı. Ona ilk kez saygı duydum. Ruhbilim Bölümünün başına geçmek üzere dışardan (Orta Batıdan) geleli birkaç yıl oluyordu. Ayakları yere basan, günlük çalışma düzenini sürdürebilmekten öteye gitmeyen biri sayılırdı. Yine de bizlere, günlük nafakamızı eşit olarak paylaştırması kolay olmamıştı sanırım. Çılgın bir ülkenin bu kırk yıllık protestan çekirdeği... Parmaklarıyla masanın üstünde trampet çaldığını duyar gibiydim.

— Peki Fred, ne yapmamı istiyorsunuz?

— Her şeyden önce, derslerinize hemen başlayıp başlamıyacağınızı öğrenmek gerek. Hemen başlayabileceğinizi pek sanmıyorum.

Ses tonu, bu kapıyı sımsıkı kapamıştı.

— Ben de pek emin değilim. Düşünmek için bir hafta gerekli bana.

— İşin en güç yanı da bu. Gazetecilere hemen bir cevap vermek zorundayız. Boşluk, yığın olaylarına yol açar.

— Ama Frederic, hemen bir karar verememem.

— Doğrusu, veremiyeceğinizi ben de anlıyorum.

— Belki de bana en gerekli olan çalışma.

— Bilmem. Bütün sabah bunu düşündüm. Organik kimya, ya da istatistik hocası olsaydınız, size hemen: «İşbaşına. Çalışın ve başka hiç bir şey yapmayın», derdim. Ama dersleriniz çok kişisel. Kendinizden bir sürü şey katıyorsunuz.

— Saçma, Fred. Yıllardan beri ders veriyorum.

— Saçma mı, hayır! İsteklerimizin kökünde yatan

(*) Vodu: Garip ayinleri bulunan, zenciler tarafından Amerika'ya götürülmüş bir din.

büyü, korku ve ölüm: Bunlar sizi rahata kavuşturamaz. Sınıfınızda korkunç bir gerilim olacağını, bu gerilime katlanamıyacağınızı sanıyorum.

— Sakın yönetim kurulundaki meleklerden biri, sınıfa içki şişesi getirmemden çekinmesin?

— Hepimizin, yönetim kurulu karşısında diğer üniversitelerdeki kadar bağımsız olduğumuzu kabul etmeniz gerekir. Ama yönetim kurulunu hepten de hiçe sayamayız, değil mi?

— Fred, aramızda geçen konuşmanın farkında mısınız?

— Böylesinin başımdan geçip geçmediğini hiç bilmiyorum.

— Hem, dedim ona, bunda kaybedecek neyiniz var?

— Kaybedeceklerim şimdiden ölçülemez. Bir üniversite, rezalet üstüne rezalete katlanabilir. Ama bardağı taşıran damlanın getireceği sonuçlar hesaplanamaz. (Öksürdü.) Steve, bütün bunların bir anlamı yok. Hemen işe koyulmak istediğinize inanmam.

— Ama ya böyleyse ve diretiyorsam Fred? Ne yaparsınız?

— Diretirseniz, gidip yönetim kurulu başkanıyla görüşür ve derslere hemen başlamanın hakkınız olduğunu söylerim.

— Onun kararı ne olur?

— Yine bildiğini okur.

Papaz nüktesi. Frederic'in gırtlağında hafif bir titreme hissettim.

— Anlaşmam olduğuna göre, mahkemeye başvurmam da mümkün.

— Bunu yapamazsınız, dedi Frederic. Çok tatsız bir iş olur.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Bu konu üzerinde daha fazla durmak niyetinde değilim. Karınızın ölümü, acı... korkunç... tek kelimeyle bilinmeyen yanı üzerinde konuşmamızı engelliyecek kadar üzücü.

— Yok canım!

— Steve, yıllardır bu kadar korkunç bir konuşma yapmak zorunda kalmadım. Birbirimize söylediklerimizi asla bağışlayamıyacağız.

— Doğru.

— Bu işi hiç başaramadım. Kabul edin gerçeği, kabul edin. Üniversitenin de görüşünü alın. Pek çok saygıdeğer kişide büyük rahatsızlık uyandıran bir yaratıcıyı bu bölüme almakla şerefli bir yoldan elimizden geleni yaptığımıza, bunun belirsiz karşılığını ödediğimize, daha da belirsiz kârına sahip çıktığımıza inanıyoruz belki. Hem pek çok üniversitenin, televizyon programınıza evet demiyeceğini kabul edin. Steve, bunun herkes için kötü bir gün olduğunu söylemekle yetinemez miyiz?

Sessizlik.

— Peki Fred. Ne istiyorsunuz?

— Sonbahara kadar izin alın. Belirsiz bir süre, ders verecek halde olmadığınızı söyleriz. Sonra icabına bakarız.

— Fred, partiyi kazandınız sanıyorum.

— Yanılıyorsunuz, inanın bana.

Sonra çabucak ekledi:

— Steve?

Devam etmekte acelesi vardı. İlk kez sesi boğuklaştı.

— Steve, size hiç yeri olmayan bir şey sormak istiyorum. Belki bilmiyorsunuz ama, karım da mistik bir mezhebe bağlı.

— Bilmiyordum.

Oysa düşünmem gerekirdi. Gladys Tharchman'ın, sırtında kırmızı elbise, gözünde gümüş çerçeveli gözlük, beyaz saçları ve cılız gövdesinde kamburuyla Vermont'da tatil geçirdiğini görür gibiydim.

— Düşüncelerinizden bazılarını paylaşıyor.

— Ne?

— Cinsiyetin dışındakilerini tabii.

Kıkırdadı. Bağlantı yeniden kurulmuştu.

— Anlıyor musunuz, kişinin yediği son yemeğin ruhunun göçünü belirlediği inancında.

— Midesi tahıl dolu ölen birinin kendini buğday tarlasında bulacağını mı söylemek istiyorsunuz?

— Onun kafasında, bu iş biraz daha karışık. Falları, büyüleri, ruhun et ya da balık olup olmadığını hesaba katmak gerekli. Ayın çeşitli zamanları ve yıldız falı da ayrı.

— Demeter ve Persefon. (*) Zavallı Tharchman!

— Karım eşsiz bir kadındır, belki bu çok hafif bir yük. Ama emin olun, bu soruyu size sormadığım sürece beni rahat bırakmıyacak. Çünkü, tüm iyi niyetiyle, Deborah'a erişmeye çalışıyor. Deborah onu çok etkilemişti, bilmesi gereken de...

— Deborah'ın ölmeden önce ne yediği?

— Ulu Tanrım, evet Steve. Hecate'ın (**) bunu bilmesi gerekir.

Güçlü kuvvetli birine açık saçık bir hikâyenin sonunu soran zayıf çocuğunki gibi cılız bir neşe, sesini renklendirdi.

— Steve, öldüğü sıra midesinde ne vardı?

Dayanmam imkânsızdı.

— Söyliyeceğim Fred.

— Evet.

— Rom vardı. Aşağı yukarı ağzına kadar dolu bir şişe rom.

Ve telefonu kapadım.

On saniye sonra telefon yeniden çalıyordu. Tharchman'dı arıyan. Öfkeliydi.

— Telefonu yüzüme kapamamalıydınız Steve. Bir şey daha vardı.

— Ne?

Bir «Orta Batı» lı gibi konuşuyordu. «Benimle dalga geçme. YUMURCAK» der gibi. Dilini şaklattı.

— Söylemem gerekiyor, bugün bir takım resmî kişiler sizinle ilgili olarak beni sorguya çektiler?

— Polis mi?

— Hayır. Çok daha gözden uzak kişiler. Deborah'la siz hangi işe bulaşmıştınız böyle?

Bu kez, telefonu o kapadı.

Ardından telefon hemen çaldı. Terliyordum.

— Alo, Stephen sen misin?

Bir ses değil, bir mırıltıydı bu.

— Ta kendisi.

(*) Demeter eski Yunanda toprak, Persefon ise Zeus ile Demeter'in kızı ve cehennemler tanrıçasıdır.

(**) Yine eski Yunanda, Persefon'la birleşen, üç başlı ve üç gövdeli cehennem tanrısı.

— Stephen, fısıltıyla konuşmak zorundayım.
— Kimsiniz?
— CHOOKEY-BAH.
— Kim?
— CHOOKEY-BAH, kuzucuğum. Tombul!
— TOMBUL, nasılsın?
— CHOOKEY-BAH işte, o kadar.
— Güm, öyleyse.

Bunu söylemek aptalca bir şeydi ama, keyiflenmiştim işte. Garip bir neşe, birbirine savaş açmış iki ulusun insanlarıymışız gibi. Dolayısıyla «Güm» dedim ve tekrarladım.

— Aslında, dedi Tombul, gerçekten CHOOKEY-BAH değilim. Fısıltıyla konuşmak zorundayız. Blake yan odada, seninle görüşmemi istemiyor. Ama konuşmam gerek.

— Konuş.

Tombul, Deborah'ın en iyi on kadın arkadaşından biriydi, yani on ayın birinde en yakın dostuydu. Dev yapılıydı. Boyu bir sekseni aşkındı, doksan kilo olmalıydı. Sarı saçlardan bir hazinesi vardı, bunları ya beline kadar bırakır, ya da alnını yirmi santim aşan bir duvar meydana getirecek şekilde toplardı. Sesi de, beş yaşındaki bir kız çocuğununki gibi inceydi.

— Blake, yeniden deliler arasına gidecek hale geldiğimi sanıyor. Beni hastaneye tıktırırsa kendisini kardeşime öldürteceğimi söyledim. «Kardeşin pantolonuna bile ateş edemez», dedi. Blake çok MÜSTEHCEN. Delirdiğini sanıyorum. Hiç böyle konuşmazdı. Kardeşimin çekici olduğunu da bilir. Bunu kendisine söyledim.

«Blake, Deborah yüzünden aklımı oynattığımı sanıyor. Hiç öyle değil. Geçen yıl Deborah'a, kendini pencereden atmasını söylemiştim. Şekerim, demiştim ona, kendini pencereden atıp kurtulsan iyi edersin. Yağ bağlıyorsun. Deborah, o bildiğin domuz yavrusu kıkırtısıyla, OİNK, OİNK, güldü. «Bettina, dedi, nefis öğütlerin var. Ama devam edersen Blake'i çağırır, seni bir kere daha içeri tıktırmanın sırası geldiğini söylerim.» Dediğini yapardı da. Bir kere yapmıştı. Sevgili babasıyla kırıştırdığını bildiğimi söylemiştim, aileme telefon etti, altı saat sonra kendimi içerde buldum, PARİS'te. Yalnızdık, odayı benimle paylaşıyordu.

— Ne zaman oldu bu Tombul?

— Ohooo! Yıllar önce, zamanını kestiremem, çok çok uzun yıllar önce. Onu hiç bağışlamadım. Fransa'daki akıl hastaneleri anlatılacak gibi değil. Az kaldı dışarı çıkamıyordum. Ailemi ENCYCLOPEDİA BRİTTANİCA gibi kokan, ufak tefek ve esmer, yahudi baş hekimle evlenmekle tehdit ettim de — söylediklerimin doğru olduğuna yemin ederim— beni alelacele çıkardılar. Bir Fransız faresinin, hem de yahudi, nasıl yabani ayı avlanacağını öğreterek paralarını yemesini istemediler. Fransızları tanırsın, bilseler de bilmeseler de, insana her şeyin nasıl yapıldığını anlatırlar. Tanrım, nefret ediyorum Fransızlardan.

— Şekerim, bana söyleyecek küçük bir şeyin olup olmadığını merak ediyorum.

— Var. Ama hemen söyleyemem. Kafatasım karıncalanıyor, Blake'in odaya gireceğinin belirtisidir.

— Hadi öyleyse, acele et.

— Hiç bir şey hatırlamaz oldum. Hah, tamam. Deborah'a pencereden atlaması gerektiğini söylediğimde kaltaklar gibi güldü ve bardağıma sherry koydu, hayır, hayır, yüz elli yıllık Madere şarabı. Sonra da: «Steve'in Madere şarabını bitirelim, dedi, kalmadı mı çılgına dönüyor.» Ardından ekledi: «Şekerim, kendimi pencereden atmıyacağım, öldürüleceğim.»

— Evet. Bana bunu söyledi. Yıldız falında öyle yazılıydı. Venüs Satürn'e rasladığı, Uranus Aquarius'ta olduğu için korkunç bir felâketle karşılaşacağını anlattı. Daha da kötüsü. Yıldızların tümü, Deborah'ın Akrep türüne karşıydı.

— Dün gece öldürüleceğini mi söyledi, demek istiyorsun?

— Sanırım öyle.

— Kendini öldürdü Tombul, unutuyorsun.

Karşımdaki içini çekti:

— Steve, bu işi sen yapmadın değil mi?

— Ben yapmadım, dedim tatlı bir sesle.

— Steve, seni aradığıma çok memnunum. Polisi aramam gerektiğini düşünüyordum. Bunu yapar gazetelerde de resmim çıkarsa Blake, burnumu kıracağını söyledi. Kırardı da. Koku almaktaki ustalığımdan nefret eder. Bir gün, saunaya gidip tepeden tırnağa kayınağacı kokusuna

bulandığı halde, üzerinde belli belirsiz bir parfüm yakaladım. Hem parfümün, hem de ona masaj yapan herifin ellerinin kokusunu alabiliyordum. Ne diyorsun buna?

— Müthiş bir şey.

— Steve, bana GERÇEĞİ söylüyorsun değil mi? Beni sevdiğini bilirim.

— Dinle Tombul, Deborah'ı öldürseydim gerçeği sana söyleyebilir miydim?

— Ama onu öldürmedin değil mi?

— Belki öldürmemişimdir. Öldürmediğime inanır gibisin.

— Canım, Deborah'ın kendini öldürebileceğini kabul ediyorum. Deirdre için çok üzülüyordu, biliyorsun. Babası konusunda ona ne diyeceğini kestiremiyordu.

— Pamfli konusunda mı?

— Pamfli'nin baba olduğunu nereden biliyorsun? Bir şeyden haberimiz yok, öyle değil mi ŞEYH?

— Bundan şüphelenmem için bir sebep olmadı hiç.

— Bir adamın kesin inançları arasında boşluktan başka şey yoktur, dedi Tombul. Steve, şekerim, bunun intihar olmadığını biliyorum. Deborah öldürüleceğini BİLİYORDU. Bu tür şeylerde ASLA yanılmazdı. Steve, belki biri ona zehir içirdi, bu zehir Deborah'ın beynine haber yollayıp pencereden atlamasını söyledi. Biliyorsun, şu kâbus gördüren yeni ilâçlardan ya da benzerlerinden. Bütün doktorlar kaçırdı. Vakitlerini, bu tür şeyler bulmakla geçiriyorlar. Belki hizmetçi bu zehiri romuna katmıştır, demek istiyorum.

— Hadi canım sen de, aşk tanrıçası...

— Hayır, hizmetçi de bu işin içindeydi.

— Bettina, meleğim...

— Senin bilmediğini biliyorum. Deborah sana bir şey söylemezdi. Neden onun en yakın arkadaşıydım, haberin var mı? Çünkü bana her şeyini açabilirdi, sırrını ağzımdan kaçırsam bile kimse bana inanmazdı, asla. Hem hizmetçiyle ilgili bir şey de biliyorum.

— Ne?

— Bana inanacağına söz veriyor musun?

— Verdim gitti.

— Hizmetçi, Barney Kelly'nin metresidir. Onun yaşındaki heriflerin dost tuttuğu karıları bilirsin. Her yere

burunlarını sokan, ince dudaklılar türünden olmaları hep şarttır.

— Barney Kelly, Deborah'ın nesiyle ilgileniyordu da böylesine becerikli bir metresi yanından ayırdı?

— Deborah'ın, hizmetçiyi yanında tutmak şartıyla babasından para alabildiğini biliyorum yalnız.

— Deborah babasından para almıyordu.

— Kelly ona haftada beş yüz dolar veriyordu. Onu besleyen tek kişi sen miydin sanıyorsun Horatio Alger?

— Ne düşüneceğimi şaşırdım.

— Deborah'ı biri öldürdü.

— Doğrusu, buna inanmıyorum Tombul.

— Önceden hazırlanmış bir cinayetti.

— Sanmıyorum.

— BİLİYORUM böyle olduğunu.

— Öyleyse git polise anlat.

— Korkuyorum.

— Niçin?

— Çünkü bütün bunların YANKILARI olacak, bence. Mırıltısı, her zamanki mırıltısından daha esrarlıydı.

— Deborah casustu.

— Bettina, sen delisin.

— Bana inansan iyi edersin, yakışıklı.

— Tanrı aşkına neden Deborah casus olsun?

— Steve, canı sıkılıyordu. Durmadan canı sıkılıyordu. Can sıkıntısından kurtulmak için ne olsa yapardı.

— Kimin hesabına casusluk yapıyordu?

— Bunu hiç bilmiyorum. Deborah'tan her şey beklenirdi. Bir gün C.İ.A. hesabına çalışmakla suçladım, kahkahayı bastı. «O AHMAKLAR MI, dedi. Hepsi komando çizmesi giymiş üniversite profesörü ya da goril.» Her neyse, yalnız M.i.6. ile ilgisi bulunduğundan haberim var.

— Ne zaman?

— Londra'da, okuldayken. Dışarı çıkma iznini o sayede alırdı. M.i.6.'ya bağlı değilse bile, orayla ilgili bir dostu vardı.

— Tombul, sen gerçekten çok aptal bir küçük kızsın.

— Sen de budalasın. Blake budala, sen de budalasın.

— CHOOKEY-BAH, sana tapıyorum.

— İyi ediyorsun.

— Hep Deborah'ın komünist olduğunu düşünmüşümdür, dedim.

— Saf kuzucuğum benim, aynı şeyi söylecektim şimdi. Bir çeşit iki yanlı casus olduğuna bahse girmeye hazırım, bilirsin, casus içinde casus. Bu konuda sana bir şey söylemek istiyorum.

Bu kargaşalığın ufacık bir gerçek kırıntısı taşıması gibi dehşet verici bir olanak karşısında inledim. Esrarların oluşmaktaki yıldızlar gibi birbirleri çevresinde döndüklerini hissediyor, gerçekte olup bitenlerin onda birini öğrenmem konusunda en ufak bir umut bile besliyemiyeceğimi acı acı görüyordum.

— Hemen bas, aynasızlar, diye fısıldadı Bettina. Ne var Blake? dedi sonra yüksek sesle. Melek yüzlü goril sen de kiminle konuştuğumu sanıyorsun? Margarita Ames'le konuşuyorum. Bir telefon kulübesinden arıyor. Kesme Margarita, Blake seninle görüşmek istiyor. Hadi şekerim, çabuk bozukluk çıkar, ya da beni sonra ara... Tüh! Kapandı.

Eli ahizeye uzandığı sıra telefonu kapadım. Gömleğim sırılsıklamdı. Yine, yanmakta olan evinden değerli eşyaları kurtarması için üç dakikası kalan adamdım. Rotayı değiştirmeden, alkol ihtiyacım duvarları uçurmadan bu üç dakikam kalmıştı. Büyük bir özenle seçtiğim gömleği yırtarcasına çıkardım, kuru bir havluyla sırtımı ve koltuk altlarımı kuruladım, aceleyle başka bir gömlek giyip dışarı fırladım. Soluğumu tuttuğumu ancak kaldırıma vardığımda farkedebildim. Tedirginliğim neredeyse elle tutulur bir hal almıştı ,ağır bir durgunluk bölgesinde, fırtınadan önceki büyük gevşeklik içinde hissediyordum kendimi. Hava iyiden iyiye kararmıştı. Geç kalacaktım ama, merkeze yürüyerek gitmem gerekliydi. Taksiye binersem başıma bir kaza geleceğinden emindim. Birden geri döndüm ve havadaki titreşimleri duydum. Çok yakınımda sersem, ama dikkatli bir ruh vardı. İzlenmekte olduğumu anladım. Bakışım, yolun öbür yanında, yarım blok kadar geride bir adama takıldı. Hiç kuşkusuz, bir detektifti bu. Beni izlemesinden hoşlanıyordum neredeyse. Dün gece, merkezden çıktığımdan beri mi peşime adam takmışlardı acaba?

Görüşmeyi yapacağımız Roberts'in odası bodrum katındaydı. Uzunca bir masa, birkaç tahta iskemle, iki klâsör ve bir duvar takvimiyle döşenmiş bir oda. İçerde bir de, kırmızı başlı toplu iğnelerle kaplı merkezin plânı vardı. Girişteki memurun yanında duran nöbetçi polis beni bir demir merdivenden çıkarıp tek penceresi hücrelerle, bir dizi çelik kapıya ve resmî sarıya boyanmış duvarlara bakan uzun koridordan geçirdikten sonra buraya getirmişti. Geçerken birinin, bir sarhoşun nara attığını duydum.

Roberts, elimi sıkmak için yerinden kalkmadı.

— Geciktiniz.

— Yürüme gereğini duydum.

— Alkolü atmak için mi?

— Sizin de görünüşünüz enikonu bitkin.

Başını salladı.

— Zehirle yaşamaya alışkın değilim .

Önceki gece bir pergel kadar şaşmaz ve delici mavi gözleri, sanki büyümüştü. Çepeçevre kızarmış ve renkleri solmuştu sanki, mavi çok daha açıktı. Eğilirken ekşi ama aynı zamanda da çok tatlı, sanki O'Brien'in parfümünden sürünmüş gibi, bir yorgunluk kokusu koyverdi. Bir dosya açtı.

— Bana olup biteni ayrıntılariyle anlatsanız ne olur?

— Sizi içeri tıktırmaya yetecek kadar anlatacak şeyim var.

— Öyleyse neden açıklamıyorsunuz?

— Herhalde açıklıyacağım.

— Belki kendime bir avukat tutmamın sırası gelmiştir.

Sözlerimde en ufak bir sahtelik yoktu. Ciddi miydi, yoksa ciddî bir oyuna mı başlamıştı, henüz bilemezdim.

— Önce biraz konuşsak bence daha iyi olur.

— Niçin?

— Zeki bir adamsınız. Sanırım, başınızı ne denli belâya soktuğunuzu öğrenmek hakkınızdır. Bu akşam, bu odada her şeyi açıklamanızı istiyorum. Artık içki içme isteğim kalmamıştı. Sanki şu son saatlerim, kendimi bu ana hazırlamakta kullanılmıştı.

— Ölüm, altı saatten daha uzun bir süre önce olmuşsa ölü katılığının yerleştiğini kuşkusuz bilirsiniz.

— Evet, bilirim.

— Oysa, karınızı yerden kaldırdığımızda, onda katılığın izi yoktu.

— Tersi nasıl mümkün olabilirdi?.

— Katılığın izi yoktu. Ama ölümden sonra geçen zamanı bulmak için başka bir yöntemimiz var. Bu yöntemi bildiğinizi sanmıyorum.

Duruşundaki bir şey, beni, cevap vermemeye itti.

— Nisbî morarmadan söz edildiğini duydunuz mu?

— Pek emin değilim.

— Şu: Biri öldüğünde, kan, gövdesinin yere değen ya da duvara yaslı bölümlerinde pıhtılaşmaya başlar. Nisbî morarma budur. Bir buçuk saatin sonunda, mor ve kara izler gözle bile görülebilir. Otopsi sırasında karınızın gövdesinin önü ve arkası bu tür izlerle kaplıydı.

Önce yüzükoyun yatıyordu, sonra onu sırtüstü çevirmiştim.

— Karınız sırtüstü düştü, dolayısıyla sırttaki nisbî morarma kabul edilebilir. Ama yanaklarında, göğüslerinde, kaburgalarında, karnında, uyluklarında, dizlerinde ve ayak parmaklarının ucundakiler hayır. Buna karşı diyecek şeyiniz var mı?

— Şimdilik yok.

— Bu kadarı sizi elektrik sandalyesine yollamaya yeter (buz gibi gözleri, taş parçasından başka bir şey değilmişim gibi üzerime dikiliydi); üstelik bu, topladığımız kanıtların ilki.

— Suçlu değilim. Dolayısiyle, söylediklerinize verecek bir cevabım yok.

— İkinci bir nokta: Karınızın boyun kemiği kırılmıştı. Bu da, boğularak öldürüldüğünü ispatlıyor. Özellikle, otopside görüldüğü gibi, bol kanamayla birlikte raslanırsa.

— Bunların başka nedenleri olmalı.

— Sizin bulduğunuz bir neden var mı?

— Suçluluğumdan eminsiniz. Devam etmek neye yarar?

— Size, bir seçim yapma olanağı tanıyacağım: a) Buraya girdiğiniz gibi çıkacağınıza beni ikna edersiniz; b) İtiraf edersiniz; c) Bir şey söylemezsiniz, sizi az önce gördüğünüz hücrelerden birine tıkarım ve yarın sanık olarak çıkarsınız mahkeme karşısına.

Bu günü, yeniden Cherry ile buluşma umuduyla yaşamıştım. Eğer Roberts, o an, bana yirmi dört saat özgürlük tanısa itiraflarımın altını imzalardım. Cherry'yi görmem gerekiyordu, hepsi o kadar. Bir sakınma kalıntısı, avukatsız bir şey söylemememi öğütlüyordu ama burada duramazdım.

— Roberts, suçlu olsaydım hemen şehrin en ünlü avukatını çağıracağımı kabul etmelisiniz.

— Bu işi yapmanızı öğütlerim.

— Muhtemel savunma yollarımı açıklamakla çok şey yitireceğimi kabul etmeden sizinle tartışmamı istiyorsunuz.

— Gösterecek neyiniz var? Bütün bunları bizim düşünemiyeceğimizi mi sanıyorsunuz? (Yumruğu masaya indi.) En küçük olanağın peşinden koşan türden bir sapık olduğunuz için konuşmak istiyorsunuz. Yeni dostunuzu bulmak için şehrin Doğu kesimine koşmak isteğiyle yanıp tutuşmaktasınız. Benimle dalga geçmeyin. Oturun, yazdırın itiraflarınızı, şehrin polisle çevrili bir otelinde onunla bir gece geçirmenize izin veriyorum.

Muhafızların kulağı anahtar deliğinde olacak.

Bu itirafı, doğrusu pek istiyordu. Yolunda gitmeyen bir şey vardı. Çok istiyordu itirafımı. Susmam gerektiğini, ama bir hücrede rahat duracak gücü bulamıyacağımı da biliyordum. Gücümü ancak onunla konuşarak koruyabilirdim. Yalnız kalırsam içimde bir şey çözülecek, parça parça dökülecektim. Evet, parça parça.

— Bekliyorum, dedi.

— Roberts, her zaman kendinden önceki meslekdaşının tersini söyleyen uzman bulunabilir, dedim. Deborah pencereden atladı, bütün bildiğim bu. Sizin uzman atlamadan önce öldüğünü söylüyor. Nisbi morarmayı otuz metre yüksekten düşmesi, boyun kemiğini kırıp büyük kanamaya yol açan arabaya çarpmasıyla açıklayan bir uzman da ben bulabilirim.

— Nisbî morarma, gövde bir o yana bir bu yana çevrilirse görülmez. Hep aynı yerde durursa ortaya çıkar. Gövde ne zaman yüzükoyun geldi?

— Sedyeye konduğunda.

— Ne?

— Evet, nedenini anlamadan önce bunu alışılmamış

bulduğumu hatırlıyorum. Başının arkası göçmüştü, biliyorsunuz... Hiç hoş bir görünüşü olmadığını da hatırlıyorsunuz... Başını sedyeye değdirmek istemiyorlardı.

— Peki öyleyse, dedi Roberts gülerek, başarılı bir avukat olma fırsatını kaçırmışsınız. (İskemlesinde, geriye doğru kaykıldı.) Söylediklerinizin, bazı ayrıntılara cevap verdiğini kabul etmek zorundayım. Mantıksız değil. Kabul edilme şansı onda bir. Teknik ayrıntılar üzerinde diretmiyeceğim, ama sıralayacağımız her on profesyonel uzmanın karşısına satın alınmış bir uzman çıkarabilmeniz mümkün. Bunu da geçelim. Anladığım kadarıyla, karınızın pencereden atladığı sıra canlı olduğunu belirten yazılı bir açıklamanın altına imza atmaya hazırsınız.

— Evet, bunu imzalamaya hazırım.

— Açıklamanızı yazdırmak için bir steno çağırabilirim, ancak bu yarım saatimizi alır. İhtiyacım yok, bu tür bir baskı yoluna ihtiyacım yok, çünkü en önemli nokta Rojack, elimizdeki üçüncü kanıttan habersiz oluşunuz.

— Üçüncü mü?

— Mahkemede yararlanacağımız bir şeyi neden size açıklıyayım? Yani, karşılığında bir şey vermediğiniz sürece.

— Karşınızda açık açık konuşmama yol açan neden. açıklamanızı gerektiriyor.

— Bırakın bu numaraları. Suçu itiraf ederseniz, geçici çılgınlık yüzünden bu işi yaptığınızı gösteren her şeyi katmanıza göz yumarım Size yardımı dokunacak bir, iki fikir bile veririm. Ama itiraf etmez, bu yoldan kendinizi kurtarmaya çalışırsanız dikkat edin Rojack. Bu işi kişisel meselem haline getirir ve sizi öyle bir kıstırırım ki, sizi elektrik sandalyesinden kurtarmaya kalkmadan önce vali bile uzun uzun düşünür.

Soluk soluğaydı.

— Gerçek bir söylev, dedim.

— Susun. Üç numaralı kanıtı dinleyin. Pencereden kendini attığı sıra karınız yaşıyordu. Söylediğiniz bu. Doğru mu?

— Doğru.

— Kalınbarsağı unuttunuz.

— Neden söz ediyorsunuz?

— İster inanın ister inanmayın, bunlardan söz etmek

benim için de herhangi biri kadar güç. Otopsi, pencereden atlamadan önce barsaklarında ne varsa boşalttığını gösteriyor.

— Bunun meselemizle ilgisi ne, anlamıyorum.

— Boğulma, «sphincter anal» denen kasın lâçka olmasına yol açar. Kavrıyabiliyor musunuz?

— Konuşurken Deborah, bir ara tuvalete gitti.

Meslek şerefini ayaklar altında ezmek için para almış bir sporcuydum sanki, bana tiksintiyle baktı.

— Bu işi yaparken giysilerinde iz bırakma alışkanlığı olduğunu sanmıyorum, dedi.

— İzler düşüş sonucu meydana gelebilir ya da daha sonra olabilir. Bazı faaliyetler ölümle durmaz.

Yabancı bir kadından söz eder gibiydik. Belli belirsiz bir hüzün duydum, sanki Deborah'ın kişisel şeylerini böylesine öğrenmek için akıllara durgunluk veren bir para ödemek gerekmiş gibi.

Roberts'in ağzı kulaklarına vardı.

— Daireyi en ufak girintisine varıncaya dek inceledik. Özellikle karınızın odasını. Halı, en ufak şüpheye yer vermeyen bir durumu ortaya çıkarmamıza yetecek kadar iz taşıyordu. Halıda, az önce sözünü ettiğimiz maddenin eşini bulduk. Bana ikna edici bir açıklamada bulunursanız, bu odadan çıkabilirsiniz.

Ne demem gerektiğini biliyordum, ama bunu söyleyebileceğimden emin değildim.

— Roberts, karımla ilgili bazı özel şeyleri açığa vurmak istemem.

— Bu sözlerle jüri üyelerini kandırın kandırabilirseniz.

— Sonuna doğru, Deborah'ın aklı başından gitmişti.

— Düşündüğüm şeyi mi ima ediyorsunuz?

— Bundan söz edemem.

Açıklıyacaktım tabii. Düşüncemin bir köşesi bu hikâyeyi hazırlamıştı, ayrıntılarıyla anlatmaya hazırdım, Deborah'ın hayalî ama çok açık sözleri de dahil: «Bunu da gördükten sonra, artık görecek fazla bir şey kalmıyor.» Sonra pencereye hızla atılan gövdesi, üç adım ve tamam, evet, gerçeğin renklerini alan hayalî bir hikâye. Deliliğine sığınmam gerekirse bu hikâyenin de ardımdan geleceğini bliyordum. Roberts, sözlerime yarı ayrıya inan-

mış, dikkatli gibiydi. Yüzündeki anlam, dün gece bir ara Deborah'ın odasındaki görünüşünü andırıyordu. Ama öteye gidemezdim. Bu hikâye Deborah'a bağlı kalırsa, geçmiş, bir hastalık gibi bende yerleşecekti.

— Hayır, dedim, beni içeri tıksanız daha iyi.

Telefonu bir kere çaldı.

— Neden itiraflarınızı imzalamıyorsunuz?

— Hayır.

Ahizeyi aldı.

— Hayır... hayır. İstemiyor. Üç gün gerekli... Ne? Orospu çocuğu, hayır.

Sonraki yirmi saniye süresince, gözleri kan çanağına dönmüş, küfretti durdu. Telefonu kafama indirecek sandım. Sonra elini çenesine götürdü ve bütün gücüyle sıktı. Sanki iç makinelerine bağlı bir düğmeye basmış gibi, kendini topladı.

— Beni burada bekleyin, dedi, iki dakika sonra geliyorum.

Pek uzun boylu değildi, ama zincire bağlı koca bir kedi gibi odadan çıktığını gördüm.

Dosyasını masanın üzerinde bırakmıştı. Bir göz attım. Kullanılan deyimlerin hepsini anlıyamıyorum ama bana gerçeği söylemediğini gördüm: Doktorun görüşü kesin değildi, anladığım kadarıyla intihardan şüphe ediliyordu ama, Deborah'ın düşmeden önce öldüğü de şüpheliydi. En belirgin nokta olarak halının üstündeki izler kalıyordu, biri bunun altını kırmızı mürekkeple çizmiştı.

Dosyada meslekî bir dergiden koparılmış birkaç sayfa ile üniversitede derse başladığım yıl verdiğim bir konferans metni vardı, evlendiğim yıl. Sözcükler, ihtiyar bir kızın kurutmak üzere İncil'inin sayfaları arasına koyduğu çiçekler gibi solmuştu. Ardımda radyatörün öfkeli ıslığı karşımda soluk kahverengiye boyalı duvarlar, bu odada yazdıklarımı tekrar okuyunca birden usumu yitirmeme yolunu keşfettim. En olmayacak şeyleri aklımda tutmam gerekiyordu, Roberts'in plânı üzerindeki kırmızı başlı toplu iğneleri ve Clark Reed Powell armağanıyla ilgili konferansın bir bölümünü: ESRARA İLKEL YOLDAN YAKLAŞMA ÜZERİNE.

«KENDİNİ HAYVANIN ÜSTÜNDE TUTAN UYGAR İNSANIN TERSİNE, İLKEL KİŞİ, İÇGÜDÜSÜYLE ORMAN HAY-

VANLARI VE ESRAR ARASINDA YAPILAN TEMEL ANLAŞMAYA BAĞLANDIĞINA İNANIR.

«VAHŞİ ADAM DEHŞETİ, DOĞAÜSTÜNÜN BİR SALDIRISININ DOĞAL SONUCU KABUL EDER. İNSANOĞLU TANRILARIN SIRRINI ÇALMAK İSTERSE, TANRILARIN KENDİLERİNİ KORUYUP FAZLACA YAKLAŞACAK OLANI YOK EDECEKLERİNİ DE BİLMESİ GEREKİR. BU MANTIK GEREĞİNCE, UYGARLIK, BU SIRLARIN BAZILARININ EKSİK FAKAT ETKİLİ OLARAK ÇALINMASIDIR. KARŞILIĞINDA ÖDEDİĞİMİZ KAÇINILMAZ, DEV FAKAT BELİRSİZ, KISA SÜRE SONRA TEPEMİZE ÇÖKECEK BİR FELAKET DUYGUSUDUR.»

Bir derginin sayfalarına aldığı, okunması kolay bir metindi bu. Yeniden gözden geçirilmiş, uzatılmış, ikiye bölünmüştü; nedeni de sanırım, ses uyumu ve üslüp yönünden parlak bir yapmacıklıkta oluşu. İkinci okuyuşumda, sözcükler gerçek bir düşüncenin gücüyle kulaklarıma çarpıyordu. Birden Roberts'in hemen geri döneceğinden korktum, sanki odanın ağır havasında uzun süre kalmakla ona karşı durma gücünü yitirecekmişim gibi. Dikkatimi dosyaya vermeye zorladım kendimi, okuduğum metnin, diğerlerinin, adımın geçtiği yazıların, televizyondaki programımla ilgili eleştirilerin bir raslantı sonucu buraya girdiğini farkettim. Roberts, bu karmakarışık yığına şöyle bir göz atmış olmalıydı. Koridorda ayak seslerini duydum ve yerime geçtim.

Sakin ölçülü, ensesinde kan çıbanı çıkmış bir adam gibi ıslık çalarak içeri girdi.

Dişlerimi göstererek:

— Eh Roberts, dedim, her türlü şüpheden kurtuldunuz! Dışarı çıkalım da bir kadeh atalım.

Gözleri hiç bir şey yansıtmıyordu.

— Biliyordum, dedi, baştan beri bu işin içinde bir iş olduğunu biliyordum.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Resmî rapor geldi. İntihar. Evet, öyle. (Başını salladı.) Bir yerlerde büyük bir koruyucunuz var.

Bir takım sorular sormam gerektiğini seziyordum, yoksa kendimi ele verebilirdim.

— Bunun için mi bana bir takım şeyleri itiraf ettirmek için böyle acele ediyordunuz?

— Bekliyebilirdim de. Size yüklenmem gerektiğini ortaya atan Leznicki'ydi. Her soluk alışta, Roberts'in keyfi yerine geliyordu. Sanki iki güreşçiydik, kazanma sırasının kendisine geldiğini düşünmeye başladığı sıra hakem, kulağına, kaybetmesini fısıldamıştı. Dolayısıyla güreş alanını bir dolaşmıştı, soyunma odalarında buluşmuş birbirimizden özür diliyor, fıkralar anlatıyorduk.

— Geçen gece, beni bırakmanızı söyleyen biri mi çıktı?

— Bizim önsezimizdi bu, diyelim. Herhalde sizi bırakmak taraflısıydım, gözetlemenin daha ilginç olacağını düşünüyordum.

— Bugün de birilerinin size baskı yapmasını mı bekliyordunuz?

— Ne kadarını bildiğinizi öğrenmek için çok şey verirdim, Rojack.

— Fazla bir şey bildiğim yok.

— Herif, kafayı tütsüleme isteği uyandırıyorsun bende.

— İtiraf etseydim, baskıya karşı durabileceğinizi sanıyor muydunuz?

Hiç bu denli polise benzememişti. Kısa ve düz burnunun meslek ahlâkı, dudaklarının kıyısına iyice kazılmış ahlâksızlığın üstündeydi. Namusluluk, utanmazlık, açgözlülük, gözlerinde üç parıltı olmuştu.

— Doğrusu pek bilmiyorduk, dedi. Belki direnebilirdik, belki sizi başka bir şey karşılığında değiş-tokuş ederdik. Ama itiraf ettirmek ilginç olurdu. Yetiştirebileceği ya da bir başkası karşılığında üçüncü takıma göndereceği ikinci takım oyuncusunu yitiren beyzbol çalıştırıcısının acı gülüşü belirdi yüzünde.

— Müessesemizin politikasıyla uğraşmayın. Bütün gece de konuşsak, sonunda fazla bir şey öğrenemezsiniz.

— Yine de dinlemek hoşuma giderdi.

— İstediğiniz nedir, ikramiye kazanmış bir piyango bileti mi? Yerine şu birayı kabul edin siz.

Gülümsedim.

— Daha bir saat içki içmlyeceğim.

Yerimden kalktım.

— Sizi tanımak benim için büyük bir zevk oldu Roberts.

Bir kez daha gülümsedi.

— Bu kadar önemli biri olmasaydınız, burnunuzu soktuğunuz yere dikkat etmenizi söylerdim.

— Önemli biri değilim.

Düşünceli gibiydi, sanki başka bir soru sormakla hata edip etmediğini anlamaya çalışıyordu. Kapının yanına vardığımda:

— Dinleyin, dedi, soruma cevap verirseniz karşılığında ben de size bir şey söylerim.

— Nedir sorunuz?

— Rojack, C.İ.A.'dan mısınız?

— Böyle bir sorunun cevabını veremem.

— Peki, ben de karşılıksız söylerim. Belki biliyorsunuz. Kanunun bir yerine dayanarak Eddie Ganucci'yi kıstırmıştık. Yine de onu, iki saatten fazla tutabileceğimizden emin değildik. Ama çok garip bir baskı sonucu, onu bırakmak zorunda kaldık. Bence, sizi kurtaran da aynı güçtü.

— Emin misiniz?

— Hayır. Bir baskının asla adı yoktur.

— Aptal sayılmazsınız, değil mi?

— Eskiden, federal polisin iyi bir soruşturmacısıydım. (Sırtıma bir şaplak attı.) Sakın paçayı kaptırmayın.

Dışarıda hava soğuktu. Bir barın, sonra bir ikincisinin önünden geçtim. Kurtuluşumu kutlamam gerekiyordu yoksa koşup bir yere mi sığınacaktım? Ne yapacağımı kestiremiyordum. Eve telefon etmek üzere bir telefon kulübesine girdim. Yerinde bulunmayan aboneler servisindeki kız. Kelly'nin sekreterini yakalıyabilmişti, cevabını iletti: Mr. Kelly beni gece yarısı kabul edecekti.

— Onları tekrar arayın Gloria, gece yarısı orada olmaya çalışacağımı söyleyin.

— Bu işi devamlı sürdürmemiz gerekip gerekmediğini düşünüyorum Mr. Rojack.

— Gloria, yalnız bugün için.

Beni şehrin doğu kesimine götüren takside, her şey, dalga dalga geldi üstüme yıkıldı, kıyıda patlayan ağaç gövdeleriyle dolu tehlikeli bir su. Rüzgâr çıkmıştı. Camı kapasam, motör kokusunun karıştığı ısıtma tertibatı havayı dayanılmaz hale getiriyordu; açsam rüzgârı duyuyordum, dalgaları ayaklandıran ve otun köküne el atan bir deniz rüz-

gârının uzun, doymak bilmez cayırtısını. Bu akşam gökyüzü bir yerden parçalanmıştı, bir canavar düdüğü ötüyordu, rüzgârın kıvrımlarında tetikte birini, çürümüş kanın ekşi kokusunu duyuyordum. Koltuğuma gömülmüştüm, çevremdeki esrar beni bulantının sınırına getiriyordu. Belirgin bir çözüm yolu olup olmadığından, daha güçlü sırların birleşmesi sonucu ortaya çıkıp çıkmadığından habersiz bulunduğum bir esrar, kestirilmesi imkânsız bir şey, tıpkı bir bulutun sınırı gibi, ya da beteri, ikisi arasında, boşu boşuna kendimi tüketeceğim umutsuz bir İNSANDAN ARINMIŞ TOPRAK. Birden esrardan nefret ettim, şu sıra bir hücrede bulunmayı, hayatımın kanunî savunmama indirgenmesini diledim. Barney Oswald Kelly'yi görmek istemiyor, oysa bunun gerekli olduğunu da biliyordum. Bu görüşme sabah imzaladığım anlaşmanın içindeydi. Esrardan kaçmama izin vermezlerdi. O sıra yakarmaktan uzak değildim, çok yakındım bile, çünkü yakarı esrara son verilmesi için yalvarmaktan başka bir şey değildir. «Tanrı, diyebilirdim, bırak da bu kızı seveyim, baba olayım ve iyilik içinde yaşıyayım, bırak namuslu bir iş göreyim. Evet, Tanrı.» Ona yalvarmanın eşiğindeydim: «Beni geriye, hep gitgide uzağa, ayın şehvet dolu evine gönderme.» Kışlaya dönmesine altı saat kalan izinli asker gibiydim. Siperlerin kokusundan kurtulamamıştım, Deborah'ın azgınlığını duyuyordum, yanık lâstik, saldıracak yer arıyan ayı, rüzgârın getirdiği bir ses bana değdi neredeyse — hangi tepeden süzülüp gelmişti? —, sonra taksi Cherry'nin oturduğu sokağa girdi. Kalbim çarpıyordu, yenilgi sızdıran pis basamakları tırmandım, kapısını vurdum ve o sessizlik anında ilk korkumun bir başkası önünde gerilediğini anladım, Cherry'yi bulamama korkusu önünde. İçerde yürüdüğünü duydum, kapı açıldı, Cherry kollarımdaydı.

— Oh sevgilim, dedi, bir aksilik var.

Onu yeniden kollarıma aldım, sonra yatağa götürdüm. Yanyana oturduk ve parmaklarımızın uçlarını birleştirdik. Öğleden sonra, bu odadan ayrıldığımdan beri benden uzaklaşan bir rahatlık duydum. Bir iç boşalım, savaş akşamı çöken uyku gibi her yanımı kapladı.

— Bir kadeh içki ister misin? diye sordu.

— Hemen değil.

— **Seni seviyorum.**

— Evet. Seni seviyorum.

Dinlenmiş gibiydi. Yorgunluk, yüzünden kaybolmuştu. Sanki on yedi yaşındaydı.

— Hiç takım kaptanı oldun mu?

— Okuldayken garip bir görünüşüm vardı.

— Son sınıfta bile mi?

— Hayır, artık şimdiki halimi almaya başlamıştım. Futbol takımı kaptanı, bütün yıl boyunca adımı elde etmeye çalıştı.

— Korumayı başardın mı?

— Hayır.

Ani bir kahkaha nöbetine tutulduk.

— Nasıl olur da kimse seni çiğ çiğ yemez?

— Ohhhooo! Çiğ çiğ yemeye çalıştılar bayım, çalışmaktan geri durmadılar. Önceki gece bardaki gibi öptü beni, çelik tadı biraz daha azalmıştı ve uzun yıllar önce, sıcak bir haziran gecesi, bir arabanın arka koltuğundaki hanımelinin eşini hissettim.

— Hadi bakalım, dedim, sabaha dönelim.

Dediğimi yaptık. Varlığımın merkezine doğru bir yerde, yorgunluk, gerilim ve her yalanın içimde yarattığı boşluktan doğan, hak edilmemiş bir armağan gibi, tatlı, tehlikeli, izlenmesi güç yepyeni bir hayat doğdu. Onun yükselişini izledim, sıçradım, havalandım, denizin gözyaşlarıyla rengi atmış güllere dek delice akan suya daldım, içime dolan yeni hayat gibi gövdemden akan güllere. Et ve acı dolu bir kâseye rasladım, yakıcı bir acı, kanatlar odanın içindeydiler, soylu bir niyet gibi açık ve narin, aldatanlara aşkın anlamını söyleyen tatlı bir varlık. Yine de anlıyordum ve bildiğimi söyledim: «İyi davranmak zorunda olduğumuzu sanıyorum.» Bu sözlerle bize yürekliliğin gerektiğini belirtiyordum.

— Biliyorum, dedi. Bir süre hiç konuşmadık.

— Biliyorum, dedi yine.

— Emin misin? (Ayağımı onunkinin üzerine koydum.) Gerçekten emin misin?

— Evet, eminim.

— Broadway'in ne dediğini biliyor musun?

— Ne diyor Broadway?

— Bok Senyorita, işte Broadway'in söylediği.

— Tanrım, Tanrım! Benim tatlı herifim, dedi ayak parmağımı öpmek üzere eğilirken.

ALTINCI BÖLÜM

Çölde Bir Görüntü

Uzanmış yatıyordum, parmağımın ucuyla göğsünün bir ucuna dokunmam yetiyordu. Nasıl bilirsiniz yağmurun yağdığını, öyle biliyordum işte. Aşkın bir bağış değil, bir dilek olduğunu anlamıştım. Ancak yürekli kişiler kısa bir sürenin ötesinde aşka dayanabilirler. Derken Deborah'ı, eskinin bütün o gecelerini, bunun benzeri olmayan bir sevgiyle yanına uzandığım anları düşündüm. Oysa gerek Deborah, gerekse başkalarıyla, geceyi geçirip bir daha görmediğim kızlarla — çünkü onlarla hep yollarımız ayrılıyordu — bu aşkın varlığından şüphe etmiştim. Aylar boyu her türden kadın tanımış ama bu aşkı, bazı geceler, bir viski fıçısının dibinde bulmuştum. Hep aynıydı, aşk hep aşktı, herhangi biriyle herhangi bir yerde ona raslanabilirdi. Ama asla korunamazdı. Eğer uğrunda ölmeye hazırsanız başka, sevgili dostum.

Sarmaş dolaş gövdelerimize döndüm. İşimizi bitirmiştik, oysa bitmemişti işte. Sabah denize konup iç içe, gecenin geç saatlerinde uzun bir anı dalgası, akıntının uzaklara sürüklediği iki kuş gibi bir an raslaştık. Onu kollarımda sıkmaktan kendimi alamıyordum, et hiç bana böyle bir bağışlanma sözü vermiş miydi? Elimi beline koydum, göğsünden bir çağrı yükseldi ve elime yapıştı. Oturdum, şimdi kendini gözlerime sunan ayağına, sevmediğim o ayak parmaklarına, geniş ve kısa eğime, katılaşmış deriye ve tabana dokunmak için eğildim. Ayağı, kendine özgü yolu izleyeceğini bildiriyordu. Yine de öptüm onu, «benimle geliyorsun» dercesine sıktım. Ayak bu düşünceyi anlayabiliyordu, yürekli ve genç bir köpek gibi elimi yalayarak cevap verdi. Başımı kaldırdım, bakışımı yüzünde oynaşan gümüşsü ve lâvanta çiçeği renkli hafif parıltılara dek göv-

gölgelerinde gezdirdim. Mutlu bir gülümsemeyle: «Bir kadeh içki içmeye hak kazandık mı dersin?» diye sordum.

Şişeyi getirdi, ağır ağır içtik.

Bir bardak içkinin tadına varmayalı ne kadar çok oluyordu, hatırlıyamıyordum. Bir santim viskiyi buz tanesinin üstüne döküp sıvı altının suya karışmasına bakmak bana yetiyordu. Odadaki eşyalar — eski bez koltuk, bakır musluk, abajurun didiklenmiş püsküllleri — sanki çevremizde nöbet tutuyorlardı. Bu elektro - manyetik nöbetçiler, gelen olursa bize haber vereceklerdi. Ona televizyon programımdan söz ettim — artık raslaştığımızda bu konu konuşmalarımız içinde yer alıyordu, bundan vazgeçemiyordum da, çünkü kendimizden söz edeceğimiz anı geciktirmek hoştu—, televizyondan söz etmek güzeldi neredeyse. İşe, kimsenin el atmadığı öncü bir sirk meydana getirmekle başlamıştık: Yirmi beş yıldır marijuana içen sakallılarla konuşmalar, eski tutukluların cezaevlerinde cinsel sapıklık konulu anlatıları, «Picasso ve Püskürgeci» konulu bir konuşma (Çağdaş ve yamyam Avrupa'da törenleri yöneten adam üzerine kişisel incelemem, televizyon tarihinde anlaşılması en güç konuşma), bir kiralık kız, bir genç motosikletli çetesinin, Harlem'deki çetelerden birinin reisleri, bir yılda seksen kilo veren bir ev kadını, eski bir papaz ile başarısız bir intihar (bileğini üç yerinden kesen bir kız) üzerine görüşmeler. Bir görüşten yola çıkmıştım, dedim Cherry'ye, psikanaliz ve toplumsal gelişim arasında yol açmak istiyordum.

Kulağımdan, öylesine küçük ve belirgin bir deri parçası kopardı ki, kürdanla alınmış derdiniz.

— Çok güçlüsün, o kadar. Mac N. Ryan'ın makalesini hatırla (bu arada Cherry, yaranın üstüne bir damla salya akıttı): «Televizyonun vardığı ağırbaşlılığı tehdit eden, zevksiz bir karnaval işte!» (Kendi sözlerine kendi de güldü.) Biliyor musun, bir kere Mac N. Ryan ile çıktım.

— Namusuna dokunacak oldu mu?

— Oh! Beni sevişmeden bıraksa büyük umutsuzluk duyardı ama, acaba hasta mıydım? Kendisine: «Biliyor musun şekerim, frengi gitgide azıyor!» dedim. Bu sözlerim üzerine kabuğuna çekildi. Onu bir taksiye bindirmem gerekti.

Güldüm. Yara pek acı verici değildi. Zavallı Mac N. Ryan. Eleştirmenlerin tümü programımı görmezlikten gelmişlerdi, Mac N. Ryan'ın dışında. Bu da onun sevap hanesine kaydedilmeliydi. Bizi paraca destekleyenleri durmadan yitiriyorduk, F.C.C. bize her gün telefon ediyordu, prodüktör (kendisine rasladınız) sinir ilâçlarıyla yaşıyor ve ben işin altında kalkamıyordum.

Meslek sahiplerini, profesörleri, resmî kişileri, iktisatçıları gitgide daha sık çağırmaya koyulduk. Kitaplardan ve günlük olaylardan söz etmeye başladık ve böylece halkın ilgisini çekene dek alçaldık.

Ona, geçmişimle ilgili bir fikir verebilmek için bütün bunlardan söz ettim (neler yaptığımı biraz bilmesini gerçekten istiyordum). Üniversite hayatımı Cherry'ye anlattım, politikadan ayrıldıktan sonra Orta Batı'da yeniden öğrenime başlamaktan, beş yılda doktora vermekten, asistan, baş asistan, iki yıl sonra New York'ta araştırma şefi olmaktan gurur duyuyordum. Bütün bunlar düzenli bir anlatı dizisi olmaktan uzaktı. Sağdan bir fıkra, soldan bir hikâye, keyfimiz dalgayla dolan bir limanda yükselip alçalan kayıklar gibi tembel tembel yer değiştiriyordu.

İki küçük biftek, biraz makarna ve yağda yumurta pişirmek üzere yataktan atlarken:

— Yemek yiyelim, dedi.

Yiyeceğin üstüne saldırdım, ne kadar aç olduğumu farketmemiştim. Yemek bitip kahveler ve sigaralar geldiğinde, konuşma sırası ona geçmişti sanki. Masanın iki yanına oturmuştuk, Cherry saman rengi sabahlığına sarınmış ve bana, Shago Martin'e ait olması gereken bir sabahlık vermişti. Kendinden söz ederken onu dinliyordum. Cherry'yi ağabeyiyle üvey ablası yetişmişti. Hatırlıyordum. Annesiyle babası bir otomobil kazasında öldüklerinde üvey ağabeyi on sekiz, ablası on altı, Cherry dört, küçük kardeşi ise bir yaşındaydı. İki işi olan ve aileye bakmak için çok çalışan ağabeyine komşular hayrandılar.

— Yalnız işin can sıkıcı bir tek yanı vardı, dedi Cherry, ağabeyim her gece ablamla yatıyordu.

Başını salladı.

— Okuldan dönerken babamla annemin bana seslendik-

lerini duyuyordum. «Söyle ağabeyine, bıraksın bu sersemlikleri!» diyorlardı. Sekiz ya da on yaşıma bastığımda, bütün şehrin olup biteni bildiğini anladım. Ama bu durum, kısa süre önce edindiğimiz saygıdeğerliğe dokunmuyor gibiydi. Diğer kızların avlularında oynamaya gidiyor, onlar bizim avluda oynamaya geliyor, bu arada ağabeyimin ünü yürüdükçe yürüyordu. Küçük kızkardeşimle beni sevdiğinden değil, tam tersi, ama altı yüz kişilik dindar bir kasabayı etkilemek için on sekiz yaşında bu yükü kabullenmenin faydalarını biliyordu. Böyle düşündüğünü söylemek istiyorum. Dört köşe bir çenesi ve daha on sekizine gelmeden ağzında purosu vardı.

— Ne oldu?

— Şerif. Son haberlere göre Genel Kurul'a girmek istiyormuş. Ona Shago ile birlikte çekilmiş bir resmimi yollamayı canım çekti.

Sanki adını anmak Shago'nun ortaya çıkmasına yetiyormuş gibi, başını çevirdi.

— Her şeye rağmen, sanki küçük aile sırrımız dışarı sızmamış gibi davranıyorduk, bize de herhangi biri kadar iyi gözle bakılıyordu. Hepimiz Güney'in iyi ailelerinden gelliyorduk, bütün kasaba halkı. Altı yüz kişilik bir kasabada iyi gözle görülmek için tanışmadığımız zengin bir amcamızın olması, eve tuvalet koduracak kadar paramızın bulunması yetiyordu. Ama (kahvesinden bir yudum aldı) ağabeyim evlenmek üzere evden ayrılarak ablamı bizimle bıraktı. Ve ablam delirdi. Üç, beş kuruş karşılığında her gece başka bir adamla çıkmaya koyuldu. Bu da benim ve küçük kızkardeşimin şöhretini sıfıra indirdi. Ağabeyim eskisi kadar saygı görüyordu — sanırım, bütün bu kızılbaşlık hikâyeleri ona politikada yüzmeyi öğretmiştir — ama kızkardeşlerimle ben karantinaya alındık. Tek başıma okula gidiyor, eve tek başıma dönüyordum. Sonunda kasabadan ayrılmak zorunda kaldık.

Georgia'da daha sonra Florida'nın kuzeyinde yaşamışlar, abla evlenmiş, Cherry kolej yıllarını, varlığıyla gitgide sinirleri oynayan eniştesinin evinde geçirmişti. Başını alıp gitmesi ve kızkardeşinden ayrılması gerekmisti sonunda. Garsonluk yapıp tek odada yaşıyarak öğrenimini tamamladı.

— Tabii, titrek bir taşralı kız sesim olduğundan ve

şarkıcılığa özendiğimden müzik dolaplarının, sünepe gece kulüplerinin çevresinde dolanıp duruyordum. Sonunda üniversiteye girmeye karar veren o futbolcuya yakınlık gösterdiğim yıldı. Mektuplarına cevap vermedim. Düş görüp uyanmak üzereymişim gibi hissediyordum kendimi. Yakınlar arası cinsel ilişki ölüleri bize yaklaştırır, sanırım.

Bütün bunları öylesine kesin, ilâçlarından ve kavanozlarından emin kupkuru bir ihtiyar cadı sesiyle söylüyordu ki, kişisel fikir miydi yoksa köyün delisiyle banka müdürü arasında değiş tokuş edilen masalın bir parçası mıydı anlıyamıyordum.

— Sonra, kısa süren bir gençlik mutluluğu tattım Deniz Kuvvetlerinde görevli bir pilotla. Evlenecektik. Ama evli olduğunu anladım. Güm. Sonra Daddy Warbucks'a rastladım.

Bir süre sustu.

— Devam etmem gerektiğinden emin misin?

— Evet.

Daha fazlasını öğrenmek istiyordum.

— Bir süre, zengin bir adamla yaşadım. Zengin ve yaşlı. Hikâyenin tuzu biberi. Beni bir gece kulübünden kaldırdı — oradan geçen bir iş adamı — ve... her neyse, aramızda bir şey geçti. Peşinden, başka bir şehre gittim.

— Evet.

— Yıllarca o şehirde kaldım. Benden çok daha yaşlıydı, ama...

— Ama, ne?

— Sevgim, daha çok cinseldi.

Bir üstünlükten faydalanabilirdik: Bir saat öncesinin bize sağladığından. Cherry bana gerçeği söyleyecekti. Dayanamıyacağın anlaşılırsa, diyordu yüz anlamı, bu üstünlüğe hak kazanmamış oluruz.

— Evet, dedim, cinsel.

— İşin kötüsü, dedi Cherry, onu pek seyrek görüyordum. Beni, şu ya da bu şehrin güzel bir apartmanına yerleştiriyor ve bir haftalığına kayboluyordu. Geri döndüğünde ülkeyi üç kere gezmiş dolaşmış gibi geliyordu bana.

— Yalnız kalmayı sevmiyor muydun?

— Seviyordum. Kendime, bulunduğum yerin en iyi şan öğretmenini tutuyordum. Bol bol okuyordum. Daddy

Warbucks'un dönüşünü bekliyordum. Onunla konuşmak bir zevkti. Onun, bir yerlerde ailesi bulunan, zengin ve kültürlü bir adam olduğunu düşündüğüm sürece işler yolunda gitti. Ama bir gün resmini bir dergide gördüm, bana gerçek adını bile söylememişti. Az kaldı ondan ayrılıyordum, ama beni, Las Vegas'a gitmeye razı etti. Orada yaşamayı kabul edersem birlikte çıkabileceğimizi söylüyordu. Her şeyi orada anladım. Las Vegas'ta, tanıdıklarından bir kaçına rasladım tabii. Hepsi de MAFİA'nın önde gelenleriydi.

— Kendisi tepedekilerden miydi?

— Zengindi. Çok saygıdeğer bir adam. Kumar oynamayı severdi. Ara sıra, yalnız kumar için Las Vegas'ta oturduğumuzu, ara sırada da şehrin bir bölümüne sahip olması gerektiğini düşünürdüm. Çünkü beni bir hafta, bazan bir ay yalnız bıraktığında telefon hiç çalmazdı. Onun aradıkları dışında. Boşa da doluya da koysam olmuyordu, metresini yanına almadan yolculuk eden zengin bir adamdı işte. Ya herhangi birini çekecek kadar güzel olmadığımı, ya da Daddy'nin özel bir kodaman olması gerektiğini düşünmek zorundaydım. Çok özel bir kodaman. Tepedekiler türünden değildi, doğrudan değildi öyle. Bir kahve daha ister misin?

— Çok iyiyim.

— Ben de öyle, sanırım.

Anlatısı düzensiz aralarla kesilmişti, örneğin bana ağabeyinden söz ettiği sıralar. Bu noktada da, birkaç saniye sustu.

— Ne zamandan beri «Patron» konusu tartışılır. Var mı, yok mu? Gangsterlerin kol gezdiği altın çağda yaşamış iki kodamanı al, iki eş inciyi, kravat iğnelerindeki elmaslara kadar eş. Biri: «Patron yok, kafanı buna yorma», diyecek ve diğeri haç çıkaracak.

— Sen hangi sonuca vardın?

— Bilmiyordum. Bazı anlar, Daddy Warbucks'un Patron'dan başkası olmayacağını düşünüyor, bazan da bu bana saçma geliyordu.

— Şimdi ne dersin?

— MAFİA'dan olmadığını sanıyorum. Ama MAFİA onun hesabına çalışıyordu. Çok özel, çok önemli ve çok

karışık bir takım işler, bazıları da dış ülkelerde. Bende bu izlenimi bıraktı.

Yeni bir sessizlik.

— Hem, fazlasını öğrenmek isteyip istemediğimden pek emin değildim. Çünkü bir an geldi ondan kurtulmayı arzuladım, bu işi nasıl yapacağımı bilemiyordum... Bana gözdağı verecek ya da benzeri şeyler yapacak türden adam değildi, yine de işte epey hırpalanacağımı biliyordum. Mesele, ne ölçüde hırpalanacağımdı.

Durdu.

— Sonunda dostça ayrıldık. Sakin sakin konuştuk, beni kendi rızamla dostlarından birine verdi. Ona olan borcumu ödemenin bir yoluydu bu. Dostunun evine gittim, iki gün sonra da adamın Los Angeles şehri uyuşturucu madde kralı olduğunu öğrendim. Beni aya kadar zıplatacak özel zevkleri vardı. Bu işte yokum dediğimde ölümle tehdit etti. Bir kereliğine tüm cesaretimi topladım. Eşitiymişim gibi, birine kafa tuttum. «Beni öldürürsen, dedim, seni rahat bırakmıyacağıma yemin ederim.» MAFİA'cılar, yaşlı karılar gibi kör inanç sahibidirler. Bunu bilmeden gerekeni söylemiştim. Sonra da, iki ay boyunca uyuyamadım: Kapının açılmasını bekliyordum hep. Ama bu olayda, adresimi değiştirmeme akıllılığını gösterdim. Tanıdığım en akıllı adamlardan biri: «Bıçaktan kaç, ama tabancanın üstüne saldır», derdi. Bu uyuşturucu madde kralı da, her şeyden önce bir tabancaydı. Başka bir yere kaçmaya kalkışsam beni arkadan vururlardı. Kötü bir çıkış olurdu bu, bir hortlağı çok daha az etkileyici kılardı.

— Sen, gerçek bir profesyonelsin.

— Buna inansan, haksız sayılmazsın.

— Hayır, ama etkilendim.

— Düşmeyi bekleyen bir kuru yapraktan başka şey değildim. Ama talihim vardı, dolayısıyla da gücümü toplama olanağım. O güne dek kendimden uzak tutmak zorunda kaldığım Las Vegas'lı şarkıcılarla çıkmaya başladım ve iki hoş yıl geçirdim. Ancak canım isterse bir erkeği görüyordum, aralarında epey vakit geçirdiğim bazıları vardı. Ağıma düşürmeyi başardığım, çok klâs iki İtalyan. İkisi de hayduttu, ama onlardan hoşlanıyordum. İtalyanlar öyle ikiyüzlüdürler ki, onların yanında kendimi erdemli

hissediyordum. (Duraklama.) Sonra New York'a geçme zamanının geldiğini anladım.

— Neden?

— Bir gün söylerim sana.

— Şimdi söyle.

Kafasında bir hesap yapıyormuş gibi, dudaklarını büzdü..

— Las Vegas'ta, hakkım olmayan bir güç kazanmıştım. Bu güçten nasıl yararlanacağımı bilmiyordum. MAFİA'da kimse, diğerlerinin ne bildiğini bilmez. Aslında kimse, kendi bildiğinden de emin değildir. Dostlarımın kimliğini bilen pek tanımadığım kişiler, bana hizmet etmeye hazırdılar. Beni olduğumdan büyük sanıyor, bu da bana belirli bir önem sağlıyordu. Bununla öğünmek pek kurnazca bir şey sayılmaz belki, ama adam öldürtecek gücüm vardı. Aynı zamanda beni de öldürebileceklerini farkettim, hem bu kez niçin ya da kimin tarafından, bilmeksizin. Bütün bunlar birbiriyle bağdaşmıyordu. Belki haristim — ama kendimi yoksul hissediyordum — ne demek istediğimi anlıyor musun? Hasis ve adi bir şehirde yetiştim. Bütün bunlarla burun buruna geldiğimde, yeniden kendimi Güneyli bir cılız küçük kız hissettim.

İçini çekti. Koruyucu meleğinin bir saniye bile yanından ayrılmıyacağına inanarak yola çıkmıştı. Bütün yetimler buna inanırlar, doğanın bir tavizidir bu. Ve bu meleğin yanında hep bir orospu vardı, ikisi bir arada yürüyordu.

— Söylemek istediğim, dedi Cherry, orospu delilik etmeye başladığında koruyucu melek: «İşler yolunda şekerim, diyordu, bütün geçirdiklerinden sonra biraz eğlenmek hakkın.»

Las Vegas'ta melek, fazladan bir koz daha oldu, gitgide çok sayıda insanı çekiyordu.

— Her zaman bağımsız oldum, daha doğrusu bunu düşünmekten hep hoşlandım. Sanırım varlığımın bir bölümü kimseye borçlu kalmak istemez, bütün haydutların da bende hoşlandıkları yan buydu. Ama aynı zamanda, varlığımın öbür yüzü bir kurbağa gibi şişip duruyordu, gitgide kötü ve gaddar oluyordum. Koruyucu meleği esaslı koşturmaya hazırdım.

Bu sözleri söylediğinde, yüzünden bir çeşit pişmanlık geçti.

— Kaatilimden de gözümü ayırmamam gerekiyordu. İçimde taşıdığım adam öldürme deliliğinden.

— Gerçek mi?

— Yetkili bir kaatil.

— Belki onu dostlarından edinmiştin?

— Hiç bir zaman öğrenemiyeceğim. İşin korkunç yanı, iyice araştırırsam belki bir, iki kişinin ölümünden sorumlu çıkacağımdır. İpin ucundaydılar ya, ipi çekecek kadar kin besliyordum onlara. Kendim hiç lâyık bulmadığım oysa benliğimin bir parçası haline gelen küçük şehir nefretlerini, kıskançlığı, kini düşünmeye başladım. Las Vegasta uzun süre kalırsam, dönülmesi imkânsız noktaya ulaşacağım sonucuna vardım. Dolayısıyla da New York çağının gelip çattığına karar verdim.

— Ve koruyucu melek seni Shago Martin'e götürdü, öyle mi?

— Hayır, dedi. Evet, dedi sonra.

İkimiz de kızkardeşini düşünüyorduk.

— Bak, şimdi ne kadar namuslusun.

Sevişmeyi hatırlatan katı, şehvetli bir gülümsemeyle:

— Saf bir ruh oldum, dedi.

— Seni televizyon programıma almam gerekirmiş.

— Her şeyi yerli yerine yerleştirirdim. Bazı kişilerin bir ruhu olduğunu, bazılarının da ruhtan başka şey olmadıklarını bütün Amerika'ya öğretirdim.

— Bundan eminim.

Güneyli, bir baptist ihtiyar kadının sesi kadar ince ve belirgin kıldığı konuşmasıyla:

— Ruh sahipleri dünyayı harekete geçirenlerdir, dedi. Şerefsizliğe düşmeden başarısızlığa uğrarlarsa Tanrı ruhlarını alır, acıma ya da uzlaşma sonucu ruh haline getirir. Çok acı bir durumdur bu, çünkü diğer ruhlarla birlikte yaşanamaz — gerçekten acı — ruhu olan birini bulmak gerekir, o ruh çirkin ve kötü olsa bile.

— Eddie Ganucci gibi mi?

— İğrençtir o. Beş paralık değeri olmayan hasta bir ihtiyardır.

— Ama değeri olanları korkutuyor.

— Evet. (Birkaç kere kafasını sallıyarak beni doğruladı.) Belki de bu nedenle yola düzüldüm. Belirli bir şeyin önünde boyun eğeceğini bilerek çoğu zaman dik duran bir adamın yanında kalmak beş para etmez. (Yüzü, canlı bir gülümsemeyle aydınlandı.) Geçen gece, Romeo'nun önünde gerileyeceğinden emindim.

— Öyle bir haldeydim ki, beni ölesiye dövse vızgelirdi.

— Ama görünüşün çok daha iyiydi.

— Biraz. Ama korkarım, beş paralık değerim yoktur.

Shago üzerine konuşma sona ermişti. İncelikle gerindi, esnedi. İyice gevşemiştim. Hikâyesinin çok daha beter çıkacağını sanıyordum, hava bozulmamıştı. Yakında, yeniden yatağa girmeye hazır olacaktık.

— Steve?

— Evet.

— Karını öldürdün mü?

— Evet.

— Evet, dedi Cherry de.

— Sen şeytan gibi bir küçük kızsın.

— Hayır canım, biliyordum. Oh Tanrım!

— Nereden biliyordun?

— Bir gün, yeni adam öldürmüş birine rasladım. Ona benziyordun.

— Nasıl bir görünüşü vardı?

— Büyüye bulanmış bir görünüşü. (Yüzü çöktü). Yanıldığımı umuyor, ama yanılmadığımı biliyordum. Oh! Umarım, bizim için çok geç olmamıştır.

— Evet.

— Korkuyorum.

— Ben de, biraz.

— Bu gece yapacak şeyin var mı?

Başımı salladım.

— Kimi görmen gereklyor?

— Deborah'ın babasını.

— Barney Oswald Kelly'yi mi?

— Adını biliyor musun?

— Gazeteleri okudum.

Cherry'nin uzaklaştığını hissediyordum. Söyledikleri boş boş çınlıyordu.

— Ondan, daha önce söz edildiğini duydun mu?

Bana baktı. Sessizlik, şimdiye dek sürmediği kadar sürdü. O kadar uzun sürdü ki havanın kulaklarımda çınladığını duyuyordum.

— Stephen, dedi, Kelly'yi tanıdım.

— Ne zaman?

— Beni Las Vegas'a götüren adamdır.

Yeniden Ruta'nın yatağı, ışıkları tan yeri ağarana kadar yanan bu çöl kenti gözümün önüne geldi.

— Artık bundan söz etmek istemiyorum, dedi.

Sanki bu açıklama onu birden soymuş gibi, sabahlığı, ağır bir hareketle yavaş yavaş açıldı.

— Nasıl yapabildin bu işi? diyebildim.

— Çekicidir.

— İğrençtir.

— Hayır, doğrıı değil.

Cherry haklıydı. Aslında, Kelly iğrenç değildi. Başka şeydi. Onunla benim damarlarımızda aynı kan olduğunu hissediyordum. Kendime ait olmadığım, aslında Deborah'ın kölesi olduğum duygusu — aynı şey, Deborah'ı öldürmeden beş dakika önce de üstüme çökmüştü — yeniden her yanımı kapladı. Cinayeti hissediyordum. Dehşet içindeydim. Seviştiğimiz sıra olup biteni tek başıma duyduğum düşüncesi bende öldürücü bir öfke yaratıyordu. Aşkı şeytanca bir sahtekârlıktan nasıl ayırmalı?

Sonra, bir çocuk gibi, kendi kendime: «İblisin kanatları yok», dedim. Denizin getirdiği o güller, odadan geçen o melek...

— Bu sabah bir çocuk yaptığımızdan emin misin?

— Evet.

Hava hareketsizdi. Yalan söylüyorsa bir ölünün seçebileceğinden fazlasını seçemiyordum, şeytanın bir buluşu olmaması şartıyla. Anlar geçti. Bir hoşluk çöktü üzerime.

— Oğlan mı yoksa kız mı?

— Size başka bir şey söyleyeceğim dostum, ya oğlan ya da kız.

Ama bazı işlemlerden geçmek gerekiyordu. Bir sevgili gibi, etkili ve yırtıcıydım.

— Sonuna kadar gidelim, dedim.

— Gittik ya.

Öfkesinin yükseldiğini gördüm. geçen gece şarkısı-

nı renklendiren o şehvetli ve tunçlaşmış gurur. Ama bir çeşit alçakgönüllülük üstün geldi.

— Peki, dedi.

— Daha önce hiç gebe kaldın mı?

— Evet.

— Kelly'den mi?

— Evet.

— Çocuk ne oldu?

— Yaşamadı.

Sessizlik.

— Shago Martin'den de mi?

— Evet.

— Doğurmaktan korkuyor muydun?

— Shago çocuk sahibi olmaktan korkuyordu.

— Ne kadar önce?

— Üç ay. (Başını salladı.) Üç ay oluyor. Onunla ilişkimi geçen hafta kestim.

Bir gün, sağanağın ortalık yerinde, bir küçük akarsuyun oluşmasını izlemiştim. Gökten boşanan su toprakta, bir yaprak genişliğindeki çukurda toplanıyordu. Çukur doldu, sonra taştı, akarsu saplar ve otlar arasında zaman zaman durarak tepeyi indi; bir çıkıntıya vurarak çağlayan küçük bir dereye döküldü. Bu akarsu, bir ırmak olmadığını bilmiyordu. Gözyaşları da Cherry'nin yüzüne böyle akıyordu. Bir acı düğümünden, derin bir üzüntüden doğuyor, gözlerine yükseliyor, yanaklarına, açık göğsüne akıyor, koruda birikmek üzere uyluklarına düşüyordu. On yıllık yasla dolu bir çay kaşığı.

— Anlıyorsun, dedi hıçkırmaya başlıyarak, bir daha hiç çocuğum olmayacağını sanıyordum. Kelly'nin beni yolladığı doktor, aksayan bir şeyin sözünü etmişti, bundan emin olmaya hiç kalkışmadım. Bir süre içinde de, bir kere bile gebe kalmadım. Shago'dan gebe kaldım sonra. Bana sırt çevirdi. Bunca zaman birlikte yaşadıktan sonra, bir beyaz iblis olduğumu söyledi.

— Çocuğun yalnız senin olmasını istemedin mi?

— Bunu yapacak cesaretim yoktu. Onu aldatmıştım, anlıyor musun?

— Tony ile mi?

— Evet.

— Niçin?

— Alışkanlıktan olacak.

— Alışkanlığın canı cehenneme. Niçin Tony? Onda ne buluyorsun?

Canı acıyormuş gibi başını salladı.

— Tony'de tatlı bir yan vardır, emin ol.

— Buna nasıl inanmalı?

— Öyle üzgündüm ki. Shago iblisten beter olabilir.

Tam o sıra başını masaya dayadı ve kendini gözyaşlarına bıraktı. Saçlarını okşadım. Bu saçlar bir zamanlar güzeldiler, ama boya ipeğini yok etmişti. Cherry ağlarken, hikâyesi boyunca bıraktığı küçük sessizliklerin yankısını duyuyordum. Sonunda başını kaldırıp gülümsemeye çalışarak, «Tanrım Tanrım!» dedi. Çıplaklığa varan bir gevşeme içinde gibiydi, cinselliği, acıyı ve büyük bir fizik gücün tamamlanmasını gerektiren bir halde.

—Bana bir sigara ver.

Sigarayı onun için yaktım.

— Ya ben? diye sordum. (Bir cevap alma istediğim, beni neredeyse yeniden çocukluğa düşürüyordu.) Yaranı yalayabilmeyi başardım mı? Benim sevimliliğim bunda mı?

— Çok konuşuyorsun.

— Bilmek istiyorum.

— Seninle bir şey geçti, dedi.

— Ne geçti?

Yeniden başını salladı.

— Neden diretiyorsun? Bunun sözünü etmek felâket getirir. Ama diretiyorsun. Öyleyse dinle Stephen, söyleyeceğim. Seninle oldu. Orgazm'a vardım. Şimdiye kadar hiç erişmemiştim. Bununla avun.

Ama bir adam bendeyben, bende adam varken hiç.
meyen kişiyle kötü ana raslamış gibi.

— Ne demek istiyorsun... hiç mi?

Öylesine bir soruydu işte, ama sözlerini tekrarlamasını istiyordum.

— Daha önce hiç olmamıştı. Başka türlüsü, evet. Ama bir adam içimdeyken, içimde bir adam varken hiç.

— Bütün bu yıllar boyunca mı?

— Evet, hiç.

— Ulu Tanrım!

— Yemin ederim.

— Sana inanabilir miyim?

— İnanabilirsin. Çünkü hep, buna vardıktan kısa bir süre sonra ölecekmişim gibi gelmiştir. Garip, hiç kuşkusuz delilik olduğunu biliyorum ama, bu korkuyu bir türlü atamadım.

— Artık korkmuyor musun?

— Korkumu yitirdim mi, yitirmedim mi, ne oldu bilmiyorum. Bildiğim tek şey mutlu olduğumdur. Şimdi sus! Her şeyi berbat etmeye kalkma.

Kapıya bir kere sertçe vuruldu. Her şeye rağmen, nöbetçiler bizi uyarmamışlardı. Darbeler yeniden, tatlı bir uyumla kapıyı dövmeye başladı, bir davulcunun davulunun kenarında çıkardığı girift sesler gibi karmakarışık. Masanın öbür yanında, Cherry'nin yüzü her türlü anlamı yitirmişti. Bana baktı.

— Shago, dedi.

Bir anahtar kilitlerin ilkini, sonra öbürünü çevirdi. Kapı açıldı. İyi giyimli, gece kadar kara derili bir zenci kapının ardında ayakta duruyordu. Giydiğim sabahlığa baktı.

— Peki, dedi bana, giyin. Beyaz kıçını çıkar buradan.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kurban Edilmeden Önce

Shago Martin'i caz müzisyenleriyle ilgili bir filmin sonunda, resmini de plâk kapaklarında görmüştüm. İnce, maskeyi andıran küstah suratlı, yakışıklı bir adam. Bir gece Deborah'ın arkadaşlarıyla COPACABANA ya da LATİN QUARTER'e gitmiştim, böylesine geniş gece kulüplerini çekemeyen bizimki için olağanüstü bir serüvendi bu. Ama gittiğimiz yerde Martin şarkı söylüyordu, Deborah da dostlarıyla onu görmeye gelmişti.

Martin şarkı söylerken, Deborah bana:

— Ülkenin en yakışıklı adamı, dedi.

— «En yakışıklı» sözüyle ne demek istiyorsun?

O gece, Harvard mezunu, New York'ta gece geçirmeye gelmiş Boston'lu genç bir bankacı olabilmek için elimden geleni yapıyordum.

— Shago, Harlem çetelerinden birinden geliyor, hem en kötülerinden birinden. Bunu yürüyüşünden anlıyabilirsin. Özgür, çok ince bir yanı var.

— Çok gürültü ediyor ama.

— Belki ara sıra çok gürültü ediyor, ama ne dediklerini anlıyan insanlar vardır.

Müzik, Deborah'ın hiç bilmediği ender konulardan biriydi. Değer taşıyanla bayağı olanı birbirinden ayırabilmekten yoksundu. Uzun süre önce Shago'nun. Birleşik Devletlerin en iyi şarkıcısı olduğuna karar vermiştim. Sonunda Deborah'la arkadaşları da onu görmeye gelmişlerdi.

Shago'ya her zaman saygı duymuşlardı, pek çok uzman onun hakkında iyi konuşuyordu ama övgüler, hiç bu ölçüye varmamıştı. Moda ruletinde çift sıfır çıkmış, Shago seçilmişti. Şarkıcının üne, ya da kendisini bir mevsim için New York'ta meşhur eden modadaki bu dönüşe kayıtsız kalmasına bayılıyorlardı. Yalnız COPA ya da LATİN QUARTER'de söylüyordu, bunun da Shago'yu çoktan batırması gerekirdi. Ama haftalık hayatı düzenleyen gecelere onu çekmek ya da davet etmek imkânsız göründüğünden, herkesin böyle bir konuğa duyduğu büyük istek küçük bir savaşın boyutlarına ulaşıyordu. Deborah, telefonla, saat on birdeki sırasını savdıktan sonra Shago'dan görüşme kopardığı için oradaydık. Bir ay üç gün sonraki bir hayır derneği balosunda şarkı söylemesi için Shago'ya anlaşma imzalatmak istiyordu. Ama Shago, şarkılarını bitirdikten sonra soyunma odasında bulunamadı. Giyinip soyunmasına yardım eden adama bir not bırakmıştı: «Özür dilerim HAMFENDİ, s.....i pis balonuza gelmem imkânsız.» «Aman Allahım! dedi Deborah. Zavallı adam, imlâ yanlışları yapıyor.» Sapsarı kesilmiş, durum iyiden iyiye açığa çıkmıştı. Temiz duygularına saldırdığı için, Deborah Shago Martin'i yerle bir etti. Kaç telefon, yerleri kaplayan mermerlere kaç küçümseyici bakış gerekti bilmem. «Gerçekten onda ilginç bir yan buluyor musunuz?» Ama bir ay üç gün sonra, balo günü, tanıdığım HANIMEFENDİ'lerden hiç biri Shago'yu istemezdi. Böyleydi işte. Deborah'ın kini bakır küfü kokardı.

Zaman zaman katıksız sayılamıyacak bir zevkle dinlediğim plâklarını saklamaya devam ediyordum. Ustalığında aşırı bir yan vardı. Siste duman kokusunu, odaya giren genç bir kızın çevresindeki haleyi anımsattığı seyrekti, yılın en güzel serüveninin pek yakın olduğuna inandırmazdı sizi. Diğer şarkıcıların tersine, gözümün önüne Jamaika görüntüleri, hint kirazları, bal dolu petekler, ay ışığında bir kadın göğsü, gecenin mırıltıları arasında tropikal bir aşk getirmezdi; hayır, bunları getirirdi, bunları da, ama tropikal bahçesi yılanlarla doluydu, bir yenidünya aslanının dişleriyle böğrü paralanmış yabandomuzu sık çalılıklar arasında koşardı. Evreni garip, yabanî çığlıklarla kaplıydı ve bütün bunlar karmaşık bir üslüp, bir alaycılık, devamlı bir denetim içindeydi. Sanki

her şeyin eninde sonunda nasıl yoluna girdiğini bilirdi. Amansız, mükemmel bir uyum, doğrudan kulağınızdan gövdenize geçerdi. Bir felçliyi bile dansettirebilirdi bu. COPA gibi yerlerde Shago'yu hep MR. RYTHME diye ilân ederlerdi. İlâncılıkta bir kerecik olsun haklı çıkılıyordu, sesi taşta zıplayan top gibiydi, onu dinlemek bir SQUASH partisine bedeldi. Top, gitgide hızlanıp yükselerek en kısa yoldan size geliyordu, müzik kulağınızın beklediğinden her zaman daha yüksek, daha hızlı ya da kararsızdı. Sonunda sevinç içindeydiniz, kulağınız memnundu, bir şampiyon tarafından yenilgiye uğratılmıştınız.

Tek kötü yanı, hiç durmadan söyleyişini değiştirmesiydi. Deborah, Shago'nun son plâklarını dinlerken mutluluktan dansetmeye koyuldu.

— Bilirsin, diyordu bana, bu adamdan nefret ediyorum ama gelişiyor.

Deborah haklıydı. Sesi, ara sıra bir trompetten, hatta ustalığının doruğunda bir saksofondan ayırmanın güçleştiği yere varmıştı. Bir kere başladı mı, şarkı, piyanistin zarif parmaklarıyla tuşlar üzerinde dansettirdiği her nota arasında duraklamalar kaydediyordu. Doğal olarak öylesine herkesten ayrılmıştı ki, gece kulübünün alışılmış halkı Shago'yu izleyemiyordu. Anlaşılması çok güçtü. Deneysel bestelerinin bazıları önce bir isteri nöbetini hatırlatıyordu insana. Sesinin gücü ancak sonra farkedilebiliyordu, sanki deli gibi kaçan iki karaltının peşinde bir beyin, sayısız çatışmalar arasında zigzaglar çizerek yol alan bir araba gibi. Dayanılması güçtü. Son kez Shago'dan söz edildiğini duyduğumda, kasada, polislerin koruyuculuk görevinin karşılığını ödeyecek para kalmadığından bazı perşembe geceleri kapanan türden gece kulüplerinde söyleyecek hale gelmişti. Deborah zevkten uçuyordu. Shago'nun şarkılarında hoşuna giden yan buydu: Ulusal bir kişi haline gelme tehlikesi kalmamıştı.

Tam o an, üstünde ince kenarlı bir fötr şapka, daracık pantolonlu bir flânel elbise, görülmemiş biçimli bir çift potin (şarap tortusu renginde, sedef düğmeli ve süet) ve potinlerin rengine uygun kırmızı kadifeden bir yelekle Cherry'nin kapısı önünde dikiliyordu. Pembe bir ipekli gömlek, şarabın rengine karşılık veren bir kristal bardak gibi ceketi yansıtıyor, siyah, incecik kravatı kü-

çük bir iğne tutuyordu. Sol elinde, kınına sokulmuş gibi kapalı bir şemsiye vardı. Bu şemsiye, gövdesiyle belirli bir açı meydana getiriyor ve bir Harlem prensinin sokağı köşesindeki görüntüsünü — ne kadar uzun boylu ve inceydi —tamamlıyordu.

İşte, birkaç saniyeye karşılık yığınla ayrıntı, kapıyı açması, içeri girmesi, Cherry'ye bakması, bana bakması, sırtımdaki sabahlığı farketmesi ve dışarı çıkmamı söylemesine yetecek kadar. Ama ben bütün bunları gördüm, süre konusundaki yeteneğim — ezip geçen silindirin duraklama anı gibi — marijuanadan çekilen ilk nefes kadar kısaydı, ciğerlere dolduğunda geniş bir iç iniltiye yol açan ve zamanı kaynaklarına gönderen ilk nefes kadar. Evet. gözümün önünden bunlar geçti, şarkı söyleyen Shago, bıraktığı mesajı okuyan Deborah. Aslında Shago bana baktığında çok yüklü bir saniye geçirdim. Ondan bir soluk yükseldi, marijuana gibi içime dolan zehirli bir nefes ve zaman yavaşladı.

Sonra, Shago'nun adam öldürebileceğini bilmek bende garip bir mutluluk uyandırdı, sanki tam şu sıra ölmek beni, Cherry'nin içindeyken bir şeyin gerilip sonra kendini çağlayana fırlattığı sıra yaşadığım ana götürecekmiş gibi. Ve sigara paketimi uzatarak ona gülümsedim, o kadar.

— Çık dışarı, dedi.

Gözlerimiz birleşti ve bir daha ayrılmadı. Çıplak bakışı gözlerimi tuz gibi yakıyordu. Ama kendimi aptalca soyut hissediyordum, göstereceğim tepki çok daha uzakta bir yere kapatılabilirdi, tıpkı bir bavula kilitlenen araçlar gibi. Yerimden kıpırdamadım ve Shago Cherry'ye döndü:

— Tüymeyecek mi?

— Hayır.

— Allah belâmı versin, sonuna kadar dayanabilecek bir herif buldun kendine.

— Evet.

— Tony gibi değil mi?

— Hayır.

— Öyleyse kalk bakalım ayağa s.....ş! dedi Shago bana.

Ben yerimden kalkarken avucunu açtı. Avucunun içindeki sustalı yılan dili gibi açılıverdi. Çıkardığı ses topraktan sökülen bir otun çıkaracağından fazla değildi.

— Tekrar ediyorum, giyin. Ben olsam, sırtımda başka birinin giysileriyle postumu deldirmekten hoşlanmazdım.

— Bıçağını cebine sok, dedim.

Sesim çok sakindi.

— Adımın baş harfleri olan S.M. i karnına kazdıktan sonra bıçağımı cebime koyacağım. Ananı.....

Başını Cherry'ye çevirdi, kara derisinde birer delik gibi olan altın sarısı gözleri neredeyse genç kadınınkiler kadar iriydi, gülmeye koyuldu.

— Tanrım! dedi, belâsını versin.

Sonra elini kaldırdı, büyücülerinkini andıran bir hareketle sustalıyı kapadı.

— O benim aşkım, dedi bana, karım.

— Öyleydi, dedi Cherry, sen şeytana dönene dek.

— Alâ, dedi Shago, derdine yan.

— İyi ya, dedi Cherry, derdine yan.

Gergin bir ip üzerinde, karşı karşıyaydılar sanki.

— Kötülük, diye bağırdı, kötülük, dinle, Sambo (*) (bana söylüyordu), benim gözümde sen kapkara zenci bokun tekisin. Çünkü şu sarışınla, karımla kırıştırdın. Anlıyor musun? Anladikos? Kötülük! Kötülük mü? Şeytanın ta kendisi olan beyaz karı. Pürüzsüz dudaklarının kenarında köpük, gözlerinin beyazında da biraz kırmızılık vardı.

— Onunla ne halt ediyorsun? diye sordu Cherry'ye. Herif yağ bağlamış.

— Yalan, diye haykırdı Cherry, hiç de değil.

— Vakit kaybetme, bu herif bok yığınının teki.

— Sen konuşmaya devam et yalnız, dedim.

— Bana mı söyledin?

— Evet sana.

Sesim, başlangıçtaki mükemmelikte değildi.

— Sözümü kesme aslanım, dedi bıçağını açarak.

— Halinden utan, dedi Cherry.

— Zenci her zaman utanılacak bir şeydir. Sambo'ya bak, beyaz ırka utanç veriyor. Onunla ne halt karıştırı-

---

(*) Sambo: Zenci ya da melez piçi anlamında.

yorsun? Herif bir profesör, bir profesör. Karısını o kadar güzel öpmüş ki karı yere ölü yuvarlanmış. Ha, ha! Ho, ho! Sonra da kadını aşağı itmiş.

— Bıçağını kapa, dedi Cherry.

— Dudaklarında bir kuş.

— Kandan eser yok.

Şemsiyesini arkaya, kapıya doğru fırlattı. Kapıya çarpan şemsiye, yol üstündeki kadının itilmesi sonucu çıkan boğuk sesi verdi.

— Karnı kan dolu, dedi Shago bana. Bir çocuk peydahladı, sonra onu doğurmaktan korktu. Kapkara götlü bir çocuğu olmasından korktu. Ne dersin aslan, ona bembeyaz götlü, bembeyaz ve boklu götlü bir velet doğurtacak mısın? Yala götümü.

— Kapa çeneni, dedim.

— Bıçağı unutma, bok suratlı.

Ona doğru bir adım attım. Ne yapacağımı bilmiyor, ama haklı olduğumu hissediyordum. Belki viski şişesini kapıp masaya vurarak kırmayı düşünmüştüm. Tıpkı bir şarkının deliliğin sınırındaki adama, yakında yeniden delireceğini, kendininkinden çok daha ilginç bir dünyanın varolduğunu hatırlatması gibi, sevinç içimde yükseldi.

Elinde bıçağı, bileği gövdesiyle birlikte titreyen Shago bir adım geriledi. Bu bıçağa bakmak sarp bir kayalığın tepesinde, mide allak bullak, ayakların ucuna bakmak gibi bir şeydi. Bir an süngülü Almanı hatırladım, dizlerimin bağı çözüldü, bacaklarım hepten yok oldu. Şişeyi kapmamı, ağzını kırmamı, bıçağının erişemiyeceği uzaklıktayken bundan faydalanmamı, özellikle bir adım daha atmamamı söyleyen bir iç ses duydum ama bu ses sinirlerimin cılız bir yankısından başka şey değildi. İlerlemeye devam ettim, böylece bir bıçağa karşı işe yaramıyacağını bildiğim şişeyi geçtim. Tepkilerim asla Shago'nunkilere eşit olamıyacaktı ama halinde bir boşluk seziyordum, içine girebileceğim bir boşluk.

Shago bir adım daha geriledi ve sustalısını kapadı.

— Eh Cherry, dedi sakin bir sesle, bu herifte VA-

LOR (*) var (son sözcüğü İspanyolca söylemişti). Sonra bıçağı cebine attı, ikimize de tatlı bir gülücük yaptı.

— Şekerim, dedi Cherry'ye, gülsene! Hayatımda hiç bu kadar güzel oynamamıştım.

— Oh Tanrım! Shago iğrençsin, diye cevap verdi Cherry.

Yine de, elinde olmayan bir hayranlıkla başını salladı.

— Yetenekliyim şekerim, beceriyorum bu işi, o kadar.

Bana yeniden gülümsedi.

— Tokalaşalım Rojack, çok yakışıklısınız, dedi ve elimi yakaladı.

Ama avucunun elime değmesinden hoşlanmıyordum. Avucunda, deri parçası gibi, yumuşak bir şey vardı.

— Sizi iyi işlettim, değil mi?

— Bundan iyisi yapılamaz.

— Harika, dedi. Müthiş harika, pırıl pırıl.

Mide bulantısının eşiğindeydim.

— İşte Shago adamı böyle hasta eder, dedi Cherry.

— Çok hasta bir iblisim ben, hiç kuşkusuz, dedi Shago çekici bir havayla.

Sesi durmadan değişiyordu, çeşitli söyleyişler yarasaların uçuşu gibi belirip kayboluyordu.

— Kıçlar havaya! Kara adam yolda, dedi bana birden, ancak ilkel ihtiyaçları giderildiğinde duracak. Ralph Bunche (**) tamam mı? «Elinizi önümden çekin», der düşes piskoposa, çünkü kendisi çakırkeyf bir düktür. Küçük, küçük, küçük, küçük.

Uykusuzluğun güneşe yakalanmış kara böcekler gibi koşturduğu, birden yabancılaşan gözlerle bana bakıyordu.

— Shago, ne aldın? diye sordu Cherry.

— Yaaa!

— Hayır! Olamaz.

— Böyle işte, şekerim. Omuzuma yaslan da ağla.

— Mümkün değil. Yeniden başlıyamazsın.

— Dinle sevgilim, bilmiyor muydun? İçeri girip Harlem'li kodaman numarası yaptığımda? Herkes Central

---

(*) Valor: İspanyolca değer anlamında.

(**) Ralp Bunche: Nobel barış armağanını geçmiş yıllarda alanlardan.

Park'a! SAMBO! Hiç benim işim değil, demek istiyorum. Biliyorsun. Bağırıp çağırma numarası yapmak bana göre değil, bu bir gerçek. Rojack, dedi bana dönerek, sizi o kadar seviyorum ki beni ürpertiyorsunuz. Ekmeği yağlayın biraz.

Kesik bir kahkaha koyverdi.

— İşte, İşte, tebrikler Cherry'ciğim. Kaybetmem gerekiyorsa yürekli bir herif karşısında kaybederim, tepeden tırnağa cesaret ve maddî yönden hiç bir şey demek istiyorum. Tam bir İVY LEAGUE (*) ineği, Harvard değil mi Doktor Rojack?

— Eroin'le yürümüyorsun ya? diye sordu Cherry.

— Beynimden defol, bebek.

— Ama eroin almadın değil mi?

— İğne saatidir. Adımlarım beni buraya sürükledi. (Ayakları karışık bir şekil çizdi.) Evet, seni görmeye geldim. Vazgeçmeme yardım eder misin?

Cherry, bir şey söylemeden başını salladı.

— Tatlım, dedi Shago, bana aynı sevgiyi duyuyor musun?

— Hayır. Git Shago, git.

Yüzünü gerek onun, gerekse benim bakışlarımdan kaçırıyordu.

— Hiç bitmiyecektir, dedi Shago. Bir gün sana ne dedim: «Sevgilim, on yıl sonra yeniden birbirimizi görsek bir şey değişmemiş olacak.» Duyuyor musunuz? diye sordu bana. Onunla benim aramda hiç bir şey, asla bitmez. Sizde viski ile küllerden başka şey yok. Sidik dolu küllerden.

— Bir şey bildiğiniz yok, dedim.

Ama belki söylediğinde gerçek payı vardır, diye düşündüm birden.

— Dostum, dedi bana, sakin olalım, fazla üzülmeyelim. Cherry'm olmadan da yaşarım ben. Sinema yıldızlarından dostlarım oldu. Hepsini albümüme yapıştırdım. Böyle yapmak gerekir. Akıllılık. Bu kadarla kalalım. Doğru olup olmadığını Cherry'ye sor.

(*) İvy League: Kuzey Amerika'da çok pahalı üniversiteler grubu. Ancak zengin çocukları buralarda okuyabilir.

— Ne aldın? diye tekrarladı Cherry.

— Bok ve pianola. Dinle, yavru; unut bütün bunları. Çok iyiyim şimdi, yeniden mükemmel oldum.

— Az önce bir bıçak çıkarmıştın.

— Hayır, canlıların arasına döndüm. Yemin ederim. Sizi eğlendirmek için. O bölümü ezbere biliyordum demek istiyorum. Sen ve ben, nikâh yüzüğü dışında karı ve koca. Ama birbirimizi tanıyoruz, sonuna varmadık. Yine de sana en iyi şeyleri diliyorum. Sana Rojack, sana da Cherry.

— Çıkar onu dışarı, dedi Cherry birden, ne olursun, çıkar onu dışarı.

— Hayır, hayır, hayır, dedi Shago.

Yeniden bıçağını çıkarmış, ucunu havaya dikmiş, mum taşıyan bir papaz gibi gözlerini de ucuna yöneltmişti.

— Bırakın kendinizi, dedi, bırakın kendinizi.

Shago İçeri girdiğinden beri kımıldamadığı iskemlesinden kalkan Cherry, sabahlığını, göğsünü bastırdığı iki koluyla tutarak üzerine yürüdü.

— Yerine koy onu.

— Hayır. Anlat şuna Özgürlük Yürüyüşü dümenini.

Ama, sanki Cherry ve bıçağın yakınlığı başını döndürüyormuş gibi, sustalıyı kapadı, Silâhı cebine attı, iki mizden de uzaklaştı. Çırpınırcasına konuşmaya koyuldu.

— Düşünün, dedi, Özgürlük Yürüyüşcüsü numarasını yaptım. Sanki U.S.A. zencilerinin cumhurbaşkanı olmak istemişim gibi. Bu Dick Gregory'nin rolüdür, benim değil, ama yaptım. Yaptım. Demek istediğim incelik ve uyumdan başka satacak şeyi yok. Uyum yukarıdan geliyor, benden değil. Ben, zenci götünde kar gibi beyaz bir iblisim. Ben geleceğin ta kendisiyim, kendine âşık, gelecek budur. Yirmi suratım var, dilleri konuşurum, bir iblisim, iblis Özgürlük Yürüyüşünde ne yapar? Dinle (konuştukça güç kazanıyordu), bir şey beni kendi sözcüklerimden ayırıyor. Yürekten konuşmaya çalışıyorum, yarı yolda çalıveriyorlar. Özgürlük Yürüyüşü bu. Ama, dedi en ufak bir yön değişikliğini farketmeden, numaramı gördünüz, hatırlıyorum, karınızı bana getirdiniz, incl gerdanlıklı zırhlıyı unuttum mu sanıyorsunuz? İncelik var bende dos-

tum, incelik de bellekten başka şey değildir. Numaramı yaptığım sıra zarifim demek istiyorum.

— Evet, dedim.

— Ve karınızın yüzüne tükürdüm.

— Dolayısıyla.

— Dolayısıyla. Evet, yaptım bu işi. Kendi kendime de: «Dostum, şeytanın yüzüne tükürüyorsun», dedim.

— Bir anın dışında bunu düşündüğünüze inanmamıştım.

— Sevsinler. Düşündüğüme inanmamışmış. Kızınızın bir yüksek sosyete orospusu olduğunu biliyordum. Gerçek bir orospu! Ne sunduğunu biliyordum. Beyaz Saray'ın gürültüsü patırtısı, çimenleri kes zenci deyyusu, çok SEKSİ'sin falan filân. İşin ucunu bırakmak istediğimi mi sanıyordunuz? Ama karınız gelip beleşten, güzel gözlerinin hatırı için hayır balosunda şarkı söylememi istedi. Kendi kendime: Ama şekerim, dedim, kenefte bıraktığın pislikleri temizleyen zavallı zenci kadına yirmi beş sent vermezsin. Yirmi beş sentti değil mi, kenefte bıraktığı?

— Bilmiyorum.

— Hazır olduğunuzda çekin Gridley, gözlerinin akını görüyoruz.

Gülmeye başladım. İstemediğim halde. Shago da sonunda taklidimi yaptı.

— Öyle ya, çok gülünç! Ama ben yolların kavşağındaydım. Herkesin seçtiği. Beni yakalayıp yüksek sosyeteye sokmaya hazırdılar. Village'in bokunu. MAFİA'nın bokunu, kodamanların bokunu koklamıştım: «Bu gece giydiğiniz elbise ne güzel Mr. Ganucci.» Hayır, yüksek sosyetenin bokunu istiyordum, çünkü onun için yaratılmıştım. Sonra karınıza baktım ve vazgeçtim. Gereken her şeyi yapmış, davetlerinden uzak durmuştum. «Hayır, diyordu uşağım, Mr. Martin asla bir davette şarkı söylemez.» Tertemiz ve saftım, götümü yalamaya geliyorlardı, basamaklara oturmuş Buda'ydım, ama bu kadarı fazlaydı. Karınız gelip kulağımda kıkırdıyordu: «Mr. Martin, fikrinizi değiştirtebileceğimi çok iyi biliyorsunuz.» Tabiî, yapabilirdi bunu, ona iyice baktığım ana kadar. Birinci sırada yanınıza oturmuş gözleriyle beni yiyordu dostum, iliklerimin kemiklerimden aktığını hissediyordum, dişi bir YAMYAMDI. Bunun üzerine ne yapabileceğini kendisine

söyledim. Size irin ve deri parçaları, Büyük Petro - Shago Martin bok götüresi hayır işlerinize meme vermiyecektir. (Başını salladı) «Bok yüksek sosyetenin sonu, evet, ama onlara gerekli olan kişiydim, hazırladıkları likör. Bunu biliyorlardı. Çünkü bütün dilleri konuşurum, bütün o kozmopolit yaldızları, biraz fransızca, biraz Teksas ağzı, bir nebze Oksford. Size söz veriyorum, diye ekledi — katıksız bir İngiliz ağzıyla — deliler gibi eğleneceğiz, sudaki balık gibi olacaksınız, evet (parmaklarını şaklattı), herkesi taklit edebilirim, Almanı, Çinliyi, Rusu (TOVARİÇ, ananı .....) her birini azıcık Saint Nicholas Avenue'nün biraz gelişmiş zencisini, Jamaika'lıyı, Japon'u, Javalıyı, geniş ağızlı ve açık renkli melezi. Burnumdaki etleri, bademciklerimi, kalın dudaklarımı dışarı uğratıyorum. AAAAAAAAAH HANIMEFENDİ numarası da yapabilirim, hangisini istersen, bir balon ya da Tallulah Bankhead. «Defol, oğlancı!» Bütün bunlardan yararlanma yolum, her söyleşin ton seçişi, her hecenin doğru notayı buluşu dışında hep bok dostum. Ben şarkı söylerken koca bir kalabalık şarkı söylüyor, müziğimin ardındaki ruh bu. Bunun için bana büyük bir kalabalık gerekli, ya da hiç bir şey. Birkaç kişinin değilim ben, Elisabeth çağındanım, tek başıma bir koro, anladın mı?

— Ayda eski bir dinamodan başka şey değilsin, dedi Cherry.

Sevgi yeniden sesine dolmuştu, içime işleyen bir asit gibi.

— Konuşmaya başladığımda motör sesleri duyarım. Bir iblisim ben. Televizyon programınıza bakıyordum. Sen bir beyaz deyyussun. İkimiz şu sedire oturuyor ve senin programını seyrediyorduk. «Şu akıllı uslu beyaz deyyusuna bak», diyordum ona ve gülüyorduk.

— Şimdi televizyonda olan sizsiniz.

— Öyle. Tam da sizin göründüğünüz saatte. Kırk birinci istasyon. Öyle yoksullar ki, kamera parasını ödemiyorlar. Bir parça esrar?

Bir kürdan kadar ince ve sıkı sarılmış sigarayı çıkardı, yaktı, bana uzattı. Geri çevirdim. Boynumun altında alışılmamış bir basınç duyuyordum, önceki yarım saat boyunca biriken ve beni geri çevirmeye iten bilmediğim bir şey. Bir yudum viski aldım.

— Senin için, kızım.

Cherry'ye uzattı.

—Iıııh. Başını salladı Cherry. Iıııh.

— Yine gebe misin? diye sordu Shago.

Cherry'nin yüzündeki anlam karşısında ıslık çaldı, koca bir kahkaha koyverdi ve bize ufak bir güldürü oynadı.

— Booook, diye bağırdı, bir şey diyemezsin, çok hızlı gidiyorsun. Hepiniz aynı hatayı yapıyorsunuz. Bir şey bildiğin yok kızım.

Ama darbe tam yerine oturmuştu. Marijuana'nın doldurduğu gözlerinde, buna hazırlıklı olmadığını okuyordum. Sanki zıpkını yemiş iri bir balıktı, yuvalarından uğrayan gözleri dehşet doluydu, geçmişinin bir bölümü geri gelmemecesine yok edilmişti. Ona acı çektiren Cherry'nin gebe olabileceği değildi, benimle bir deney yapabileceği buna inanmasına yol açmıştı. Bunun ne demek olduğunu da biliyordu.

— Dinle yavru, beni bırakma, dedi. Yoksa kalbini yararım. İçinde zenciden başka şey yok, ben de Güney'in bokuyla kalıyorum. Bundan böyle beyaz pisliğin tutsağıyım, dedi bana cezaevi duvarı kadar boş gözlerle bakarak. Et içinde yüzüyorum deyyus, onu kendime saklıyorum, bütün bu beyaz pisliğini, hepsini. Ama o da beyaz değil, hem hiç değil, değil, kızım, içi benim rengimi aldı. Evet bayıım, bu küçücük oyun için teşekkürler. Dinle beni, çocuğunu aldırdım çünkü zenciydi, anlıyor musun, benim gibi. Şimdi ben beyazım.

— Kıçının derisi, evet, dedi Cherry. Beyaz değilsin, yalnız kara rengini yitiriyorsun. Bu nedenle içten hep zencisin, ben de kendi rengimdeyim. Çünkü geriye bakmıyorum. Bir iş bitti mi, tamamdır. Bitti demektir.

Burun deliklerinden içeri marijuana dumanı dolmuş olmalıydı, çünkü yüksek, erkeksi bir sesle konuşuyordu, küçük bir Güney şehrindeki patron ya da politikacıların sesiyle. Kardeşinin sesiyle, o an anladım.

— Bu beyaz ve ilerici bok ırkı: «Bizi bir kez daha bağışlayın» diyerek mi yaptık sanıyorsun? diye haykırdı. Hayır işte, koca sersem, bunun için değil. Bitti Shago. Çık buradan.

— Aslanım, dedi Shago ona, iblislerini çıkar ve bize yolla. Biz kıçının aynasıyız.

— Hadi yavrum, diye karşılık verdi Cherry, iyiden iyiye aklın başından gitmesin.

Cherry kıpkırmızıydı, gözleri parlıyordu, on sekiz yaşında denebilirdi, çok güzel, inatçı bir ye - ye, on sekiz yaşında. Öfkeli horozlar gibi birbirlerine bakıyorlardı.

— Rahat! Yavru, hocanı böyle faka bastırdım, anlaman için sana yirmi yıl gerek. Dinle, sen, dedi bana, ordumu getirmem gerekirdi. Tırnaklarının altına kürdan sokarlardı. Kendi malikânemde bir prensim, anlaşıldı mı? Ama yalnız geldim. Bu kahpeyi tanırım, bu MAFİA kahpesini, kaatiller, zenciler, yüksek sosyeteden heriflerle yaşadı, şimdi de seninle, bir profesörle. Belâdan kurtulmak istiyor, ayak parmaklarını yerleştirecek sıcak ve yumuşacık bir şey arıyor. Onları yaladın mı, deyyus?

Bana doğru ilerledi, parmaklarını göğsüme dayadı ve küçümsercesine itti.

«Çek götünü buradan, s.....ş», sonra, üzerimde bir marijuana kokusu bırakarak döndü. Ensemdeki sıkışma kayboldu, başım kanla doldu, ışık kırmızıydı, her şey kırmızıydı. Kollarımı beline dolayarak onu arkadan yakaladım, kaldırdım ve öylesine güçlü yere vurdum ki, ayakta duramadı, ardında kollarımla göğsünü ezen ben, dizlerimin üstüne oturmuş buldu kendini. Onu kaldırdım, yere vurdum, yere vurmak için bir daha kaldırdım, durmaksızın.

«Bırak s.....ş, geberteceğim seni», diye bağırıyordu. Dediğini yapabilir, belirli bir ana vardığımızda bırakabilir, döğüşmemiz için yerden kalkmasına göz yumabilirdim ama sesi beni korkutmuştu. Bu çığlığı, bir bebeğin çığlığında işitilen dünyanın öbür ucundan duymuştum. Öfkem üstün geldi. Onu yere vurmak için kaç kere kaldırdım bilmiyorum, on, on beş, belki yirmi kere. Kendime hâkim değildim, bütün şiddeti ondan uzaklaşmış, omurga kemiğinin yere her toslayışında benim gövdeme dolmuştu sanki. Bu toslama başına dek yansıyordu. Kendimi hiç bu denli güçlü sanmamıştım, onu hissetmenin sevinci gücümü besliyordu. Sonra Shago'nun kasları gevşedi ve onu bıraktım, bir adım geriledim. Sırtüstü devrildi, kafatası ağaçtan düşen bir elmanın çıkardığı boğuk sesle tahtaya tosladı.

Shago, yerinden kalkmadan bana baktı. «Götüne», dedi.

Suratına tekme atıyordum az kaldı. Haklıydım da. Bunun yerine Shago'yu kaldırdım, kapıyı açtım ve onu koridora sürükledim. Direnmeye koyuldu ama kokusunda bir nebze yenilikle birlikte aynı yatakta bir saat geçirmişiz gibi bir yakınlık —her neyse, bu yakınlık çok büyüktü— sezdim. Onu basamaklardan aşağı yuvarladım. Zencilerin karşısında her zaman duyduğum korkunun sert çekirdeği bu harekette, peşinde korkumla basamaklarda zıplarken çıkardığı gürültüde mevcuttu. Bu hareket, otomobil kazasından hemen önceki anın, ardından da çarpışma anının uzatılmış bir benzeriydi. Shago sahanlığa vardığında merdivenin korkuluğu sallandı. Başını bana doğru kaldırdı, yüzü birkaç yerden kanıyor, yumruk izleri seçiliyordu. Kafası polis merkezinde gördüğüm bir zencinin kafası kadar biçimsizleşmişti.

Elleri ve dizleri üstünde merdiveni tırmanırken, «götü boklu», dedi. Bu söz bende başka bir öfke uyandırdı, sanki iradesinin yok olmaması iki kat dayanılmaz bir şeydi —çocukların, küçük kedileri böyle öldürdüklerini biliyordum—. Ona dördüncü basamakta yetiştim, Çeneme pek az can acıtan hafif bir yumruk yedim (yüzüğünün beni yaraladığını daha sonra farkettim), onu sahanlıkta sürükledim, bir kat daha indim, bir sahanlığa daha vardım, sonra bir kat daha. Her aralık kapıdan Porto-Riko'luların gözleri üzerimize dikilmişti, ardımdan sürükleyebileceğim bir patates çuvalı gibi, iki elimle gri, seçkin giysisinin yakalarına yapışmıştım. Birinci katta beni ısırmaya kalkınca yeniden basamaklardan aşağı yuvarladım, hareketsiz kaldı. Bekledim.

Sahanlıktan, tıka basa viski dolu bir felâket habercisi gibi:

— Hesabın tamam mı? diye sordum.

Dizlerinin üstünde doğrularak:

— Ananı ....., dedi.

— Shago, geberteceğim seni.

— Hayır oğlum, sen karıları öldürürsün, dedi.

Öyle ağır verilmiş bir söylev ki, beş, altı, sekiz, on kere soluk alacak zamanı buldum,

— Allah belânı versin, diye ekledi, bendeki küçük kadını da öldürdün.

Sonra basamakları çıkmaya çalıştı ama bacaklarında güç kalmamıştı, yere oturmak zorunda kaldı ve acıdan kustu. İşini bitirmesini bekliyerek yerimden kıpırdamadım.

— Peki, dedi sonunda, gidiyorum.

— Shago, sana bir taksi çağırabilir miyim?

Kötü kötü küldü.

— Biliyor musun dostum, dedi, korkarım bütün meselen bu.

— Öyle olsun, dedim.

— İyi geceler Shago.

— Bak aslanım, kendimi çiğ çiğ yedirtmeyi senin taksi çağırmana yeğ tutarım.

— Kabul.

Gülümsedi.

— Rojack?

— Evet.

— Bir diyeceğim var, herif. Nefret etmiyorum. Öyle işte.

— Öyle.

— Cherry'ye söyle, ikinize de mutluluklar diliyorum.

— Gerçekten mi?

— Yemin ederim. Evet, yemin ederim. Talihin açık olsun, herif.

— Sağol Shago.

— Sayonara.

Ayağa kalktı, kendisini sokak kapısına götürecek bir dizi hareket yaptı. Üç ayağıyla kanatları koparılmış bir sinek gibi ilerliyordu.

Küçük bir kızın ağladığını duyuyordum. Annesi, kapısının aralığından bakışıyla beni kurşunluyordu. Ama yukarı çıkarken, Porto-Riko'lular arasında beğeni mırıltıları dolaştı. Birden, sırtımda sabahlıktan başka şey olmadığını farkettim. Evet, taksi çağırmaya gitmekle eşsiz bir görüntü ortaya koyacaktım. Bir an sendeledim, felâketin soluğu. Kara böceklerin ezildiği bir düşteki korkunun eşi. Beni çepeçevre sarmışlardı, bir çocuğun zigzaglar çizerek bilinmeyen uğraşlara doğru koştuğunu gördüm. Korkunun o kırık çizgisi, bir arabanın buzla kaplı gölde

bıraktığı izler. Ama kara böceği kim yönetiyordu? Merkezden çıktığım ve Cherry'nin bana kapıyı açtığı andan beri kendimden uzak tuttuğum dehşet, tıpkı bir yarasamın kanatlarına binmişcesine geri geliyordu, gövdem de ölülerin kapatıldığı bir mahzen gibiydi. Deborah'ın yemyeşil ve tek gözü karşıdan bana bakıyordu. Her şey yeniden kötüye gitmekteydi. Gökyüzünün çatladığını hissediyordum. Geriye dönebilsem, Shago'yu yere vurmaya başladığım, kendisini bırakmamı söylediği ana dönerdim.

Cherry yataktan kımıldamamış gibiydi. Sırtüstü yatıyordu, odaya girdiğimde en ufak bir hareket yapmadı. Yüzü bembeyazdı, ağlamamıştı ama gözkapakları kırmızıydı, gözleri de ıslak gibiydi. Eline dokunmak için eğildim, ama karşılığında en ufak bir hayat belirtisi bulamadım.

Bir kadeh içmek için oturdum, üç yudumda kadehi boşalttım. Bardağı yeniden doldurmadan önce belki bir buçuk dakika geçti. İkinci kadeh biraz daha fazla sürdü ama viskiden yola çıkmıştım bir kez. Bir kere daha alkol kanımın yerini tutuyordu.

— Bir içki ister misin? diye sordum.

Cevap vermedi. Gitmem gerektiğini düşünerek bir yudum aldım. Neredeyse gece yarısı olacaktı, Kelly'nin orada bekleniyordum, böyle oturmak hazırlanmama yardım etmiyecekti.

Cherry gözlerini kaldırdı. «Kendimi pek iyi hissetmiyorum.»

— Görünüşün de pek iyi değil.

— Sen, sokakta rasladığımda nasılsan öylesin.

— Sağol.

Yorgun bir gece kulübü şarkıcısına benziyordu, başkasına değil. Yerimden kalktım ve giyindim, bu iş beş dakikamı aldı.

— Uykusuz gecelere iyi dayandığını sanırım.

— Ara sıra.

— Kendini iyi hissediyorsun değil mi?

— Bir bölümüm iyi hissediyor. Döğüş kazandım. Elimde değil. Böyle durumlarda kendimi hep iyi hissederim.

Bunu söylerken duyduğum rahatlık karşısında az kaldı gülüyordum. Korku, viskiyle birlikte erimeye başlıyordu. Ama geri dönecekti, hiç kuşkusuz dönecekti.

— Onun bir bıçağı olduğunu unutma, diye ekledim, benim yoktu.

— Doğru.

— Onu bırakmayı düşündüm ama bıçağı vardı.

— Gerçek bir döğüşte Shago bıçağını kullanmazdı.

— Yok canım?

— Onda temiz bir yan vardır.

— Emin misin?

Sessiz sessiz ağlamaya koyuldu. Nedenini biliyordum. Geçmişi bir mağaraya kapamıştım ama ya kapıyı açarsam.. Deborah'ın gebeliğinin anısı yüzeyde yüzmeye koyuldu. Deborah'ın ardından ağlıyamazdım. Onu düşünmeye koyulamazdım usumu yitirirdim. İnsanda bu son bilinçten daha dayanıksızı bulunamaz yeryüzünde.

— Shago ile mutluluğa erişemediğiniz için çok üzgünüm, dedim.

Bir şey söylemedi. Uzun bir sessizlikten sonra içkimi bitirdim ve üçüncü kez bardağımı doldurdum.

— Sana bir şey söyleyebilirdim, dedi. Ama gereksiz.

İçinde yükselen ve bana kadar yüzen düşünceyi hissettim. Yanyana öyle güzel bir çift meydana getirmişlerdi ki, bunu bana söylemesinin gereği yoktu.

— Evet, biliyorum, dedim. Sevmek az raslanan bir şeydir, ama insanın hayatta bundan başka amaç bulamıyacağına inanmasına daha da az raslanır. Evet, biliyorum, ülkenin kaderinin ikinize bağlı bulunduğuna inanıyordunuz.

— Çılgınlıktı, ama Shago ile bunu başarırsak bir şeyin daha iyiye gideceğine inanıyordum.

Yeniden mutsuz görünüşüne bürünmüştü.

— Bilmiyorum Steve, bunu fazla düşünmeye değmez belki. Özellikle benim düşündüğüm şekliyle. Dönüp dolaşıp, iyilik yapmayı beceremediğimde Tanrı'nın gücünü yitirdiği düşüncesine varıyorum.

— Daha başlangıçta ne olup biteceğinin bilindiğine inanmıyor musun?

— Hayır. Kötülüğe uyan bir tanım bulunamaz. Tanrı'nın sadece içimizden bir kaçına bakarak öğrenmek için elinden geleni yaptığına inanıyorum. Ara sıra, Şeytan'dan da az şey bildiğini düşünüyorum, çünkü ona erişecek kadar iyi değiliz. Dolayısıyla da Tanrı'ya yolladığımızı sandığımız en iyi haberleri Şeytan alıyor.

— Ne kadar zamandır bu tür şeyleri düşünüyorsun?

— Houston, Las Vegas gibi yerlerde, Barney Kelly'nin dönüşünü bekliyerek kitap okuduğum sıralar aklıma geldi. Neden sordun?

— Ara sıra ben de aynı şeyi düşünürüm..

Yeni bir sessizlik.

— Stephen, dedi sonunda, bu kadarla kalamayız. Artık Shago'ya âşık değilim.

— Değil misin?

— Kendimle ilgili en temiz düşüncemi öldürdü. Evet, bunu öldürdü Shago. Ara sıra bir erkekle değil, bir yaratıkla yaşadığımı sanıyordum. Şeytan bu yaratıkla doğrudan görüşüyor, ülkenin tüm nefretini toplayıp onun içine boşaltıyordu. Barış yürüyüşü konusunda söylediğini hatırlıyor musun?

— Evet

— Sıradan bir örgüt adına Güneye gitti. Diğerlerinin katlanmak zorunda kaldıklarına o da katlandı gazetede resmi çıktı ve cezaevinde iki gün geçirdi. Bir nokta var, şiddete karşı çıkma onları şiddet yanlısı yapmıştı. New York'a dönerlerken aralarında kavga çıktı, içlerinden biri saçmalamaya başladı, benimle yaşadığı için Shago'yu dâvaya inanmamak ve kendi reklâmını yapmanın yollarını aramakla suçladı. Dışarı çıkmalarına fırsat vermeden döğüşmelerine engel oldular, ama Shago korkuyordu, dostları da bunu görmüşlerdi. Bütün dünyaya veriştirmeye koyuldu. Dünya beş para etmezdi, ben beş para etmezdim, sonra... ağırbaşlılığını yitirdi. İki yıldır ona sadıktım, ama öylesine iğrençleşti ki Tony ile çıkmaya başladım ve korkarım Tony'ye olağanüstü bir ilk gece sundum.

Bir kez daha, kadınların cinsel konuda neden gerçeği söylemediklerini görüyordum. Çok iğrençti.

— Bütün bunları bana anlatman sence gerekli mi?

— Evet, gerekli. Ya anlatır, ya da inkârıma dönerim.

Ruta'yı düşündüm.

— Peki, seni dinliyorum.

— Neyse, Tony'ye âşık olduğumu sandım. Buna inanma gereğini duyuyordum. Ve Shago, bu geceki gibi bizi bastı.

— Burada mı?

— Hayır. Buraya, Shago ile senden başka erkek ge-

tirmedim. (Bir sigara yaktı.) Hayır, öbür apartmanımda bastı. Shago'nun Harlem'li bazı heriflerle ilgisi vardı. Bu da Tony'yi korkutuyordu, çünkü Ganucci amca aynı heriflerle anlaşma yapacaktı. Dolayısıyle de Tony kaçtı. Gerçek bir kepazelik. Acı bir hikâye bu. Kendimi leş gibi hissediyordum. Shago, Tony'nin kendisinden korktuğunu görünce palazlanmıştı ama çok çok kötü bir şekilde. Son iki ay beni öylesine aşağıladı ki, birlikte koridora çıktığınız sıra, «şu pis zenciyi merdivenden aşağı yuvarla» diye geçirdim içimden.

— Evet.

— Şu pis zenciyi merdivenden aşağı yuvarla! Shago, tanıdığım erkekler içinde, odaya girdiğinde içimi buran tek insandı. Aynı şeyi bir daha bulacak mıyım bilmem. Sanırım buna ancak tek erkekte raslanır.

— Evet.

Bana sunduğu gerçeğe sonuna kadar dayanabilecek miydim?

— Evet, ne demek istediğini biliyorum. Aynı şeyi ben Deborah'ta öğrendim. Yine de, dedim titremeyen bir sesle, bizim başka şeyimiz var.

— Evet. Evet, doğru... Oh sevgilim, işte.

— Amerika'yı kurtarmak için çok geç kaldık.

— Stephen, yeniden bir hanım olmak istiyorum.

— Hadi hadi, bir fincan çay ister misin?

— Hayır. Gerçek bir hanım. Dernekler kuran ya da mağazalara girip çıkanlardan değil. Gerçek bir hanım.

— Hanımlar kötülüğü ve israfı severler.

— Hayır, bir HANIM. Ne demek istediğimi bir gün anlıyacaksın. Sen, bende bu hanımı uyandırıyorsun. Kendimi hiç bu denli iyi hissetmedim. Merkezde olduğum sıra bir şeyin seni bana geri vereceğini duyuyordum, çünkü iyiliği öylesine çeşitli yollardan yapabiliriz ki. Sonra Shago ile döğüşünü izledim. Onunla döğüşmek zorundaydın, biliyordum bunu, ama hasta oldum. Tanrım, diye düşündüm, yine MAFİA.

— Doğruydu bu. (Tony'yi düşündüm.)

— Steve, bir değerimiz var mı? Yoksa bitik, ölü, iki leş miyiz bilmem. Eğer öyleysek gebermeyi yeğ tutarım.

Birden yüzüne, meleğin dokunduğu çocuğun anlamı geldi.

— Her şeyin yolunda gitmesini istiyorum.

Ama döğüşün anısı aramızdan gitmiyordu. Evliliğin yüzeyi altında gizli yara, canlı gömülen bir anının çürümüş ölüsü gibi kokmaya devam ederken, evli olacağımız, pek az şey üzerine bol bol konuşacağımız hayalî bir çağın yankısı sözcükler, bizi ilerletmiş ve geriletmişti.

— Oh yavrum! Bu döğüş içimde bir boşluk açtı.

Evet aşk, yürek ve solukla, cesaret ve gerçekle aşılan bir dağdır. Daha tırmanma başlamadan ben ihanete hazırdım. Elimizdeki azıcık şeyi lekelemiştik bile, ve bu, her kirlenmiş aşk gibi bizi birbirimize yaklaştırıyordu. Çünkü tam o sıra Cherry beni öptü, öpücüğünde seçkin bir salkımın tatlılığı ve daha da öte, biraz humma vardı. Kurnaz bir kahpe, zaman içinde henüz uzak ama geçmişindeki bir şeyle birlikte yaklaştığını gördüğüm bir kahpe. Bundan böyle aramızda daha az içtenlik olacak, onun yerini isteğin yakıcı soluğu alacaktı.

İçkimi bitirdim. Bir dakika sonra gitmiş olmam gerekiyordu.

— Her şey yoluna girecek mi? diye sordum.

— Evet.

— Shago dönecek mi?

— Sanmıyorum.

— Aşağıda, sana mutluluklar dilediğini söyledi.

— Bunu söyledi mi? (Düşünceli geldi bana.) Her neyse, döneceği varsa döner.

— Onu içeri alacak mısın?

— Gelirse almam gerekir. Onun önünden kaçıp gidemem ya.

— Öyleyse Kelly'yi gidip göreceğimden emin değilim.

— Gitmelisin, dedi Cherry, yoksa kafasında ne olduğunu öğrenemeyiz. Bunu düşünmek de istemiyorum.

— Evet.

Aslında canım gitmek istiyordu, yarı yarıya istiyordu. Bir süre uzaklaşmak belki daha iyiydi. Yeniden kendimi iyi hissetmeye başlıyordum, ama ortaya bir şey atmazsak bu fazla sürmezdi.

— Şekerim, dedi.

— Evet.

— Kelly ile birlikte olduğun sürece alkole dikkat.

— «Elinizi önümden çekin,» dedi düşes piskoposa.

Birlikte güldük. Biraz yol almıştık.

— Meleğim, dedim, biraz paran var mı?

— Dört bin kadar.

— Bir araba alalım ve çekip gidelim.

— Bunu isterdim, dedi.

— Las Vegas'a gidebilirdik.

— Niçin?

— Çünkü sen hanım olmak istiyorsan, benim de beyefendi olmam gerekiyorsa nasılsa sevgini kazanmam zorunlu.

Bana bir göz attı. Söylediklerimin şakadan pek farklı olmadığını görünce gülümsedi.

— Harika! dedi parmağını kaldırarak. Las Vegas'ta servet sahibi olacağız. Kumarda hep kazanırım.

— Gerçekten mi?

— Kâğıtları ben dağıtmıyorsam tabii. Böyle durumlarda fazla açılmamam için beni tutmak gerekir, çünkü kaybederim. Ama zarı erkekler atsın, büyük bir güç oluveririm. Kimin kazanıp kimin kaybedeceğini her keresinde bilirim.

— On altı bin dolar borcum olduğuna göre, kazansan iyi edersin.

— Borçların silinmiştir, dedi.

Beni kapıya kadar götürdü, veda öpücüğü kondurdu, tatlı ve etli bir öpücük. Dudağımı hafifçe ısırdı, dili ne sözler verdi. Shago'nun şemsiyesine baktığımı görünce şemsiyeyi bana uzattı. «Artık bir silâhın var.»

Shago ile az önceki geçişimin en ufak bir yankısını duymadan merdiveni indim ama, son basamakların altında bıraktığı birikintiye tosladım. Aslında kusmuğunu görmezlikten gelmek istiyordum. Bunun yerine şemsiyeyi bıraktım ve ıslak, pis kokulu birkaç mukavva parçası bulana dek merdiven altındaki çöp tenekesini karıştırdım. Mukavva parçalarıyla bu pisliği temizlemek için elimden geldiği kadar uğraştım. Soluğum kesilerek birkaç kere gittim geldim. Midesinin kokusu benimkinden iyi değildi, yoksulluk, zenci meyhaneleri, yanık yağ ve bozulmaya yüz tutmuş ufak domuz sucuğu kokuyordu. Acele etmeden, parmaklarımın ucuyla iş görüyordum. İyice toparlanmadan Barney Oswald Kelly ile karşılaşmak isteğinde değildim. Yine de

bu işin ince bir yanı yoktu. İster istemez öğrenci gösterilerini, gece arkadan vurulan zencileri düşünüyordum. Kurbanın ardından ahlâk dersi verme yolundaki çabalar kusmuk kokusuyla geri itildi. Islak mukavva parçalarını kullanıp ne olduğunu bilmediğim bir yığın şeyin kefaretini ödeyerek işimi sabırla, ağır ağır bitirdim. Olağanüstü bir şeye eriştiğimi sandığım bir çağ olmuştu — başka bir deyimle, ara sıra düşünceme yaklaşan şeyi açıklıkla ortaya koymak için deha gerekirdi — ama o sıra, en gözüpek düşünceler bile beni güçten düşürmekten başka işe yaramıyordu. Çünkü bu düşünceler delilik tarafından kemirilmekteydi.

Kötü bir izlenimle işimi bitirdim, kendimi sokakta buldum ve bir taksi çağırdım. Hiç düşünmeden beni Central Park'a götürüp orada biraz gezdirmesini söyledim. Çünkü kusmuğun içinde bir tek iblis yoktu, sadece acı ve korku. Az kaldı geri dönüyordum, Shago içinde iblisi taşıyorsa iblis halâ aynı yerde demekti. Böyle bir durumda Cherry'yi yalnız bırakmak doğru olur muydu? Ama Kelly'den duyduğum korku beni kırbaçladı, yanlış yolu seçtim.

Uyumuş olmalıydım. Başımı kaldırdığımda Harlem'e dönmüştük, bir kez daha ölü olduğuma inanabildim. Şoför sessizdi, sokaklar ıslak, otomobil de bir cenaze arabası. Şemsiyenin sapı sanki parmaklarımın arasında yaşıyordu. Aklıma bir şey geldi. Harlem'de kalmamı ve kapanış saatine kadar içmemi söylüyordu. Yapılması gereken şey buydu, borcu ödemenin tek yolu. Deborah'la çok kötü bir gece geçirdiğim bazı kereler aynı şeyi yapmıştım. Evet, dışarı çıkmış, bütün barları, karanlık dar sokakları dolaşmıştım da başıma hiç bir şey gelmemişti. Garsonlar terbiyeli davranmışlardı, ayyaşlar da, sokaklar da sakindi, orospular bile bana kayıtsızlıkla bakmışlardı. Hayatımın en sakin gecelerini Harlem'de geçirmiştim, yine de şimdi Afrika'ya ve iblislere inanıyordum. Bir bara girersem Shago'nun yuvarlanışı yeniden beynimde çınlayacak, sinsi bir darbeden kendimi kurtaramıyacaktım.

«Aşkını kutsamak istiyor musun? dedi bir ses. Harlem'de kal.»

Bir şey kötü gidiyordu, çok kötü. Bir süre her şey yolunda gitmişti, Cherry ile geçirilen saat neredeyse mü-

kemmeldi, güven duyuyordum ama uğursuzluk geri gelmişti. Tepemde asılı bir kasırga izlenimi. Yeniden Cherry'nin evine koşma isteğini duydum — sadece beni delilikten koruyan Cherry'nin — sonra yatağında verdiğim sözü hatırladım. Hayır, insanlar sevişmek istiyorlarsa birbirlerini delilikten korumamalıydılar. Aşkın demir yasasıydı bu: Yüreklilik yoluna girmek gerekiyordu.

Dolayısıyla Harlem'e dönmem zorunluydu. Kelly daha sonraya kalırdı.. Yoksa bu bir özür müydü? Özellikle Kelly'den mi korkuyordum, param (75 dolar) emin yerde, kişiliğim güvenlik altında, alaya alınmadan, yanıma yaklaşılmadan ya da günahtan arınmış son beyaz adam olduğum anlaşılmadan, sabahın ilk saatlerini bir bardan öbürüne sürüklenerek mi yitirecektim? Sabahın dördünde, bütün barlar kapandığı zaman gerçek korkuma raslamaktan kaçınmak için kendimi kandırdığımı anlıyacak mıydım? Diğerinden güçlükle ayırabildiğim bir iç ses: «Git gör Kelly'yi!» dedi bana. Hangisi doğruyu söylüyordu? Sesler konuşmaya başladığında, hangisinin doğru söylediği nasıl anlaşılabilirdi? «En korktuğun şeyi yapmalısın? dendiğini duydum. Duyularından gelen haberlere güven.» Ama karar vermem çok uzun sürmüş, tek duyum kalmamıştı. Korkudan başka şey yoktu ortada. «Lânet azizlerin mantığına», diye düşündüm. Taksi Central Park'ın 110. sokakla Yedinci Caddeye açılan kapısını geçti. Yağmurla ıslanmış, bizi şehrin merkezine götüren kapıyı. Harlem için çok geç kalmıştım. O an ne duydum? Acı mı, rahatlama mı, yoksa herhangi bir organik bulantı mı? Avucumun içinde, şemsiyenin sapı somurtuk bir ağırlıktaydı.

Camı indirdim, incecik yağmuru yüzüme yedim ve sisin iyiden iyiye kaybolduğu havayı içime çektim. Midemde viski, bir ispirto lâmbasının dibindeki sıvı gibi gitgide tükeniyordu. Gittiğim yerin herhangi bir önemi var mıydı? Gökyüzünde bir şey kırılmışsa kurtulamazdım: Bu gece birine raslıyacaktım, öyle görünüyordu. Ve ses: «Yine de bir seçim yapmak daha iyi olurdu», dedi.

Kendimi, buna benzer bir yamaçta bulduğum olmuştu. Muhammet'in ya da Buda'nın zekâsı bende olsaydı bir din kurabilirdim. Pek az mürit toplayacağım şüphesizdi.. Benim dinim avuntu getirmiyordu, tam tersine o kuşkuların en safıydı. Çünkü Tanrı'nın aşk değil cesaret olduğu-

na inanıyordum. Aşk bir armağandır. Yazmadığım yirmi cildin içinde sayısız fizikötesi görüş gömülüydü. Tam o sırada korkuya dalmıştım, kendi düşüncelerimi koruyabileceğime bile inanmıyordum. Hayır, insanlar öldürmekten korkuyorlarsa bu adaletten çekindiklerinden değil, bir kaatilin tanrıların dikkatini çektiğini ve düşüncesinin artık ona ait olmadığını bildiklerindendir. Kuşku sinir bozukluğundan gelmez, gerçektir. Geleceğe değgin haberler, yediğiniz ekmek gibi elle tutulur hale gelir. Sonu gelmeyen bir mimarî düşlerimizi çevirir, cinayet anında bu karanlık dünyanın çarşı alanından bir ses yükselir. Sonsuzluk bir odadan yoksundur. Bir yerde, tanrısal öfke bir kızgınlığa toslamıştır. Açık camın karşısında ürperdim. Shago ne demişti? «Tanrım, Şeytan'ın yüzüne tükürüyorsun.» Yanılıyordu. Kendi kızından başkası değildi. Barney Oswald Kelly bir kere daha gözümün önüne geldi. Waldorf'a yaklaşıyorduk, varlığını kulelerden birinin tepesine yakın odada hissediyordum.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Aslan ve Yılan Burcunda

Taksi, Park Avenue'de dönüş yapıp tentenin altında durdu. Kapıcı gülümseyerek bana iyi geceler diledi. Epey önce, Deborah'la bana taksi bulduğu bir gece kendisine beş dolar vermiştim. Yıllar olmuştu ama hatırlıyordu. Ben bile o geceyi hatırlayınca, birden, bu geç ve ıssız saatte ana kapıdan girmemek için ani ve anlaşılmaz bir istek duydum. Yağmur daha da şiddetli yağıyordu, buz gibi soğuk bir yağmur. Shago'nun şemsiyesini açtım. Teller havayı çağırarak sapın üzerinde kaydılar, kumaş bir astımlının hırıltılı soluğuyla birden şişiverdi. Sanki bir ses şemsiye sapından avucuma geçerek bana: «Harlem'e git» dedi. Ama yola koyulmuştum bile. Köşeye otuz metre kala 50. sokağa açılan küçük bir kapı vardı, ana kapıdan uzak durup oradan asansöre binebilirdim.

O kapının önünde iki sıra dizilmiş üç büyük arabayla bir sürü motosikletli polise rasladım. Bir an ürktüm — benim için buradaydılar, hiç kuşkusuz beni bekliyorlardı — kapıya varmak üzere yanlarından geçebilmek için bir sigara yakmam gerekti. Girişte sekiz polise daha rasladım, hepsinin boyu bir doksana yakındı, nefistiler, yarışmalar için özenle büyütülen boğalar gibi. Sürücüleri de (az kaldı ona çarpıyordum) pürüzsüz derili, kolayca sinirli görünen, savcılık bürosundan ufak tefek ve şişman bir müfettiş. Asansörü bekliyordu. Yaklaştığımda, giysilerimi inceleyerek bana bakmamak başarısını gösterdi. Bende aksayan bir yan vardı, açıktı bu, gazetedeki ipince resmimin anısı. Beni bıraktı, asansörü işleten kıza döndü. «Üç

dakikaya kadar inecek. Bir dakika sonra da sizi, onun katına götüreceğim.»

Polisin, başkan karısını arabaya götürmek ya da ülkeyi ziyaret eden bir prensese gece kulüplerini gezdirmek için orada olduğunu anladım. Kim olursa olsun, resmî yönden büyük önemi bulunan bir kadın neredeyse inecekti ve içimde hiç bekleme isteği yoktu. Burada, bir banka veznedarının çelik kafesindeki erkeksi ve donuk gerilimin eşi hüküm sürüyordu. Tekrar dışarı çıktım, şemsiyemi açtım, ana kapıya kadar gerisin geri döndüm, kapıcıya gülümseyerek mermer basamakları çıktım, tepeye varan bir dağcının yorgunluğu içinde Waldorf'a girdim. Omuzumla göğsüm arasına bir sızı yerleşti, öylesine bir sızıydı ki kuşkusuz bütün sinirleri koparacaktı. Beni bu sızının ta kendisinden başka hiç bir şey kurtaramazdı. Doruğa vardığında çelik eldivenini gevşetti, hafifledi, kayboldu ve beni tezgâhın karşısında bıraktı. Ama ölmüş, cehennemin girişine varmıştım bile. Cehennemin görüntüsü epeydir gözümün önündeydi, ayrıntılarının değil de ilk anlarının. Başımın üstünde kocaman bir kristal avize, duvarlar tüylü kırmızı kumaşla kaplı, yerde kırmızı bir halı, granit sütunlar (biraz daha ilerleyince), belki altın varak kaplı yüksek tavan, sonra siyah beyaz bir zemin, ortasında 19. yüzyıldan kalma saatiyle yeşil ve mavi bir oda, iki buçuk metre yükseklikte ünlü yüzlerden bir kabartma: Franklin, Jackson, Lincoln, Cleveland, Washington, Grant, Harrison ve Victoria. Yıl 1888. Saatin çevresine yerleştirilen lâleler bana plâstik gibi geldi, eğildiğimde gerçek olduklarını anladım.

Bir kadeh yuvarlama gereğini duyuyordum ama Tavus salonu kapalıydı. Saati bıraktım. Girişe döndüm, Waldorf Monte Karlo gazinosunun ıssız salonlarından birine benziyordu, bir saatte bir milyon kaybeden adamın çevresine biriken boş ve ölü alana. Kelly'nin dairesine yürüyerek çıkmayı düşünmüştüm, otuz küsur katı, aklımdan geçen ve yakamı bir türlü bırakmak istemeyen bir düşünce. Belli belirsiz bunu yapmamak gerektiğini hissediyordum, Harlem'de geçirilecek geceyi karşılardı. Ama bir türlü karar veremiyordum. Bu basamakları çıkmak bana gereksiz bir yiğitlik geliyordu, kilitleri, tuzakları, zenginlerin ve gece görevlisi detektiflerin boca edeceği lâ-

net nehrini aşmak zorunluydu. Resmimi gazetelerde görür gibiydim, OTEL HIRSIZI SANILIP YAKALANAN PROFESÖR. Hayır! Ama kulenin girişini koruyan ruhsal güç küreleri arasından asansörle geçmektense, humma ve dehşetle çevrili olarak basamakları çıkmak ve bitkin bir yüreğin durmasını göze almak çok daha iyi geliyordu bana.

Tam girişteki tezgâhın üstüne raslayan asma katta, başka polisler de bir girintiye yerleşmişlerdi. Kapıya karşı, tepedeki saçları paslanmaz çelikten ve küçük madenî göğüslü su perilerini inceleyerek asansörü bekledim. Asansör hoşnutsuzlukla, sanki gecenin bu saatinde ziyaretçilerin gelmemeleri gerektiğini belirtircesine durdu. Aracı işleten, koca bir şalgam gibi tıknaz, sağlam yapılı kadına Barney Kelly adını verdim. Polis memuru gibi süzdü beni.

— Mr. Kelly sizi bekliyor mu?

— Tabii.

Çıkış boyunca havanın yanarak asansör boşluğundan fışkırdığını hissettim, göğsümden bir soluk çıktı, şehvet dolu ve uzun bir düş görmek üzere derin bir uykuya dalmış, sonra da ateşin odadaki tüm oksijeni tükettiğini ve sefahat dolu cennetimin havasızlıktan başka şey olmadığını anlamak üzere uyanmışım gibi ağır bir soluk. Waldorf'un katlarını bir füze gibi çıkıyorduk, şemsiyenin sapı sanki solda mutlak kötülüğün yanından, derken sağda bilinmeyen yoğun bir şeyin yakınından, kapanıklık korkusunun karanlık mağaralarından, sınırsız boşluk uçurumlarından, daha da ötede hüznün özünden — zenginlerin çevresinde ne de çok korku var! — geçiyormuşuz gibi titriyordu. Yönümü bulma yeteneğim hepten bozulmuştu. Yükselmekten çok bir tünelde ilerliyor gibiydim, bir kez daha düşüncemin gölgelerinde hepten yittiğini hissettim, sanki bundan böyle düşlerimin görüntüsünü süsleyen renklerin daha donuk olması gerekiyordu, bir bölümüm aya doğru kaçmıştı, atlamaktan korktuğum an atlayıvermişti, bir şey, ruhumun olduğu yerde ölme, yenilgiyi kabul etme, şerefiyle yuvarlanma yeteneği beni hepten terketmişti. Şimdi başka bir şey gitmeye hazırlanıyordu, bir şevgi inancı, şevginin hayattan

beklenmesi gereken armağan olduğu teminatı. Artık reddedemiyeceğim ses, şemsiye sapının aracılığıyla yeniden benimle konuştu.

«Harlem'e git, dedi ses. Cherry'yi seviyorsan dön Harlem'e, vaktin var.» Harlem'e dönmekten ne kadar korktuğumu o an sezdim ve sesle tartışmaya girdim: «Bırak da onu mahkûm olmayan bir şekilde seveyim. Harlem'e gitmenin anlamı yok. Bırak onu seveyim ve bilinçli kalayım.»

«Bilinçli olanlar asla özgür değildirler.»

«Beni kendinden kurtar.»

«Dilediğin kadar», dedi ses. Bir şey benden ayrıldı, Cherry'in yüzünün kazılmış görüntüsü sise dönüştü. Şemsiye sapı beni öylesine yakıyordu ki sendeler gibi oldum. Asansör birden yavaşladı, göğsüme sıvı kurşun aktığını hissettim, gelmiştik.

Büyük ölçüde sütlüye çalan uygar bir kahverengiyle kaplı uzun koridora daldım, soluk yeşil duvarlar taze yapraklar gibiydi. Kelly'lerin kapısını tanıdım, tokmağının altında bir madalyon vardı, Mangaravidi'lerle Caughlin'lerin arması. Dörde bölünmüş armanın minyatürü, bir ve dörtte yığınla surat, ikiyle üç kum, yılan, gümüş, yeni doğmuş bir çocuğu yiyen taçlı gökyüzü. Armayı Deborah hazırlamıştı. Ve yazısı: «VİCTORİA İN COELO TERRAQUE. O an ateşim yükselmişcesine ürperdim. Yazıdan ötürü değil (oysa bunun da payı vardı) altı kez kadar bu kapının önüne geldiğimi hatırlıyarak. Sonra tokmağı kaldırdım.

Kapıyı Ruta açtı. Bir dizi inciyle süslü, siyah ipekliden pahalı bir elbise giyiyordu. Yakıcı, boyalı, boşboğaz, doyumsuz yüzü karşıma dikildi. Kanım bir parça güç buldu, aya kadar akmak üzere değildi, hayır, yine bir takım sefih eğlentiler vadediyordu. Geçici bir uyanıklık oluşurken, yüzüne iyice bakarak kapının önünde durdum.

— Çok iyi bir görünüşünüz var, dedim.

Gülümsedi. Polis merkezinden ayrılalı bir gün ve iki-üç saat oluyordu. Bir güzellik enstitüsüne, hiç kuşkusuz New York'takilerin en iyisine gidecek zamanı bulmuştu. Saçlarının kırmızısı bir alevin parıltısıyla okşanan pahalı tahtanın ve tahtayla aleve süs olabilecek zenginlikteki kilin mükemmelliğindeydi.

— İyi geceler Mr. Rojack, dedi.

Ona en son yaklaştığımda saçları boynuna iniyordu, köklerini görüyordum bu saçların, dudak boyasının hemen hemen tümü gitmişti, giysileri sıvanmış, açılmış, dört yana yayılmıştı. Kıçı ellerimdeydi, ayakta durup sevişmekte acele ettiğimden ozon damlatıyorduk ikimiz de. Kendi kokumun üstüne bir yığın gözü dönük yerleşti ve yeniden ima aramıza girdi. Sivri, bir kedinin bıyıkları kadar hassas burnu bana doğru yöneldi ve kulağımla yanağım arasında ki boşluğa baktı.

— Her neyse, polislerin karşısında bu kadar iyi dayandığınız için teşekkür ederim, dedim.

— Oh! dedi, çok kibarsınız.

Aslında polislerin karşısında söylediğim kadar dayanıklı olmadığını düşünüyorduk.

— Ama size bir söz getirmemeye çalıştım. Her şeye rağmen sizden nefret etmiyorum.

— Bunu yapmadığınızdan eminim.

Karşılıklı iltifat değiş-tokuşu tutumunu değiştirmesine yol açmıştı.

— Tabii hayır, dedi, tabii. Ama hangi kadın bir erkeğin dostluğundan zevk alır? Rezillikten başka şey değil bu.

Sanki bir takım sırları hatırlatıyormuş gibi, tatlı tatlı gülümsedi.

— Aramızda kalsın ama, kayınpederiniz de sizi işin içinden sıyırmak için bir şeyler yaptı.

— Neden, merak ediyorum doğrusu.

— Bunu kendisine sormalısınız.

Bir an devam edecek gibi oldu, ama yüzü değişti.

— Dinleyin, dedi Ruta, hareketli bir akşam oldu. Bütün gece bir sürü insan geldi. İki kişi kaldı içeride. Bir sır vereceğim size: İkisi de iğrenç.

— Her şeye rağmen yanlarına gidelim.

— Önce Deirdre'i görmek istemiyor musunuz?

— Okulundan buraya mı geldi?

— Tabii. Gece yarısına kadar sizi bekledi, sonra büyük babası onu yatmaya yolladı. Ama henüz uyumadı.

Bir an, yere düşecek bir uçak gibi büyük korku duydum. Pek çok gizli kalmış şey vardı. Bütün gücümle Kelly'ye hazırlanmıştım ve her şey yitip gidecekti. Anılar yüzeye çıkacaktı, İstemiyordum bunları, Aslında Deirdre'e

Kelly ile birlikte raslamıştım, bu dairede, dokuz yıl önce, hoş bir anı değildi. Deborah da babasından korkardı. Babası ona bir şey söylerken Deborah'ın dudakları titrerdi. Onu hiç bu denli aciz görmemiştim, benimle evlenmekle duyduğu utancı biraz olsun anladım.

Deirdre, tek başına, bu rasiaşmayı biraz olsun kurtarabilmişti. Annesini görmeyeli bir aydan fazla oluyordu, Kelly'yi ziyaret etmesi için altı hafta önce Paris'ten getirilmişti, ama annesiyle büyük babasının gözleri önünde odanın öbür ucundan bana doğru koştu.

«BEN KOCAMAN BİR OĞLAN ÇOCUĞUYUM», dedi bana. Üç yaşına oranla küçücüktü.

«ÇOK ŞIKSIN AMA GÖRÜNÜŞÜN HİÇ DE OĞLAN ÇOCUĞUNA BENZEMİYOR.»

«ÖYLEYSE BÜYÜK BABAM KOCAMAN BİR OĞLAN.»

İkimiz de güldük. Bu, gecenin tek kahkahasıydı.

Elini koluma koyan Ruta bana içinde bulunduğum anı hatırlattı.

— Onu görmeye dayanabilir miyim, bilmiyorum.

— Görünce anlarsınız, dedi Ruta.

Beni bir odaya kadar götürdü. «Dinleyin, dedi, sizi beklemeye çalışacağım. Sözünü etmek istediğim bir şey var.» Yeniden gülümsedi, kapıyı açmak için kolunu uzattı ve: «Deirdre, dedi, üvey babanız geldi.»

Yataktan bir şey uçtu. İnce bir gövde, kolları bulunan bir hayalet bana sıkı sıkı sarıldı.

— Lâmbayı yak, dedim. Neye benzediğini görmek istiyorum.

Aslında onunla karanlıkta kalmaktan ürküyordum, kafamdaki görüntüler çok güçlü gelecekti. Işık yanarsa, önceki gece bana herhangi bir haber göndermiyecekti. Birden Deirdre'i görmekten büyük mutluluk duydum, otele girdiğimden bu yana ilk kez kendimi olduğum gibi hissettim.

— Birbirimize bakalım biraz, dedim.

Onu Noel'de gördüğümden bu yana büyümüştü. İlerde çok uzun boylu ve çok ince olacaktı. Şimdiden tepesini öpemez olmuştum. Saçları tüy yumuşaklığındaydı, kuşların yuva yaptığı ormanı hatırlatıyordu. Güzel değildi, gözlerinden başka yeri görülmüyordu —ince yüzü üçgen biçimindeydi, çenesi fazla sivri, Deborah'ınki kadar büyük bir ağız ve bir çocuk için fazla belirgin burun delikleri—

ama ne gözlerdi bunlar! İri, aydınlık, ışıltılı, ürkek bir hayvan, gözleri dev boyutlara varan bir yaratık gibiydi insanı süzen bakışlarıyla.

— Seni göremiyeceğimden korkuyordum, dedi.

— Amma yaptın, kaybolacak değildim ya.

— Bir türlü inanamıyorum.

Manastırda büyüyen çocukların sevimli söyleyişiyle, her zaman, olgun biri gibi konuşurdu. Sesinin madde dışı bir özelliği vardı, rahibelerin belirgin ve kendini tutan konuşmasını hatırlatıyordu.

— Sanki annem hiç ölmemiş gibi.

— Doğru.

Kumdaki iki girintiye biriken sular gibi, gözlerine yaş doldu.

— Kimse üzülmüyor. Korkunç. Büyükbabam bile öyle bir halde ki...

— Nasıl?

— Sevinçten uçuyor. (Yeniden ağlamaya başladı.) Oh Steve, kendimi öyle yalnız hissediyorum ki.

Bu sözleri bir dulun sesiyle söylemişti, sonra tüm acısıyla beni öptü.

— Darbe büyükbaban için, herhangi birinden ağır olmuştur.

— Darbe değil. Ne olduğunu bilmiyorum.

— Çöktü mü?

— Hayır.

Acı, bir esinti gibi üzerinden geçti. Yeniden düşünüyordu. Birden sinirlerinin çözüldüğünü anladım: Deri bütününü tutuyordu ama, her siniri karmakarışık bir düzende konuşuyordu. Bir bölümü ağlıyor, öbürü düşünüyordu, bir üçüncüsü uyuşmuştu.

— Bir gün annemle buraya gelmiştim, büyükbabam çok keyifli görünüyordu. «Biliyor musunuz çocuklar, demişti bize, eğlenti düzenleyeceğiz. Bugün yirmi milyon kazandım..» «Çok cansıkıcı olsa gerek», dedi annem.

«Hayır, bu kez cansıkıcı değil. Çünkü tehlikeyi göze almam gerekti.» İşte bugün de aynı havada .

Bir kez daha ürperdi.

— Buradan nefret ediyorum. Bu sabah gelip söylediklerinde bir şiir yazıyordum. Sonra, beni buraya getir-

mek için gelen büyükbabamın arabasından başka şey hatırlamıyorum.

Şiirleri çok tatlıydı.

— Şiirini hatırlıyor musun?

— Yalnız son dizeyi: «Ve delileri ekmeğimin arasında paylaştırıyorum.» Son dize bu.

Çekingen bir bakış bana kollarını açtı.

— Sanki annem hiç ölmemiş gibi, dedi yine.

— Daha önce de bunun sözünü ettik, değil mi?

— Steve, annemden nefret ediyordum.

— Kızların annelerinden nefret ettikleri olur.

— Olmaz herhalde! (Kendini, doğrudan doğruya hakarete uğramış hissediyordu.) Sana iğrenç davrandığı için ondan nefret eder oldum.

— Birbirimize iğrenç davranırdık.

— Bir gün annem senin genç bir ruh, kendisinin yaşlı bir ruh olduğunu söyledi. Bunun için.

— Ne demek istediğini biliyor musun?

— Sanırım bundan önce de yaşadığını söylemek istedi. Belki Fransız İhtilâliyle Rönesans sırasında da yaşıyordu, hatta belki hristiyanlara yapılan işkenceleri seyreden bir romalı hanımefendiydi. Ama senin genç bir ruh olduğunu söylüyordu, bundan önce yaşamamıştın. Bütün bunlar yeterliydi ama, senin bir ödlek olduğunu eklemesi de gerekti.

— Ödlek olduğumu sanıyorum.

— Hayır. Taptaze ruhu olanlar yeniden yaşıyacaklarını bilmediklerinden korkarlar. (Ürperdi.) Şimdi, annemden ürküyorum. Hayattayken onu biraz severdim —zaman zaman sevimli, çok sevimli olmak istediği sıralar—. Ama beni gerçekten korkuturdu. Senden ayrıldığında düşündüklerimi söyledim, kavga ettik. Sabahlığını açtı ve karnındaki yara izini gösterdi.

— Evet, biliyorum o yara izini.

— Korkunçtu.

— Evet, gerçek bir yara iziydi.

— «Şekerim, bu minicik küçük sezaryen ameliyatını sen dünyaya gelirken oldum dedi, bunun için yakınma. Sezaryen ameliyatları her zaman, insanın başına diğerlerinden daha çok dert getirir. Sen de, Deirdre, bir yarasa oldun.» Ona: «Karnında baş var», dedim. Doğruydu Steve

Karnının ortasında yatay bir çizgi vardı, yara izi de tam ortasına dikey geliyordu.

İçinde bir şey tıkandı, belli belirsiz bir daha az olağanüstü olma isteği.

— Steve, o birkaç dakika bir felâket oldu. Aynı şeyi tekrarlaması gerekti: «Kusura bakma Deirdre, ama sen bir yarasasın.» Bu sözleri beni çok ağır yaraladı, çünkü doğruydu dediği, yarasaya benziyorum. Annemi bilirsin. Birine bir şey söyledi mi o söz böcek gibi yapışıverir. Bir daha kurtulamaz. Hayatımın geri kalan bölümünde kendimi böyle göreceğimi biliyordum. Oh Steve! Ona söyledim: «Ben yarasaysam sen de Drakula'nın karısısın.» Akıl almaz bir şeydi söylediklerim, çünkü seni değil büyük babamı düşünüyordum, ve annem ne demek istediğimi biliyordu. Tam o sıra sessizleşti ve ağlamaya başladı. Ağladığını hiç görmemiştim. Kanımızın vampir ve azizlerle dolu olduğunu, sonra yaşıyacak pek az zamanı kaldığını da söyledi. Bundan emindi. Seni gerçekten sevdiğini belirtti. Dediğine göre hayatının aşkıydın. Birlikte ağladık. Hayat boyu olmadığımız kadar yakındık birbirimize. Ama her şeyi berbat etti tabii. «Her şey bir yana, aslında ZORUNLU OLARAK hayatımın aşkı», dedi.

— Bunu söyledi mi?

— Ben de kendisinin yırtıcı bir hayvan olduğunu söyledim. «Yırtıcı hayvanlara dikkat, dedi. Ölümünden üç gün sonrasına kadar yaşıyan bir türdür.»

— Ne?

— Böyle dedi Steve.

— Hayır, olamaz!

— Henüz öldüğünü hiç sanmıyorum.

Sanki iyice tepemizde bir kapı kapanmış gibiydi. Çevreme bakındım.

— Bu gecenin sonunu iyi getireceğim yavrum, sana söz veriyorum.

— Sakın ha. Bu gece içmeyeceğine söz ver.

Gerçekleşmesi imkânsız bir istekti bu, daha önce içtiğim içkinin peşine takılamazdım. Yine de başımla söz verdiğimi belirttim.

— Verdiği sözü tutmamak korkunç bir şeydir, dedi ciddi ciddi.

— Ayaklarımı bile ıslatmıyacağım. Yatağına dön.

Bir çocuk gibi yattı. Küçücük bir kız olmuştu yine.

— Steve, dedi, seninle birlikte oturabilir miyim?

— Hemen mi demek istiyorsun?

— Evet.

Bir süre sessiz durdum.

— Biliyor musun Deirdre, birlikte oturmamız için bir süre beklemek gerekir,

— Bir kadına mı aşıksın?

Durakladım. Ama Deirdre'e her şey söylenebilirdi.

— Evet.

— Nasıl?

— Sarışın denebilir, çok da güzel. Garip bir mizah anlayışı var, gece kulüplerinde de şarkı söylüyor.

— Gerçekten mi? (Deirdre çok sevinmişti.) Steve! Bir gece kulübü şarkıcısı. Böyle bir kızı bulmak müthiş bir şey. (Çok etkilenmişti.) Onunla tanışmak isterim. Mümkün mü?

— Belki birkaç ay sonra. Anlarsın ya, daha dün gece başladık.

Ciddi ciddi başını salladı.

—Bir ölümün ardından insanlar sevişmek isterler.

— Şşşşşt, KOCA OĞLAN.

— Seninle birlikte hiç yaşıyamıyacağım Steve. Şimdi bunu biliyorum.

Bir hüzün bulutu, bir damla gözyaşı meydana getirmek için birikti, acısını daracık göğsünden benimkine aktaran tek ve saf bir damla gözyaşı. Yeniden Cherry'ye aşıktım. Büyük bir şaşkınlıkla, ağlamaya başlamadan önce: «Sana şükürler olsun, sevgilim», dedim. Biraz Deborah için ağladım, Deirdre de benimle ağladı.

— Bunun biraz gerçeğe benzemesi için yıllar gerekecek, dedi yanağıma ıslak bir yeniyetme öpücüğü konduruken. «Ormanlar, acılar içinde tasarlanmıştır.» Deliler ve ekmek üzerine yazdığım şiirin ilk dizesi.

— İyi geceler Deirdre, yavrum,

— Bana yarın telefon et.

Birden acı, Deirdre'i olduğu yere oturtuverdi.

— Hayır, yarın cenaze günü. Cenazede olacak mısın?

— Bilmiyorum.

— Büyükbabam öfkeden kuduracak.

— Meleğim, bana güven. Cenazeye gidebileceğimi hiç

sanmıyorum. Bu gece içki içmiyeceğim, ama yarın beni bekleme.

Yeniden yatağına uzandı ve gözlerinin üstüne titreyen gözkapaklarını indirdi.

— Annenin cenazede bulunmamdan hoşlanacağını sanmıyorum. Tek başıma oturup kendisini düşünürsem daha çok sevinir. Böylesi bence de daha iyi.

— Peki Steve.

Deirdre'den böyle ayrıldım.

Ruta bekliyordu.

— Ne o, dedi, bu kadar üzücü mü?

Başımı salladım.

— Her köşede bir anne öldürmemelisiniz.

Cevap vermedim. Çok yumruk yemiş bir boksör gibiydim. Gülümsüyordum; bu raundun sonunu ve ondan sonrakini beklerken içeceğim içkiyi büyük rahatlıkla karşılıyacaktım.

— Dinle, dedi kulağıma, seninle daha sonra konuşuruz. Sabırsızlanıyor.

Salona kadar uzayan girişi geçtik. Kelly oradaydı, yanında da yaşlı bir kadın. Kadını tanıdım. Rivyera kıyısında yaşamış en kötü kadın olarak ün yapmıştı, bu da önemsenmiyecek gibi değildi. Eddie Ganucci de odadaydı. Ama onları şöyle bir görmüştüm ki Kelly üstüme varmıştı bile. Kollarını açtı ve beni kucakladı, güçlü ve şaşırtıcı —kızıyla evlendiğimden beri elimi sıkmaktan öteye gitmemişti— ama büyük otorite sızdıran bir kucaklayış. Deborah da ara sıra beni böyle karşılardı, bir davete geç ve yalnız geldiğim, sarhoş olduğum kereler. Büyük bir ciddiyetle beni kollarında sıkar, sanki öğleden sonrayı tiksindirici ihanetlerle geçirmiş de bir bağlılık gösterisiyle günah çıkarıyormuş gibi, gövdesi saniyeler boyu hareketsiz dururdu. Ama bu ciddiliğinde her zaman bir parça da alaycılık bulunurdu, on ya da yüz kişi önünde bir daha kolay kolay yakalıyamayacağım bağlılık andı içerdi sanki. Çiftleşmelerimizin çoğunda duyduğum buz gibi kurnaz seslerin son bitkinliğin uyandırdığı tiksintiye dek sürdüğü seyrek zamanlarda bir an gelirdi, Deborah'la sevişmenin bir saray içinden alaylarla geçmek, her itişin kıpkırmızı bir yolda atılmış adım olduğu bir an. Kucaklaşmamız da bu türdendi, Kelly'nin yüreğinin mağara dibinde atan dev bir güç olduğunu

hissediyordum, sonra —Deborah'la birlikteydim sanki— tıpkı düşümde, kapılar ve pencereler kapalı olduğu halde masadan bir kâğıt parçası düşmüş gibi, ihanete uğramışlık izlenimi duydum. Bir tuvalet suyunun şekilci ve hafif kokusu ardında (Deborah'ın babasından yürütüp kullanmaktan hoşlandığı kolonya ve ıhlamur karışımı) Kelly güçlü bir koku çıkarıyordu, büyük bir yırtıcı hayvanın, kumsala vurmuş deniz hayvanın iyod ve buz gibi çürümüşlüğüyle tezgâhta gözler önüne serilen bir et parçası karışımının leş kokusunu. Bütün bunlar zenginlerin sayısız kokularına karışıyordu, pirinç unu sayesinde burnunuzdan içeri dolan bir tavıra, bir büyücünün yaptığı büyünün benzeri, terebantin izi bırakan kokulara ve ağızda kalan madenî paraların tadına, hafif bir mezar kokusuna. Deborah bütünüyle karşımdaydı.

«Tanrıya şükür!» dedi Kelly boğuk bir sesle, sonra insanı önden yürüten bir bankacının ustalığıyla, beni hafifçe iterek serbest bıraktı. Gözlerinde yaşlar vardı, ona baktığımda benimkilerde de yaşlar belirdi. Çünkü onda biraz Deborah'ın yüzü vardı, kavisli büyük ağız, bir ışık noktasının deldiği yeşil gözler. Karıma asla veremediğim sevginin birazı içimde yükselmeye koyuldu, öyle ki onu yeniden kollarımda sıkmak isteğini duydum. Gerçekten, sanki gövdesi bana rahatlık verecekmiş gibi, sanki bitkin düşene dek döğüştükten sonra bir çeşit acıyla öpüştüğümüz, erkekliğimin bilinci hepten yok olmuş, onda da kadınlık bilinci yitmiş, ikimiz de umutsuzluktan ağlayan bir çocuğa, melhem arayan iki yaralı yüreğe dönüşmüş, kadının etini bir an erkeğinkine benzeten acıyla dolu, Deborah'la geçirdiğimiz ender anları yeniden yaşıyormuşum gibi. Kucaklaşma böyle son buldu. Bu kucaklaşmayı uzatabilirdim, çünkü Kelly benim gözümde kendinden çok Deborah'ı canlandırıyordu. Birden heyecanlarımın Deirdre'inkilere benzediğini anladım. Her türlü devamlılık kaybolmuş, duyduğum acı minik bir bomba gibi patlayıvermişti. Hemen ondan kuşkulanarak kaskatı oldum, buz kestim. Mendilinin bir tek zarif hareketiyle gözyaşlarını sildi, gözlerini bir ışık çizgisi gibi benimkilerin içine dikti ve bildiğini anladım. En ufak kuşkusu olsa bitmişti, Deborah'a ne yaptığımı biliyordu. «Neyse! dedi. Oh Tanrım, neyse! Hepimiz için ne korkunç bir an.» Heyecanının gerilediğini hissediyor-

dum. Bir boğa gibi kızıl kumaşın sıcak kıvrımlarına saldırmıştım, büyük bir şiddetle kendimi boşlukta buldum.

— Beni bağışlayın, dedi konuklarına.

— Bir şey değil Oswald, dedi kadın, hiç bir şey. Şahsen, gitmeye hazırlanıyordum. Damadınızla konuşmak istiyorsunuz. Çok doğal bir şey.

— Hayır, bana gitmekten söz etmeyin, dedi Barney. Şimdilik bundan söz etmeyin. Bir şey için.

Ardından bizleri tanıştırdı.

— Mr. Ganucci'ye daha önce rasladınız, aynı yerde nasıl karşılaştığınızı bana anlattı. Çok eğlenceli olmalı. Bessie'yi de tanıyorsunuz değil mi?

Başımla selâmladım. Kadının adı Consuelo Carruthers von Zegraide Trelawne'di, Deborah'ın annesinin uzak bir kuziniydi, gençliğinde çok güzel olduğu anlaşılıyordu, halâ da güzeldi. Yüzünün yandan görünüşü nefisti, gözleri eflâtun-mavi, saçları cıva ile bronz arasıydı, yanaklarında çilek rengini alan teni krem rengiydi. Ama sesi çatlamıştı.

— Deborah'la birlikte bir gün sizi ziyaret etmiştik, dedim.

— Tabii, az önce Oswald'a anlatıyordum. Oswald, içki içeceksem bana On üçüncü Lui'den bir parça daha verin.

Ruta beklemeden kalktı ve kadının içkisini hazırlamaya gitti. Bess bana döndü.

— Sizi görmediğimden bu yana ilerlemeler gösterdiniz.

— Bir yönden iyi, bir yönden daha kötü, dedim.

Ne yaptığını hatırlamaya çalışıyordum: Efsanesinin bir bölümü ünlüydü —belki bana anlatılan hikâyelerin en iğrenci— ama belleğim açılmayı reddediyordu.

— Sakin olun! dedi. Konuşmaya çalışmayın.

— Konyağa dikkat, kalbin için, diye mırıldandı Kelly.

— Bunun sözünü bile duymak istemiyorum, cevabını verdi Bess. Traşçılarla viski, torun çocuklarıyla koka-kola içiyor, konyağı en kederli anlara saklıyorum.

— Kes, Bess, rica ederim, dedi Kelly.

— Hayır. Ağlayın, ikiniz de. Elinizden geldiğince hay-

kırın. Yeryüzünün en harika kızı elimizden alındı. Bunu kendime saklıyamam.

Ganucci, boğuk sesiyle:

— Bir içim suydu, dedi.

— Duyuyor musunuz, dedi Bess, bu ihtiyar İtalyan bile size söyleyebilir.

Kelly bir an başını elleri arasına aldı, sonra yerinden kalktı. İnce uzundu, bembeyazdı teni, soluk değil beyaz, pembeyle gölgelenmiş süt beyazı. Karşısındakinde biraz kalınlaşmış izlenimi uyandırıyordu ama geçiş öylesine iyi başarılmıştı ki sivri bir çeneden başlıyarak kısa ve sevimli buruna, sonra da geniş alına yükselen oldukça büyük başına uygun düşüyordu. Saçları yarıya kadar dökülmüştü, alnı gözleriyle yüzünün aşağısı arasındaki uzaklığı eşitler gibiydi. Ara sıra, elli beş yaşında gösteren üç aylık bebeklerden biriyle karşılaştığını sanırdı insan. Aslında altmış beş yaşındaydı ve görünüşü etkileyiciydi, çünkü generallerin, sanayicilerin, politikacıların, amirailerin, gazete yöneticilerinin, başkan ve başbakanların güçlü keyfi yükseliyordu ondan. Kelly'de özellikle birbirinden ayırmak gereken, biri ingiliz, diğeri amerikalı iki yan vardı. İngiliz içten, neşeli, genç patron havasındaydı. Sizi bıçaklatsa bile, mahkümiyet kararıyla birlikte suçortaklığı belirten bir göz kırpmaya hak kazanırdınız. Amerikalının sert bir bakışı vardı —gözler yeşilden griye geçiyor, surat buz kesiyordu— sizi tartan, satın alan, satan, iflâs ettirip yoluna devam eden, yüzünüze karşı değerinizi ölçen —pis irlandalı gözleri— ve çimento fıçınıza pis kum dolduran bir bakış. Ama sesinde bir müzik aletinin zenginliği vardı ve keyifle çınlıyordu. Ancak bir cümlenin sonunda sizi yerinize oturtan dönüşü yapıyordu. Bazı kişiler bana, sevimliliğinin, canı isterse herhangi bir yaratığı elde etmesini sağladığını söylemişlerdi. Beni hiç canı çekmemişti.

— Biraz konyak, Stephen? dedi.

— Vaktimin çoğunu içmekle geçirdim.

— Bu beni şaşırtmıyor. Ben de pek kendimi tutmadım.

Konuşmamızı izleyen sessizlikte, bir el hareketiyle Ruta'yı itip bara yürüdü. Büyük bir bardağa bir parça REMY MARTİN doldurup bana uzattı. Bardağı alırken arada tırnağı benimkine dokundu, sanki bir güzel elime sür-

tünmüş, sonra ardımdan eşsiz sırların bulunduğunu bildiren bir haber yollamış gibi elektrikli bir yitme duygusu uyandırdı. Bardağı aldım ama Deirdre'e verdiğim sözü tuttum, bir yudum bile içmedim. İkinci bir sessizlik yavaş yavaş genişledi. Herkesin sustuğu bir ölüm gecesinde yükselen büyük örtüye sarınarak, elimde bardağım, oturmuştum. Deirdre'le konuştuğum sıra bir an geri gelen mutluluk yeniden kayboldu.

Ağaç kabuğuna sürtünen yumruğun hışırtısı ile yol alan bir mırıltıyla::

— Biliyorsunuz Mr. Kelly, dedi, başlangıçta yoksuldum.

Kelly, düşlerinden sıyrılmadan:

— Ben de öyleydim canım, dedi.

— Her zaman da kendimi yoksul hissettim.

— Benim durumumun aynı olduğunu sanmıyorum, dedi Kelly.

— Halâ da yoksul olduğumu hissediyor, bu nedenle üstün kişileri seviyorum. Kızınızda bir melek üstünlüğü vardı. İnsana eşitiymiş gibi davranabilirdi, sadece. Bunun için size saygılarımı bildirmek üzere buraya geldim.

— Burada bulunuşunuz bana şeref veriyor Mr. Ganucci, dedi Kelly.

— Çok teşekkür ederim. Öğleden sonra ve gece buraya her türden insanın geldiğini, epey yorgun olmanız gerektiğini biliyorum. Ama size şunu söylemeye geldim: Bazılarının gözünde ben önemli bir adamım, yalnız hayale kapıldığım yok, siz benden daha önemlisiniz, çok daha önemli. Size saygılarımı bildirmeye geldim. Dostunuzum. Sizin için her şeyi yaparım.

— Şekerim, dedi Bess Ganucci'ye, mektubunu yazdın. Şimdi git, postaya ver.

— Şekerim, dedi Kelly, Mr. Ganucci'ye kaba davranmanın sırası mı?

— Patlıyacağım, dedi Bess.

Telefon çaldı. Ruta, cevap vermek için yerinden kalktı.

— Vaşington arıyor, dedi.

— Öbür odadan konuşacağım.

Kelly çıkar çıkmaz, Ganucci:

— Hiç bir zaman terbiyesizlik etmem, dedi, pabucumu boyayan küçük zenciye bile.

— İyi ama şekerim, dedi Bess, o geleceği temsil ediyor.

— Doğru, dedi Ganucci, siz ve ben ölüyüz.

— Bazı kişiler diğerlerinden daha ölüdür hayatım. Yeryüzü güller ve zararlı otlarla kaplı.

— Hayır, sizle ben ölüyüz.

— Güller ve zararlı otlar, diye tekrarladı Bess.

— Ölülerin ne olduğunu bilirsiniz, dedi Ganucci. Çimento. New Jersey'in 4. yolunda güzel bir tümsek meydana getirirdiniz.

— Tuxedo Parkına giden yol mu? diye sordu Bess.

— Evet, o yol.

— Çok çirkin bir yol.

Ganucci öksürmeye koyuldu.

— Lütfen dinleyin, bana İtalyan demeyin bir daha.

— Öylesiniz ama.

Kelly geri döndü.

— Arayan Jack'di, dedi bana. Size başsağlığı dileklerini iletmemi rica etti. Haberin kendisi için de korkunç bir şok etkisi yaptığını, sizin yıkılmış olmanız gerektiğini bildiğini söyledi. Onu tanıdığınızdan haberim yoktu.

— Kongre'de birbirimize raslamıştık.

— Öyle ya, dedi Kelly.

— Daha doğrusu, onun sayesinde Deborah'la tanıştım.

— Evet, evet, yavaş yavaş aklıma geliyor. O çağda, Deborah'ın sizinle ilgili bir şeyler söylediğini de hatırlıyorum. «Dikkat edersen iyi olur, demişti bana; yarı yarıya yahudi kanı taşıyan bir herif var, deli oluyorum ona.» «Talihin açık olsun», cevabını vermiştim ben de kendisine. İnanır mısınız, o sıra Jack'e karşıydım. Haksızlık ediyormuşum. Hem de çok. Deborah'a da haksızlık ediyordum. Kurşun yemiş bir hayvan gibi, birden, oh Tanrım! diye haykırdı. Özür dilerim, dedi bana ve bir kere daha dışarı çıktı.

— Peki, dedi Bess, gitsek daha iyi olacak.

— Hayır, dedi Ruta, döndüğünde sizi bulamazsa üzülür.

— Onu çok iyi tanıyorsunuz değil mi şekerim?

Ruta gülümsedi.

— Mr. Kelly'yi kimse çok iyi tanıyamaz, dedi.

— Saçma, dedi Bess, onu avucumun içi gibi bilirim.

— Gerçekten mi Mrs. Trelawne? diye sordu Ruta.

— Şekerim, onun ilk büyük aşkı bendim. Henüz yirmi dört yaşındaydı ama çok çok şekerdi. Onu tanımayı öğrendim. Hem de nasıl! Avucumun içi gibi. Sana söylüyorum şekerim, seninle evlenmiyecek.

— Neler diyorsunuz Mrs. Trelawne.

— Bir iyilik et de ensesine ıslak bez koy, gitmek zorunda olduğumu da söyle.

Ruta çıkar çıkmaz Bess bana döndü.

— Dikkat et yavru, Barney seni yerle bir etmek üzere paçaları sıvadı, dedi.

— Barney Kelly kavgaya girmez, dedi Ganucci.

— Hayır Mr. Ganucci. Siz de girmezsiniz, eminim bundan. Sadece uyuşturucu maddeler sayesinde, orospuların sırtından ve İtalyan muhacirlerini kızgın zifte sürerek biraz para kazanırsınız.

— Geçmişte kaldı... dedi Ganucci ve öksürdü.

— Birden ölmekten ödünüz kopuyor değil mi? diye ekledi Bess.

— Ölüler, dedi Ganucci, çimentodandır. Kaldırıma karışırlar. Böyledir bu.

— Hayır şekerim, önce seninle hesaplaşacaklar. Patronun olacak azizin önüne götürecekler, aziz: «Eddie Ganucci için söylenecek şey yok, diyecek. Asın şunu bir çengele.»

Ganucci içini çekti. Midesi, suyunu değiştirmek için boşaltılan eski bir çamaşır makinesinin sesini andırır küçük bir gurultu çıkardı.

— Çok hastayım, dedi iç kapayan bir sesle.

Çok doğruydu bu söylediği. Oturmuştu, sinsi bir korku içini yiyordu. Hepimiz ses çıkarmadan oturuyorduk ve ondan iğrenç bir koku, kendi kendine çıkardığı çimentonun içine canlı gömülen kurdun yarattığı bir kıpırtı fışkırıyordu. Ölümle kaplanmıştı bile. Kendinden büyük bir kuşun eline geçen küçük kuşun çığlığında doğanın cançekişmesi gibi, Ganucci hastalığın özünü, bir ölüm ağacı küfünü damıtıyordu. Bunu yakından koklamanın korkunç

bir deney olacağını biliyordum. Sonsuz bir kokuydu, gök kubbenin kangreni. İçmek istiyordum, dişlerime dayanan dilimin alkole ihtiyacı vardı, Ganuccinin soluğundan bana kadar uzanan zerreleri sanki yalnız alkol sürükleyebilirdi.

— Size bir hikâye anlatayım isterseniz, dedi Ganucci. Bir gün dostlarım bana bir papağan armağan ettiler. Papağana konuşmayı öğretmişlerdi. «EDDİE GANUCCİ, diyordu kuş, TIKA BASA BUNUNLA DOLUSUN, TIKA BASA.» Ben de: «KOKO, diyordum, BU TÜR SÖYLEVLER BİR GÜN SENİ TENCEREYE SÜRÜKLEYECEK.» Papağan yine: «GANOOCH, TIKA BASA BUNUNLA DOLUSUN, TIKA BASA», diyordu. Ben de: «KOKO, BÖYLE DEVAM ET, BULURSUN YOLUNU», diyordum. O yine: «TIKA BASA DOLUSUN», diyordu. Derken hastalandı ve öldü. Çok hüzünlü bir hikâyedir bu.

Bess mendilini çıkarmıştı.

— Koku dayanılır gibi değil, dedi.

Balkon kapısına kadar yürüdüm, açtım ve taraçaya çıktım. Kendi halinde, saygıdeğer bir taraça: Aşağı yukarı on metre uzunluk ve altı metre eninde. Korkuluğuna kadar yürüdüm ve aşağı baktım —yüksekliği bir metre kadar olan bir korkuluk—. Yukarıdan aşağıya baktım, yola kadar otuz metreden fazla dikine bir düşüş, balıklama dalış, duraklama, iniş, kenarlara toslayış, sonra ıslak kaldırıma kadar yeniden ölçüsüz bir sonsuzluk. Ve içimden, boş salonda akort edilen keman gibi, belli belirsiz duyulan bir istek yükseldi. Ay, yüzünü yalayan kaçışmaktaki bulutları deliyordu. Bu korkuluğun önünde durduğum sürece eğilimin durmadan artacağını biliyordum, temiz hava bir şarkı gibi başımı döndürüyordu, bıkmak bilmiyordum. Birden düşündüm: «Cherry'yi sevseydin atlardın.» Bu düşünce, bir çocuk taşıdığı ve ölümün, BENİM ölümümün henüz yaratılan çocuğa daha iyi bir yola çıkma olanağı sağlıyacağı, aslında yeniden yaratılabileceğim, geçmişimden kurtulabileceğim düşüncesini özetliyordu. Atlama isteği temiz, saf, hoş, şimdiye kadar yapabildiğim bütün hoş şeyler kadar zarifti ama yine de buna bir türlü karar veremiyordum. Odaya girersem varlığımın en iyi bölümünü terkedecekmişim gibi geliyordu. Bir an korkuluğun tepesine çıkmayı, orada ayakta durmayı düşündüm, sanki isteğe yaklaşmakla ona mey-

dan okumak daha mantıklıymış gibi. Bunu izleyen dehşet aynı zamanda saf sevinçten gelen bir ürpertiydi, tıpkı sonunda cinsel hazza erişilebileceğin anlaşıldığı, yeniyetmeliğin o anı gibi. Ama ne büyük korku! Titriyordum. Sonra, İtalya'da o tepeye saldırdığım an hissettiğim durgunluğun eşi büyük bir durgunluğa giriyormuşum gibi, bir iskemlenin üstüne çıktım ve ayağımı korkuluğun tepesine doğru kaldırdım. Otuz santim genişliği vardı, ayakta durmaya yetecek kadar, üzerine çıktım, bacaklarım pelteye dönüşmüş halde, gökyüzünün açıldığını, bir mağaranın soğuk ve uzun girişini, varlığımın bilincinde görünen uçsuz bucaksız durgunluğu hissettim. «Tanrı vardır» diye düşündüm aşağıya bir göz atmayı deneyerek. Ama hazır değildim, ermişliğe ulaşmamıştır, sokak yukarı doğru saldırdı, kaldırım delice kaydı ve başımı çevirdim, yeniden öte yanda, bir metre altımdaki taraçaya baktım. Henüz çok erken olduğunu, bundan ötürü atlama isteğinin daha da güçleneceğini bilerek inmek üzereydim. «İlle de atlaman gerekli değil, dedi ses, korkuluğun üstünde taraçanın çevresini dolaş.»

«Bir adım bile atamam», dedim.

«İlk adımı at.»

Ayağımı, santim santim kaydırarak öne doğru sürdüm. Bölünmüş irademe harcadığım güçten ötürü titriyordu. Çevreme bakındım ve olduğum yerde dondum. Çünkü ortadaydım, köşeden beş metre ötede, sağımda otuz metrelik bir uçurumla otuz santimlik bir şerit üzerinde beş metre daha yürüyecektim, bu köşeyi geçmem, korkuluğun apartman duvarına rasladığı yere kadar altı metre daha yürümem gerekiyordu. Bu iş gücümün ötesindeydi. Yine de bir adım, ardından bir adım daha attım, belki başaracaktım. Derken birden rüzgâr esti —tıpkı ağır bir şey sürtünmüş gibi— az kaldı dengemi yitiriyordum. Uçurum bir bıçak gibi keskindi, Shago'nun bıçağı gibi ve ben korkuluktan taraçaya atladım, başımı balkon kapısına doğru kaldırdım, eşikte Kelly'yi gördüm.

— Gelin, dedi, içeri girin.

Salonun ışıkları yüzünü görmemi sağladığında, bu yüzde hiç bir şey beni korkuluğun üzerinde yürürken far-

kettiğini ortaya koymuyordu. Belki beni görmemişti, belki taraçaya atladıktan sonra çıkmıştı dışarıya, ya da karanlıkta geçirdiği ilk an beni görmesini engellemişti. Ama bir gülümseme vardı yüzünde, bir bilmeceyi çözmüş kişinin katı ve sevinçli gülümsemesi. Odaya girerken Barney'den, bir buyruk gibi kesin, diğerlerine gitmelerini söyleyen bir güç fışkırıyordu. Fırtınada gemi azıya almış paranoya kadar özgür düşüncesi, bir an, salonun ışıklarını titretti.

— Evet, dedi Ganucci, geç oldu. Benimle asansöre biner misiniz? diye sordu Bess'e.

Kadının yüzü bir maske yığınından başka şey değildi, aralarından kemiklerinin çıktığı bir alçı ve kiriş yığını —göz açıp kapayıncaya kadar geçen, belki kendi görüntüsünü seçebilmesine yetecek bir an— ama savaş onun işini bitirmiş gibiydi.

— Evet, geliyorum, dedi Ganucci'ye.

Kelly, onları asansöre kadar geçirmek için kapının yanında bekliyordu.

Ruta ile yalnız kaldık. Söyleyecek çok şeyi olduğu ve bunun için pek az zamanı bulunduğu için sinirliydi. Rahat bir soluk aldım .Korkuluk üzerinde attığım üç adım beni bitirmişti ama bu bitkinlik hoştu, derin bir uykudan uyanmış gibiydim. Ne olursa olsun, taraçada başladığım işi bitirmediğimi bilmenin sessiz rahatsızlığı vardı tabii. Ama hiç olmazsa salona dönmüştüm, Kelly bir iki dakika için içerde bulunmayacaktı, bana bir soluk alma fırsatı verilmişti. Bu durumda Ruta, şimdilik, çok eski bir dost gibiydi. Birkaç damla amonyak kadar keskin bir bakışla beni uyandırma işlemini tamamladı.

— Ruta, ikili hayatınız sona ermiş gibi.

— Yazık, diye cevap verdi, bu işi seviyordum.

— Deborah'ı gözetlemek sizi rahatsız etmiyor muydu?

— Karınız pek parlak değildi doğrusu. Zengin kadınlar birer dişi domuzdur. Ama ben de bir hizmetçi değilim. biliyorsunuz.

— Evet, bilmem gerekirdi.

— Hiç bir resmî yanı yok tabii. Belirli bir iş görmeye çalışıyorum, o kadar. Barney bunu yapmamı istiyordu, ben

de yaptım. Olup bitenlerden gözümü ayırmıyordum.

— Yani?

— Karınızın bazı faaliyetlerinden.

— Peki ama Barney'i ne kadardır tanıyorsunuz?

— Birkaç yıldan beri. Kendisine Batı Berlin'de, bir davet sırasında rasladım. Önemi yok.

— Şimdi de... «Olağanüstü bir küçük casussunuz», diyecektim.

— Hiç de değil. Mr. Kelly'ye yardım ediyorum.

— Ama Deborah casusluk hikâyelerine karışıyordu, öyle mi değil mi?

— Amatörce, o kadar.

— Size inanacağımı sanıyor musunuz?

— Hiç bir gerçek durumu yoktu, diye tekrarladı Ruta gururla.

— Yine de, dedim, bir takım kaynaşmalara yol açmış olmalı.

— Sonu gelmez dalgalar, dedi Ruta. Bütün dünyadaki resmî yerler, dün gece sabaha kadar aydınlık kaldı sanırım.

Sanki seçkin bir yemekten söz ediyor ve sesi bütün bu elektriğin tadını çıkarıyor gibiydi.

— Evet, sizi salıvermek zorundaydılar. Neler bildiğinizden kimse emin olmadığı için, gerçek bir soruşturma nereye varırdı, Tanrı bilir. (Dudaklarında hafif bir gülümsemenin belirmesine engel olamadı.) Ama siz Tanrı'nın ta kendisisiniz, diye ekledi, istediğinizi alıyorsunuz.

— Ruta, bana hiç bir şey söylemediniz.

— Söylersem bana bir takım şeylerde yardım edecek misiniz?

— Benim sorularıma cevap verdiğiniz ölçüde ben de sizinkilere cevap vermeye çalışırım.

— Evet, olabilir.

— Deborah ne yapıyordu?

— Kimse bilmiyor.

— Bunun anlamı nedir?

— Kimse emin olamaz. Hep böyledir bu. İnanın bana Mr. Rojack, ne kadar çok bilirseniz bunun her zaman sorudan başka şey olmadığını anlarsınız.

— Bir iki şey öğrenmek isterdim.

— Bir, iki şey mi? (Omuz silkti.) Belki bunları biliyorsunuz bile.

— Üç sevgilisi vardı, bunu biliyorum.

— Kimlerdi haberiniz var mı?

— Hayır.

— Peki. Size söyleyeceğim. İlki eni konu özel bir Amerikalı.

— Hükûmetten mi?

— Duymamış olayım, Mr. Rojack.

— Diğerleri?

— İkincisi, Park Avenue'deki elçiliğe bağlı bir Rus. Üçüncüsü burada bir viski markasının temsilcisi, savaş sırasında da İngiliz haberalma servislerine bağlıydı.

— Şimdi de bağlıdır, bundan emin olabilirsiniz.

— Tabii, dedi Ruta.

— Bu kadar mı?

— Kendisini iki üç kere görmeye gelen Tony adındaki adamla da belki bir işi vardır.

— Tony denen adamla iyi geçinebiliyor muydu?

— Bana kalırsa pek değil.

— Öyleyse Deborah ne yapmak istiyordu?

— Benim görüşümü mü öğrenmek istiyorsunuz? dedi Ruta.

— Evet.

— Babasının başını bir sürü derde sokmaya çalışıyordu. Babasının kendisini görmeye gelmesini, yeryüzünün bütün önemli kişilerinin Barney Kelly'nin enayilik ettiğine ya da kızına söz geçiremediğine karar vermelerinden önce amatör casusluğuna son vermesi için yalvarmasını istiyordu.

— Peki ama Deborah'ı özellikle ilgilendiren neydi?

— Pek çok şey. Çok. Her şey ve hiç bir şey, inanın bana. Dedikoduların göbeğindeydi ve kendini önemli bir kişi gibi göstermek istiyordu. Kişisel görüşümü öğrenmek isterseniz, bunda akıl almaz bir cinsel dürtü buluyordu. Süvarilerden hoşlanan kadınlar vardır, bazıları kayak şampiyonlarını severler, kimi de yalnız Polonya'dan gelmiş hayvan gibi heriflerden hoşlanır. Deborah'da da, yeryüzünün en iyi casuslarına bir eğilim vardı. Her yönüyle, ba-

bası için çok kötü bir şeydi bu. Mr. Kelly'ye çok acı çektiriyordu.

— Peki Ruta, teşekkür ederim.

Sevgililerden her birine yönelen üç kıskançlık nöbetine rağmen, acının göbeğinde, sonunda bir şey öğrenmenin sarhoşluğu vardı.

— Evet, dedi Ruta, ama sizden ne istediğimi daha söylemedim.

— Rica ederim.

— Mr. Rojack, neden Mr. Kelly hesabına çalıştığımı sanıyorsunuz? Sizce erişmek istediğim nedir?

— Onunla evlenmek.

— Bu kadar açık mı?

— Hayır. Ama Mrs. Trelawne'a güveniyorum.

— Demek ortaya bu çıkıyor, ihtirasım?

— Belki biraz. Ama herhalde çok güçlüsünüz.

— Bunu gizleyecek kadar güçlü olmadığım anlaşılıyor. Yani yeteri kadar akıllıyım, ama elimde gerekli olanaklar yok. Dolayısıyla da yardımcı arıyorum.

— Yardımcı mı?

— Bir ortak. Bana yol göstermesi için.

— Bess haklı, şekerim. Kelly sizinle evlenmiyecek.

— Saçma sapan şeyler söylüyorsunuz Mr. Rojack, oysa aptal değilsiniz. Mr. Kelly'nin benim gibi on bin kızı alıp satabileceğini unutacak kadar kişiliğimle başım dönmüş değil. Ama bir şey biliyorum.

Gözleri, bir fikrin gücüyle öne itilmiş gibi, hafifçe dışarı uğruyordu.

— Gerçekten bir şey biliyor musunuz?

— Çok şey biliyorum. Kozlarımı ortaya koymayı becerebilirsem benimle evlenmesi mümkün.

— Ortağınızı neyle doyurmayı düşünüyorsunuz?

— Bana acımasız olduğunuzu söylediniz. Size inanıyorum. Size bir takım oyunlar oynamaya kalkıtıyacağım. Hem bana güvenebilirsiniz de.

Durumdan zevk almaya başlıyordum.

— Asıl kurnazlık, dedim ,bir takım şeyleri hiç bir zaman gözden kaçırmamaktır. Size neden güvenecekmişim? Hem, aynasızlarla görüştüğünüzde size güvenme fırsatı pek çıkmadı.

— Aynasızlar mı?

Bilmediği sözcük, kayıp bir aracı aramak zorundaymış gibi sinirlendiriyordu Ruta'yı.

— Polis.

— Ha! dedi. Dün gece! Bir çocuk yapmak için bana neredeyse söz verdiniz. Belki ben istemiyordum, ama söz verdiniz ve sözünüzü tutmadınız. Pek az şey ama, bir kadında sonsuz bağlılık yaratmıyor.

Bu sözler, birlikte geçirdiğimiz gecenin anısını canlandırdı.

— İşin bir ikinci keresi de oldu, dedim.

Ağzında alaycı bir kıvrım belirdi.

— Evet, ikinci kere, dedi. Yakıyordu.

— Özür dilerim.

— Genellikle yakar.

— Belki hastasınız?

— Ha! Ha! Tam da ihtiyaç duyacağım şeydi.

— Kelly çok uzatmadı mı sizce, dedim aniden ,birden yokluğunu hissetmiştim çünkü.

— Deirdre'i görmeye gitmiştir sanırım.

Bizi dinlemek için bir imkânı olup olmadığını öğrenmek istiyordum. Ses alma araçlarının uyandırdığı gergin hava yoktu odada, yine de...

— Odada mikrofon var mıdır? diye sordum.

— Kaldırttı.

— Gerçekten mi? Niçin?

— Bir gün banyodayken, çalışma odasının kapısını açık yakalamak gibi az raslanır bir talihe eriştim ve kitaplıkta yaptığı bir konuşmayı dinleyebildim. Beni öylesine etkiledi ki ses alma aracını çalıştırdım.

— Bildiklerinizi o gün mü öğrendiniz?

— Evet, o gün.

— Sizinle evlenmesine yeter mi?

— Belki evet, belki hayır.

— Sanırım, başına bir takım dertler açılmasına yeter.

— Tabii, dedi, şeritin kopyalarını güvenilir bir yere koydum.

— Dikkat edilmesi gereken birisiniz.

— Teşekkür ederim. Ama bütün bunlar bana yardımcı sağlamıyor.

— Bildiğinizi bana söyleyin. Elinize ne geçeceğini kim bilir? (Güldü.) Kim bilir? O kadar iyi ki bana güvenmeniz gerekir. (Bu kez ben güldüm.) Belki size güvenmeye ihtiyacım yok. Belki söyleyecekleriniz hakkında bir fikrim var.

— Belki.

Büyük bir darbe oldu. Neden söz ettiğini bilmiyordum, oysa haberliydim!... Bir kere daha derinliklerden bir habercinin atıldığı izlenimi. Ama artık konuşmak istemiyordum. Başka bir deyimle, kafamda bir buyruk oluştu, konuşmayı kesme buyruğu. Sanki bütün hayatımı bir mahzende geçirmiştim de mahzene elektrik koymuşlardı: Uzun süre elektriksiz yaşayabilmiştim oysa. Ve yeniden dışarı çıkıp korkuluğa tırmanma isteğini duyuyordum.

— Bu lânetlemeyi bir parça konyakla sulayalım, dedim.

Hiç kuşkusuz, bir şeyler olmuştu. Sakin sakin, Deirdre'i hiç düşünmeden, yeniden içkiye başlamaya karar vermiştim.

Ses çıkarmadan içiyor, ikimiz de diğerinin konuşmaya başlamasını bekliyorduk ki Kelly odaya girdi.

— Deirdre yine yatağında dönüp duruyor mu? diye sordu Ruta.

— Evet, çok fazla.

— Gidip bir bakayım, onu uyutabilecek miyim.

Kelly ile yalnız kaldık. Yüzümü inceleyebilmek için başını geriye attı.

— Konuşuyor muyuz?

— Konuşalım.

— Nasıl bir gündü, bilemezsiniz. (Gözlerini oğuşturdu.) Sanırım, siz de az şeye katlanmak zorunda kalmadınız. (Cevap vermedim. Başını salladı.) Burada, yığınla insan vardı. Dost, düşman, hepsi. Aşağıdakilere, kimseyi yukarı bırakmamalarını söyledim. Ne olursa olsun, çok geçtir herhalde. Saatiniz kaç?

— İkiyi geçiyor.

— Neredeyse gün doğacak sanıyordum. İyi misiniz?

— Bilmem.

— Aslında, ben de bilmiyorum. Bütün gün, neredeyse hiç bir şey hissetmedim. Bir kere hıçkırarak ağladım. Toplanan bütün o insanların arasında, Deborah'ın bir ka-

deh içmek üzere ortaya çıkacağını sanıyordum neredeyse. Derken güm! etti yavaşça, beynime indi, artık Deborah yoktu. (Yeniden başını salladı.) Yediğiniz darbeden ötürü hâlâ uyuşmuş bir halde değil misiniz?

— İlişkilerimiz çok kötülemişti, tersini savunacak değilim.

— Bunu kabul etmek sizi yüceltir, sanırım. Hep, onu deli gibi sevdiğinizi düşünmüşümdür.

— Uzun süre deli gibi sevdim.

— Bundan kaçınmak güçtü.

— Evet.

— Herkes onu öldürdüğünüzden emin. Günümü, onlara tersini söylemekle geçirdim.

— Peki öyleyse, onu öldürmedim.

— Bundan ben de emin değildim.

— Hayır, onu öldürmedim.

— İyi. Böylesi de iyi.

— Evet, gerçekten, bana gösterdiğiniz yakınlığı düşünecek olursam.

— Sakin sakin içkimizi içelim, dedi Kelly. Ben de uyuşmuş haldeyim.

Ortalığa çöken sessizlikte bardağıma biraz daha konyak koydum. İçki perhizini ağır bir yük gibi sürüklemiştim, ilk yudumda yokuşun başına vardım. Bütün ruhum beni yokuşa doğru itiyordu. Yeniden sarhoştum, birden tepeden tırnağa sarhoş kesilmiştim, ona gerçeği söylemek istiyordum.

— Aslında, dedi, onu öldürmüş olsaydınız da bir önemi yoktu. Çünkü ben de çok suçluyum. (Bütün gücüyle burnunu oğuşturdu.) Ona çok kaba davrandım. Bunun acısını sizden çıkardı. Sonunda aynı yere gelir, değil mi?

Verilecek cevabı düşünemiyordum. Kelly'nin nereye varmak istediği konusunda en ufak bir fikrim yoktu.

— Cenaze hakkında hiç bir şey söylemediniz, dedi.

— Hayır.

— Öyleyse, müsaadenizle ben bazı şeyler söyleyeyim. En yakınlarının katılacağı bir törenle, benim seçtiğim çok iyi bir yere gömülecek. Gündüz sizi bulmak mümkün olmadığından kararı benim vermem gerekti. Tabii kutsal topraklara benzemez, ama sakin bir yer.

Bakıştık. Konuşmayacağımı görünce ekledi:

— Tabii, siz de bulunacaksınız.

— Hayır.

— Deirdre, bundan ötürü mü çok üzgündü?

— Sanırım evet.

— Ama cenazede bulunmanızı istiyor, yokluğunuzun nedenlerini açıklayabilecek hiç bir yol göremiyorum.

— Çok kötü bir halde olduğumdan görünmek istemediğimi söylersiniz.

— Onlara herhangi bir şey söylemek niyetinde değilim. Enayilik etmekten vazgeçmenizi istiyorum. Siz ve ben, cenaze sırasında yanyana olacağız. Aksi halde hiç bir umut yok. Herkes, kaatil olduğunuza inanacak.

— İnsanların neler diyebileceklerinin bana vızgeldiğini anlamıyor musunuz? dedim. Bunun için biraz fazla düştüm. Elim titriyordu. Sakinleşmek için ekledim: Üstelik, gelsem de onu benim öldürdüğümü söyleyecekler.

— Bununla ilgilenmeyin siz, bütün fark aynı sözün nasıl söyleneceğinde.

Büyük bir soğukkanlılıkla konuşuyordu ama alnındaki damarlardan biri şişti ve düzenli olarak atmaya başladı.

— Özel olarak yapılan şeylerin bir önemi bulunmadığını size anlatmak zorunda kalacağım aklıma gelmezdi, dedi Kelly. Önemli olan dış görünüştür, en ufak bir çatlağa raslanmamalıdır. Çünkü dış görünüş, zevahiri kurtarmak için olaylara yeterince hakim olabildiğimizi dost ve düşmanlarımıza söylememizi sağlayan bir dildir. Evrensel çılgınlığı göz önüne alırsak, bunun sanıldığı kadar kolay olmadığı da anlaşılır. İnsanların, Deborah'ı öldürdüğünüze inanmalarının önemi olmadığını da anlamalısınız, yeter ki işi örtbas ettiğimizi ve birlikte duruma hakim olduğumuzu görebilsinler. Kendinizi cenazede göstermezseniz çeneler öylesine çözülür ki ne siz, ne de ben asıl konuya gelemeyiz.

— Nedir asıl konu?

— Dost olmamız.

— Kelly, bugünün zorlu bir sınav olduğunu anlıyorum...

— Güvenim var. Birbirimize, sandığımızdan çok yakınız.

Çevresine bakındı.

— Gelin, çalışma odama gidelim.

Orası evin en büyük odasıydı; hem salon, hem oda, hem de müze olarak Kelly'nin işine yarıyordu.

— Gelin, diye tekrarladı, size söyleyeceklerimden ötürü orada daha rahat ederiz. Çünkü size uzun bir hikâye anlatmak istiyorum. Çok uzun ve meraklı bir hikâye. Çalışma odası en iyi yer. Belki orayı hiç sevmiyorsunuz ama ben severim. New York'ta, şimdilik bana ait olan tek şey.

Altmışıncı sokak yakınında bir binası vardı ama oraya hiç adımını atmazdı. O ev, Kelly'den kesinlikle ayrılmış bulunan ve benimle evlendiğinden beri kızıyla konuşmayan Deborah'ın yatalak annesi için hastaneye çevrilmişti.

— Peki, dedim. Gidelim.

Ama içimde en ufak bir istek yoktu. Çalışma odası bu geceye uygun düşmüyordu.

Odaya girmek, bir kraliyet kilisesine girmek gibi değiştiriyordu insanın havasını, kutsal eşya muhafazalarıyla kutsal ekmeğin konduğu kapların doldurduğu karanlık bir oda. İçerde gümüş ve değerli taşlarla kaplı gerçek bir kutsal ekmek kabı da vardı, bir halının meydana getirdiği paravananın önüne yerleştirilmişti. Halının üzerinde, Elizabeth çağının giysileri içindeki kadınların bir geyikle konuştukları ve bu arada seyisin ağaç gövdesinde biten çıplak bir kadınla karşı karşıya gelişi tasvir ediliyordu. XVI. yüzyılın sonundan kalma. (Eni konu keyifli olduğu bir gün, Kelly, bütün gecesini elindeki değerli eşyaları göstermekle geçirmişti.) «Kimbilir, belki bir gün bütün bunlar sizin olur, demişti. Çok ucuza satmamalısınız.» Bir klâvsen yaşlı bir yılanın yeşilimsi rengiyle parlıyordu, kakmalarla süslü küçük bir masa ayak yerine yaldızlı timsahlar üzerine oturtulmuştu, halı yeri kıpkırmızı bir görüntüyle kaplıyordu, permanganat ateşine boğulmuş ormanlar ve bahçeler, bir ayna yaldız boyalı küçük melekler, deniz kabukları ve çelenklerden çerçeve içine oturtulmuştu, bir ikinci ayna su dolu havuzu andırıyor, iki yanından tırmanan ten rengi inciler yukarda birleşik bir tepe meydana getiriyorlardı. Ayna iki buçuk metre yüksekliğindeydi. Kraliçenin sırlarını gözetleyen bir fare gibi.

Odanın eşyası bu kadarla kalmıyordu: Kakmalarla kaplı kırmızı ve altın sarısı kadifeden kubbeli bir Lucca yatağı(*), kolları arkalığın tepesine kadar birbirine dolanarak yükselen, yaldız boyalı deniz kızlarından bir Venedik tahtı. Tahtın oymaları çok inceydi ama bakıldıkça büyüyordu sanki, çünkü deniz kızlarıyla küçük aşk melekleri bir ağacın kökünü kaplayan kertenkeleler gibi birbiri üstünde sürünüyordu. Odanın derin sessizliği de, bitkisel bir gelişmenin hışırtısıyla doluydu. Kelly tahta oturup bana rahatsız, ama çok değerli bir iskemle bıraktı. Aramızdaki küçük çin masası fildişi kakmalıydı. Oda, şömineden gelen ışık ve minicik bir lâmbayla aydınlanıyordu. Çevremi güçlükle görebiliyordum, duvarlar ve tavan bir mağaranın içi gibi çevremizde sarkıyordu sanki. Kendimi sefil, iki kat sefil, kayıtsızlık ve sinirliliğin karşıt işkencesiyle bitkin hissediyordum. Hiç bir şey gerçek, günlük gelmiyordu, ne Deborah'ın ölümü, ne işlediğim cinayet, ne Kelly'nin acısı —eğer acı duyuyorsa— ne de benimki. Varlığımın bilincinde değildim artık, kendimden kopmuştum sanki. Her olanak ateşi yükseltiyordu. Otele girerken duyduğumu bir kez daha hissettim, eşyaların yaşamaya ve haberleşmeye başladıkları, her kadehin beni bu şeylerin biraz daha yakınına gömdüğü cehennemin girişlerinden birinde yürüdüğüm izlenimi. Odada, ölü bir firavunun düzeni dalgalanıyordu. Soylular, esir tüccarları, fabrikatörler ve papalar, dualar altına dönüşüne dek bu eşyaları istemişlerdi. Mıknatısın her maden zerresini elinde tutması gibi bir güç alanı beni çevreliyordu, zenginlikler ve koridorlarda uzun mırıltılarla ağız ağıza dolu bir hava, burgonya şarabıyla yabanî ayının dalga dalga aktığı bir şölen salonunun yankıları. Ruta'nın beklediği odaya giden basamakları inmek için, Deborah'ın ölüsünü terkettiğim sıra üzerime çöken güç alanının eşi.

— Kendime içki koyabilir miyim?

— Rica ederim, alın.

Odadan çıktım, bara geçtim ve büyük bir bardağa sürüyle buz, epeyce de cin doldurdum. Büyük bir yudum aldım, alkol arıtıcı bir alev gibi içime doldu. Aksayan bir şey vardı ama bunun ne olduğunu bilmiyordum: Kendimi,

---

(*) Lucca: İtalya'da tarihî bir şehir.

özellikle güçsüz hissediyordum. Sonra hatırladım. Shago'nun şemsiyesi. Göz attığım ilk dolabın bir köşesindeydi, tokmak geldi ve avucumu doldurdu. Kendimi daha güçlü hissediyordum şimdi, bir sigara, bir kadeh içki ya da bir bıçak verilen serseri gibi. Biraz toparlanmış olarak Kelly'nin yanına döndüm. Gizlemeye çalışmadığım ve oturduğumda dizlerimin üstüne koyduğum şemsiyeyi farketti.

— Rahat mı? diye sordu.

Başımla evetledim.

Bir göğüsün yuvarlaklığını duymak istercesine, iki eliyle bardağı sardı, sonra bakışı karanlıkta yitti. Şöminede hâlâ bir odunun yandığını farkettim. Bu kez Kelly yerinden kalktı, odun koydu şömineye, boyun eğmeyen yaşlı bir köpeği uyandırırcasına, alışkın bir hareketle korları karıştırdı.

— Bess size, benimle olan ilişkisini anlattı mı? diye sordu.

— Bir parça sözünü etti.

— Onun yüzünden Deborah elimden alındı.

— Deborah bunu bana hiç söylememişti.

— Ben de sözünü etmemiştim, dedi Kelly, hiç kimseye. Domuzların önüne inci atmaktan nefret ederim. Ama sizinle konuşmak istiyordum. Biliyorsunuz, Deborah bana görüşlerinizle ilgili bir fikir vermişti. Tanrı'yla Şeytan'ın bir savaşa giriştikleri ve Şeytan'ın bu savaştan galip çıkabileceği konusundaki açıklamanız —gerçekten bu açıklamayı televizyonda mı yaptınız— beni şaşırttı.

Beni ezen yük yeniden kıpırdandı. Bir fikir doğruldu, veda etti ve çekti gitti sadece. Bu oda irademi eziyordu.

— Tartışacak halde değilim, dedim.

Doğruydu. Bu gece, Tanrı ya da Şeytan'a hakaret etmekten korkuyordum.

— Tabii.

Ama, sanki yüce üslûp uçurum kıyısında görüşmeyi gerektiriyormuş gibi, küçümsemeyi hissettim.

— Neyse, diye içini çekti, bütün bunların garip bir tadı olduğunu biliyor, yine de sizin görüşünüzle cizvitleri kızdırmaktan hoşlanıyorum. Savaş görüşünün bile Şeytan'ın eşit şansa sahip olduğu fikrini içine aldığını kabul

etmek zorunda bırakıyorum onları, aksi halde bütün mekanizma çöküyor. Böyle bir varsayımın sonucu, tabii, Kilise'nin Şeytan'ın hizmetinde olduğudur.

Bir soru bekliyormuş gibi baktı bana, terbiyeli olmaya çalıştım.

— Ne dediğinizi pek iyi anlıyamadım.

— Kilise, Şeytan'ın zafer kazanabileceği olanağını kabul etmek istemediğine göre, insanlar Tanrı'nın büyük gücüne inanıyorlar. Tanrı'nın bütün ufak tefek ödeklikleri ni bağışlıyacağına da inanıyorlar. Oysa belki de durum hiç böyle değil. Tanrı belki büyük bir çıkmazda, her yanda orduları tarafından terkedilmiş. Kimbilir? Belki artık cehennem Las Vegas ya da Versailles'dan beter değil. (Güldü.) Tanrı ve bütün hatırlattıkları, işte cizvitlerin midesini bulandıran şey. O destansı karşı-saldırılarından yeterince yararlanamadıklarını da söylemeliyim, çünkü param onlara çekici geliyor. Yalnız içlerinden biri bana: «Kilise Şeytan'ın emrindeyse, Oswald, niçin ona bu kadar para veriyorsunuz?» diyecek kadar ileri gitti. Tabii, şu cevabı vermekten kendimi alamadım: «Ama, bildiğiniz gibi, ben Şeytan'ın borsa işlerine bakıyorum.»

— Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz?

— Ara sıra böyle düşünmekle gurur duyuyorum.

Bir süre sustuk.

— İyi bir Katolik olduğunuzu hiç düşünmez misiniz? diye sordum.

— Neden düşünmeyeyim? Ben büyük bir Katoliğim. Çok daha eğlenceli. Ama bir örnek değilim. Kelly'ler Kuzey İrlanda'dan gelirler. Oswald ise prezbiteryenlerden(*). Ancak Deborah'ın annesiyle evlenmek istediğimde, Paris'in gerçekten bir âyine değdiğine karar verdim. Çok doğruydu bu. Kelly mezhep değiştirdi ve basamakları tırmandı. Şimdi bir takım dertlerim var. Bu yere kadar gelindi mi, ağı oynatmaktan başka şey kalmıyor. En kötüsünü düşünsek, ben bir örümceğim .Her yerde oğullarım var, Zenci Müslümanlardan NEW YORK TİMES ga-

---

(*) Prezbiteryen: İskoçya'da çok yaygın, piskoposların değil yalnız papaz ve vaızların otoritesini kabul eden bir mezhep.

zetesine kadar. Sorun, öğrenirsiniz.

— C.İ.A.?

Sorumun sertliği karşısında parmağını dudaklarına götürdü.

— Bir parça?

— Mr. Ganucci'nin dostlarıyla?

— Pek çok ilişki.

Bir esinti şöminedeki alevi yükseltti, Kelly bana baktı.

— Bu yükseklikte, rüzgârların ne denli yırtıcı olduklarını farkettiniz mi? İnsan kendini dağda sanıyor.

Cevap vermedim. Korkuluğu düşünüyordum. Onun da aynı şeyi düşünmesi akla yakın gelebilirdi.

— Rojack, sandığınız kadar güçlü değilim. Her telden biraz çalıyorum. Gerçek iktidar bütün gün çalışma masasının ardında oturandadır. Çekirdekten yetişendedir.

Saf ve basit bir sesle, kendisine inansam da inanmasam da —ikisi arasında bir seçim yapmak imkânsızdı— benimle alay etmeye hazır konuşuyordu.

— Rahat mısınız? diye sordu.

Hafifçe yer değiştirdim.

— Hayatımın öğünülecek yanı pek yok, dedi, ama sizi uyardım. Anlayın beni, diye diretti, ciddi bir uyarıdır bu. Üzerinizde baskı yapıyorum. Hepimizin günün birinde gizli hikâyemizi anlatmak zorunda olduğuna inanıyorum. Bunu anlatacak kişiyi seçmek gerek, ben kime anlatacağımı hiç bilemedim. Bu gece, içeri girdiğinizde anladım. Birden. Anlatacağım kişi sizdiniz. (Gözlerini bana dikti. İçtenliğinin derinliklerinde donmuş bir ırmağın kurşuni parıltıları oynaşıyordu.) Müsaadenizle.

Başımı eğdim. Yeniden karanlığı hissediyordum. Oturmuştuk, balta girmemiş ormanda iki avcı, gece yarısıydı. Kelly'nin sesi yine hafiften keyifliydi.

— Sıradan bir çocukluk geçirdiğimi biliyorsunuz. Kalabalık bir ailenin en küçük çocuğu olarak Minnesota'da doğdum, çiftliklerde, okuldan sonra bir bakkal dükkânında, hep bu tür yerlerde çalıştım. Deborah size anlatmış mıydı?

— Başkaları anlatmıştı.

— Ayrıntıları bilmeleri imkânsızdır. Çok yoksulduk.

Ama babamın bir sürü iddiası vardı, eninde sonunda Kuzey İrlandalı Kelly'lerdik. Bir armamız bile vardı, hurra! Yığınla surat, yeni doğmuş bir çocuk. Baştan aşağı yalnız yeni doğmuş bir çocukla kaplı kalkanı gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz? Bizdik işte. İki ailenin armalarını birleştirmeye karar verdiğimde, bebeği alıp Mangarevidi yılanının ağzına sokmayı başardım. Az kaldı Leoncra'nın yüreğine iniyordu. Avrupa'ya, armaları hazırlayan yere kadar başvurup bu işe engel olmaya çalıştı. Aslında Leonora ile yıllardan beri savaşıyorduk.

— Deborah bana bütün bunlardan hiç söz etmedi.

— İyi. Daha fazla başınızı ağrıtmayacağım. Yalnız, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra üç bin dolarlık bir sermayem olduğunu söyleyeceğim, ailemin bütün biriktirdiği para. Babam paralarını, kilitli bir dolapta duran peynir kutusunun içinde saklardı. Kutuyu aldım ve Filadelfiya'ya gittim. Savaş artıklarını dört yana saçtım, bir yılın sonunda üç bin dolarım yüz bin oldu. Nasıl olduğu önemli değil. Polise haber vermemek iyiliğini gösteren aileme beş binini verdim. Sonra doksan beş bin dolarımı şişirip bir milyona çıkarmak için Borsa'da iki yıl geçirdim. Babamın sefaletine bomba koyup uçurun, içinden benim gibi dahî bir deli çıkar. Yeteneklerimi nereden edindiğim anlatılamaz, yatırımlarımın da parlak bir yanı yoktu ama gördüğünüz gibi, her keresinde başarıya ulaşıyordu. Deli gibi korkuyordum. Prezbiteryen köylünün tekiydim, başka bir şey değil.

Kelly değişmişti. Hikâye anlatmaya bayıldığı açıkça ortadaydı. Sesi şakalar, oyunlar oynuyor, hareketleri kişiliksiz olduğu ölçüde genişliyordu, sanki karşısındakine yakında olağanüstü bir şölen verecek gibiydi.

— Derken Leonora'ya rasladım. Kansas City'de bir iş kurmuştum. Ürün alana kadar para sıkıntısı çekenlere borç veriyordum, bir sinemada payım vardı, eyaletler arası ulaştırmaya girişen birinin işine biraz para koymuştum, bu arada da Borsa cambazlıklarını sürdürüyor, kârla zarar arasında gidip geliyordum. Derken kendimi Leonora'nın babasıyla bir işe girmiş buldum. İşte bir centilmen! Sicilyalı bir soylu, Paris'te yetişmiş ve Kansas'a kısılmış. Evlenip büyük paraya konduğunda, zavallının tek kuruşu yokmuş tabii. Soylular rehberinin en iyilerinden olduğu

halde, Caguhlin'ler kendisini kasap dükkânlarıyla ilgilenmesi için Kansas City'ye yollamışlardı, Orta Batı'nın etinde İngiliz parası —hikâyem belki biraz uzuyor, biliyorum, ama birden işin en önemli yerine gelemem— çok acı.» Bana keskin bir göz attı.

«Her neyse, Sinyor ve ben çok iyi anlaştık Tanrı'ya şükür, Leonora'yı benimle evlendirmek geldi aklına. Bu işe çok şaştım ,çünkü akıl almaz bir züppelikteydi. Ama Caughlin'lerden böyle öc aldığına bahse girerim. Caughlln'ler, küçük kızları için önde gelen birini istiyorlardı, Mangaravidi de öyle, bundan eminim, yine de Oswald Kelly'nin Windsor türüne eklenmiş, kral kanından gelme biri olduğuna kendini inandırdı. Ben de Mangaravidi'yi bundan vazgeçirmeyi denemedim.

«Öte yandan Leonora hiç hoşuma gitmiyordu. Sofunun teklydi. Güzel kızdı, ama her yanını iyi saatte olsunlar sarmıştı. Keten tohumuyla kâfuru karışımı bir koku sürdüğüne yemin ederim. Her cebinde bir aziz. Genç bir adam için büyük cümbüştü doğrusu! Ama iş hayatının temel Ilkelerini öğrenmiştim.

«Bazı dolarlar tonlarla mal satın alır, bazıları da çok etkilidir. İlkinden bende vardı, ikincisinden de Caughlin' lerde. Dolayısıyla Leonora'ya bir yıl kur yaptım ve mezhep değiştirerek onu elde ettim. Benimle evlenirken kiliseye bir kişi daha kazandırdığını sanıyordu. Evlilik konusundaki düşüncesi mi? Çok kısa görüşlüydü. Evlendik. Kendimi ıslak bir zindanda buldum. Cinsel konularda bir şey bildiğim yoktu, yine de işin içinde bir orostopolluk bulunduğunu anladım. Evlenmemizin üzerinden bir yıl geçmemişti, birbirimize duyduğumuz nefret öylesine büyüktü ki bir odanın pislenmesi için beş dakika önce Ikimizden birinin oradan geçmesi yeterliydi. Bütün bunların üstüne, Leonora çocuk doğurma yeteneğinden yoksun gibiydi, Vatikan'da evliliğimizin hükümsüz sayılmasından korkuyor, kâbuslar geçiriyordum. Ayrıntılar üzerinde durmak gereksiz, olayların nasıl bir yol izlediğini görebilirsiniz. Yeterince geniş bir tanıdık çevresi kurana dek Leonora'ya ihtiyacım vardı. Onsuz, sonradan görmenin tekiydim. Bana açtığı hayata bayılıyordum, dostları tam bana gereken kişilerdi. Yeryüzündeki şeylerin en eğlencelilerini si-

ze sağlayamayan para leş kokulu lâhana turşusundan farklı değildir, bunu yirmi üç yaşına vardığımda biliyordum.» İçkisinden bir yudum aldı.

«Hadi bakalım, dedi Barney Oswald Kelly: Napolyon, orduların döl yatağını işgal etmelidir'. Ve yaptık bu işi. Askerlerim, talime çıkmış acemi erler gibi ilerlediler. Bir gece, şehvet dolu katıksız bir ekzamanın ortalık yerinde, zavallı bir süprüntüyle yattığım düşüncesiyle kendimi kamçılayarak asidimi ona boşalttım, ant içerek irademin tek hareketiyle sonuna kadar gömüldüm: «Şeytan, diyordum, çatallı sopanı karnıma sokman pahasına şu dişi köpeği gebe bırakayım!» Derken bir şey oldu, hayır hayır, ne kükürt kokusu, ne donanma fişeği. Yalnız Leonora ile ben, kendimizi bir süprüntü deposunun içinde bulduk, korkunç bir yerde. Bir şeyin ona takıldığını hissettim. «Ne yaptın allahın cezası?» diye haykırdı bana, hayatında ettiği ilk ve son küfürdü bu. İşte. Deborah'ın tohumu atılmıştı.

Kendisine cevap veremezdim. Doğru söylediğini biliyordum. Dizlerimin üstündeki şemsiye uykuya dalmış bir yemin gibiydi.

«Azlzlerin hayatıyla ilgili bazı şeyler okudum, dedi Kelly, şaşarsınız. Azizin birinin gözüne bir takım şeyler göründü mü, iblisler hemen başlarlar onu sıkıştırmaya. Şeytan'ın en büyük zevki bir aziz yakalamaktır, ben de onun yerinde olsam aynı şeyi yapardım. Buna karşılık Tanrı, sanırım küçük iblisler olan bizlerle ilgilenir her şeyden önce. Leonora'ya yalnız gebeliği süresince değer verdiğimi söyleyeceğim. Uykuya dalmadan önce dua ediyordum: «Tanrım, karnındaki çocuğa acı, çünkü onu doğmadan önce lânetledim.» Ara sıra elimi Leonora'nın karnında gezdirlyor ve varlığımın en iyi yanlarının parmaklarımdan, ana sularında uyuyan yaratığa geçtiğini hissediyordum. Ne çıktı dersiniz? Tek kelimeyle eşsiz bir çocuk. Neredeyse ölü doğdu. Bebeği çıkarmak için Leonora'yı aşağı yukarı ikiye biçmek gerekti, ama Deborah'ın gözleri vadilerle korulardan geçirip insanı cennette gezdiriyor, ruhlar ve cinlerden bir dans topluluğu geçerken sizi tatlı tatlı ısırıyorlardı. Bu çocuk elli yaşında bir ayyaş gibi, bu adaleli küçük şey içini görmeye kalktığınızda bir iblis

gibi gülüyordu. Hayatımda hiç bir şeyi bu çocuk kadar sevmedim, antlaşmamızı bozduğum için özür dilerim.»

Ve Barney Oswald Kelly ağlamaya başladı. Koluna dokunmak için eğilmek üzereydim, ama buna engel olmak istercesine ayağa kalktı ve şömineye döndü. Bir dakika geçti.

«Her neyse, dedi omuzunun üstünden, Şeytan'la bir iş yaptınız mı alacağını tahsil etmeye gelir. Mefisto asıl o an kendini gösterir. Faturaları ödetme sanatında. İnanın bana: Doğum Leonora'yı çok sarsmış, içini dışına çıkarmış ve allak bullak etmişti ama benim hiç aldırdığım yoktu. Çocuk sahibi olmuştum, bu çocuk benim uğurumdu. Leonora'nın kendini toplaması için Rivyera'ya gitmeyi düşündük. Bu ünlü kıyıda dost olmak istediğim yeteri kadar insan vardı. Dolayısıyla Kansas City'deki işleri yoluna koydum, ulaştırma işini arka plâna attım —halâ bu işteyim; bizim ayı sayesinde dev bir şirket oldu— biraz kâr biraz da zarar ederek bazı şeyleri sattım ve yola çıktık. Bulmak istediğimi nerede aramam gerektiğini biliyordum. İlk kez burnumda deniz ve güneş kokusuyla iş yaparken bu bilgimden faydalanıyordum. Akdeniz kıyısında istekler başınıza vurur. Herkes, çok özel küçük zevkinin peşindedir. Ben de bu çocukla yetinmeye hazır değildim, hakkım olduğundan emin, daha fazlasını istiyordum. Derken Şeytan'ın küçük armağanı Bess göründü. Yaz mevsimini villâsında geçirmek üzere New York'tan geliyordu —o çağda gördüğüm en olağanüstü ev onunkiydi— bir Rafael'i vardı, bu türden de bir sürü kıvır zıvırı.

«Aslında bu ev birbiriyle uyuşmayan eşyalar tezgâhıydı, her katta mermerler, Burne-Jones'un (*) şamdanlarla aydınlatılmış resimleri, sapık heykeller —sipsivri aletli ve dolgun kıçlı tombul, küçük melekler—, dantel ve kumaş kaplı bir yatak odası, nilüfer dolu bir havuz, çirkin kauçuk ağaçları. Üstelik cam kavanoz içinde bir akrep. Bess'in en ufak bir zevki yoktu. Ama çok etkileyiciydi, o güne kadar görebildiklerimin hepsinden daha etkileyici, hayranlıktan donup kalmıştım. Kırkında olmalıydı ama göstermiyordu, ben yirmi beş yaşındaydım. Korkunç da bir ünü vardı,

---

(*) Burne-Jones (Edouard): 19. yüzyılda yaşamış İngiliz ressamı.

dört evlilik, üç çocuk, her köşede bir aşık, istemediğiniz kadar. İşkence odasıyla bir Mısırlı, Amerikalı bir otomobil yarışçısı. Ortalıkta onunla ilgili akıl almaz hikâyeler dolaşıyor ama bunların hiç biri bana dokunmuyordu, çünkü Bess ufak tefek ve bir orkide kadar zarifti. Ele avuca sığacaklardan değildi tabii, size bir kadeh içki getirene kadar ortadan kaybolabilirdi ama hareketleri nefis, şakacı yanı inceliklerle doluydu. Onu çevreleyen bütün hikâyeleri yutamazdım ama bazılarına göz yummak gerekiyordu, çünkü bir şey vardı Bess'te Size aşk değil, ama bir değiş-tokuş, bir karşılıklılık getiriyordu. Onunla ilgilendiği kişi arasında haberler gidip geliyordu, ilk kez uzviyetle dalga geçilebildiğini görüyordum. Onda yıldızlarla ilgili bir yan, ya da benden parçalar yürütmeye çalışan bilinmeyen bir şey vardı. Elimden bir şey gelmiyordu. Güvercinlerimi çalıyordu, diyebilirim. Daha sonra onları geri gönderiyordu —borcunu ödüyordu— ama fazladan bir şey, yabancı bir maddeyle. Kendimi, yaklaşmak istemediğim güçlerle ilgili hissediyordum. Mangaravidi de bir parça bu türdendi, onu hep ötelerin süvarisi saymışımdır, ama Bess hayaletlerin ecesiydi. Uzakta olanları böylesine hisseden birine daha raslamadım. Markoni yaşamasaydı, Bess düşünde radyoyu bulurdu. Bahçesinde olduğumuz bir günü hatırlıyorum. Benden madenî bir beş frank istedi. Parayı verir vermez çantasını açtı, tırnak makasını çıkardı ve saçımdan iki, üç tel kesti Sonra diz çöktü, bir kauçuk ağacının dibindeki taşı kaldırdı, parayı saçların üstüne yerleştirdi ve taşı yerine koydu. «Ağlarsan seni duyabilirim», dedi. Gülmeye çalıştım ama hiç de gülünecek bir durum yoktu, ağaç heykeli andırıyordu. Derken Bess, Leonora ile aramda geçen bütün konuşmaları anlatmaya koyuldu. Daha da beteri, kafamdan geçen ufak tefek düşünceleri söylüyordu. O uğursuz ağaç beni, Bess'in hakimiyet alanına sokmuştu.

«Kiminle kıyaslanırsam kıyaslanayım üstün geleceğime inanıyordum, düşünün, parayla oynadığım kadar büyük bir ustalıkla oynaşı becermem isteniyordu. Birlikte olağanüstü anlar yaşadık. Erkeğin gururu bulutlara dek tırmanıyor, Bess'in alkışları Kleopatra'nın bir kucaklamasına bedel oluyor, derken pssst! Her şey yok oluverlyordu. Bir gün, ya da bir haftalığına gidiyordu. «Gerekliydi sevgilim, diyordu dönüşünde, dayanılır gibi biri değildi.» Geri döndü-

ğüne göre, ondan da dayanılmaz olduğumu söyleyerek beni pohpohluyordu. Beni yerle bir ettiği de olurdu: «Gitti ama unutulur gibi değil.» Son anda ağzından alınan bifteğe saldıran köpek gibiydim. Beni öyle bir duruma getirmişti ki, işimin ortasında durup: «Bess bir adamla gitti» diye düşünebiliyordum. Yerinden kımıldatılan leşi terkeden karıncalar gibi, beynim kafatasımdan uçup gidiyordu. Leş bendim. Bess beni, o uğursuz hakimiyeti altına almıştı. Dayanılır gibi değildi. Kimseden korkmadığım kadar korkutuyordu beni. Her buluştuğumuzda, içine ne atılırsa kabul etmek zorundaki bir kumbara gibiydim, her attığı da yeni bir güçtü. İş konusundaki sezgim yanılmaz oldu. Yatıp başlıca bin hissedarın düşüncelerini biliyormuşum gibi, bazı hisse senetlerinin ne değer kazanacağını hissediyordum. Neredeyse para makinesinin sesini duyuyordum. Tıpkı bir görüntünün insanın içine işlemesi gibiydi bu, bende son bir izlenim kalıyordu: «Yarın enginarlar yükselecek, Beethoven gerileyecek.» Her neyse! Tabii en iyi uzmanlardan gerçek bir haberalma merkezinin yardımlarından faydalanıyordum ama hepsini aşan bir şey vardı, bundan emin olabilirsiniz. Büyücülük bu kadarla da kalmıyordu. Bir gün, tekerleğin teki başıma dert açmaya kalktı, şişinmekten kırbaya dönmüş küçük bir adam. Giderken içimden: «Geber, ibne», dedim. Tam kapımın önünde bir sara nöbeti geçirdi. Akıl almaz bir güç.

«Derken yavaş yavaş, özel gezilerinde Bess'e refakat etmeye başladım. Müthiş! İki, üç kere güç durumdan kurtulmak için pazarlık etmem gerekti. Bess iflâh olmaz bir insandı. Tek şey onu düşündürebilirdi. Bir yeğeni vardı, kızkardeşinin kızı, on dokuz yaşında, bakire, nefis. Bess ona hayrandı. Gerçekten düşündüğü tek yaratıktı bu kız. Kız Bess'i görmeye geldi, çok kısa bir sürede birbirlerine yapıştılar. Ayrılmaz oldular. Yapışmış, çimentoyla kenetlenmiş, lehimlenmiştiler sanki. Bess'in ne gibi sorunları olabileceğini görüyorsunuz. Tıka basa dolu cinsel içgüdülerinde bir bölünme. Ben de Musa gibi, Kızıl Deniz'de adım adım ilerliyordum. Sanki Bess'e üstünlük sağlamanın yolu kızı kendime aşık etmekmiş gibi, sorunun can alacak noktasına doğru yürüyordum. Bess'in beni buna itip itmediğini, engel olup olmadığını da bilmiyordum ya, ama kuşkusuz hepimiz hazineye yaklaşıyorduk. Derken bir

gece, imalarla eni konu ağırlaşmış bir gece, Bess'in soyunup giyindiği odada saatlerden beri gevezelik ediyorduk. Bess az içiyordu, ben çok, kız da şampanyasını yudumluyordu. Ufak tefek konularla yetinmek istedikçe, bir yer sarsıntısına yol açmayı çekiyordu canımız. Bir süre sonra konuşmaz olmuştuk. Havada, vamplrlerinkiyle karışık bir kükürt kokusu vardı. Sanki soluklarımız bir kefeni sallıyordu. Hayatımda ilk adımı atmak için böylesine bir istek duymamıştım hiç, ama kemiklerim sanki sıvı halini almıştı. —Durun. (Kelly, avucu yukarı dönük, elini kaldırdı.) Size gerçeği söyliyeyim, kız Bess'in yeğeni değil öz kızıydı. Bir boşanma sonucu üç yıl önce elinden alınan kızı. İlk sözün yangına yol açacağını hissediyor, böyle bir anda aralarından çekilmenin bütün gücümü alıp götüreceğini biliyordum. İlerleme korkusu, gitme korkusu, bir cehennem sıcağının içindeydik. İlk eriyen Bess oldu. Gözü bana bir işaret çaktı, bu fazlaydı, beş dakika erken işaret etmişti. Kaçtım. Koşarak aşağı indim, salonda bir kadeh yuvarladım. Bess'i bırakacağıma yemin ettim. Gitmeye kalktım. Ama bahçeden geçerken kauçuk aklıma geldi, Bess'in kulağı taşın altında bulundukça gidemeyeceğimi biliyordum. Başladım taşı topraktan sökmeye. Bess ardımdan gelmediği halde, «Hiç uğraşma» dediğini büyük bir açıklıkla duydum.

«Canın cehenneme!» diye bağırdım ona. Taşı kaldırdım, beş franklık madenî parayı cebime attım, saç tellerini dağıtmak için deliğe bir tekme savurdum ve çektim gittim. Beş adım atmadan bu işi başaramıyacağımı, dışarı çıkmadan bayılacağımı anladım. Dolayısıyla Kelly geri döndü, ilk gördüğü banyoya daldı ve hayatının ilk viski şişesini yuvarlayan bir delikanlı gibi kusmaya koyuldu. Tam o sıra dizçökmüş, bütün servetimmiş gibi beş franklık madenî parayı parmaklarımla sıkarak, Deborah'ın çığlıklarının bütün şehri çınlattığını duyuyordum. Hem ne çığlıklar! Sinemadaki kadar açıklıkla banyonun duvarlarında alevler gördüm, Deborah'ın beşiğini yalayan alevler. Evim yanıyordu, bundan emindim. Bess'in evinden dışarı uğradım, elimden geldiği kadar hızla şehri geçtim, hayatımda hiç böylesine hızlı araba sürdüğümü bilmiyorum. Ne gördüm dersiniz? Evime hiç bir şey olmamıştı. Ama yanındaki ya-

nıyordu. Cayır cayır, baştan aşağı. Yangının nereden çıktığını bilen yoktu. Deborah da beşiğinde haykırıyordu.

«Benim için yeterli bir uyarıydı bu. Leonora'ya her şeyi itiraf ettim. Bir isteri nöbeti —bunu önceden kestirmeliydim— geçirdi. Ertesi gün de büyük rezalet koptu. Bess'in kızı, çocuk aldırdığı için gece yıkılıvermişti. Hizmetçiler de bunu sezmişlerdi. Sonuç: Antibes şehri her şeyi biliyor, herkes bize uzak duruyordu. Dilediğiniz pisliği yapabileceğiniz bir dünyaydı bu, çamuru karıştırmamak şartıyla. Leonora bensiz çıktı gitti. Deborah'la birlikte. Boşanma, ya da Deborah üzerinde herhangi bir hak sözkonusu değildi. Kızımı, sekiz yaşma bastığında görme hakkını elde edebildim, ancak bir saatliğine. Aslında on beşine gelmeden doğru dürüst göremedim onu.» Ateşe bakarak soluk aldı.

«Düşünecek çok şeyim vardı. O geceki kadar büyük bir eğilim duymamıştım. Hiç durmadan, bu fırsattan yararlansaydım başkan ya da kral olabileceğimi tekrarlıyordum kendi kendime.» Konyağından büyük bir yudum aldı.

«Tek açıklamanın şu olduğu sonucuna vardım: Tanrı ile Şeytan, tepeye yaklaşanlara çok dikkat ediyorlardı. Orta halli adamın ufak tefek işlerine pek karıştıklarını sanmıyorum. Ruhların bir çiftlikte, kendilerini doyuracak şey bulabilecekleri inancında değilim. Ama Tanrı ile Şeytan'ın, Lenin, Hitler ya da Çörçil'i rahat bırakabileceklerini sanıyor musunuz? Hayır. Birtakım imtiyazlar ister ve öc alırlar. İktidardaki kişilerin ara sıra aptalca davranmalarının nedeni budur. Kayzer Wilhelm, örneğin. Tepede her şey büyüktür. Biz, birkaç kişi tarafından saklanan küçük sır budur, yine bu nedenle dostum, tepeye ulaşmak çok güçtür. Tanrı ya da Şeytan'la pazarlığa hazır olmak gerekir, insanların bir çoğu da buna yanaşmazlar. Er ya da geç orta-halliliğe boyun eğer, yarı yolda kalırlar. Buna hazırdım ben, biliyorum. Kızılbaşlık insanı iktidarların en beterine ulaştırır, ben de kısa sürede bununla doydum.» Kelly içini çekti. «Geçirdiğim deney beni yıllar boyu cinsel hayattan uzak tuttu.»

— Yaptığınız ün hiç de öyle değil.

— Gecikmiş bir ünüm var, dedi Kelly. Ama uzun süre hiç bir kadınla ilişki kurmadım. Kar gibi beyazdım. Son-

ra kızımın vilâyetini elde ettim. Nedenini biliyor musunuz?

— Neden?

— Leonora yolsuz kalmıştı. Düşün. Bütün o s... dini. Azizlerini yataklarına yatırıp üstlerini iyice örtmeden soluk alamazdı. Yine de mal varlığının yarısına yakın bir bölümünü yitirdi, sersem! Ve ana paraya el atmak zorunda kaldı. Kendisine tek sent vermemi istememişti, ama birden buna ihtiyaç duyuyordu. Görüldü ki Leonora, sosisi ahlâka yeğ tutuyor. Bir yığın para karşılığı Deborah'ın bakımını elde ettim. Hem ana-kız geçinemiyorlardı da. Leonora onu manastıra tıkmıştı. Benim yanımda Deborah bir ev buldu.

— Sonra? diye sordum.

— Mutlu günler geçirdik, dedi uzaklara bakarak. Sözünü etmemek daha iyi. Özellikle bu gece. Ama Deborah Pamfli'yle evlenene kadar çok mutlu oldum. Yanılmayın sakın, Pamfli'yi seviyordum, bir parça Mangaravidi türündendi. Ama Deborah'a oranla çok yaşlı, üstelik de hastaydı. Neyse, kötü anıları bir yana bırakalım.

— Deborah bana, Pamfli'nin çok iyi bir avcı olduğunu söylemişti.

Ben konuşuyordum, tedirgindim, hikâyesini bitirip bitirmediğini ya da yeni başlayıp başlamadığını bilmiyordum.

— Pamfli eskiden iyi bir avcıymış. Balayı için Deborah'ı Afrika'ya da götürdü, ama rehberle birlikte ormana giren Deborah'dı. Uzun süre birlikte oturmadılar. Pamfli çok hastaydı. Deborah'da Deirdre yüzünden kötü günler geçiriyordu.

— Evlendiğinde gebeydi demek?

— Korkarım öyle. (Sinirli bir hareket yaptı.) Daha başka ne öğrenmek istiyorsunuz? diye sordu. Mükemmel ingilizcesi neredeyse bozulacaktı.

— Deirdre'in babası kim olabilir?

— Deborah, aşıklarının adını bağıra bağıra herkese söylüyor muydu sanıyorsunuz?

Ama Kelly bu sözleri söyler söylemez Deborah'ın ölümü yeniden aramızda açılıverdi.

— Peki, dedi, hikâye henüz tamamlanmadı. Sizden de hiç bir şey gizlenmiyor, değil mi?

Neredeyse hakaret dolu bir bakış yöneltti bana.

— Anlarsınız, Deborah'ın evimin çatısı altına geldiği sıra iyice katılaşmıştım. Yıllar boyu dinle iş hayatı arasında tek başına, zengin olmadan yaşanmaz. Sigara içmiyor, içki de içmiyordum. Şunu iyi bilin oğlum, böyle durumlarda parayı kürekle toplamamaktır güç olan. Bir yanda zihniniz pırıl pırıl, öte yanda altı ayda bir defineye raslamazsanız insanları çok üzeceğinizi biliyorsunuz. Bu defineyi, paralarını, buluşlarını, ihracat belgelerini, karılarını ya da büyük annelerini almanız için, iğrenç bir sabırsızlıkla size yalvarıyorlar. Eninde sonunda insanın canı sıkılıyor. Zengin bir adam can sıkıntısına gelemez. Sıkıntısının çok geniş, sonsuz boyutları vardır. Ben de birtakım oyalanma yolları aradım. Bir resimli dergiye hissedar oldum. Bu dergiyi sözde yöneten herife rasladınız sanıyorum. Aslında dergiyl yöneten o değil. ARAMIZDAN birkaçı. Okunacak duaları ona bırakıyoruz. Gerçek bir fare. Motörlü kapitalizmin misyonerinden başka şey değil.

Kelly'deki tek sarhoşluk belirtisi, söylediği söze hafifçe gülümsemesi oldu.

— Evet, sonunda dergi «hükûmetler sorunu» adını verdiğimiz şeyle ilgilenmemi sağladı, hükûmetler de benimle ilgilendiler. Londra, böyle bir şeyin yönetilebileceği tek şehirdir —ne kokuşmuş bir yer!— Oradan kişi, hem Avrupa'ya hem de Amerika'ya hakimdir. O çağda, yüz önemli kişi arasındaydım. Bugünkünden çok daha önemliydim. Şimdi HERKES önemli. Derken güm, Deborah bütün bunların orta yerine düştü. On beş yaşında, güçlü kuvvetli, el değmemiş, hem tatlı hem de vahşî bir yaratık, kütür kütür, gözlerinde İrlanda'nın yeşil ateşi, Mangaravidi'lerin tüm inceliği. Geleli iki gün olmuştu ki yanıma üç genç bolşevik getirdi, komünist Oksford öğrencileri. Beni görünce yürekleri hopladı, halnin ta kendisiydim. Hayatımda, o günkü kadar etkileyici olduğumu hatırlamıyorum. «Onlarla konuşurken nefistin baba», dedi Deborah.

— Kelly, sizi dinlemek gitgide güçleşiyor.

— Öyleyse beni bekletmeyin. On beş yaşında nasıl olduğunu dinlemek hiç hoşunuza gitmez. Devam etmek isteğini de duymuyorum. Yalnız cenazeye gideceğinizi işitmek istiyorum.

Cenazeye gitmem için öne sürdüğü nedenlerin adla-

rını veremiyor, ama gücünü duyuyordum. Sessizliği doldurmak için bardağıma bir parmak daha cin boşalttım. Soluğumun kokusunu duydum. Yaz ortasında metronun içiydi. Kesinlikle anlayabildiğim bir şey sarhoşluğun dumanlarını deldi geçti: Balkona çıkıp korkuluğun üzerinde taraçayı dolaşmadan Kelly'nin dairesinden ayrılmamam gerekiyordu. Üç yanı da dolaşacaktım. Bu isteğin gücü altında hafif hafif titremeye koyuldum.

— Cenazeye geleceksiniz değil mi? diye tekrarladı.

Dışarı çıkıp daracık bir sokakta döğüşecekmişiz gibi geliyordu.

— Nedenini henüz söylemediniz ama, bunca zaman Deborah'ı bekleyip niçin...

— Evet?

— ... onu tekrar manastıra yolladınız?

— Yolladım işte.

— Onu elde etmek için on beş yıl beklemeniz gerekti, sonra da terkettiniz.

— Hemen değil. Benimle Londra'da bir yıl kaldı.

— Sonra da manastıra mı döndü?

— Savaş başlamıştı, epey yolculuk ediyordum, manastırda güvenliği sağlanır sanıyordum.

— Anlıyorum.

— Dinleyin Stephen.

— Evet.

— Bir art düşünceniz varsa...

— Bu bana garip geliyor, dedim.

— Peki, dedi derin bir iç çekişle, devam etmeye zorlamam kendisini rahatlatmış gibi. Doğru bildiniz. Garip bir şey oldu. Dinleyin: Deborah'ın geceyi kız arkadaşlarından biriyle geçirmesine bile dayanamıyordum. İyi olup olmadığını öğrenmek için sabahın birinde kızın ailesine telefon etmem gerekiyordu. Zavallı çocuk bir delikanlıyla konsere gitse, kuşkulara gömülüyordum. Kendi kendime manastırdan çıktığını, saflığından ötürü korktuğumu söylüyordum. Deborah'ı Bess'i kıskandığımdan da çok kıskanıyordum. Ama bir gece, bilmecenin bütün parçaları en sonuncuya dek yerine oturdu. Deborah bir balodan yirmi dakika gecikmeyle döndü. Şoförü kovacak kadar öfkeliydim. Onu yukarı çağırdım, payladım, tartışmaya kalktı, to-

katladım. Ağlamaya başladı. Bunun üzerine onu yakaladım, öptüm, dilimi onunkinin üstüne koydum —Kelly'nin dili ağzının köşesinden hafifçe çıkıyordu— ve sonra ittim. Kalp krizi geçirecek gibiydim, beni öpmek için üstüme geldi. Dehşet verici bir şey ararsanız bu olay işinizi görür mü?

Ama aramızda özellikle dehşet yoktu. Daha çok, kimse emin olamadığı halde, söyleyenin ya da öbürünün yaptığı şakadan çıkan gerçeğin yarattığı gerilim sözkonusuydu. Gözleri benimkilerde, Kelly anlatmaya devam ediyordu.

— Uzaklaştım. Gidip odama kapandım. Bir sürü şey düşündüm. İntihar. Cinayet. Evet, onu öldürmeyi düşündüm. On beş yıldır ilk kez kendimi dengesiz hissediyordum. Sonra korkunç bir odasına dönme isteği duydum: Kelimenin tam anlamıyla dişlerimi gıcırdatıyordum, midem yılanlardan bir düğümdü. Sanki Şeytan odama girmiş de üzerime çökmüştü. Kokusunu duyuyordum, bir tekeydi o, iğrenç bir şeydi. Kendi kendime: «BENİ BÜTÜN BUNLARDAN KURTARIN EFENDİMİZ», dedim. Bunun üzerine bir şey beni pencereden atlamaya itti, neredeyse dayanılmaz bir itişti bu. İşte aldığım cevap. (Kelly bir an sustu.) İkinci kattaydım, ilk kat alışılmış yükseklikteydi, demek altı metre ya da biraz fazla bir düşüş oluyordu. Olağanüstü bir şey değil. Ne kötü ne kötü, bacağımı kıracağımı düşünüyordum. Ama aşağıda beni Cennetin beklediğini bilsem atlamak cesaretini bulamazdım.

«Anlayın beni, dedi, gırtlağımı kesmek için bir an düşünmeyecek kişilerle aynı masada bulundum da bana mısın demedi. Hayat boyu, gerektiğinde soğukkanlı olmayı bildim. Ama bu olayda —Kierkegaard'ın cümlesini biliyor musunuz, evet, tabii— korkuyor ve titriyordum. Pencerenin önünde bir saat durdum. Kendimi, bu basit hareketi yapmaktan aciz görmek beni ağlatıyordu neredeyse. Teke de hep yanı başımdaydı. «KORİDORUN ÖBÜR UCUNDA, diyordu, YATAĞININ ÜSTÜNDE, SENİ BEKLİYOR OSWALD.» Cevap veriyordum: «EFENDİMİZ, KURTAR BENİ.» Sonunda bir sesin bana söylediklerini büyük bir açıklıkla duydum: «ATLA! BUNU YAPARSAN İSTEĞİN GEÇER. ATLA!» Gördüğünüz gibi, bana kızgındı.

«EFENDİMİZ, dedim sonunda, DEBORAH'DAN VAZ-

GEÇMEYİ YEĞ TUTUYORUM. Düşündüm sadece, BIRAKIN DA ONU MANASTIRA GÖNDEREYİM.» Bu sözleri söyler söylemez, Deborah'ın evimde kalmayacağını biliyordum. Aşağı atlama isteği de kayboldu.

— Deborah da manastırına döndü mü?

— Evet.

— Kızınızdan vazgeçtiniz mi?

— Vazgeçtim. Şimdi bu cenazeye gelmeniz gerektiğini görmüyor musunuz? Deborah'ın beni bağışlaması için buna ihtiyacım var, eminim. Tanrım, Stephen, görmüyor musunuz acı çektiğimi?

Pek acı çektiğini sanmıyordum. Gözleri parlıyordu, yüzü kıpkırmızıydı, avladıklarıyla geçinen birine hiç bu kadar benzememişti. Çevresindeki hava doyumsuz bir sıcaklıkla ürperiyor gibiydi.

— Dinleyin, dedi cevap vermediğimi görünce, Ganucci'nin bu akşam neden geldiğini biliyor musunuz? Çünkü benimle kapışıp alta düşmüştü. İtalyanlar kurnazdırlar. Ailede bir ölüm varsa bağışlanmanın mümkün olduğunu bilirler.

İşte açıkça ortaya çıkan bir şey.

— Acaba ben sizi bağışlama lûtfunda bulunacak mıyım? dedim.

Sonunda onu öfkelendirmeyi başarmıştım. Gözleri ölümcül bir fırtınayı haber veriyordu.

— Olağanüstü, dedi, İtalyanları bütünüyle tanımak imkânsızdır. İtalyan bir adama deli derse, adam korku karşısında duygusuzdur ve öldürülmesi gerekir anlamınadır. Bunu öğrenebilmem için çok uzun zaman gerekti. İtalyan olsaydım delisiniz derdim.

— Korkuyla gerektiğinden fazla doluyum.

— Korkan birinde raslanamıyacak garip şeyler yapıyorsunuz. Neydi o balkondaki saçmalık?

— Özel bir gezinti.

— Benim hikâyemle ilgili olması mümkün mü?

— Mümkündür.

— Evet. Deborah bir gün, sinir hastalıklarının babadan kalma Oidipus yerine korkulardan meydana geldiğini ispatlayarak zavallı ihtiyar Freud'ü yıkmak istediğinizi anlatmıştı. Her zaman, bir yahudiyi kazıklamak için başka bir yahudi gerekir demişimdir. Yüce Meryem, deneyler mi

yapıyordunuz? Sonuçlar beklediğiniz gibi mi Stephen? Korkuluk üzerinde bir gezinti yapmaya hazır mısınız?

Barney Kelly'nin sesinde, Deborah'ınkinde rasladığım tavrı hissettim ve çabucak cevap verdim.

— Evet, yapabilirim.

Çok ileri gitmiştik.

— Gerçekten mi?

— Hemen değil.

— Neden olmasın?

— Çok içtim.

— Yapmıyacak mısınız?

— Ucunda kazanacak şey olmazsa yapmam.

— Ya ortada bir şey olursa?

— Mümkün değil.

— Biraz daha konyak alacağım, dedi.

Ama kadehimi dudaklarıma yaklaştırdığımda ters bir hareket yaptım, sıvı yanağıma fışkırdı. Kan olabilirdi bu, aşağıda, sokakta kollarımda sıktığım sıra Deborah'ın yüzünün bıraktığı kan izi olabilirdi. Yanağımda sıvı hissetmek aklımı başımdan aldı. Korkuluğun üstünde yürümek beni dehşete düşürüyordu —bunu yapabileceğimden emin değildim, nerede— ama etimin bir parçasını bırakmak korkusuyla odada hüküm süren havayı bozmak istemiyordum. Yerimden kalkıp gitmekle ikimizi kuşatan gücü devirirsem yeni bir bulantının karşılığını ödemem gerekecek, hastalanacaktım. Kelly'nin gücünün nereye kadar uzandığından haberim yoktu. Belki bir arabanın beni sokağın köşesinde durdurması için bir telefon etmesi yeterliydi. Her şey mümkündü. Yalnız içinden çıkılması imkânsız bir durumda olduğumu biliyordum. Bu durumda Kelly beni yürütebilir, zaferinin tadını çıkaran bir satranç şampiyonu gibi balkondaki kaçınılmaz gezintiyi kabul edene dek iyice batağa sokabilirdi. Yapabileceğim başka şey de yoktu.

— Peki, dedi, ciddi konuşalım Rojack. Silâhlarımızı masanın üstüne bırakalım. Cenazeye gitmemek için bir gerekçeniz var mı?

— Evet.

— Deborah'ı öldürdüğünüz için mi gitmek istemiyorsunuz?

— Evet.

Sessizlik odanın havasına varıncaya dek her şeyi yok etti. Ve haber bana ulaştı. Her şey bir anda bana ulaştı.

Sanki sonunda Kelly bana ait olmuş sefalet, utanç yeryüzünün iç organlarından kurtulmuşum gibi, saldırmak istercesine öne eğildim:

— Evet onu öldürdüm, dedim, ama sonradan yalnız bırakmak üzere on beş yaşındayken baştan çıkarmadım, onu terketmedim.

Yüzünde, benim tam bunu bulmamı istediğini okudum, bütün geceyi anlatmakla geçirmişti, öyle ki yanılamazdım. Bir gülümseme belirdi, en sevimli gülümsemesi, onu deniz feneri gibi ışıldatan bir gülümseme: Gelsene, diye şarkı söylüyordu deniz kızları, ecemizi elimizden aldın, biz de senin şahını aldık, mat oldun sevgili çocuğum. Her türlü düşüncenin dışında elektronik canavar düdüklerinden, X ışınlarıyla bestelenmiş opera aryalarından dipsiz bir uçuruma daldım, çünkü tekeye tapmaya bağlı leş kokulu bir pıhtı Kelly'nin gövdesinden yükseldi ve üzerime çöktü. Bundan böyle ne yaptığımı, neden yaptığımı bilmiyordum, derin sulardaydım, yüzmekten, durmaksızın yüzmekten başka çarem yoktu.

Bir anlık dinlenme felâket demekti. Odanın ürperdiğini gördüm. Belki tıka basa dolu olduğum alkolden ötürü, bir parçamın uzun bir koridoru geçtiğini hissettim. Tökezlenerek son tahta perdeyi de aşmışım gibi, yüzümde iyot dolu bir koku duydum. Kelly, ara sıra Deborah'ta kendini gösteren şiddetten, bataklıktaki fırtınadan, kırım vaadinden, insan etinden yapılma yemekten, gelip ağzımı tıkayan ölümün barsaklarından uzak değildi. Bir dakika geçerse ölüydüm, şimdi Deborah'ın tüm öfkesi onda birikiyordu, Deborah'ın eliydi o. Çeliğin boşluğa çarpması gibi çevremde fırtına ve ölümün çınladığını duyuyordum, kırmızı ve yeşil şimşekler. Saldırmasını bekliyordum, kaçınılmaz bir şeydi bu, gözlerimi kapamam yetecek, gidip ateşin yanındaki demir çubuğu alacaktı. Bu donmuş şiddet bizi yoğun dumanla sarıyor, odayı bir fırına çeviriyordu. Sonra başka bir şey oldu, tıkaç gevşedi. Sessizliğin nabzını, Kelly'nin yüreğinin damarlarımdaki kanın bir mikrofonun elektronik soluğu gibi attığını duydum. Alkol gölü üzerinde sunulmuş bir güç, zekânın soğuk görkemi, istekle alevlenmiş bir buluta doğru yüzüyordum.

Gövdesi bir meşale gibi ışıldıyordu, aramızdaki sıcaklık Deborah'la onun, apartmanın girişinde Ruta ile benim aramdaki sıcaklığın eşiydi, iyice kızdırılmış çifte sırtlı bir hayvan ve bana ne teklif ettiğini hissettim: Ruta'yı hemen çağırmak, birbirimizin üstüne atılmak, çömelmek, yapışmak, koparmak, yuvarlanmak, büyük yatağın üstünde sürünmek, sevişmek ve gözlerimizi çıkarana dek zevk almak, gövdesiyle tıka basa doyarak Deborah'ı gömmek. Çünkü Deborah'la birlikte aynı zift kuyusuna doğru havalandıkları yer bu yataktı, bu büyük Lucca yatağı. Şimdi kanlı gövdesini gömme ihtiyacını duyuyordu. Bildik hayvanın kaatilini öldürmek isteğiyle titrediğini görüyor ve karşılığında, içimde alışılmamış bir isteğin yükseldiğini hissediyordum: Ruta ile, bu ölüm şölenini paylaşmak. «Hadi, diye mırıldandı tahtında oturan Kelly, kendimizi sefahate verelim.» Öyle alçak bir sesle devam etti ki bu ses sanki dilini, dişlerini, dudaklarını sürüklüyordu, ben de sessizliğin beklediği ve ölüm kokusunun henüz doğmadığı bu boşlukta asılıydım.

Sonra şemsiye dizlerimden kaydı. Şemsiyenin halıya düşüşünün belli belirsiz duyulan yankısı bir kanat sesi gibi kulağıma dokundu, bir ölüm kanat hışırtısı gibi aramızdan geçti ve birden Cherry'nin kapısını vuran Shago'nun görüntüsü her yanımı kapladı. Kendisine kapıyı açan, sabahlığını, uyluklarının yüreğini, saçlarını, dudaklarını aralayan Cherry'nin. Kelly'nin Antibes'deki banyoda gördüğü alev alev yanan ev kadar açık bir görüntü. Kelly'yi asla bağışlamıyacağım. Bu düşünce dehşeti geri getirdi. Artık Shago'nun Cherry ile beraber olduğundan emindim, böyle olması gerekiyordu, ben nasıl Kelly ile berabersem Shago da Cherry'nin yanındaydı. Ya da tam şu sıra Harlemde bir adam öldürülmüştü de —darbenin bulandırdığı görüntü— kırık sopa darbeleriyle ezilen beynini, karanlık bir sokaktan fışkırıp bütün şehri geçerek bu otuzuncu kata ulaşan çığlığını (benim çığlığım mı?), bir kaatilin kaçışını ve tanrıların devriyesi tarafından yakalanışını duyuyordum belki?

Bunun üzerine enselendim. Çünkü bana bir yönde cinayetleri, başka yönde Cherry'nin görüntülerini getiren bildiklerimden, büyüden, Şeytan'ın dilinden, göksel dehşetten kurtulmak, aşağı yukarı akılcı, ayrıntılara sıkı sıkı

bağlı, karmaşık ve aklı başında, dalgaların raksına kör olmak istiyordum. Ve ilerliyemiyordum.

Şemsiyeyi almak için eğildiğimde, haberi açıkça duydum. «KORKULUĞUN ÜSTÜNE ÇIK, diyordu. KORKULUĞUN ÜSTÜNDE YÜRÜ, YOKSA CHERRY ÖLÜR.» Ama Cherry'den çok kendim için korkuyordum. Korkuluğun üstüne çıkmak istemiyordum. «YÜRÜ, dedi ses bana, YOKSA ÖLÜMDEN DE BETER OLUR.» Bunun üzerine anladım: Binanın tavanına doğru, kuşkularının izini süren kara böcekleri gördüm.

— Peki, dedim Kelly'ye, balkona çıkalım.

Sesim pürüzsüz ve açıktı. Kelly'nin içerde kalmam için yalvaracağını sanıyordum —isteğinin böylesine kölesi olmus bir alet görmemiştim— ama çelikten bir iradesi vardı. Şimdiki haline bir raslantı sonucu varmamıştı. «Tabii, çıkalım balkona.» İstediğini başka bir yoldan elde edebileceğinden emin görünüyordu. Gövdem, istemediği halde döğüşmek zorunda kalan çocuğun korkusunu andırır bir korkuya kapıldı. Müthiş bir korku. Ona baktım —yüzümün anlamı nasıldı bilmiyorum— bakışımı acımasına bir çağrı sandı, sanki «Hadi, bırakalım şu sersemlikleri, fazla ileri gittik», demesi bana yeni bir vade tanımasına yetecekmiş gibi. Ama kayıtsız durdu, gözleri hiç bir cevap vermedi. Konuşacak halde değildim. Bütün yeteneklerinin ölmek üzere bulunan birini terketmesi gibi, sesim gırtlağımdan ayrılmıştı. İnfaz mangası karşısında bir ölüm mahkümunun son izlenimlerinin neler olduğunu anladım. Ölümü mutlak olan, ama ölüme hazırlanabilen bu adamı kıskandım. Benimse bilinmeyene hazırlanmam gerekiyordu, önceden bilinen her türlü ölümden daha tehlikeli bir bilinmeyene.

Çalışma odasının balkon kapısından açık havaya çıktık. Yağmur daha şiddetli yağıyor ve Park'tan gelen rüzgârdan gecenin karanlığına ıslak bir ot kokusu yükseliyordu. Korkuluğun üstüne çıkıp çıkamıyacağımı bilmiyordum, hiç mi hiç gücüm yoktu. İki tahta iskemleden birini kullanmak gücümün üstündeydi. Pencerenin hemen yanındaki duvardan başlamak en iyisiydi. Susuyorduk. Cezaevi papazının tutukluyu izlemesi gibi, Kelly, alçak gönüllülükle peşimden geliyordu.

Daha kolaylaşıyordu şimdi, özellikle yürüdüğümüz sürece kolaylaşıyordu. Hayatımı ardımda bırakmıştım. Cançekişen bir adamın, dehşet içinde, güçsüz, bir büyük bulutun altından geçip şimdiden öldüğünü ve bekleyebileceğini bilmesi gibi gücüm yeniden kayboldu ve bilincin ileri karakolları geçildiğinde, uykunun adalarına doğru yürünürken içine gömüldüğümüz gölge gibi «ölümün yükseldiğini hissettim.» İyi ya, diye düşündüm, ölmeye hazır olduğumu sanıyorum.

Kelly korkuluğa tırmanacağımı görünce:

— Şemsiyenizi bana bıraksanız daha iyi edersiniz, dedi.

Ölmek üzere olan kişi son düşünde doktorun iğnesiyle nasıl rahatsız edilirse, ben de ne yapacağımı şaşırdım. Yakınımda bulunmasını istemiyordum, yalnız olmak istiyordum. Şemsiyeyi bırakmak bana umutsuzca haksız geliyordu, anlatamıyacağım bir biçimde. Ama bunu tartışmak daha da beter olurdu, hayatî güçler harcardım sonra. Şemsiyeyi ona uzattım. Bu hareketi yapar yapmaz eli boş hissettim kendimi, yeniden korkuluğun üstüne çıkmaktan korktum. Gerçekten kolay değildi. Ayağımı rahat sayılmayacak bir yüksekliğe, dizim omuzuma gelecek şekilde kaldırmam, sağ elimle duvardaki bir çıkıntıya yapışmam, bir asılışta yüksek bir ata tırmanırcasına dikine yükselmem gerekiyordu. Hem fazla da zorlanmamalıydım, korkuluğun öbür yanına geçiverirdim yoksa. Hiç olmazsa sesim geri geldi.

— Bu işi hiç yaptınız mı?

— Hayır, hiç denemedim, dedi Kelly.

— Deborah denedi mi? dedim düşünmeden.

— Evet.

— Balkonu çepeçevre dolaşmayı başardı mı?

— Yarı yolda indi.

— Zavallı Deborah, dedim.

Korku yeniden sesimde kendini göstermişti.

— Ona acımak size düşmez, dedi.

Bu sözler, ilk adımı atmama yetecek gücü sağladı. Parmaklarım duvarı tırmaladı, bir tırnağım kırıldı, parçası düştü, çıkmıştım, bir ayak genişliğindeki korkuluğun üstünde ayaktaydım. Önümde açılan deliğe atlama isteği öylesine büyüktü ki ikiye bölünür gibi oldum. Bu bende

büyük bir dehşet uyandırdı, az kaldı taraçaya düşüyordum. Yeniden korkunun tutsağı olarak yerimde kaldım, önüne geçilmez bir titremeye kapılan sağ elimi duvardan çektim ve kendimi çıplak, boşluğa konmuş buldum. Tek adım atmak imkânsızdı. İradem kaçıp gitmiş ve beni hareketsiz, titrek, ağlamanın eşiğinde bırakmıştı. Bir çocuk gibi ağlıyabilirdim, bu bile beni korkutmasa. Sonra bu tiksindirici yenilgi karşısında sanki kaskatı bir küçümseme çekirdeği hissettim. Gövdemden ya da dışardan gelen bir ses: «Bir kara böcek bile acınacak yenilgiyi hatırlar», diye mırıldandı. İslanmıştım, ama bir adım attım, gerçek bir adım, sanki kurşundan pabuç içindeki ayağımı öne sürdüm, yirmi kiloluk bir ağırlık, ikinci ayağı da onun yanına getirdim, sonra bir ikinci adım daha attım, ağır çeken aynı ayakla, yalnız sağ ayağını kullanarak merdiven çıkan bir çocuk gibi. Üçüncü bir adım attım, birden otelin uyuyan dev yığınını, ardımdaki kuleyi, açılan boşluğun sağında ve solunda yükselen duvarları, başka duvarlara, çıkıntılara, saçaklara, gerçek bir taş seline raslayıp, aşağı kadar uzanan duvarları hissederek durdum. Ama kendimi daha sağlam hissediyordum. Sanki duvarlar duyularıma, üzerinde gövdemin kendini ayarlıyabileceği bir dikey sağlıyormuş gibi, dengem bana daha sağlam geliyordu. Bir adım attım, bir daha, şimdiye kadar soluk almadığımı farkettim, havayı içime çektim, aşağı bir göz atıp beni plânör gibi havalanmaya iten dürtünün önüne geçtim. Titreme geri geldi, yeniden yola koyulmam için bir dakika geçmesi gerekti. Bir adım, bir soluk, bir adım, bir soluk. Önümde uzun bir kalas gibi uzanan beton çıkıntının üzerinde böylece on adım atabildim.

Taraçanın köşesine daha on adım vardı, korkuluğun dönüp sokak boyunca ilerlediği yere. Kendi kendime, köşeye varır varmaz aşağı ineceğimi söyleyip oraya ulaştım. Ulaşır ulaşmaz da duramadım, taraçanın üç köşesini de dolaşmam gerekiyordu.

Sınavın ancak birinci bölümünü tamamlamıştım, diğer ikisi kalıyordu. Köşede tıkanmıştım. Aşağıda sokağı görmüş, düşüş bana iki kat uzun gelmiş, dibi açılan ve sonsuz bir uçurumda kaybolan, baktıkça büyüyen bir çatlak gibi genişlemişti.

Rüzgâr arkamdan bir tokat gibi çarptı. Sendeledim, dönemeci geçtim ve devam ettim, iki, üç, dört, beş adım, neredeyse yolun yarısındaydım. Ama yağmur buz gibiydi, köşeyi döner dönmez sıcaklık beş derece birden düşmüştü, kendimi daha tehlikede hissediyordum. Bir adım, bir adım daha gövdem inatla taraçaya doğru kaykıldığı halde bir bacağım öbürünü sürüklüyordu. Dik durursam gözlerimi uçurumdan ayıramamaktan korkuyordum. Çok yorucuydu. Yolun yarısını yeni geçmiştim ve fırtına sırasında üç direkli yelkenlinin armasına saatlerce bağlı kalmış bir denizci gibiydim. Yağmur iğneleriyle beni deliyordu. Rüzgâr birden kulağımı yırtan acılı ve uzun bir ulumayla yükseldi, gelip beni sağdan soldan salladı, bir taraçaya itti bir öbür yana, dışarı doğru. Ayağım bir santim kadar kaydı ve yeniden sokak gözlerimin önünde belirdi. Dizlerim titreyerek, her yandan haykıran rüzgâra kulak verip çakıldım kaldım. Havada, diri diri derisi yüzülen bir yaratık vardı. Sonra nereden geldiği belirsiz bir darbeyle devrilecek gibi oldum, Kelly üç metre ötemde olduğu halde sırtıma bir yumruk inmişti. İlerlemek gerekiyor, ne kadar beklersem tehlike o kadar büyüyordu, ama ayaklarım bir kez daha bana boyun eğmiyorlardı. Birini öne doğru sürdüm ve birden diğerlerinden daha zorlu bir sağanak yedim —Deborah'ın tek yeşil gözü gözümde, birtakım eller beni çekiyordu, onun elleri ve onun soluğu, gerçek miydi bu?— sonra durgunluk. İki adım atıp ikinci dönemece varabildim. Bir şey görmemeye başlamıştım, daha doğrusu dar beton şerit dalgalanmaya, sağa sola sallanmaya koyuldu. Taş sarsılıyordu, hayır, bendim, sendellyordum, gözlerim artık görmüyor, yeniden görmeye başlıyor, gidiyor, geri geliyordu. Alıp başımı gitmek, uçmak istiyordum, başaracağımdan emindim, yürekli bir anımda uçacaktım, o an kayboluyordu, bir otomobil yolunun üstünde ve uykunun eşiğindeki şoför gibi yeniden çıkıntımın tepesine tünemiş, atlamaya hazırdım. Kendi kendime: «İnsene, diyordum, bir şey görmüyorsun neredeyse.»

Derken başka bir ses duydum: «Aya bak, kaldır gözlerini.» Işıl ışıl bir gümüş balina, gece yarısı sakin bir denizin yüzeyindeymiş gibi, bulutların arasından çıkıyor, bana hiç bir zaman rahat vermeyecek olan bu ölülerin prensesi soluk mesajını yolluyor, bütün diğer seslerden

daha sakin bir ses: «Öldürdün, diyordu. Kafestesin. Özgürlüğünü kazanmak için yeniden taraçanın çevresini dolaş.» Bu, öylesine açık bir haberdi ki son gücümü topladım, duvar yaklaştı, kollarımla bacaklarıma yeniden hayat geldi, her adım bana yepyeni bir rahatlık veriyordu, yapabilirdim bu işi, artık başaracağımdan emindim, her şeyin biteceği anı seziyordum, göğsümün tahta perdesini aşacak o çocuksu mutluluk anını.

Duvara yaklaşırken, dört metre, üç metre, iki metre, Kelly bana doğru geldi. Durdum. Üzerime doğru yürüyerek:

— Başaracağa benziyorsunuz, dedi.

Yeniden başlamam gerektiğini, aynı yola yeniden koyulacağımı ona söyleyecek cesareti bulamadım.

— Başaracağınızı sanmıyordum, dedi Kelly. Sonuna varmadan önce aşağı inecekmişiniz gibi geliyordu. (Yüzü sevimli bir gülümseyişle aydınlandı.) Pek fena değilsiniz Stephen, dedi yine, ama sadece —gülümseyişi daha da belirginleşti— kurtulmanızı istediğimi sanmıyorum. Şemsiyenin ucunu kaburgalarıma doğrulttu ve beni düşürmek için itti. Döndüm, şemsiyeyi çektim ve yakaladım, düşmeme bir tek bu engel oldu. Kelly şemsiyeyi bırakırken balkona atladım, sapıyla suratına vurdum. Hem öylesine güçlü vurdum ki devrildi. Vurmaya devam etmek üzereydim ama kendimi tutamıyacağımı anladım, önüne geçilmeyen bir öfkenin boşanmasına yol açacaktı. Rahatlamış, haklı ya da haksız belirli bir şekilde rahatlamış olarak döndüm ve şemsiyeyi korkuluğun üzerinden savurdum. Shago'nun şemsiyesini. Balkon kapısını, çalışma odasını, barı geçtim, neredeyse giriş kapısına varmıştım ki dönüş yolunu yapmadığımı hatırladım, ikinci taraça turunu. Deborah'ın yeşil gözü kafamın içine dönmüştü. «Oh! Hayır, hayır! dedim kendi kendime. Yeteri kadar yürüdüm. Tanrı aşkına, yeteri kadar yürüdüm.»

«Bu kadarı yetmez. Yeniden başlamazsan hiç bir işe yaramaz», dedi ses.

«Cehenneme kadar yolun var! diye düşündüm. Delilikle yanyana, çok uzun süre yaşadım.»

Kapıyı açarken, bir odadan çıkan Ruta'yı gördüm. Sabahlık giymişti. Ama ben dışardaydım bile, çıkışta, yangın merdivenini seçtim ve koşarak indim, dört kat, beş,

altı, yedi. Sekizincide soluk soluğa durdum ve asansörü çağırdım. On saniye geçti, yirmi saniye, asansör hemen gelmezse yukarı çıkacağımı bilerek, Kelly'nin dairesine dönüp yeniden korkuluğa kavuşmak isteğiyle boğuşuyordum. Ama asansör geldi, beni uzun bir solukta aşağı indirdi, polisleri gördüğüm yan kapıya. Bir taksi bekliyordu. Cherry'nin adresini verdim, yola çıktık. Lexington'un kırmızı ışığı korkuyu yeniden uyandırdı. Bir hastalık gibi, tüm irademe rağmen, korku yeniden yerleşti.

«İlk tur senin içindi, dedi ses. İkincisi Cherry için.»

Korkuluk gözümün önüne geliyor, yağmur buza dönüşüyordu. Geri dönmekten korkuyordum.

— Gidelim, dedim şoföre.

— Kırmızı ışık dostum, dedi.

Işık değişti ve bir kırmızı ışık ormanı arasından, saatte otuz kilometreyle Lexington Avenue'yü indik. Beş dakikadan az olmuştu, taksiye daha fazla dayanamadım.

— Saat kaç? diye sordum.

— Dörde çeyrek var.

— Burada iniyorum.

Kapanmak üzere olan bir bara girdim, gövdeme aşk gibi inen bir duble burbon içtim. Birkaç dakika sonra Cherry'nin yanında olacaktım ve yarın bir araba satın alacaktık. Uzun süre gezecektik. Sonra, eğer Tanrı ve tanrılar isterse Deirdre için dönüş. Onu Kelly'nin elinden alabilirdim. Bir yolu olmalıydı. Cherry'le yaşayacağımı düşününce mutluluğun her yanımı kapladığını hissettim, içinde vaad bulunduran bir düşünceydi bu. Bu müziğe kadeh kaldırdım ve içime daldım. Deborah'ın anısı bütünüyle okunması gereken bir parşömen olmuştu. «Ucuz kurtuldun», diye düşündüm. Dehşet bir dalga gibi yükseldiğinden, az kaldı alkol beni boğuyordu. Kafamda, East Side'daki binanın yandığını görüyor, itfaiyecilerin canavar düdüklerini duyuyordum. Ama canavar düdüğü gerçekti, bir dakika sonra kırmızı ve keskin bir çığlıkla barın yanından geçti.

Ayağa kalkmıştım, dışarı çıktım, bir taksi aradım. Ama kaçan bir uyku ve geniş yataklar içinde değiş-tokuş edilen mırıltıların izlenimi dışında hiç bir şey geçmedi. Şehir uyanmıştı. New York'ta, ara sıra şehrin uyumasına engel olan, ara sıra da olmayan vahşi bir hayvan var. Bu

gece hayvana aitti. Bir şeyin aksadığını, sonunda bir şeyin sarpa sardığını birden anladım. Korkuluğa çıkmak için çok geçti. Üç sokak ötede çığlıkları ve bir çetenin destekleyici sözlerini duyuyordum. Deborah'ın, ayrılık akşamına biraz daha gömüldüğü geçen yılın uzun geceleri gibi, midem gövdemden kopmuştu. Soğuk rüzgârın üstünden bir yakınma geçti. Sonra da bir taksi.

Lexington'dan çıkıp tam Gramercy Park'ın önünden İkinci Caddeye saptık ve güneye doğru, Lower East Side, Houston Street ve Birinci Caddeye kadar yolumuza devam ettik. Ama Birinci Cadde kapalıydı. Üç itfaiye arabası daracık bir geçit bırakmış, geç saate rağmen kalabalık toplanmıştı. Cherry'nin oturduğu yerden bir sokak kadar ötede bir bina alev almıştı, Cherry'nin kapısında bir polis arabasıyla bir cankurtaranın durduğunu kimsenin göremiyeceği kadar ötede. Sokakta kimse yoktu ama pencerelerde yüzler belirmişti. Taksi durdu, parasını ödedim. Bir başka polis arabası geldi, içinden Roberts çıktı. Doğru yanıma geldi ve koluma yapıştı.

— Rojack, bu gece neredeydiniz?

— Hiç bir yerde, dedim, cinayet minayet işlemedim.

Viski, ağzıma acı bir tat getirdi.

— Harlem'e gittiniz mi?

— Hayır, son iki saati Barney Oswald Kelly ile geçirdim. Harlem'de ne oluyor?

— Shago Martin ölesiye dayak yedi.

— Hayır! dedim. Tanrım, hayır! (Bir şeyler olduğunu sezdim.) Neyle öldürüldü?

— Biri, Morningside Park'ta kafasını çelik boruyla parçaladı.

— Emin misiniz?

— Boru yanındaydı.

— Öyleyse burada işiniz ne? (Sözcükler, bir kâğıt parçasına basılmış gibi döküldüler.) Neden buradasınız?

Aynen karşılık verme sırası ondaydı. Ağır ağır konuştu.

— Shago'nun eski sevgilisinin söyleceklerini duymak istiyorduk. Derken bir telefon geldi. On dakika bile geçmedi üzerinden. Birinin odasında delirdiği söyleniyordu. Bize bütün anlatılan bu. Porto-Riko'lular haykırıp duruyorlardı.

Sokak kapısı açıldı, iki hastabakıcı merdiven kapısıyla sokak kapısından bir sedye geçirdi. Cherry sedyede yatıyordu. Üzerine bir örtü örtülmüştü, örtü kan içindeydi. Hastabakıcılar sedyeyi kaldırıma bırakarak gittiler, cankurtaranın kapısını açtılar. Bir polis müfettişi beni uzaklaştırmak istedi. Sesim:

«Karımdır müfettiş bey», dedi.

— Sizinle sonra konuşuruz.

Cherry gözlerini açtı, beni gördü, merkezde odanın öbür ucundan yaptığı gibi gülümsedi.

— Oh Mr. Rojack, dedi, sonunda geri döndünüz.

— İyi... iyi misin?

— Aslında bayım, pek bilmiyorum doğrusu.

Yüzü iyice çökmüştü.

— Çekilin oradan, dedi bir doktor, yaralıya kimse yaklaşmasın.

Sedyenin koluna yapıştım, doktor gözleriyle kendisine yardım edecek birini aradı. Bir, iki dakikam daha vardı.

— Daha yakına gel, dedi Cherry.

Eğildim.

— Polislere bir şey söyleme, diye fısıldadı. Shago'nun bir arkadaşı beni vurdu. Bir şey anlamamıştı, pisi pisine.

Birtakım sırlar başka sırlar yerine geçti.

— Sevgilim?

— Evet.

— Öleceğim.

— Hayır, dedim, çok iyi olacaksın.

— Hayır tatlım, dedi, bu hiç de aynı şey değil.

Elimi uzatırken yüzüne şaşkın bir anlam geldi ve öldü.

Roberts beni bütün gece açık kalan bir yere götürdü, ana şefkatiyle viski içirdi. Sonunda, bir gece önce, beni sorguya çektikten sonra Queens'deki evine döndüğünde, birlikte kafayı çekmek üzere eski bir metresini uyandırdığını itiraf etti. Üç yıldır kadını ilk kez görüyordu, sonra sabah boyunca da içmiş, metresini pataklamış, şimdiye kadar karısını aramamıştı. Derken Shago'nun niyetiyle ilgim bulunup bulunmadığını sordu, hayır cevabını verdim, önceki gece nedenini bilmeden dövdüğü ka-

dının metresi değil karısı olduğunu söyledi sonra. Cherry'nin iyi sevişip sevişmediğini sordu, İrlandalıları veba gibi yöneten bu ihanet tadıyla hakarete uğrayarak ona baktığımda, hiç bir zaman emin olamıyacağım bir tavırla: «Cherry'nin bizim hesabımıza çalıştığını biliyor muydunuz?» dedi. Sesinde görmezlikten gelemiyeceğim bir yan vardı. «Bundan hoşlanmadınızsa hayvan herif, sokağa çıkalım», dedi ardından. Küllerde kalmış tüm cesareti toplayıp, evet çıkalım dışarı dediğimde, Roberts: «Bir polisin yoksunluğu nedir bilir misiniz? diye sordu. İşte biz yeteneklerimizi, ihtiraslarımızı böyle yitiriyoruz...» Yüzü kısıldı, ağlamaya koyuldu. İrlandalılar, yeryüzünün tüm kirli kanı ardından ağlamayı bilen tek ulusturlar.

SONSÖZ

Yeniden Ayın Limanları

Süper Amerika'nın görüntüleri arasından arabayı batıya doğru sürerken, otomobil yollarından, sarı çizgilerden, motellerden, lokantalardan, ısıtılmış yüzme havuzlarından ve Amerikan ziftinden uzakta, eski bir askerlik arkadaşıma uğramak üzere Missuri'nin güneyinde durdum. Doktor olmuş, CELLÂT PSİKOLOJİSİ adlı kitabımı okumuştu. İçki şişesinin dibinden bana meydan okudu. «Ölüm üzerine çok şey yazıyorsunuz Rojack, bir asker bunu size gösterecek.» Dediğini yaptı. Ertesi sabah dokuzda, beş saat uykudan sonra, önceki gecenin alkolü içimdeki fıçılardan geçişini henüz tamamlıyamadan bir otopsi gördüm. Kaçmak imkânsızdı. Adam ağır ağır kanserden ölürken gece patlayan apandisit ve kangrene dönüşen peritonitle apar topar gitmişti. Kesilen yerden fışkıran koku öylesine şiddetliydi ki, kusmamak için çeneleri kasmak gerekti. Kusmuğun ciğerlerimin yukarısına kadar gelmesine fırsat verdiğimi hatırlıyorum, ama daha ileri değil. Gırtlağımı kasarak tutuyordum onu. Yarım saat boyunca böyle soluk aldıktan sonra bütün gün göğsüm acıyacaktı ama bu ihtiyarın kokusunu kabul etmek imkânsızdı. Otopsiden sonra dostum talihimiz olmadığını, üç yıldır bu kadar beterine raslamadığını, insan gövdesi hakkında buna bakarak bir yargıya varmamak gerektiğini, sağlıklı gövdelerin öldüklerinde kötü kokmadıklarını ve gözler önüne serilen organlarımızın görüntüsünün gerçekten çok eğitici olduğunu söyledi ve özür diledi. Ona inanmaya hazırdım, yaşlı

adamın gövdesinden çıkarılan dehşet bile kazançlı bir görüntü olmuştu ama koku vardı işte. İki gün boyunca, Oklahoma'nın kupkuru ve sertleşmiş topraklarından, Teksas'ın kuzeyinden, New Meksiko'dan Arizona çöllerine ve Las Vegas'ın ay ışığında beklediği Nevada'nın güneyine dek bu kokuyu duydum. Orada koku haftalar boyu peşimi bırakmadı. Ölüm önce her dönemeçte geri geliyordu, tarlalardaki gübrelerden çıkıyor, bütün ezik tavşan ölülerinden, kesik ağaç gövdelerinde çürüyen her hayaletten yükseliyordu. Sonra en ufak bir hastalık belirtisi kendini gösterdiğinde, böylesine sömürüldükleri zaman organların ne hale geldiklerini ortaya koymak için, heyecanın her geri gelişinde belirmeye karar verdi. Ceset güzel bir ihtiyar başıyla süslüydü, barsakların ortaya çıktığı ölçüde insana ciddi bakan balmumundan bir yüz. Çiftlik sahibi bir adamın, ya da bir bankacının yüzü, doyumsuz, kibirli, nefret dolu, ama disiplinli. Bir general ona benzeyebilirdi. Belki bu disiplin onu öldürmüştü, iç sıvıların kusmuğunda bir birine sıkı sıkı sarılan bütün bu istek ve irade, ancak bıçağın gergin karına girdiği an boşalan basınç. Bir ıslık, kurtuluş sırası gelen başka bir hortlağın hışırtısı, patlamak üzere olan lâstiğin çıkardığı gürültü gibi bir psssss, saatte yüz yirmi kilometre, yolu enine çizen kapkara bir iz. Sonra deliliğin de karıştığı koku yükseldi. Çılgın bir koku.

Bazılarına delilik solukla birlikte girer, kana bulaşır. nefesle çıkar. Bazılarında da beyine yükselir. Bazıları deliliklerini kabul eder ve disiplinle durdurur, onu varlıklarının en derin köşesine gömerler. Delilik dokularının süzgecinden geçer, delirme sırası gelen hücreler tarafından sindirilir ve kanser bayrağını sallarlar. Kanser bastırılan delilikten doğar. Gördüğüm cesette delilik kana girmişti, ak yuvarlar karaciğeri şişiriyorlardı, dalak, yürek ölçüsüzce büyümüştü, akciğerler koyu eflâtun rengini almıştı, barsakları oyuyor ve leş kokusunu yaratıyorlardı.

Bu mağarayı kazmak kötüydü. Göğsüme dolan yalnız delilik kokusu olmadı, deliliğin de bir bölümü girdi içime. Ölüm kokusu beni Oklahoma ve Kuzey Teksas'ın kurak toprakları, New Meksiko ile Arizona'nın yakıcı çölü boyunca, ayın vadilerine dek izledi.

Mart ayında çöken kara ve dalgalı bir temmuz sıca-

ğında, boğucu gecede iki kere on saat araba sürüp saat beşten sonra Las Vegas'a vardım. Bütün ışıklar yakılmıştı. Fremont elektrikten bir kor yığınıydı, Pepite de bir başka kor yığını, gökyüzü karanlık sokaklar aydınlıktı, yılbaşı gecesindeki Broadway'dan daha aydınlık ve sıcak müthişti. Saat beşe beş kala gerçekten otuz beş derece miydi, daha kesin olabilmek için sabahın beşinde? Araba, yeni doğan güneşin ışığında Strip'i indi, karbüratörden yanık hava kokusu yükseliyordu, çılgınlıklar doğuyor ve doğmalarıyla yanıp gitmeleri bir oluyordu. Sonsuzluğun bize sakladığı büyük korkunun küçük bir çekirdeği boğazımda taş parçası gibiydi.

Korkunun kokusunu duyarak bir otel buldum, tozlu bavullarımı açtım. Oda soğuktu, yirmi derece, bir mahzen, bir mezar, soğutulmuş havadan bir ürperti. Yolların başdöndürücülüğü, sıcak bir fırından gelen fışkırtılar ve Las Vegas'ın akıntıları beni, dostlarımı kapı kapı dolaşıp araba alacak para istediğim New York'a gergin bir uykunun üzerinde geri gönderdi. Bir cenazeye gitmiştim doğrusu, ama bu Cherry'nin cenazesiydi. Bir başkasına, Shago'nunkine de gitmek istemiş ama gününü geçirmiştim. Kapıda bekleyen zenci çinlilere raslamak istememiştim.

Mart ayındaydık, nisan başlıyacaktı. Sıcak dalgası devam ediyordu. İki atmosferde yaşıyordum. Günde beş, sekiz ya da on altı kere otelden arabaya gidiyordum, kırk beş derecede güneşin altında alevlerden geçiş, Strip boyunca yol alış (dağlar gibi afişler), arabayla hızlı bir gezinti, Amerikan arabalarının en hızlısıyla, yalnız yığınla üretimden payınıza düşen değil, ama görüş açınızdaki diğer altı-yedi arabayla şerit değiştirme zevki, ortak hayatın doruğu, herkes herkese açık, derken bir sonraki otelin parkına girmek için iki tekerlek üstünde alınan dönemeç, ciğerler demirhane körüğünün soluğuyla, kırk beş derecelik çöl sıcağıyla dolu, boyuna sarılı sıcak bir yünden de sıcak. Sonuna kadar varıp varamıyacağımı, ya da sıcaklığın beynimin bir bölümünü iki, dört, altı, yirmi altı saat sonra patlatıp patlatmıyacağını bilmiyordum, bu yarıktan deliliğin alevi fışkıracaktı. Beş ya da on dakika boyunca bu havaya dayanmak benim için bir oyun oluyordu, kırk beş derece ya da daha fazlası, neredeyse yararlı, bir fin hamamının girişi gibi. Çöl bir fırındı, kuru

odun ateşi gibi sıcağı dalga dalga yayan bir levha. Her keresinde de otel ve ikinci atmosfer, soğuk hava, sanki ayın üzerinde bir kamptaki kumarhane salonundaymışım da yeryüzünden her gün füzeyle hava getiriliyormuş gibi, boşlukta bir tur atmışa benzeyen yirmi derecede şartlandırılmış oksijen. İkinci atmosferin, bütün soğutulmuş yerlerde raslanmıyan bir kokusu vardı: Makinenin havada açtığı delik başka yerlerdekinden daha derindi ve içinde yalnız bir kişinin olduğu boşluğu anımsatıyordu.

Yirmi dört saatin yirmi üçü bu havada bulunmak, bir denizaltının içinde, ay boşluğuna dayanıklı bölmelerde yaşamak gibiydi. Kurak, boş, vahşi, kör Batı çöllerinin yepyeni bir insan türü yarattığını yeryüzünde kimse bilmiyordu.

Zar atılan kumar masalarından ayrılmaz olmuştum. Bu da yeni insan türünün bir parçasıydı. Cherry bende bu yeteneği bırakmıştı. Bir çağda Oswald Kelly, ertesi gün hangi hisse senetlerinin yükseleceğini bilerek yatıyordu. Ben de masaya yaklaşan herkesin talihini biliyor, ne zaman oyun çizgisini izlemek gerektiğini, ne zaman bir şey kazanılmayacağına bahse tutuşulabileceğini kestiriyordum. Ama zarları savurdum mu beş para etmez oluyordum ,imkân buldukça da, bir gözüm kaybedenlerde, salıyordum zarları. Böyle zengin oldum. Bir ay içinde yirmi dört bin dolar kazandım, borçlarımı ödedim, on altı binle arabanın parasını, yola çıkmaya hazırdım. Bir dostumun, eski bir dostumun yaşadığı, Guatemala'nın bir köşesinde bir çöl vardı. Oraya gitmeyi düşünüyordum. Sonra da Yucatan yarımadasına. Las Vegas'tan hareketimden önceki gece, aya bakmak için çölde yürüdüm. Ufuk mücevherlerden yapılmış bir kenti taşıyordu, oklar gökyüzüne yükseliyordu, elektrikli taclar ve neondan oklar, on kat yüksekliğinde renkli ilânlar. Tepelerine tırmanıp hepsini yere devirmek elimden gelmezdi. Bir pusuya yaklaştığım umuduyla, deliliğin çıkageldiği çölde biraz daha ileri gömüldüm. Dört hafta boyunca bir takım gözler beni bir an bile yalnız bırakmamıştı, her keresinde daha çok şey öğrenen gözler, kim olduğum biliniyordu ve hüküm kaçınılmazdı. Ama şehirde emniyetteydim, başıma bir şey gelemezdi. Oysa çölde ölüm bir akrebin iğnesi gibi üstüme çullanabilirdi. Biri üstüme ateş etmek istese çok kolaydı. Hiç bir şey olmadı.

Yürümeye devam ettim ve terkedilmiş bir yolun kıyısında bir telefon kulübesi buldum. Telefonun kadranı paslanmıştı. İçeri girdim, telefon çaldı, Cherry'yi istedim. Ve ayın ışığı altında, bir ses bana cevap verdi, tapılacak bir ses. «Merhaba sevgilim, beni bir daha aramıyacaksın sanmıştım. Şu sıra ortalık durgun diyebilirim kızlar da çok iyi. Marilyn sana selâmlarını yolluyor. İyi anlaşıyoruz, garip, kızlar bir şey anlamıyorlar çünkü. Hoşça kal küçük oğlan(zarları sakla, ay da işin içinde ve bana bir ana şefkati gösteriyor.) Telefonu kapadım ve ışıltılı kente döndüm. Oklarıyla kulelerinden ayrılmadan önce, Cherry'yi son bir kere aramayı düşündüm. Ama sabah beni yeniden eni konu aklı başında buldu. Bavullarımı topladım ve Guatemala ile Yucatan'a doğru uzun bir yolculuğa başladım.

PROWINCETOWN. NEW YORK.

Norman Mailer kimdir?

«Çağımızın en büyük yazarlarından biri» olarak ortaya çıktığında 25 yaşındaydı. «The Naked and the Dead / **Çıplak Ve Ölü»** (1949) bu genç adamı büyük üne kavuşturan roman yalnız Amerika'da ikibuçuk milyon satıldı. Bu büyük başarıyı «Deer Park» çöküntüsü izledi. Hollywood'un içyüzünü anlatan bu roman eleştirmenlerce yerdenyere vuruldu. Norman Mailer bu başarısızlıktan sonra uzun zaman kabuğuna çekildi. 1960 yılında karısını bıçakladığı güne kadar adı duyulmaz olmuştu. Toplum bu büyük yazarın karısını bıçaklamasını hoşgörüyle karşıladı. «Amerikan Rüyası» ve «Neden Vietnam'dayız?» adlı iki romanıyla yeniden büyük ilgi uyandırdı. Bu iki romanın başarısını gazeteci olarak kazandığı ün izledi. «Ayın Fethi», «Gecenin Orduları.», «Miami ve Şikago Olayları» adlı röportaj kitapları büyük birer olay olarak karşılandı. Amerikan Savunma Bakanlığı üzerine büyük bir kalabalığın yürüyüşünü anlatan «Gecenin Orduları» Pulitzer Armağanına lâyık görüldü. Bu yürüyüşü düzenlediği için tutuklandı. «Ayın Fethi» Mailer'e 12 milyon lira kazandırdı; bir manastıra çekilir gibi sığındığı çatıkatında yazmıştı bu kitabı. Üstünde Brooklyn'ın göğü, elinde viski bardağı; hamağıyla çalışma masası arasında dolanıp duran yazar, «Ayın Fethi» ni yazarken ip merdivenini çekerek dünyayla ilişkisini kesmişti. İnanılmaz ölçüde çarpıcı, hırçın ve saldırgan bir yazardır Maller. Bütün edebiyat tarihinde yazarken onun kadar özgürlüğe kavuşmuş çok az yazara rastlanır. Büyük yüreklilikle Amerikan Toplumunun içinde şişen irini deşip ortaya döken yazar, ortaya dökülen pislikle ters orantılı olarak yücelir. E Yayınları arasında ünlü romanı «ÇIPLAK VE ÖLÜ» de yayınlanacak olan Norman Maller «New Left / Yeni Amerikan Solu» nun gözbebeğidir. Kırk yedi yaşındaki yazarın eserleri hemen bütün dünya dillerine çevrilmiştir.

27

AMERİKAN RÜYASI

NORMAN MAILER

10 LİRA

